Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស

សំយុត្តនិកាយេ

មហាវគ្គ-អដ្ឋកថា

១. មគ្គសំយុត្តំ

១. អវិជ្ជាវគ្គោ

១-២. អវិជ្ជាសុត្តាទិវណ្ណនា

១-២. មហាវគ្គស្ស បឋមេ បុព្វង្គមាតិ សហជាតវសេន ច ឧបនិស្សយវសេន ចាតិ ទ្វីហាការេហិ បុព្វង្គមា។ សមាបត្តិយាតិ សមាបជ្ជនាយ សភាវបដិលាភាយ, ឧប្បត្តិយាតិ អត្ថោ។ អន្វទេវ អហិរិកំ អនោត្តប្បន្តិ សា បនេសា យទេតំ អលជ្ជនាការេនសណ្ឋិតំ អហិរិកំ, អភាយនាការេនសណ្ឋិតត្តា អនោត្តប្បំ, ឯតំ អន្វទេវ សហេវ ឯកតោវ, ន វិនា ឯតេន ឧប្បជ្ជតីតិ អត្ថោ។ អវិជ្ជាគតស្សាតិ អវិជ្ជាយ ឧបគតស្ស សមន្នាគតស្ស។ មិច្ឆាទិដ្ឋីតិ អយាថាវទិដ្ឋិ អនិយ្យានិកទិដ្ឋិ។ បហោតីតិ ហោតិ ឧប្បជ្ជតិ។ មិច្ឆាសង្កប្បាទីសុបិ អយាថាវអនិយ្យានិកវសេនេវ មិច្ឆាភាវោ វេទិតព្ពោ។ ឥតិ ឥមានិ អដ្ឋបិ អកុសលធម្មសមាបត្តិយា មិច្ឆត្តអង្គានិ នាម ហោន្តិ។ តានិ បន ន ឯកក្ខណេ សព្ពានិ លព្ភន្តិ, នានាក្ខណេ លព្ភន្តិ។

កថំ? យទា ហិ ទិដ្ឋិសម្បយុត្តចិត្តំ កាយវិញ្ញត្តិំ សមុដ្ឋាបេន្តំ ឧប្បជ្ជតិ, តទា មិច្ឆាទិដ្ឋិ មិច្ឆាសង្កប្បោ មិច្ឆាវាយាមោ មិច្ឆាសតិ មិច្ឆាសមាធិ មិច្ឆាកម្មន្តោតិ ឆ អង្គានិ ហោន្តិ។ យទា ទិដ្ឋិវិប្បយុត្តំ, តទា មិច្ឆាទិដ្ឋិវជ្ជានិ បញ្ច។ យទា តានេវ ទ្វេ វចីវិញ្ញត្តិំ សមុដ្ឋាបេន្តិ, តទា មិច្ឆាកម្មន្តដ្ឋានេ មិច្ឆាវាចាយ សទ្ធិំ តានេវ ឆ វា បញ្ច វា។ អយំ អាជីវោ នាម កុប្បមានោ កាយវចីទ្វារេសុយេវ អញ្ញតរស្មិំ កុប្បតិ, ន មនោទ្វារេ។ តស្មា យទា អាជីវសីសេន តានេវ ចិត្តានិ កាយវចីវិញ្ញត្តិយោ សមុដ្ឋាបេន្តិ, តទា កាយកម្មំ មិច្ឆាជីវោ នាម ហោតិ, តទា វចីកម្មំ មិច្ឆាជីវស្ស វសេន តានេវ ឆ វា បញ្ច វា។ យទា បន វិញ្ញត្តិំ អសមុដ្ឋាបេត្វា តានិ ចិត្តានិ ឧប្បជ្ជន្តិ , តទា មិច្ឆាទិដ្ឋិមិច្ឆាសង្កប្បមិច្ឆាវាយាមមិច្ឆាសតិមិច្ឆាសមាធិវសេន បញ្ច វា, មិច្ឆាសង្កប្បាទិវសេន ចត្តារិ វា ហោន្តីតិ ឯវំ ន ឯកក្ខណេ សព្ពានិ លព្ភន្តិ, នានាក្ខណេ លព្ភន្តីតិ។

សុក្កបក្ខេ វិជ្ជាតិ កម្មស្សកតាញាណំ។ ឧភាបិ សហជាតវសេន ច ឧបនិស្សយវសេន ចាតិ ទ្វីហាការេហិ បុព្វង្គមតា វេទិតព្ពា។

ហិរោត្តប្បន្តិ ហិរី ច ឱត្តប្បញ្ច។ តត្ថ លជ្ជាការេន សណ្ឋិតា ហិរី, ភយាការេន សណ្ឋិតំ ឱត្តប្បំ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ, វិត្ថារោ បន វិសុទ្ធិមគ្គេ វុត្តោវ។ វិជ្ជាគតស្សាតិ វិជ្ជាយ ឧបគតស្ស សមន្នាគតស្ស។ វិទ្ទសុនោតិ វិទុនោ បណ្ឌិតស្ស។ សម្មាទិដ្ឋីតិ យាថាវទិដ្ឋិ និយ្យានិកទិដ្ឋិ។ សម្មាកម្មន្តាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ ឥតិ កុសលធម្មសមាបត្តិយា ឥមានិ អដ្ឋង្គានិ ហោន្តិ, តានិ លោកិយមគ្គក្ខណេ ន ឯកតោ លព្ភន្តិ, លោកុត្តរមគ្គក្ខណេ បន លព្ភន្តិ។ តានិ ច ខោ បឋមជ្ឈានិកមគ្គេ, ទុតិយជ្ឈានិកាទីសុ បន សម្មាសង្កប្បវជ្ជានិ សត្តេវ ហោន្តិ។

តត្ថ យោ ឯវំ វទេយ្យ “យស្មា មជ្ឈិមនិកាយម្បិ មហាសឡាយតនិកសុត្តេ (ម॰ និ॰ ៣.៤៣១) ‘យា តថាគតស្ស ទិដ្ឋិ, សាស្ស ហោតិ សម្មាទិដ្ឋិ។ យោ តថាគតស្ស, សង្កប្បោ, ស្វាស្ស ហោតិ សម្មាសង្កប្បោ។ យោ តថាគតស្ស វាយាមោ, ស្វាស្ស ហោតិ សម្មាវាយាមោ។ យា តថាគតស្ស សតិ, សាស្ស ហោតិ សម្មាសតិ។ យោ តថាគតស្ស សមាធិ, ស្វាស្ស ហោតិ សម្មាសមាធិ។ បុព្ពេវ ខោ បនស្ស កាយកម្មំ វចីកម្មំ អាជីវោ ច សុបរិសុទ្ធោ’តិ វុត្តំ តស្មា បញ្ចង្គិកោបិ លោកុត្តរមគ្គោ ហោតី”តិ សោ វត្តព្ពោ – តស្មិំយេវ សុត្តេ “ឯវមស្សាយំ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ ភាវនាបារិបូរិំ គច្ឆតី”តិ វុត្តំ កស្មា ន បស្សសិ ? យំ បនេតំ “បុព្ពេវ ខោ បនស្សា”តិ វុត្តំ, តំ បព្ពជិតទិវសតោ បដ្ឋាយ បរិសុទ្ធភាវទស្សនត្ថំ។ បព្ពជិតទិវសតោ បដ្ឋាយ ហិ បរិសុទ្ធានិ កាយកម្មាទីនិ លោកុត្តរមគ្គក្ខណេ អតិបរិសុទ្ធានិ ហោន្តីតិ អយមេត្ថ ទីបិតោ។

យម្បិ អភិធម្មេ វុត្តំ “តស្មិំ ខោ បន សមយេ បញ្ចង្គិកោ មគ្គោ ហោតី”តិ (វិភ॰ ៣១៣), តំ ឯកំ កិច្ចន្តរំ ទស្សេតុំ វុត្តំ។ យស្មិំ ហិ ការេ មិច្ឆាកម្មន្តំ បជហតិ, សម្មាកម្មន្តំ បូរេតិ, តស្មិំ ការេ មិច្ឆាវាចា វា មិច្ឆាជីវោ វា ន ហោតិ, ទិដ្ឋិ សង្កប្បោ វាយាមោ សតិ សមាធីតិ ឥមេយេវ បញ្ចសុ ការកង្គេសុ សម្មាកម្មន្តោ បូរតិ។ វិរតិវសេន ហិ សម្មាកម្មន្តោ បូរតិ នាម។ សម្មាវាចាសម្មាអាជីវេសុបិ ឯសេវ នយោ។ ឥតិ ឥមំ កិច្ចន្តរំ ទស្សេតុំ វុត្តំ។ លោកិយមគ្គក្ខណេ ច បញ្ចេវ ហោន្តិ, វិរតិ បន អនិយតា។ តស្មា “ឆឡង្គិកោ”តិ អវត្វា “បញ្ចង្គិកោ”ត្វេវ វុត្តំ។ “យា ច, ភិក្ខវេ, អរិយចិត្តស្ស អនាសវចិត្តស្ស អរិយមគ្គសមង្គិនោ អរិយមគ្គំ ភាវយតោ តីហិ កាយទុច្ចរិតេហិ អារតិ វិរតិ បដិវិរតិ វេរមណី អកិរិយា អករណំ, អយំ ភិក្ខវេ សម្មាកម្មន្តោ អរិយោ អនាសវោ លោកុត្តរោ”តិ (ម॰ និ॰ ៣.១៣៦)។ ឯវំ បន មហាចត្តារីសកសុត្តាទីសុ អនេកេសុ សុត្តេសុ សម្មាកម្មន្តាទីនញ្ច លោកុត្តរមគ្គស្ស អង្គភាវសិទ្ធិតោ អដ្ឋង្គិកោវ លោកុត្តរមគ្គោ ហោតីតិ វេទិតព្ពោតិ។ ឥមស្មិំ សុត្តេ អយំ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ លោកិយលោកុត្តរមិស្សកោវ កថិតោ។ ទុតិយំ កោសលសំយុត្តេ វុត្តមេវ។

៣. សារិបុត្តសុត្តវណ្ណនា

៣. តតិយេ សកលមិទំ ភន្តេតិ អានន្ទត្ថេរោ សាវកបារមីញាណស្ស មត្ថកំ អប្បត្តតាយ សកលម្បិ ព្រហ្មចរិយំ កល្យាណមិត្តសន្និស្សយេន លព្ភតីតិ ន អញ្ញាសិ, ធម្មសេនាបតិ បន សាវកបារមីញាណស្ស មត្ថកេ ឋិតត្តា អញ្ញាសិ, តស្មា ឯវមាហ។ តេនេវស្ស ភគវា សាធុ សាធូតិ សាធុការមទាសិ។

៣៎ ជាណុវេយ្យាលិព្រាហ្មណវត្ថុវណ្ណនា

៣៎ ចតុវេទ្ធ សព្ពវេសតេត ចតុអចាកិរវេឆតាតិ សកលវេសតេត ចតុហិ ចតុអចាហិ យុត្តរវេឆត៎ វេសា កិរ សវេគ្គា សចក្កបញ្ចារកុជ្ជវេរា រដេតបរិក្លិវេត្តា វេហាតិ៎ រវេឆា ច តាវេយស ក្ខុចិវេឆា វេហាតិ – វេឃាឈរវេឆា, អលង្ការវេឆាតិ៎ តត្ថ វេឃាឈរវេឆា ចតុរស្សសណ្ឋាវេតា វេហាតិ តាតិយហា ក្ខិត្តិ តិល្លិ ចា ជតាត់ កហណសយវេត្វា៎ អលង្ការរវេឆា យហា វេហាតិ ឌីឈវេតា ឌីវេឈា បុគ្គុលវេតា បុគ្គុវេលិ ច, តត្ថ លត្តក្កាហវេកា ចាលតិឌតិក្កាហវេកា តាលចណ្ដក្កាហវេកាតិ ឲចំ អគ្គ ចា ឥស ចា សុវេលវេតច ឌាតុំ ចា តិសិឌិតុំ ចា តិបជ្ជិតុំ ចា សវេក្កាត្តិ៎ អឃយ្យិ អលង្ការវេឆាវេឃច៎

វេសតា សុគំ អយ្យាតិ តា ចតុអចា បកតិយា វេសតចណ្ណាច៎ វេសតាលង្ការាតិ បសាឈត់ តាសំ រដេតយឃំ អវេហាសិ៎ វេសវេតា រវេឆាតិ រវេឆាបិ ចុត្តតវេឃវេតច រដេតបរិក្លិត្តត្តា តត្ថ តត្ថ ឥត្តកយ្ដុលចិតត្តា ច វេសវេតាច៎ វេសតបរិចារវេរាតិ ឃឆា អវេគ្គា រឆា សីហចយ្ដុបរិចារាបិ វេហាត្តិ, ញក្ខុចយ្ដុបរិចារាបិ បណ្ឌកយ្ដុលបរិចារាបិ វេហាត្តិ, ត ឲចំ ឲស៎ ឲស បត ឈតក្ខក្ខុវេលត បរិចារិវេតា អវេហាសិ៎ វេសតា រស្មិវេឃាតិ រស្មិវេឃាបិ រដេតបតាញ្ចាសុបរិក្លិត្តា៎ វេសតា បវេតាឥលត្តិតិ បវេតាឥលគ្គិបិ រដេតបរិក្លិត្តា៎

វេសតំ លត្តត្តិ រឆយវេគ្គក្ខុយ្យាបិតលត្តយ្យិ វេសតវេយច អវេហាសិ៎ វេសតំ ក្ខុលិ្យសត្តិ អគ្គក្ខុលចិត្តាវេរា រដេតយវេឃា ក្ខុលិ្យបវេគ្គា វេសវេតា៎ វេសតាតិ ចត្តាតិតិ ចត្តាតិបិ វេសតាតិ វេបណបុញ្ញចណ្ណាតិ៎ វេតសុ តិចារសត់ បញ្ចាសតញ្ឈកំ, ក្ខុត្តារាសវេគ្គា សហស្សញ្ឈតវេកា៎ វេសតា ក្ខុបិហតាតិ ក្ខុបិហតា តាយ យក្ការុញហស្ស ចា វេហាត្តិ អដចិ ចា បចិសត្តស្ស៎ អឃំ បត រឆំ អភិរុញវេហា, វេតតស្ស តឥតុគ្គចិវេកា រដេតបជិវេសចិវេតា បិឥាលង្ការវេរា តាយ ឲស ឲចំ ចុវេត្តាតិ វេចឌិតវេគ្គា៎ វេសតាឃ សុគំ ចាលតិឌតិយាតិ ចលិកយឃឥណ្ឌាឃ វេសតចយរចាលតិឌតិយា៎ ត រកចលញ្ញ ឲត្តកវេយចស្ស វេសតំ អវេហាសិ, វេសា បត ព្រាហ្មណោ វេសតចិវេលបត់ ចិលិយ្យិ, វេសតយាលំ បិញអត្តិ, ឥសសុ អក្ខុលីសុ អក្ខុលិយត្តិកា កវេណ្ណសុ កុណ្ឌលិតីតិ ឲចយាឌិ អលង្ការាបិស្ស រដេតយវេឃាច អវេហាសិ ៎ បរិចារព្រាហ្មណាបិស្ស ឥសសហស្សយត្តា តវេឆច វេសតចត្តចិវេលបតយាលិលង្ការា អវេហសុំ៎

ឃំ បវេតតំ សាចត្តិឃា តិឃ្យាឃត្តត្តិ ចុត្តំ, តព្រាឃំ តិឃ្យាឃតចិកាចតា – វេសា កិរ លត្តិ លត្តិ យាសាត់ ឲកចារំ តកាវេរំ បឥក្លិលំ កវេរាតិ – “ត្តវេតា ឲត្តវេកហិ ឌិចវេសហិ តការំ បឥក្លិលំ ករិស្សតី”តិ បុវេរតរវេយច វេឃាសតា កឃិវេតិ៎ តំ សុត្វា វេឃ តកាវេរតា ត បក្កត្តា, វេត ត បក្កយត្តិ៎ វេឃបិ បក្កត្តា, វេតបិ “បុគ្គាចវេតា សិរិសយ្យត្តិ បស្សិស្សាយា”តិ អាកច្ឆត្តិ៎ ឃំ ឌិចសំ ព្រាហ្មណោ តការំ អតុចិឥវេតិ, តឥា បិវេតាច តការចិធិវេឃា សយ្ដុជ្ជិត្វា ចាលិកំ ឌ្ឋកិរិត្វា លិឌបញ្ចាវេយហិ បុវេបៀហិ ចិប្យកិរិត្វា បុណ្ណឈវេដ ឌវេបត្វា កឥលិវេឃា ច ឈវេជ ច ក្ខុស្សារវេបត្វា សកលតការំ គ្គុបិតចាសិតំ កវេរាត្តិ៎

ព្រាហ្មណោ បិវេតាច សីសំ គ្នាឃិត្វា បុវេរកត្តំ កុជ្ជិត្វា ចុត្តតវេឃវេតច វេសតចត្តាឌីហិ អត្តាត់ អលង្ករិត្វា បិសាឥា ឌ្ឋក្ខុយ្យារឆំ អភិរុហតិ៎

អថ តំ តេ ព្រាហ្មណា សព្ពសេតចតុប្បិលេបភយាលិលង្ការា សេតច្ឆត្តានិ គហេត្វា បរិចារេន្តិ។ តតោ មហាជនស្ស សន្និបាតត្ថំ បដហំ មេច តទ្រុណការកានំ ឆលិឆលិតិ ចិកិរន្តិ, តងគន្តុនំ មាសកទ្រុបិឌ្ឍិតិ, តងគន្តុនំ កហាបណេ ចិកិរន្តិ។ មហាជនោ សន្និបតតិ, វុត្តិដ្ឋិយោ ចេច ចេលុក្ខេបិ ច បវត្តន្តិ។ អថ ព្រាហ្មណោ មង្គលិកសោវត្ថិកាទីហិ មង្គលិតិ ចេច ថុតិយោ ច គណ្ហន្តោហិ មហាសម្បត្តិយា នគរំ អនុវិចរតិ។ បុញ្ញវន្តា មនុស្សា ឧកទ្ទមិកាឌិបិសាចេ អារុយ្ហាហុកបត្តសជិសាតិ ចាតបិភកចាជិតិ ចិចរិត្វា ឲ្យលោកេន្តិ។ ព្រាហ្មណោបិ អត្តនោ មសសិរិសម្បត្តិយា នគរំ អឌ្ឍោត្ថរន្តោ វិយ ឥក្ខិលាឌ្ឍារាកិម្មុខោ ហោតិ។ តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។

តមេតំ ជនោ ទិស្វាតិ មហាជនោ តំ រថំ ទិស្វា។ ព្រហ្មន្តិ សេដ្ឋាធិវចនមេតំ។ ព្រហ្មំ វត ភោ យានន្តិ សេដ្ឋយានសទិសំ វត ភោ យានន្តិ អមោចេត្វ អត្ថោ។ ព្រហ្មស្សេវ វា ឲ្យានន្តិ, អាគតត្ថ, មនុស្សា តាម ចណ្ណកាលកានំ ឥតិ ឥត្វា អត្តនោ ជារិកានំ ចណ្ណកិតំ កាយាទេបន្តិ “អកិត្តុបិ ហោតិ ឥស្សតិយោ មហទ្ធនោ មហាភោគោ”តិ, ត ច តេន ចណ្ណកាលតមេវេន អកិត្តុបិ ចា ហោន្តិ មហទ្ធនា ចា, ឲ្យចមេច មហាជនោ ព្រាហ្មណស្ស រថំ ទិស្វា – “ព្រហ្មំ វត ភោ យាន”ន្តិ កិញ្ចាបិ ឲ្យចំ ចណ្ណំ កណតិ, ត បនេតំ យានំ ចណ្ណកាលតមេវេនតច ព្រហ្មយានំ តាម ហោតិ។ លិមកញ្ចិឲ្យតំ ឈចំ។ បនមេវេត បត ពុទ្ធស្សេច តេលា ឲ្យតំ, អាគតត្ថ, អរិយស្ស អដ្ឋង្គិកស្ស មគ្គស្ស អធិវចនំ។ អមញ្ចិសព្ពទោសចិកមេត សេដ្ឋោ, ពុទ្ធិតា ច អរិយា តិព្ពានំ មន្តិតិ ព្រហ្មយានំ ពុទ្ធិបិ, ឥមុត្តុតត្តា យានត្តា ច ឥមុយានំ ពុទ្ធិបិ, អត្តុត្តរត្តា កិលេសសង្គាមស្ស ច ចិជិតត្តា អត្តុត្តរោ សង្គាមចិជយោ ពុទ្ធិបិ ចត្តុំ ចដ្ដតិ។

ពុទ្ធតិស្ស តិទ្ទេសកាចត្ថេន សង្គាមចិជយកាចញ្ញ ឥស្សន្តោ រាកចិតមបរិយោសាតាតិអាទិមាហ។ តត្ថ រាគំ ចិតមយាតា បរិយោសានមេតិ បរិយោសានំ កន្ធតិ តិប្បន្នំតិ រាកចិតមបរិយោសាតា។ ឲ្យស តយោ សព្ពត្ត។

មស្ស សទ្ធា ច បញ្ញា ចាតិ មស្ស អរិយមគ្គយានស្ស សទ្ធានុសារិចសេន សទ្ធា, ឥម្មានុសារិចសេន បញ្ញាតិ ទ្វេ ធម្មា សទា ធុរំ យុត្តា, តត្រមណ្ឌូតាយុកោ យុត្តាតិ អត្ថោ។ ហិរី ឦសាតិ អត្តនា សទ្ធិំ អធិចិដ្ឋេន ពហិទ្ធាសមុដ្ឋានេន ឱត្តប្បេន សទ្ធិំ អជ្ឈត្តសមុដ្ឋានា ហិរី មស្ស មគ្គរថស្ស ឦសា។ មថា ហិ រថស្ស ចាកាទិមយំ មោគ្គំ ករោណ ឲ្យកាធាទ្ធំ កាទាតិ ឲ្យកាសង្គហិតេ, ឲ្យចំ មគ្គរថស្ស លោកិយលោកុត្តរចិបស្សនាចិត្តំ អតិរេកបញ្ញាស, លោកុត្តរចិបស្សនាចិត្តំ អតិរេកសដ្ឋិ កុសលធម្មេ ឲ្យកាធាទ្ធំ ឲ្យកាសង្គហេ កាទាតិ។ តេន វុត្តំ “មតោ មោគ្គ”ន្តិ។ សតិ អារក្ខសារធីតិ មគ្គសម្បយុត្តា សតិ អារក្ខសារថិ។ មថា ហិ រថស្ស អារក្ខា សារថិ តាម មោគ្គិយោ ធុរំ ចាហេតិ មោចេតិ អគ្គំ អក្ខញ្ជតិ រថំ បេសេតិ រថយុត្តកេ តិព្ពិសេធេ កាទាតិ, ឲ្យចំ មគ្គរថស្ស សតិ។ អមញ្ចិអារក្ខបច្ចុបដ្ឋានា ចេច កុសលាកុសលានំ គតិយោ សមត្វេសតីតិ វុត្តា។

រថោតិ អរិយអដ្ឋង្គិកមគ្គរថោ។ សីលបរិក្ខារោតិ ចតុបារិសុទ្ធិសីលាលង្ការោ។ ឈានក្ខោតិ ចិបស្សនាសម្បយុត្តានំ បញ្ចន្នំ ឈានង្គានំ ចសេន ឈានមយអក្ខោ។ ចក្កចីរិយោតិ ចីរិយចក្កោ, កាយិកចេតសិកសង្ខាតានិ ទ្វេ ចីរិយានិ អស្ស ចក្កានីតិ អត្ថោ។ ឧបេក្ខា ធុរសមាធីតិ ធុរស្ស សមាធិ, ឧត្តុតាតតាកាកោស្ស អការិចត ទ្វិត្តុម្បិ ឃុកបទេសានំ សមតាតិ អត្ថោ។ អមញ្ចិតត្រមណ្ឌត្តុបេក្ខា ចិត្តុប្បាទស្ស លិតុព្ពុទ្ធកាចំ ហរិត្វា បរោយាកមជ្ឈេត្ត ចិត្តំ ឋបេតិ, តស្មា ពុទ្ធស្ស មគ្គរថស្ស “ធុរសមាធី”តិ វុត្តា។ អតិច្ឆា បរិចារណន្តិ

ឆាហិរកាវចស្ស សឹហចយ្យាឌឹតិ ចិយ ព្ទយស្សាបិ អរិយយក្កវចស្ស អវលោកសប្លាតា អតិន្ធា បរិចារលោ គាយ៉

អញ្ញាបរិទោតិ យេត្ថា ច យេត្ថាបុត្តាការកោ ច៉ អចិហិសាតិ កាទុលា ច កាទុលាបុត្តាការកោ ច៉ ចិរចរកាតិ កាយចិរចកាឌិ តិចិឆចិរចរកា៉ យស្ស អាចុឆត្តិ យស្ស អរិយយក្កវរឆ ជិតស្ស កុលបុត្តស្ស ឲតំ បញ្ចចិឆំ អាចុឆំ៉ យថា ហិ វវឆ ជិរតា បញ្ចហិ អាចុរឆហិ សបរេត្ត ចិន្តុតិ, ឲចំ រយាកាចចរទាបិ ព្ទយស្ទិ លោកិយលោកុត្តរយក្កវរឆ ជិរតា យេត្ថាយ ទោរសំ ចិន្តុតិ, កាទុលាយ ចិហិសំ , កាយចិរចរកត កាលាសក្កលិកំ, ចិត្តចិរចរកត កិលេសសក្កលិកំ, រួបឆិចិរចរកត សព្ទាកុសលំ ចិន្តុតិ៉ រតតស្សេតំ បញ្ចចិឆំ “អាចុឆ”ត្តិ ចុត្តំ៉ តិតិក្លាតិ ក្សុត្តាតំ ក្សាកតាតំ ចចតបទាតំ អឆិចាសតក្លត្តិ៉ ចខ្ញុសត្តរហាតិ សត្ថខ្ញុចខ្ញុ៉ យថា ហិ វវឆ ជិរតា វឆិរកា បដិយុក្កចខ្ញុ អាកតាកាទត សរវ លយតិ, ត តំ រត ចិន្តត្តិ, ឲចំ អឆិចាសតក្លត្តិសយត្តាករតា កិក្លុ អាកតាកាទត ចចតបឆ លយតិ, ត តំ រត ចិន្តត្តិ៉ តស្មា “តិតិក្លា ចខ្ញុសត្តរហា”តិ ចុរត្តា៉ រយាកក្លយាយ ចត្តាតិ ចត្វហិ រយារកហិ រលយាយ តិព្ទាតាយ ចត្តតិ, តិព្ទាតាកិយុរលា កន្ធតិរយច, ត តិដ្ឋតិ ត កិដ្ឋតីតិ អរត្ថា៉

ឲតឥត្តតិ សខ្ញុតត្តិ ឲតំ យក្កយាតំ អត្តរតា បុរិសកាទំ តិស្សាយ លទ្ធត្តា អត្តតិ សខ្ញុតំ តាយ រហាតិ៉ (ពាហុយាតំ អត្តុត្តវត្តិ អសជិសំ រសដ្ឋយាតំ៉ តិឃ្យត្តិ ឌឹរា លោកយ្យាតិ រយសំ ឲតំ យាតំ អត្តិ, រត ឌឹរា បណ្ឌិតបុរិសា លោកយ្យាតិឃ្យត្តិ កន្ធត្តិ៉ អព្ទាឥត្ត្វតិ ឲកំរសត៉ ឌយំ ឌយត្តិ វាកាឥរយា សបរេត្ត ឌិតត្តា ឌិតត្តា៉

វ៉-៩៉ កិរតិ្ឋយយុត្តាឌិចណ្ណតា

វ៉-៩៉ បញ្ចរយ អយរយចាតិ ឲចសរទ្ធា តិយយរត្វា៉ រតត អព្ទា យក្កំ បដិក្លិបតិ៉ ព្ទយស្ទិ យុរត្ត ចដ្ឋក្លុរញ្ចច យិស្សាកយក្កា ច កចិរតា៉ លដ្ឋ រួត្តាតរយច៉

លិ៉ ក្សុតិយអព្ទាតវកិក្លុយុត្តចណ្ណតា

លិ៉ សត្តរយ តិព្ទាតឆាតុយា រលា ឲតំ កិក្លុ អឆិចចតត្តិ អសព្ទតាយ អយតាយ តិព្ទាតឆាតុយា ឲតំ អឆិចចតំ៉ អាសចាតំ លរយា រតត ចុច្ចតីតិ អបិច រតត វាកាឌិចិតរយត អាសចាតំ លរយាតិបិ ចុច្ចតិ៉ អាសចក្លរយា តាយ អវហត្តំ, អវហត្តស្សាបិ ឲតំ វាកចិតរយាតិអាឌិ តាយរយចាតិ ឌឹរបតិ៉ ឲតឥរចាចាតិ “សត្វាវា តិព្ទាតឆាតុតិ ចឥរត្តត អយតំ តិព្ទាតំ កចិតំ, យរក្កា បតស្ស ត កចិរតា៉ តំ កចារបស្សាយឹ”តិ អត្ថុសត្ថិកុសលតាយ បុន្ធរត្តា ឲតំ អរចាច៉

ប៉៉ ចិកក្កយុត្តចណ្ណតា

ប៉ អដ្ឋេយ គតយា ច កិល្លេច សយ្ហាឌិដ្ឋិ ពិ ឲ្យេកត បរិយាយេត អដ្ឋក្កិគយក្កិ ចិកឌិត្វា បុត អបរេត បរិយាយេត ចិកឌិត្យការេយា ឡុកំ

ខេឆសត់ អារកិ៍ តត្ថ ក្ខុស្សេ ខាគោឃត្តិ សចតសយ្ហសតបដិខេចឆបច្ចេចល្លហចេសេត ចត្យហាគារេហិ ក្ខុប្បត្តិ ខាគោហ៍ សយុកយេបិ ឲ្យេសេច តយោ៍

សេសេសុ បត ក្ខិសុ សយ្ហសតស្ស អកាចា ពិចិឆេយច ចជ្ជពិ៍ ឲ្យចេយពំ “ក្ខុស្សេ ខាគោឃ”ត្តិអាឌិតា ចត្យសច្ចគយ្ហដ្ឋាត់ ឆស្សិពំ៍

តត្ថ បុរិមាតិ ទេ្វ សច្ចាតិ ចដ្ឋំ, បច្ឆិមាតិ ចិចដ្ឋំ៍ តេសុ កិល្លេតា ចខេ្ខ គយ្ហដ្ឋាតាកិតិខេចសោ ហោតិ, ចិចខេ្ខ តត្ថិ អកិតិខេចសោ៍ បុរិមាតិ ហិ ទេ្វ សច្ចាតិ “បញ្ចាល្លខ្ខា ក្ខុស្សំ, តណ្ហា សយុកយោ”តិ ឲ្យចំ សខេ្ខបេត ច, “គតយេ បញ្ចាល្លខ្ខា ក្ខុបល្លខ្ខា”តិអាឌិតា តយេត ចិត្ថារេត ច អាចរិយសត្តិកេ ឧគ្គហេត្វា ចាចាយ បុតប្បុតំ បរិចេត្វេត្តា យោគាចចេរោ គយ្ហំ ករោតិ៍ ឱតរេសុ បត ក្ខិសុ សច្ចេសុ – “តិរោឆសច្ចំ ឡុកដ្ឋំ គត្តំ យតាបំ, យក្កសច្ចំ ឡុកដ្ឋំ គត្តំ យតាប”ត្តិ ឲ្យចំ សចតេតេច គយ្ហំ ករោតិ៍ សោ ឲ្យចំ ករោត្តោ ចត្តារិ សច្ចាតិ ឲ្យកបដិខេចឆេត បដិចិជ្ឈតិ, ឲ្យកាកិសយេយេត អកិសយេតិ ៍ ក្ខុស្សំ បរិញ្ញាបដិខេចឆេត បដិចិជ្ឈតិ, សយុកយំ បហាតបដិខេចឆេត, តិរោឆំ សច្ចិកិរិយបដិខេចឆេត, យក្កំ កាចតាបដិខេចឆេត បដិចិជ្ឈតិ៍ ក្ខុស្សំ បរិញ្ញាកិសយេយេត...បេ... យក្កំ កាចតាកិសយេយេត អកិសយេតិ៍

ឲ្យចយស្ស បុព្ពការេក ក្ខិសុ សចេ្ចសុ ឧគ្គហបរិបុច្ឆាសចតឆារោហសយ្ហសតបដិខេចឆា ហោតិ, ក្ខិសុ សចតបដិខេចឆារេយច៍ អបរការេក ពិសុ កិច្ចតោ បដិខេចឆា ហោតិ, តិរោឆេ អារយ្ហហបដិខេចឆា៍ បច្ចេចល្លហា បត បត្តសច្ចស្ស ហោតិ៍ ឡុយស្ស កិល្លេតា បុខេ្ខ បរិក្កហេតា – “ក្ខុស្សំ បរិជាតាមិ, សយុកយំ បជហាមិ, តិរោឆំ សច្ចិករោមិ, យក្កំ កាខេមិ”តិ អាភោគសយត្តាហារេយតសិការបច្ចេចល្លហា តត្ថិ, បរិក្កហេតា បដ្ឋាយ ហោតិ៍ អបរការេក បត ក្ខុស្សំ បរិញ្ញាតមេយច ហោតិ...បេ... យកេ្កា កាចិតោតាច ហោតិ៍

តត្ថ ទេ្វ សច្ចាតិ ក្ខុឌ្ឋសត្តា គម្ភិរាតិ, ទេ្វ គម្ភិរត្តា ក្ខុឌ្ឋសាតិ៍ ក្ខុស្សសច្ចញ្ហិ ក្ខុប្បត្តិតោ បាកដំ, ខាណុកណ្ដកហាហាឌិសុ “អហោ ក្ខុស្ស”ត្តិ ចត្តព្ពតម្បិ អាបជ្ជតិ៍ សយុកយម្បិ ខាឌិត្យកាយខាក្ខុត្តិត្យកាយខាឌិចេសេត ក្ខុប្បត្តិតោ បាកដំ៍ លក្ខហបដិខេចឆតោ បត ឧភយម្បិ គម្ភិរំ៍ ឡុតិ ខាតិ ក្ខុឌ្ឋសត្តា គម្ភិរាតិ៍ ឡុតរេសំ ក្ខិត្តំ ឆស្សតត្ថាយ បយោរោកា កចក្កក្កហហាតុំ ហត្ថបសារហំ ចិយ អចិចិច្ចសតត្ថំ បាឌបសារហំ ចិយ សតឆា កិត្តស្ស ចាលស្ស គោដិយា គោដិ បដិបាឌេតំ ចិយ ច ហោតិ៍ ឡុតិ ខាតិ គម្ភិរត្តា ក្ខុឌ្ឋសាតិ៍ ឲ្យចំ ក្ខុឌ្ឋសត្តា គម្ភិរេសុ គម្ភិរត្តា ច ក្ខុឌ្ឋសេសុ ចត្យសុ សចេ្ចសុ ឧគ្គហាឌិចេសេត ឡុកំ “ក្ខុស្សេ ខាគោឃ”ត្តិអាឌិ ក្ខុត្តំ៍ បដិខេចឆល្លេហោ បត ឲ្យកេយច ខំ ខាគោហំ ហោតិ៍

តេល្លយ្ហសល្លប្បាឌិសុ កាយបច្ចត្តិកេដ្ឋេត កាយតោ តិស្សដេកាខេត ចា, កាយំ សយ្ហសត្តស្ស ក្ខុប្បត្តោតិ ចា, កាយបឆឈាតំ កាយក្ខុបសយំ ករោត្តោ ក្ខុប្បត្តោតិ ចា , កាយចិចិត្តខេត្ត ក្ខុប្បត្តោតិ ចា តេល្លយ្ហសល្លប្បោ៍ សេសបឆទេ្វយេបិ ឲ្យេសេច តយោ៍ សឡោបិ ច តេ តេល្លយ្ហសល្លប្បាឆយោ កាយញ្យាបាឌចិហិំសាចិរេយលសញ្ញាតំ តាតត្តា បុព្ពការេក តាតា, យក្កក្ខហោ បត ឡុខេយសុ ពិសុ ឋាតេសុ ក្ខុប្បត្តស្ស អក្យសលសល្លប្បស្ស បឆខេច្ឆចេតា អត្យប្បត្តិសាឆតចេសេត យក្កដ្ឋំ បុទេយយាតោ ឲ្យគោច គុសលសល្លប្បោ ក្ខុប្បជ្ជតិ៍ អយំ សយ្ហាសល្លប្បោ តាយ៍

យុសាចាឆា ខេចរយណិអាឆយោបិ យុសាចាឆាឌិហិ ចិរេយលសញ្ញាតំ តាតត្តា បុព្ពការេក តាតា, យក្កក្ខហោ បត ឡុខេយសុ ចត្យសុ ឋាតេសុ

ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩋᨠᩩᩈᩃᨴ᩠ᩅᨿᩔᩣᨸᩥ ᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᨸᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨲᩣ ᩋᩁᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩪᨲᩔ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨿᩣᨣᩣ ᩑᨠᩣᨧ ᨠᩩᩈᩃᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ ᨧᩣᨧᩣ ᨶᩣᨾ᪨

ᨸᩥᩊᩣᨲᩥᨸᩥᨲᩣ ᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᩋᩣᨣᨾᩮᨶᩣᨸᩥ ᨸᩥᩊᩣᨲᩥᨸᩥᨲᩣᨴᩦᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩥᨶᩣᩈᨶᩣᨶᩥ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩣᩁᨠᩮ ᨶᩣᨶᩣ, ᨿᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᨴᩮᩅ ᨲᩦᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᩋᨠᩩᩈᩃᨴ᩠ᩅᨿᩔᩣᨸᩥ ᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᩋᨠᩥᩁᩥᨿᨲᩣ ᨸᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨲᩣ ᩋᩁᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩪᨲᩔ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨿᩣᨣᩣ ᩑᨠᩣᨧ ᨠᩩᩈᩃᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ ᨠᩥᨿᩮᩣᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨾ᪨

ᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣᩋᩣᨴᩦᨧᨲ᩠ᨲᩥ ᩃᩣᨽᨶᩦᨿᨠᩮᩣᨭᩥᨶᩦᨿᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨸᨧᨲ᩠ᨲᩥᨲᩴ ᨠᩣᨿᨧᨴᩦᨴᩩᨠ᩠ᨡᩥᨲᩴ᪨ ᨸᩉᩣᨿᩣᨲᩥ ᨧᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᨶᨿᩣᩋᩣᨴᩦᨧᨶᩣᨲᩥ ᨲᩩᨴ᩠ᨵᨸᩅᨲ᩠ᨲᨶ ᩋᩣᨴᩦᨧᨶ᪨ ᨴᩦᨧᩥᨠᩴ ᨠᨸ᩠ᨸᨲᩦᨲᩥ ᨴᩦᨧᩥᨲᨴᩩᨲ᩠ᨲᩥ ᨸᨧᨲ᩠ᨲᨲᩥ᪨ ᨶᨿᩣᨴᩦᨧᩣᨸᩥ ᨠᩩᩉᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩥᨶᩣᩈᨶᩣᨶᩥ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩣᩁᨠᩮ ᨶᩣᨶᩣ᪨ ᨿᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᨴᩮᩅᩮᩅ ᨶᨲ᩠ᨲᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨿᩥᨭ᩠ᨮᩣᨴᩦᨧᨴ᩠ᩅᨿᩔᩣᨸᩥ ᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᨸᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᨲᩣ ᩋᩁᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨽᩪᨲᩔ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨿᩣᨣᩣ ᩑᨠᩣᨧ ᨠᩩᩈᩃᨧᩮᨲᨶᩣᨿ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ ᩋᩣᨴᩦᨧᩣ ᨶᩣᨾ᪨

ᩋᩁᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨽᩅᩮ ᨲᨧᩣᨴᩩᨸᩮ ᨧᩣ ᩋᩣᨶᩩᨿᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩴ, ᨸᩁᩔ ᨸᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣ – “ᩋᩉᩮᩣ ᨧᨲ ᨾᩮ ᩑᨧᨴ᩠ᩅᩥ ᨸᩥᨸᨠᩣ ᨽᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣ ᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩩ”ᨲ᩠ᨲᩥ ᩑᨧᩴ ᩋᩁᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨸᩥᨸᨠᩣᨶᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᨽᩅᩣᨶᩴ ᩋᩁᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᩣᨿ᪨ ᩃᨴ᩠ᨵᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᩋᩁᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨠᨸᨭᩥᨸᨲ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩴ ᨧᩥᩁᩥᨿᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᩴ ᨩᨶᩮᨲᩥ᪨ ᨧᩣᨿᨾᨲᩦᨲᩥ ᨧᩣᨿᩣᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨧᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᩣᩁᨽᨲᩦᨲᩥ ᨧᩦᩁᩥᨿᩴ ᨸᨧᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩦᨲᩥ ᨧᩦᩁᩥᨿᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᨴᩉᨲᩦᨲᩥ “ᨠᩣᨾᩴ ᨲᨧᩮᩣ ᨧ ᨶ᩠ᩉᩣᩁᩩ ᨧ ᩋᨭ᩠ᨮᩥ ᨧ ᩋᩅᩈᩥᩔᨲᩩ”ᨲᩥ (ᨾ᪨ ᨶᩥ᪨ ᪒᪨᪑ᨸᩢ᪓) ᨸᨵᩣᨶᩴ ᨸᨧᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ᪨ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨶᨿᩴᨴᩣᨧᩣᩁᨧᩮᨶᨽ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᨸᩩᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ᪨ ᨸᩩᨶᨩᩣᨲᩥ ᨲᩣᨴᩥᩈᩮ ᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨸᩉᩣᨶᩣᨿ ᩃᨴ᩠ᨵᩴ ᨩᨶᩮᨲᩥ᪨

ᩋᩁᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨠᩩᩈᩃᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᩋᨸᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨸᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩴ᪨ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᨶᩮᩅᩮᩅ ᨸᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ᪨ ᨮᩥᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨸᩩᨶᨸ᩠ᨸᩩᨶᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩥᨸᨻᨶ᩠ᨵᩅᩈᩮᨶ ᨮᩥᨲᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩈᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᩅᩥᨶᩣᩈᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨽᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣᨽᩣᩅᩣᨿᩣᨲᩥ ᩏᨸᩁᩥᨽᩣᩅᩣᨿ᪨ ᩅᩮᨸᩩᩃ᩠ᩃᩣᨿᩣᨲᩥ ᩅᩥᨸᩩᩃᨽᩣᩅᩣᨿ᪨ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨸᩣᩁᩥᨸᩪᩁᩥᨿᩣᨲᩥ ᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨸᩁᩥᨸᩪᩁᨱᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩋᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨶᨿᩮᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣᨶᨿᩮᩣ ᩋᩁᩩᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣᨶᩴ ᩋᩁᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨶᩣᨴᩥᨧᩥᨲ᩠ᨲᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩣᩁᨠᩮ ᨶᩣᨶᩣ᪨ ᨿᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᨴᩮᩅᩮᩅ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᩣᨵᨶᨽᩪᨲᩔ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨿᩣᨣᩴ ᩑᨠᩣᨿᩮᩅ ᨠᩩᩈᩃᨧᩦᩁᩥᨿᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ ᨽᩣᩅᨶᩣᨶᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨

ᨶᨿᩣᨶᨲᩥᨸᩥ ᨠᩣᨿᩣᨴᩥᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨶᩣᨶᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩣᩁᨠᩮ ᨶᩣᨶᩣ, ᨿᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᨲᨴᩮᩅ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᩣᨵᨶᨽᩪᨲᩔ ᨿᩴᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨿᩣᨣᩣ ᩑᨠᩣ ᨶᨲᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ ᨶᨲᩥ ᨶᩣᨾ᪨

ᨻᩃᩣᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩣᩁᨠᩮᨸᩥ ᨿᨠᩣᩃᨲᩮᩣᨸᩥ ᨶᩣᨶᩣ, ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨠᩣᩁᨠᩮ ᨶᨿᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨧᩮᨶᨽ ᨶᩣᨶᩣ, ᨿᨠᩣᩃᨲᩮᩣ ᨶᩣᨶᩣᨿᨠᩣᨧᩮᨶᨽ᪨ ᩑᨠᩔ ᩉᩥ ᨸᨧᨿᨿᨣ᩠ᨣᩣ ᨸᨧᨿᨿᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩩᨲᩥᨿᨿᨣ᩠ᨣᩣᨾᩮᨶᩣᨸᩥ ᨸᨧᨿᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩣ ᨧᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩣ ᨧᩣ᪨ ᩑᨠᩔ ᨸᨧᨿᨿᨣ᩠ᨣᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨾᩮᨶᩣᨸᩥ ᨴᩩᨲᩥᨿᩣᨴᩦᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩁᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩣ ᨧᩣ ᨸᨧᨿᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥᨠᩣ ᨧᩣ᪨ ᩑᨧᩴ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨸᩥ ᨿᨣ᩠ᨣᩣ ᨻᩃᩣᨶᨧᩮᨶᨽ

ᩈᨴᩥᩈᩣ ᩅᩣ ᩋᩈᨴᩥᩈᩣ ᩅᩣ ᩏᨠᨭ᩠ᨮᩈᨴᩥᩈᩣ ᩅᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨿᩴ ᨸᨶᩔ ᩅᩥᩈᩮᩈᩮᩣ ᨸᩣᨴᨠᨩ᩠ᨫᩣᨶᨶᩥᨿᨾᩮᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨸᩣᨴᨠᨩ᩠ᨫᩣᨶᨶᩥᨿᨾᩮᨶ ᩉᩥ ᨸᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᩃᩣᨽᩥᨶᩮᩣ ᨸᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩅᩥᨸᩔᨶ᩠ᨲᩔ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨸᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᨣ᩠ᨣᨦ᩠ᨣᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨸᩁᩥᨸᩩᨱ᩠ᨱᩣᨶᩮᩅ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᨲᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩅᩥᨸᩔᨶ᩠ᨲᩔ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᩥᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᨣ᩠ᨣᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᨲᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩅᩥᨸᩔᨶ᩠ᨲᩔ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᨲᨲᩥᨿᨩ᩠ᨫᩣᨶᩥᨠᩮᩣ, ᨾᨣ᩠ᨣᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨲ᩠ᨲ, ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᨨ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩈ ᨶᨿᩮᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨿᩣᩅ ᨶᩮᩅᩈᨬ᩠ᨬᩣᨶᩣᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᨶᩣ᪨

ᩋᩣᩁᩩᨸ᩠ᨸᩮ ᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨸᨬ᩠ᨧᨠᨩ᩠ᨫᩣᨶᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᨬ᩠ᨧ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩴ, ᨶᩮᩣ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᨳᨶ᩠ᨲᩥ? ᩑᨲ᩠ᨳᩣᨸᩥ ᨸᨮᨾᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᨿᨲᩮᩣ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᩈᩮᩣᨲᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᨭᩥᩃᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩪᨸᩈᨾᩣᨸᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᨽᩣᩅᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩣ ᩋᩣᩁᩩᨸ᩠ᨸᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ, ᨲᩴᨫᩣᨶᩥᨠᩣᩅᩔ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨿᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨸᩣᨴᨠᨩ᩠ᨫᩣᨶᨾᩮᩅ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲᩥ᪨ ᨠᩮᨧᩥ ᨸᨶ ᨳᩮᩁᩣ – "ᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨿ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨽᩪᨲᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᨶᩥᨿᨾᩮᨶ᩠ᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ ᪨ ᨠᩮᨧᩥ "ᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩮᩣ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩮᨧᩥ "ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩅᩥᨸᩔᨶᩣ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲᩦ"ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᩣᨴᩅᩥᨶᩥᨧ᩠ᨨᨿᩮᩣ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩣᨶᨣᩣᨾᩥᨶᩥᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨵᩥᨠᩣᩁᩮ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩦᨲᩥ ᩋᨿᩴ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩮ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩮᩣ, ᩋᨸᩁᨽᩣᨣᩮ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾᩣᨵᩦᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨

᪙᪨ ᩈᩪᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪙᪨ ᨶᩅᨾᩮ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨸᨱᩥᩉᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩪᨠᩴ ᨶᩣᨾ ᩏᨴ᩠ᨵᨣ᩠ᨣᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨸᩥᨲᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩣ ᨸᩣᨴᩴ ᩅᩣ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨸᩥᨲᩴ ᨸᨶ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨸᨱᩥᩉᩥᨲᩴ ᨶᩣᨾ᪨ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨸᨱᩥᩉᩥᨲᩣᨿ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣᨲᩥ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨮᨸᩥᨲᩣᨿ ᨠᨾ᩠ᨾᩔᨠᨲᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ᪨ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᩔᨲᩦᨲᩥ ᨧᨲᩩᩈᨧ᩠ᨧᨸᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᨠᩴ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᨽᩥᨶ᩠ᨴᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᩔᨲᩦᨲᩥ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨾᨣ᩠ᨣᩅᩥᨩ᩠ᨩᩴ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩮᩔᨲᩥ᪨ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨸᨱᩥᩉᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᩔᨠᨲᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨧᩮᩅ ᨾᨣ᩠ᨣᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᨧ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣ ᨮᨸᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣ, ᩋᨸ᩠ᨸᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᩔᨠᨲᨬᩣᨱᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩥᩔᨠᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨠᨳᩥᨲᩮᩣ᪨

᪑᪐᪨ ᨶᨶ᩠ᨴᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪐᪨ ᨴᩈᨾᩮ ᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣᨴᨠᩮᩣᨲᩥ ᩃᩉᩩᨸᩁᩥᨲ᩠ᨲᩣᨴᨠᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩣᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨸᨮᨾᩮᩣ᪨

᪒᪨ ᩅᩥᩉᩣᩁᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

១ˋ បឍយចិហារវុត្តចណ្ណតា

១១ˋ ទុតិយចក្កុស្ស បឍមេ ខ្ពន្ធាយតំ, កិក្ខវេ, អឌ្ឍយានំ បដិវល្លិយិតុត្តិ អតំ, កិក្ខវេ, ឲុកំ អឌ្ឍយានំ បដិវល្លិយិតុំ គិលិយិតុំ ឲុពោច ហុត្វា ចិហរិតុំ ខ្ពន្ធាយឹតិ អវេត្វាˋ តយិ្សពោតចិ ក្លុបវក្កយិតវេន្តា អន្ញាត្វា ឲុពោត បិណ្ឌបាតតីហារពោតាតិ វេយា អត្តតា បឃុត្តចាធំ អពេត្វា យបត្វាយ វេទ្ធស្ស ព្យលេស្ស បដិយត្តំ បិណ្ឌបាតំ គីហរិត្វា យឃំព្យបតាវេយ្យ, តំ បិណ្ឌបាតតីហារកំ ឲុកំ កិក្ខុ ជវេបត្វា តយិ្សអវេន្ញាត ពោតចិ កិក្ខុតា ចា ពហវេដ្ឋត ចា ក្លុបវក្កយិតវេន្តាតិˋ

ពន្ធា បត ឲុចយាហាតិ? តស្មិំ កិរ អឌ្ឍយានេ ចិវេតតវេន្តា វេតត្វា តាវេហាសិˋ អធ វត្វា – “ខ្ពយំ អឌ្ឍយានំ ចលវយាបត្តិវុលេតេច ចីតិតាវេយស្សាយិ, ខ្ពតិ យឃុរេញ្ចាច វុលចិហារេរា កចិស្សតិ, អតាពេត ច បន្ធិយា ឌតតា ‘វត្វាបិ ពលំ ចិហាយ ឲុពេកា ចិហាសិ, កិយដ្កុ បត យឃ’ត្តិ ជិដ្ឋាត្យាតិ អាបន្ជិស្សតិ, តជស្សា កចិស្សតិ ឌីឈរត្តំ ហិតាយ វុលាយា”តិ ខ្ពយិតា ពារវេលាត ឲុចយាហˋ កិក្ខុវវេញ្ញាបិ វត្វុ ចចតំ វយ្យជិន្ធិត្វា ឲុកំ កិក្ខុ អជាសិˋ វេវា បរិតោច ពន្ធព្យជិបរិចេលាវយូឌ្ឍតយុលាជពជត្តពដ្ឋជាតាជីតិ វន្តាកិច្ចាតិ តស្មិំ លេលា ពត្វា អបពន្ធតិˋ

វេយត ប្វាហត្តិ វេយត វេវា អតំˋ បឍយាកិវម្ពុវេទ្ធាតិ អកិវម្ពុទ្ធា ហុត្វា បឍមំវេយច ឲុព្វុតបញ្ញាវជិចវឃ្គត្តវេˋ ចិហរាយឹតិ ខ្ពធំ អតីតវេត្វ ចត្តយាតចចតំˋ តស្ស បវេជវេត ចិហាសិត្តិ តស្ស បឍយាកិវម្ពុទ្ធចិហារស្ស បវេជវេតˋ តត្វ បវេជវេវា តាយ លត្ធបវេជវេវា អាឃតតឆាតុវេទ្ធិត្រិយបច្ចយាពារវតិបដ្ឋាតឍាតតាយទ្វបវេជវេវា ឆយុបវេជវេវាតិ តាតាចិវេឆាˋ តំ វន្តាយុំ វន្ទាយ – “តស្ស បវេជវេត ចិហាសិ”ត្តិ អាហˋ កពចា ហិ បឍយវេពាឌិយំ ឲុព្វុតបញ្ញាវជិចវឃ្គត្តវេ យធា តាយ បត្តវេជ្ជោ រាឌា អត្តវេតា ចិកចវារជស្សតត្វំ តំ តំ ពញ្ញុ ចិចរារបត្វា វុចណ្ណរឌតយុត្តាយលំអាជីតិ រតតាតិ បច្ចវេចក្ខវេត្តា ចិហវេយ្យ, ឲុចវេយច បញ្ញាក្ខវេទ្ធ គិប្បវេជវេវ ពត្វា វយុវវេត្តា បច្ចវេចក្ខវេត្តា ចិហាសិ ˋ ខ្ពយស្មិំ បត អឌ្ឍយានេ វេតវំ លទ្ធាតំ បវេជវំ វេចជតាក្ខវេយច បច្ចវេចក្ខវេត្តា ចិហាសិˋ តស្ស “ខ្ពវេយ វត្តា ឲុចទ្វបំ តាយ វុលំ បដិវំវេចវេជត្តិ, ឲុចទ្វបំ ទុក្ខ”ត្តិ ឌូវេលិពយវេតា យាច កចក្កា បចត្តា វុលវេចជតា, យាច អចីចិវេតា បចត្តា ទុក្ខវេចជតា, វន្តា វន្តាពារវេត ក្លុបដ្ឋាសិˋ អធ តំ “យិន្ធាជិដ្ឋិបច្ចយាបិ វេចជយិត”ត្តិអាជិតា តវេយត បរិក្កព្យវន្តា ចិហាសិˋ

តធា បឍយវេពាឌិយំ ក្វាជវាយតតាតិ គិប្បវេជវារេតច ពត្វា ចិហាសិ, ខ្ពយស្មិំ បត អឌ្ឍយានេ វេតវំ អាឃតតាតំ បវេជវំ វេចជតាចវេយត ឆយុាឃតវេតពវេជវំ, ឆាតុតំ បវេជវំ វេចជតាចវេយត ឆយុឆាតុឲុពវេជវំ, វច្ចាតំ បវេជវំ វេចជតាក្ខវេចវេយវេតច ទុក្ខវេទ្ធពវេជវំ, បច្ចយាតំ បវេជវំ ចស្សបច្ចយា វេចជតាចវេយត បច្ចវេយពវេជវំ ឍាតាតំ បវេជវំ វេចជតាចវេយវេតច ឍាតវេដ្កពវេជវំ, តាយទ្វបិតំ បវេជវំ វេចជតាចវេយវេតច តាវេយពវេជវំ បច្ចវេចក្ខវេត្តា ចិហាសិˋ បឍយវេពាឌិយតិព្យឲុព្វុតបញ្ញាវជិចវឃ្គត្តវេ ព្យវលិជិឆវេយុ គិប្បវេជវេវ ពត្វា អតត្តតយាតិ វត្ត បពរលាតិ បច្ចវេចក្ខវេត្តា ចិហាសិˋ ខ្ពយស្មិំ បត អឌ្ឍយានេ វន្តាឆយុាតំ បវេជវំ វេចជតាត្តិពវេយច បច្ចវេចក្ខវេត្តា ចិហាសិˋ តស្មិំ តស្មិំ ជាវេត វា វា ច ចិហារវយាបត្តិ វេចជតាត្យារវេចត ឌាតាˋ

ពុទ្ធាតិ នេយតាកានេត ចិហានិ, តំ ឌនេយ្យន្តោ យិច្ឆាឌិដ្ឋិបច្ចយាបីតិអាឌិយាហ៉ តត្ថ យិច្ឆាឌិដ្ឋិបច្ចយាបីតិ ឌិដ្ឋិនយ្យយុត្តា នេចឌតាបិ ចដ្ឋតិ៉ ឌិដ្ឋិំ ឧបតិស្សយំ កត្វា ឧប្បន្នា កុសលាកុសលនេចឌតាបិ ចដ្ឋតិ ចិបាកនេចឌតាបិ៉ តត្ថ យិច្ឆាឌិដ្ឋិនយ្យយុត្តា អកុសលាច នេហាតិ, ឌិដ្ឋិំ បត ឧបតិស្សាយ កុសលាបិ ឧប្បជ្ជន្តិ អកុសលាបិ៉ យិច្ឆាឌិដ្ឋិកា ហិ ឌិដ្ឋិំ ឧបតិស្សាយ បក្ខឌិចនេយ្យ យាកុកត្វាឌីតិ នេឌន្តិ, អគ្គិកាឌីតំ ចដ្ឋំ បដ្ឋនេបន្តិ, ចតុយហាបនេឆ នាលំ កនេរាន្តិ, នេបាក្ខនុលិត្ថា តលានេបន្តិ, នេឌចកុលាឌីស្យ យាលាកន្ធំ នេរានេបន្តិ, តឌីចិក្ខក្កាឌីស្យ នេសតុំ អត្ថនេន្តិ, ចិនយំ នយំ កនេរាន្តិ, ពុតិ នេតសំ កុសលនេចឌតា ឧប្បជ្ជតិ៉ យិច្ឆាឌិដ្ឋិំ បត តិស្សាយ នយ្យាឌិដ្ឋិនេក អនេក្កាយន្តិ បរិកាយន្តិ, ចឌពាត្ថតាឌីតិ កនេរាន្តិ, បាណំ ចឌិត្វា នេឌចតាតំ ឧបហារំ ឧបហរន្តិ , ពុតិ នេតសំ អកុសលនេចឌតា ឧប្បជ្ជតិ៉ ចិបាកនេចឌតា បត កចត្តុរកាតាតំនេយច នេហាតិ៉

នយ្យាឌិដ្ឋិបច្ចយាតិ ឲុត្វាបិ នយ្យាឌិដ្ឋិនយ្យយុត្តា នេចឌតាបិ ចដ្ឋតិ, នយ្យាឌិដ្ឋិំ ឧបតិស្សយំ កត្វា ឧប្បន្នា កុសលាកុសលនេចឌតាបិ ចិបាកនេចឌតាបិ៉ តត្ថ នយ្យាឌិដ្ឋិនយ្យយុត្តា កុសលាច នេហាតិ, នយ្យាឌិដ្ឋិំ បត ឧបតិស្សាយ ពុទ្ធបូជំ ឌីបយាលំ យហាឆយ្យស្សចតំ អប្បតិដ្ឋិនេព ឌីនាការេក នេចតិយបតិដ្ឋាបតន្តិ ឲចយាឌីតិ បុញ្ញាតិ កនេរាន្តិ, ពុតិ នេតសំ កុសលា នេចឌតា ឧប្បជ្ជតិ៉ នយ្យាឌិដ្ឋិំនេយច តិស្សាយ យិច្ឆាឌិដ្ឋិនេក អនេក្កាយន្តិ បរិកាយន្តិ, អត្តាតំ ឧក្កំនេសន្តិ, បរំ ចយ្ភន្តិ, ពុតិ នេតសំ អកុសលនេចឌតា ឧប្បជ្ជតិ៉ ចិបាកនេចឌតា បត កចត្តុរកាតាតំនេយច នេហាតិ៉ យិច្ឆានក្កប្បបច្ចយាតិអាឌីស្យបិ ឲុនេយច តនេយា៉ លត្ថបច្ចយាតិអាឌីស្យ បត លត្ថបច្ចយា អដ្ឋនេលាកនយហាកាតចិត្តនយ្យយុត្តា នេចឌតា នេចឌិតព្វា, ចិតក្កបច្ចយា បឍយជ្ឈានចេឌតាច៉ នញ្ញា បច្ចយា ឌនេបត្វា បឍយជ្ឈាតំ នេសនា ល នញ្ញានយាបត្តិនេចឌតា៉

លនេក្ខា ច អច្ចុបននេក្ខាតិអាឌីស្យ តិណ្ណំ អច្ចុបននេយ អដ្ឋនេលាកនយហាកាតចិត្តនយ្យយុត្តា នេចឌតា នេហាតិ, លត្ថយត្តស្ស ច្ចុបននេយ បឍយជ្ឈានចេឌតាច៉ លត្ថចិតក្កាតំ ច្ចុបននេយ ឌុតិយជ្ឈាតាឌិនេចឌតា អឆិនេប្បតា, តិណ្ណយ្បិ ច្ចុបននេយ នេតចនញ្ញាតានញ្ញាយតននេចឌតា៉ អប្បត្តស្ស បត្តិយាតិ អរហត្តផលស្ស បត្តត្វាយ៉ អត្ថិ អាយាយន្តិ អត្ថិ ចិរិយំ៉ តស្មិយ្បិ ឍានេត អត្ថុប្បនេត្តតិ តស្ស ចិរិយារម្ភស្ស ចនេនត តស្ស អរហត្តផលស្ស ការនេណ អត្ថុប្បនេត្ត៉ តប្បច្ចយាបិ នេចឌយិតន្តិ អរហត្តស្ស ឍាតបច្ចយា នេចឌយិតំ៉ ឲុនេពត ចតុយក្កុនហឌាតា តិដ្ឋាត្តិតនេលាកុត្តរនេចឌតាច កហិតា៉

៧៉ ឌុតិយចិហារសុត្តចណ្ណតា

១៧៉ ឌុតិនេយ បដិនល្លាតការណំ ចុត្តតនេយនេតច នេចឌិតព្វំ៉ យិច្ឆាឌិដ្ឋិច្ចុបននយបច្ចយាតិ យិច្ឆាឌិដ្ឋិច្ចុបននេយា តាយ នយ្យាឌិដ្ឋិ៉ តស្មា យំ នយ្យាឌិដ្ឋិបច្ចយា នេចឌយិតំ ចុត្តំ, តនេឌច យិច្ឆាឌិដ្ឋិច្ចុបននយបច្ចយា នេចឌិតព្វំ៉ ពុយស្មិំ បត សុនេត្ត ចិបាកនេចឌតំ អតិឌ្ទុនេរតិ យញ្ញាយាតា ត កហន្តិតិ ចុត្តំ៉ ពុយិតា តនេយត នព្វត្ថ អនេត្វា នេចឌិតនេព្វា៉ យស្ស យស្ស ហិ ច្ចុបននយបច្ចយាតិ ចុច្ចតិ, តស្ស តស្ស បដិបក្ខឆយ្យបច្ចយាច តំ តំ នេចឌយិតំ អឆិនេប្បតំ៉ លត្ថច្ចុបននយបច្ចយាតិអាឌីស្យ បត លត្ថច្ចុបននយបច្ចយា តាច បឍយជ្ឈាតនេចឌតា នេចឌិតព្វា៉ ចិតក្កច្ចុបននយបច្ចយា ឌុតិយជ្ឈាតនេចឌតា៉ នញ្ញាបច្ចយា លនយាបត្តិនេចឌតា៉ នញ្ញាច្ចុបននយបច្ចយា នេតចនញ្ញាតានញ្ញាយតននេចឌតា៉ លនេក្ខា ច ច្ចុបននេក្ខាតិអាឌីតិ ចុត្តត្វានេតច៉

៣-៤។ សេក្ខសុត្តាទិវណ្ណនា

១៣-១៤។ តតិយេ សេក្ខោតិ សិក្ខនសីលោ។ កិំ សិក្ខតីតិ? តិស្សោ សិក្ខា។ សេក្ខាយាតិ តីហិ ផលេហិ ចតូហិ ច មគ្គេហិ សមង្គិភូតាយ។ សាបិ ហិ អនិដ្ឋិតកិច្ចត្តា អត្ថតោ កិញ្ចិ សិក្ខតេវាតិ សេក្ខោ។ ចតុត្ថបញ្ចមឆដ្ឋសត្តមានិ ឧត្តានត្ថានេវាតិ។

៥-១០។ បឋមកុក្កុដារាមសុត្តាទិវណ្ណនា

១៥-២០។ អដ្ឋមេ ឧម្មគ្គោតិ បញ្ញាឧម្មគ្គោ, បញ្ញាវីមំសនំ, បញ្ញាគវេសនន្តិ អត្ថោ។ ឧបត្ថម្ភំ អាវុសោតិ ឋានំ តស្ស បុច្ឆាបតិដ្ឋាបកត្ថាយ អាហ។ នវមទសមានិ ឧត្តានត្ថានេវាតិ។

វិហារវគ្គោ ទុតិយោ។

៣។ មិច្ឆត្តវគ្គវណ្ណនា

២១-៣០។ តតិយវគ្គស្ស បឋមេ មិច្ឆត្តន្តិ មិច្ឆាសភាវំ។ សម្មត្តន្តិ សម្មាសភាវំ។ មិច្ឆាបដិបត្តាធិករណហេតូតិ មិច្ឆាបដិបត្តិការណហេតុ។ យស្មា មិច្ឆាបដិបត្តិំ ករោតិ, តស្មាតិ អត្ថោ។ នារាធកោតិ ន សម្បាទកោ។ ញាយំ ធម្មន្តិ អរិយមគ្គធម្មំ។ មិច្ឆាញាណីតិ មិច្ឆាបច្ចវេក្ខណោ។ មិច្ឆាវិមុត្តីតិ អយាថាវវិមុត្តិ, អនិយ្យានិកវិមុត្តិ។ ឋិតេសុ តតិយាទីសុ ចតូសុ សុត្តេសុ ចតុព្ពិធំ កថិតំ, បញ្ចមេសុ បុគ្គលោ។ បរតោ ទ្វីសុ បុគ្គលោ បុច្ឆិតោ ធម្មោ ទីបិតោ, ឯកំ ធម្មេន បុគ្គលោ ទស្សិតោតិ។ សប្បច្ចយោតិ សប្បច្ចយោ។ យថា និម្ពពីជាទីនិ ជិនំ បរតោ ឋិតំ, ឯកំ បរតោ បុគ្គលោ ទស្សិតោតិ អត្ថោ។ ទីឃរត្តន្តិ សប្បច្ចយំ សប្បច្ចយោ។ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានត្ថានេវាតិ។

មិច្ឆត្តវគ្គោ តតិយោ។

៤។ បដិបត្តិវគ្គវណ្ណនា

៣១-៤០។ ចតុត្ថេ មិច្ឆាបដិបត្តិន្តិ អយាថាវបដិបត្តិំ។ មិច្ឆាបដិបន្នន្តិ អយាថាវបដិបន្នំ។ ឥតិ ឯកំ សុត្តំ ធម្មវសេន កថិតំ, ឯកំ បុគ្គលវសេន។ អបារា បារន្តិ វដ្ដតោ និព្ពានំ។ បារគាមិនោតិ ឯត្ថ យេបិ បារង្គតា, យេបិ គច្ឆន្តិ, យេបិ គមិស្សន្តិ, សព្ពេ បារគាមិនោត្វេវ វេទិតព្វា។

តីរមេវានុធាវតីតិ វដ្ដមេវ អនុធាវតិ, វដ្ដេ វិចរតិ។ កណ្ហន្តិ អកុសលធម្មំ។ សុក្កន្តិ កុសលធម្មំ។ ឱកា អនោកន្តិ វដ្ដតោ វិវដ្ដំ។

អាកម្មាតិ អារព្ភ ឧទ្ទាយ បដិច្ច។ បរិវោទបេយ្យាតិ បរិសុទ្ធិ ពោធេយ្យ។ ចិត្តវិសុទ្ធិតិ ចិត្តំ កិលិស្សេហិ វិមុត្តិ និពានេហិ។ សទ្ធានិយមេត្តតិ សត្តសុ វោជ្ឈង្គេសុ។

សាយញ្ញាតត្តិ និញ្ញាតំ។ ពន្ធិសាយញ្ញាត រូបកត្តត្តតោ សាយញ្ញាតោតិ ចុច្ចតិ។ ព្រហ្មញ្ញាតិ សេដ្ឋកាចំ។ ព្រហ្មញ្ញាតត្តិ និញ្ញាតំ ព្រហ្មញ្ញាត រូបកត្តត្តតោ។ យត្ថ យត្ថ បត ហេដ្ឋា ច ឧបរិសុ ច តីសុ សុត្តេសុ “ទាកប្បយោ”តិ អាកតំ, តត្ថ តត្ថ អវហត្តប្បិ ចដ្ឋតិយេវាតិ ចេតព្វំ។

បដិបត្តិចក្កំ ចតុត្ថំ។

៥។ អញ្ញាតិន្ទ្រិយបេយ្យាលចក្កវណ្ណនា

៣៤-៣៥។ អញ្ញាតិន្ទ្រិយបេយ្យាលេ អដ្ឋានបរិញ្ញាតត្តិ សំសារដ្ឋានំ និញ្ញាតំ បត្វា បរិញ្ញាតំ ភាវ ហោតិ។ តស្មា និញ្ញាតំ “អដ្ឋានបរិញ្ញា”តិ ចុច្ចតិ, តេសត្តិ អវត្វា អនុបាទាបរិនិញ្ញានត្តត្តិ អបច្ចយបរិនិញ្ញានត្តំ។ ញាតិ ញាយស្មិំ បេយ្យាលេ ចិន្តាចិន្តិត្តិបលេន អវហត្តំ ពោធិតំ។ ញាណទស្សនេន បច្ចវេក្ខណា, សេសេហិ និញ្ញានត្តិ។

អញ្ញាតិន្ទ្រិយបេយ្យាលចក្កំ។

៦។ ឥន្ទ្រិយបេយ្យាលចក្កវណ្ណនា

៣៦-៤៧។ ឥន្ទ្រិយបេយ្យាលេ អនុលោមំ ចិយ កល្យាណមិត្តតា, កល្យាណមិត្តតាយ ឥត្វា និញ្ញត្តិតោ សចិបស្សនាអរិយមគ្គោ ឥន្ទ្រិយបរិភាវនា ចិយាតិ ឧចំ សព្វត្ថ អវត្វា ចេដិតព្វោ។ សីលសម្បទាតិ ចតុបារិសុទ្ធិសីលំ។ ឆន្ទសម្បទាតិ កុសលកត្តុកម្យតាឆន្ទោ។ អត្តសម្បទាតិ សម្បន្នចិត្តតា។ ទិដ្ឋិសម្បទាតិ ញាណសម្បត្តិ។ អប្បមាទសម្បទាតិ ការាបកអប្បមាទសម្បត្តិ។ យោនិសោមនសិការសម្បទាតិ រូបិយមនសិការសម្បត្តិ។ បុន កល្យាណមិត្តតាតិអាទីនិ សម្មាទិដ្ឋិអាទីនំ អវញ្ញាតបិ អាការេន ភាវេតស្សត្ថំ ចុត្តានិ។ សព្វានេវ ចេតានិ សុត្តានិ បាដិយេក្កំ បុគ្គលជ្ឈាសយវសេន ចុត្តានីតិ។

ឥន្ទ្រិយបេយ្យាលចក្កំ។

៧។ ឧគ្គហបេយ្យាលចក្កាទិវណ្ណនា

៤៨-៧៨។ ឧគ្គហបេយ្យាលេបិ ពន្ធាបេយ្យាលេបិ បាដិយេក្កំ បុគ្គលជ្ឈាសយវសេនេវ តថា តថា ចុត្ត ញាណគាការំ អជ្ឈាសយវសេន

ᨠᨳᩥᨲᩮᩣ᪨

᪈᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨴᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᩃᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪨ ᨲᨳᩣᨣᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪂᪉᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨴᨸᩮᨿ᩠ᨿᩣᩃᩮ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨿᨳᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩈᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᩑᩅᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩴ ᨠᩩᩈᩃᨵᨾ᩠ᨾᩣᨶᩴ ᨠᩣᩁᩣᨸᨠᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨴᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩮᩣᨲᩥ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨶᨶᩩ ᨧᩮᩈ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᩮᩣᩅ, ᨠᩩᩈᩃᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᩣᨸᩥ᪨ ᩋᨿᨬ᩠ᨧ ᨠᩣᨾᩣᩅᨧᩁᩮᩣᩅ, ᨠᩩᩈᩃᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨸᨶ ᨧᨲᩩᨽᩪᨾᨠᩣ᪨ ᨠᨳᨾᩮᩈ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩮᩣᨲᩥ? ᨸᨭᩥᩃᩣᨽᨠᨭ᩠ᨮᩮᨶ᪨ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨴᩮᨶ ᩉᩥ ᨲᩮ ᨸᨭᩥᩃᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᩮᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᩮᩣ᪨ ᨲᩮᨶᩮᨲᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩮ ᨲᩮ ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨴᨾᩪᩃᨠᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥ᪨

᪂᪨ ᨸᨴᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪃᪀᪨ᨩᨦ᩠ᨣᩃᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨸᨳᩅᩦᨲᩃᩅᩣᩈᩦᨶᩴ᪨ ᨸᩣᨱᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᨸᩣᨴᨠᨸᩣᨱᩣᨶᩴ᪨ ᨸᨴᨩᩣᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᨸᨴᩣᨶᩥ᪨ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᩒᨵᩣᨶᩴ ᩏᨸᨠ᩠ᨡᩮᨸᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩦᨲᩥ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩴ ᩋᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ᪨ ᨿᨴᩥᨴᩴ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣᨲᩥ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᨽᩣᩅᩮᨶ ᩋᨣ᩠ᨣᨾᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᩥ, ᨶ ᨣᩩᨱᩅᩈᩮᨶᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪃-᪁᪀᪨ ᨠᩪᨭᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪃᪁-᪁᪃᪈᪨ᩅᩔᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩩᨾᨶᨸᩩᨷ᩠ᨹᩴ᪨ ᩍᨴᩴ ᨠᩥᩁ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩣᨲᩥᨿᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣ ᩅᩦᨾᩴᩈᩥᨲᩩᨠᩣᨾᨲᩣᨿ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨣᨻ᩠ᨽᩮ ᨧᨲᩩᨩᩣᨲᩥᨣᨶ᩠ᨵᩮᩉᩥ ᨸᩁᩥᨽᨱ᩠ᨯᩴ ᨠᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩩᨣᨶ᩠ᨵᩣᨶᩥ ᨸᩩᨷ᩠ᨹᩣᨶᩥ ᩋᩣᩉᩁᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᩔ ᩈᨾᩩᨣ᩠ᨣᩔ ᨾᨩ᩠ᨫᩮ ᩈᩩᨾᨶᨸᩩᨷ᩠ᨹᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩈᩣᨶᩥ ᨲᩔ ᩈᨾᨶ᩠ᨲᨲᩮᩣ ᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᨸᩥᨵᩣᨿ ᨻᩉᩥ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨳᩔ ᨾᩩᩉᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩦᨲᩥᨶᩣᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩴ ᩅᩥᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩔ ᩈᨻ᩠ᨻᨸᨮᨾᩴ ᩈᩩᨾᨶᨸᩩᨷ᩠ᨹᨣᨶ᩠ᨵᩮᩣ ᨥᩣᨶᩴ ᨸᩉᩁᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨾᩉᩣᨲᩃᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨾᩉᩣᨧᩮᨲᩥᨿᩣᨽᩥᨾᩩᨡᩮᩣ ᨶᩥᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ – “ᩅᩔᩥᨠᩴ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᨳᩮᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩩᨠᨳᩥᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᨶᩣ”ᨲᩥ ᨧᩮᨲᩥᨿᩴ ᩅᨶ᩠ᨴᩥ᪨ ᨠᩩᨯ᩠ᨯᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣᨲᩥ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ᪨ “ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ”ᨲᩥᨸᩥ ᨸᩣᨮᩮᩣ᪨ ᨲᨶ᩠ᨲᩣᩅᩩᨲᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᩅᩩᨲᩣᨶᩴ, ᨲᨶ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᨿᩥᨲᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨻᩣᩊ᩠ᩉᩣ ᨸᨧ᩠ᨧᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᩣᨾᩥᩅᨧᨶᩴ᪨ ᨿᩣᨶᩥ ᨠᩣᨶᩥᨧᩥ ᨲᨶ᩠ᨲᩣᩅᩩᨲᩣᨶᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨿᨾᩮᩅᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩋᨳ ᩅᩣ ᨲᨶ᩠ᨲᩣᩅᩩᨲᩣᨶᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩴ ᨿᩣᨶᩥ ᨠᩣᨶᩥᨧᩥ ᩅᨲ᩠ᨳᩣᨶᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩈᩣᩅᩈᩮᩈᨸᩣᨮᨶᨿᩮᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨴᨭ᩠ᨮᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᩋᨸ᩠ᨸᨾᩣᨴᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮᩣ᪨

᪉᪨ ᨻᩃᨠᩁᨱᩦᨿᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

១៓ ឰលឃុត្តចណ្ហូភា

១៣៥៓ ឰលកេរលិឃចេក្កេ ឰលកេរលិឃាតិ ឪ្ករុឰលឰាហ្យុឰលេត កព្វត្ថា ឆាចភលឈ្ឍូតាបភចហភាឌេឃា កឰ្វត្តា៓ ឃឹលេ បតិដ្ឋាឃាតិ ចព្យបរិឃុដ្ឋិឃឹលេ ឆព្វា៓ អដ្ឋក្កិ ឰក្កត្តិ ឃហចិបឃ្សុត៌ អទិឃឰក្កិ៓

១៓ ឰឹឌឃុត្តចណ្ហូភា

១៥០៓ ឰឹឌកាឰក្សតកាឰាតិ ៩ត្វ្ឋ បញ្ចូចិឆឰ្យិ ឰឹឌ៉ ឰឹឌការេឰា ភាឰ, តេឆេច បណ្ហូឃឰ្យត្ត ភឹលកាចេតា បដ្ឋាឃ ក្សតការេឰាតិ ចេឌិតត្ថា៓

១៓ ភាកឃុត្តចណ្ហូភា

១៥៦៓ ឰល់ការេហត្តិតិ ឰល់ កណ្ហត្តិ, កហិតឰលិ ឆិរឃទិរា ហេត្តិ៓ ក្យេឃាត្ថុរ ឰ្ឃតរត្តិតិអាឌឹឃុ អឃឰត្យុប្បត្តិកឆា – ភាកិភិឃោ កិរ ឪ្កព្យឃឰេឃ បតិដ្ឋិតកព្ទា ចិន្តេត្តិ – “ឃេច ឰឃំ ព្ថុឆ ចិឌាឃិឃ្សាឰ, ៩ចំ តេភា ឆារកា ឪ្កាឰិចេកញ្ចា ឃុបណ្ហូឃ្ស ច បណ្ហូត្ថិព្វា អាកតឃ្ស ចេកំ ឃហិត៌្យ ភ ឃក្កិឃ្សត្តិ”តិ តា ឰហាឃឰុត្ថ ភិឰ្ពិត្វា ឃឰ្ពុឰ្យឲត្វានិ បត្វា បញ្ចា ឰហាភឌិឃោ បចិឃិត្វា ហិឰចត្តិ កណ្ហត្តិ៓ តត្វ្ឋ ឃុបណ្ហោហិ អបញ្ចត្ថឹឃាឃុ ឃុចណ្ហូឌេតឰលិក្យហាឃុ ចឃឰាភា ចិឌាឃិត្វា ភាកេបិតកេ កោឰ្យកាឌិបឰាលោឃុ ឪ្កឆកោឃុ ឰ្ឃតាទេត្វា ឪ្កឆកតលំ ឃិក្កាបេត្តិ៓

អច ឃកា អត្យុក្កេឰត េត ភាកា កក្កាឌិត៌ ភឌិត៌ ឰ្ឃទិឰតឹរេតា បរតិ៍, បរតឹរេតា ឰ្ឃទិឰតឹរត្តិ តេលបដិតលំ កាត៌្យ ឃក្កត្តិ, តកា “ព្ថុឆាតិ តេភា ឆារកា ឪ្កាឰិចេកញ្ចា កុរ្យឰ្យអចេកញ្ចា ឃហិត៌្យ ឃក្កិឃ្សត្តិ”តិ ឰាត្វា អត្តេភា អាត្យុការេចត ឰហាឃឰឈំ ឃឰ្ឌាបេត្វា ឃកលហិឰចត្តិ ៩កោឆក៌ ចិឃ ក្យុរុឰាភា ឆេចំ ចឃ្សាបេត្វា ឃុចណ្ហូឌេតាឌិឰឃា ភាចា ឰាបេត្វា ឪ្កបរិ ឃុចណ្ហូតារកចិចិត្វា ឃេឰាឃទិតកត្តុប្បឰ្យឌាឰំ ចេលចិតាត៌ ឰត្ថិត្វា ឃុរកិចត្តុភកត្តុប្បឰ្យាឌិតិ អាឆាឃ តាហិ ភាចាហិ បញ្ចា ឰហាភឌិឃោ ឰ្ឃកាហិត្វា អត្យុក្កេឰត ឰហាឃឰុត្តិ បិឃុលត្តិ៓ តត្វ្ឋ ច ចឃត្តា ឆឃព្យាឰ-ឃតព្យាឰ-ឃហឃ្សព្យាឰ-ឃតឃហឃ្សព្យាឰ-បឰាលាត៌ អាបឌ្ឃត្តា ឰហត្តត្តិ ចេឃុល្លត្តិ អាបឌ្ឃត្តិ ភាឰ៓

៩ចេឰច លោតិ ៩ត្វ្ឋ ហិឰចត្តុបព្ពតេតា ចិឃ ចព្យបរិឃុដ្ឋិឃិល់ ឆដ្ឋត្តិ, ភាកេបិតកា ចិឃ ឃោកាចចេរា, ក្យេឃាត្ថុឆេឃា ចិឃ អទិឃឰក្កោ, ឰហាឃឰុត្ថា ចិឃ ភិត្ថាត៌៓ ឃឆា ភាកេបិតកា ហិឰចត្តេ បតិដ្ឋាឃ ក្យេឃាត្ថុឌិហិ ឰហាឃឰុត្តិ បត្វា កាឃឰហត្តត្តិ អាបឌ្ឃត្តិ, ៩ចំ ឃោកិតេភា ឃិល់ ភិឃ្សាឃ ឃឹលេ បតិដ្ឋាឃ អទិឃឰក្កេភ ភិត្ថាត៌ បត្វា អរហត្តឰក្កេភច អាកេតឃុ លឃុ អភិត្ថាឆេឰ្យុឃុ ក្យលាឃទិរឰហត្តត្តិ បិឃុលត្តិតិ៓

៦. កុម្មសុត្តវណ្ណនា

១៦២. កុម្មោតិ ក្ខកលីវេបៈ វេតា បច្ចាវយតីតិ ត បតិអាវយតិ, ត អវេត្ថា បវេវវេសតីតិ អវេត្ថា។

៧. អាការសុត្តវណ្ណនា

១៦៣. បុរត្ថិមាតិ បុរត្ថិមឌិសវេតា អាគតវាតា។ បន្ថិមឌិសាឌីសុបិ ឲវេសវ តវេឃា។ វត្តារោបិ សតិបដ្ឋានាតិ ឃវេឆវ ហិ ឲវេតសំ បុរត្ថិមាឌិវេកឌាត់ វាតាត់ សន្តិបិវេតា អាការវេស ឦឌ្ឍាតិ, ឲចំ ឦឆាបិ “វត្តារោ សតិបដ្ឋានា”តិអាឌិនា តវេឃត ចុត្តា វេចារិឌ្ឌិបក្ខិឃឆម្មា សហឋិបស្សតស្ស អរិឃមគ្គស្ស កាចនាឃ ឦឌ្ឍន្តិ, វេតវេតវំ ចុត្តំ។

៨-៩. បឆមវេមឈសុត្តាឌិវណ្ណនា

១៦៤-១៦៧. កិមត្តំ បន្ថិវេម មាវេសតិ អាសាឍហមាវេស។ ក្ខាហតត្តិ ក្ខិបឝវតុប្បឌាត់ បិឝប្បហារេត បឆឌីតវេល ក្ខដ្ឋហិត្វា ក្ខន្ធំ គតំ វដ្ឋិវដ្ឋិ ហុត្វា អាការវេស បក្ខន្តិ។ វវេឌាឌល្លត្តិ បំសុវេឌាឌល្លំ។

១០. តាវាសុត្តវណ្ណនា

១៦៨. សាមុទ្ទិកាឃតាវាឃាតិអាឌិ វេហដ្ឋា វាលិឌវេកាបវេម ចិត្ថារិតវេមវ។

១១-១២. អាគន្តុកសុត្តាឌិវណ្ណនា

១៦៩-១៧០. អាគន្តុកាការត្តិ បុឌ្ឍាត្តិវេកហិ តកាវេមវេឌ្ឍកតំ អាគន្តុកឈវំ, ឃត្ថ រាជរាជមហាមេត្តហិបិ សក្កា វេហាតិ តិវាសំ ក្ខបក្ខតុំ។ អភិញ្ញា បរិវេញ្ញាយ្យាតិ ឃវេឆវ ហិ វេតសំ បុរត្ថិមឌិសាឌីហិ អាគតាត់ ឧត្តិឃាឌីតំ វាវេសា អាគន្តុកាការេរ ឦឌ្ឍាតិ, ឲចំ ឦវេមសំ អភិញ្ញាបរិវេញ្ញាយ្យាតិអាឌីតំ ឆម្មាត់ អភិញ្ញាបរិឌាតតាឌីហិ សហឋិបស្សតស្ស អរិឃមគ្គស្ស កាចនាឃ ឦឌ្ឍន្តិ, វេតវេតវំ ចុត្តំ។ តឌីសុត្តំ វេហដ្ឋា ចុត្តតឃវេមវាតិ។

ពលករណីឃវគ្គោ តវេមា។

᪁᪀᪨ ᩑᩈᨶᩣᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪨ ᩑᩈᨶᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪉᪁᪨ ᩑᩈᨶᩣᩅᨣ᩠ᨣᩮ ᨠᩣᨾᩮᩈᨶᩣᨲᩥ ᨠᩣᨾᩣᨶᩴ ᩑᩈᨶᩣ ᨣᩅᩮᩈᨶᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᨶᩣ ᨸᨲ᩠ᨳᨶᩣ᪨ ᨽᩅᩮᩈᨶᩣᨲᩥ ᨽᩅᩣᨶᩴ ᩑᩈᨶᩣ᪨ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩮᩈᨶᩣᨲᩥ ᨾᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᨲᩔ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᨧᩁᩥᨿᩔ ᩑᩈᨶᩣ᪨

᪂-᪁᪁᪨ ᩅᩥᨵᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪁᪉᪂-᪂᪀᪁᪨ ᩅᩥᨵᩣᨲᩥ ᨾᩣᨶᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩣ ᨾᩣᨶᨮᨸᨶᩣ ᩅᩣ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᩉᨾᩈ᩠ᨾᩦᨲᩥ ᩅᩥᨵᩣᨲᩥ ᩋᩉᨾᩈ᩠ᨾᩥ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨾᩣᨶᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮᩣ ᨾᩣᨶᨮᨸᨶᩣ ᩅᩣ᪨ ᨶᩦᨥᩣᨲᩥ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ᪨ ᩅᨧᨶᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨿᩔ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᨸᩩᩁᩥᩈᩴ ᨶᩥᩉᨶᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ ᨶᩦᨥᩣ᪨ ᩈᩮᩈᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᩑᩈᨶᩣᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨴᩈᨾᩮᩣ᪨

᪁᪁᪨ ᩒᨥᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁-᪂᪨ ᩒᨥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪂᪀᪂-᪂᪀᪃᪨ ᩒᨥᩅᨣ᩠ᨣᩮ ᨠᩣᨾᩮᩣᨥᩣᨲᩥ ᨸᨬ᩠ᨧᩈᩩ ᨠᩣᨾᨣᩩᨱᩮᩈᩩ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩣ᪨ ᨽᩅᩮᩣᨥᩣᨲᩥ ᩁᩪᨸᩣᩁᩪᨸᨽᩅᩮᩈᩩ ᨨᨶ᩠ᨴᩁᩣᨣᩮᩣ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩮᩣᨥᩣᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩮᩣ᪨ ᩋᩅᩥᨩ᩠ᨩᩮᩣᨥᩣᨲᩥ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᩈᨧ᩠ᨧᩮᩈᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ᪨ ᨠᩣᨾᨿᩮᩣᨣᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

᪃-᪄᪨ ᩏᨸᩣᨴᩣᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪂᪀᪄-᪂᪀᪅᪨ ᨠᩣᨾᩩᨸᩣᨴᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨠᩣᨾᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ᪨ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩩᨸᩣᨴᩣᨶᩣᨴᩦᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᨣᨶ᩠ᨳᩣᨲᩥ ᨣᨶ᩠ᨳᨶᩣ ᨥᨭᨶᩣ᪨ ᨠᩣᨿᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨾᨠᩣᨿᩔ ᨣᨶ᩠ᨳᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨳᨶᨥᨭᨶᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩣ᪨ ᩍᨴᩴᩈᨧ᩠ᨧᩣᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣᨲᩥ ᩋᨶ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩣᩉᩥᨠᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᩅᩈᩮᨶ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶᨠᩮᩣ “ᩍᨴᨾᩮᩅ ᩈᨧ᩠ᨧ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨽᩥᨶᩥᩅᩮᩈᩮᩣ᪨

᪅-᪁᪀᪨ ᩋᨶᩩᩈᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪂᪀᪆-᪂᪁᪅᪨ ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᩣᨶᩩᩈᨿᩮᩣᨲᩥ ᨳᩣᨾᨣᨲᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᩮᩣᩅ ᩋᨶᩩᩈᨿᩮᩣ ᨠᩣᨾᩁᩣᨣᩣᨶᩩᩈᨿᩮᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨸᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

ឱរម្ភាគិយានីតិ ហេដ្ឋាកោដ្ឋាសិយានិ។ សំយោជនានីតិ ពន្ធនានិ។ ឧទ្ធម្ភាគិយានីតិ ឧបរិកោដ្ឋាសិយានិ។ សេសំ សព្វត្ថ ឧត្តានត្ថមេវាតិ។

ឱឃគច្ឆោ ឯកាទសមោ។

បក្ខសំយុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១. ទៅឡ្ញែសំយុត្តំ

១. បន្ទាតចវេគ្គា

១. ហិយចត្តសុត្តចណ្ណតា

១០៧. ទៅឡ្ញែសំយុត្តស្ស បធេម គាកាតិ ព្ចរេបិ យហាសបុន្ទបិដេ្ឋ ក្បយិអត្តុចាសិទេតាច, គ ចិយាគក្ខកាតា. ទេតសំ ហិយចត្តិ គិស្សាយ កាឃចដ្ឋតាឌិសត្តំ ទេហក្ខា ចុត្តតទេឃទេតច ទេចឌិតត្តំ. ទៅឡ្ញែក្នុតិ ខុត្ត ទៅឌិឃា, ទៅឌិស្ស ចា អក្ខាតិ ទៅឡ្ញែក្នា. កិ ចុត្តំ ទេហាតិ? ឃា ហិ អឃំ ឆយុសាយក្កិ, ឃាឃ ទេលិកិឃទេលិក្យុត្តុទេយក្កូទេលា ក្បុយុឌ្ឌយាតាឃ លិត្យុដ្ឋបតិក្ខាតាឃ្ហតត កាឃសុពត្តកិលយឆាតុទេឃាទិកាទេឆ្ឆដសស្សាតាកិគិទេចសាឌិតំ អទេគទេកសំ ក្បឌ្ឌចាតំ បដិបក្កក្ខតាឃ សតិឆយុចិទេឃចិទិឃបិតិបស្សទ្ធិសយាឆិក្ខទេបក្កូសក្កូតាឃ ឆយុសាយក្កឃា អទិឃសាចទេកា ញូឡ្ញែតិ កត្វា ទៅឌិតិ ចុដ្ឋតិ. ញូឡ្ញែតិ កិទេលសសត្តាតតិក្ខាឃ ក្បដ្ឋហតិ, ចត្តាទិ ចា អទិឃសច្ចាតិ បដិចិឡ្ញែតិ, គិគ្គាគទេយច ចា សឌ្ឋិកទេទាតិតិ ចុត្តំ ទេហាតិ. ឃឆាហ “សត្ត ទៅឡ្ញែក្ខុ ការទេចត្វា អត្យុត្តទំ សយុាសទ្ធាឆិ អកិសឡ្ញូត្ថេ”តិ (សំ. គិ. ទ៉១សិប; ឌី. តិ. ១.១៣១). តស្សា ឆយុសាយក្កិសក្កូតាឃ ទៅឌិឃា អក្ខាតិ ទៅឡ្ញែក្នា ឥសាគក្ខយក្កក្ខាងទេឃា ចិឃ. ទេឃាទេបស ឃឆាចុត្តប្បកាទាឃ ខុតាឃ ឆយុសាយក្កិឃា ញូឡ្ញែតិ កត្វា អទិឃសាចទេកា ទៅឌិតិ ចុដ្ឋតិ, តស្ស ទៅឌិស្ស អក្ខាតិបិ ទៅឡ្ញែក្នា ទេសគក្ខទេចក្ខាងទេឃា ចិឃ. ទេតាកាហ្ អដ្ឋកឆាចទិឃា – “ញូឡ្ញែកាស្ស បុគ្គលស្ស អក្ខាតិ ចា ទៅឡ្ញែក្នា”តិ.

អបិច “ទៅឡ្ញែក្នាតិ ទេកតទេដ្ឋត ទៅឡ្ញែក្នា? ទៅឆាឃ សំចត្តិតិ ទៅឡ្ញែក្នា, ញូឡ្ញែតិ ទៅឡ្ញែក្នា, អត្យុញូឡ្ញែតិ ទៅឡ្ញែក្នា, បដិញូឡ្ញែតិ ទៅឡ្ញែក្នា, សប្ញូឡ្ញែតិ ទៅឡ្ញែក្នា”ព្ចដ្ឋាឌិតា (បដិ. ម. ១.១សិ) បដិសម្ភិគាទេឃតាបិ ទៅឡ្ញែក្នាទេត្វា ទេចឌិតទេន្តា.

សតិសទេម្ញាឡ្ញែត្តិអាឌិសុ បគ បសទេត្វា សុត្តទេទា ច ទៅឡ្ញែក្នាតិ សទេម្ញាឡ្ញែក្នា. សតិទេឃច សទេម្ញាឡ្ញែក្នាតិ សតិសទេម្ញាឡ្ញែក្នា, តំ សតិសទេម្ញាឡ្ញែត្តិ ខុចំ សន្ទាត្វ អទេត្វា ទេចឌិតទេន្តា. ការទេចតិតិ ចទេត្តិ, អត្តទេតា ចិត្តសត្តាទេត បុគបុគំ ឌទេគតិ, អកិគិន្នាទេត្តិតិ អទេត្វា. ចិទេចកិស្សិតត្តិអាឌិគិ ទេកាសលសំយុទេត្ត “សម្ញាឌិដ្ឋិំ ការទេចតិ ចិទេចកិស្សិត”ត្តិ ខុត្ត ចុត្តតទេឃទេតច ទេចឌិតន្តាតិ.

អឃំ បគ ចិទេសទេសា – តត្ត តឌក្ខចិទេចកិស្សិតំ, សមុទេច្ឆដចិទេចកិស្សិតំ, គិស្សទេលាចិទេចកិស្សិតត្តិ, ចិទេចកត្តឃទេយច ចុត្តំ, ទៅឡ្ញែកាចតំ បត្វា បគ បត្តាចិឆចិទេចកិស្សិតមិ ខុទេក ចណ្ណយត្តិ. ទេត ហិ គ ទេកចលំ ពលចចិបស្សគាយក្កឆលក្កូទេលាសុ ខុច ទៅឡ្ញែក្ខុ ក្បដ្ឋទេត្តិ ចិបស្សតាបិទេក-កសិណន្ញ្ញាគ-អាតាបាតាសុក-ឲ្យគ្នុចិហាទេន្ញ្ញាទេគសុបិ ក្បដ្ឋទេត្តិ, គ ច បដិសិទ្ធា អដ្ឋកឆាចទិទេឃហិ. តស្មា ទេតសំ យទេតគ ខុទេតសំ ឥសាតាតំ បចត្តិក្កូទេលា កិដ្ឋទេតា ខុច ចិក្កូម្ភគចិទេចកិស្សិតំ. ឃឆា ច ចិបស្សតាក្កូទេលា “អន្ញ្ញាសឃទេតា គិស្សទេលាចិទេចកិស្សិត”ត្តិ

វុត្តំ, ឯវំ បដិបស្សទ្ធិវិវេកនិស្សិតម្បិ ភាវេតីតិ វត្តុំ វដ្ដតិ។ សេសមេត្ថ ហេដ្ឋា វុត្តនយេនេវ។

២. កាយសុត្តវណ្ណនា

១៨២. ទុតិយេ អាហារដ្ឋិតិកោតិ បច្ចយដ្ឋិតិកោ។ អាហារំ បដិច្ចាតិ បច្ចយំ បដិច្ច។ សុភនិមិត្តន្តិ សុភម្បិ សុភនិមិត្តំ, សុភស្ស អារម្មណម្បិ សុភនិមិត្តំ។ អយោនិសោមនសិការោតិ អនុបាយមនសិការោ ឧប្បថមនសិការោ អនិច្ចេ “និច្ច”ន្តិ វា, ទុក្ខេ “សុខ”ន្តិ, អនត្តនិ “អត្តា”តិ វា, អសុភេ “សុភ”ន្តិ វា, មនសិការោ។ តំ តស្មិំ សុភារម្មណេ ពហុលំ បវត្តយតោ កាមច្ឆន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ។ តេន វុត្តំ “អត្ថិ, ភិក្ខវេ, សុភនិមិត្ត”ន្តិអាទិ។ ឯវំ សព្ពនីវរណេសុ យោជនា វេទិតព្ពា។

បដិឃនិមិត្តន្តិអាទីសុ បន បដិឃោបិ បដិឃនិមិត្តំ បដិឃារម្មណម្បិ។ អរតីតិ ឧក្កណ្ឋិតា។ យំ សន្ធាយ វុត្តំ – “តត្ថ កតមា អរតិ? បន្តេសុ វា សេនាសនេសុ អញ្ញតរញ្ញតរេសុ វា អធិកុសលេសុ ធម្មេសុ អរតិ អរតិតា អនភិរតិ អនភិរមណា ឧក្កណ្ឋិតា បរិតស្សិតា, អយំ វុច្ចតិ អរតី”តិ (វិភ. ៨៥៦)។

តន្ទីតិ អតិសីតាទិបច្ចយា ឧប្បន្នំ អាគន្តុកកាយាលសិយំ។ យស្មិំ ឧប្បន្នេ “អតិសីតំ អតិឧណ្ហំអតិច្ឆាតោស្មិ អតិធាតោស្មិ អតិទូរមគ្គំ គតោស្មី”តិ វទតិ, យំ សន្ធាយ វុត្តំ “តត្ថ កតមា តន្ទី, យា តន្ទី តន្ទិយនា តន្ទិមនកតា អាលស្យំ អាលស្យាយនា អាលស្យាយិតត្តំ, អយំ វុច្ចតិ តន្ទី”តិ (វិភ. ៨៥៧)។

វិជម្ភិតាតិ កិលេសវសេន កាយវិនមនា។ យំ សន្ធាយ វុត្តំ – “តត្ថ កតមា វិជម្ភិតា? យា កាយស្ស ជម្ភនា វិជម្ភនា អានមនា វិនមនា សន្នមនា បណមនា ព្យាធិយកំ, អយំ វុច្ចតិ វិជម្ភិតា”តិ (វិភ. ៨៥៨)។

ភត្តសម្មទោតិ ភត្តបរិឡាហោ។ យំ សន្ធាយ វុត្តំ – “តត្ថ កតមោ ភត្តសម្មទោ? យា ភុត្តាវិស្ស ភត្តមុច្ឆា ភត្តកិលមថោ ភត្តបរិឡាហោ កាយទុដ្ឋុល្លំ, អយំ វុច្ចតិ ភត្តសម្មទោ”តិ (វិភ. ៨៥៩)។

ចេតសោ ច លីនត្តន្តិ ចិត្តស្ស លីយនាការោ, យំ សន្ធាយ វុត្តំ – “តត្ថ កតមំ ចេតសោ លីនត្តំ? យា ចិត្តស្ស អកល្យតា អកម្មញ្ញតា ឱលីយនា សល្លីយនា លីនំ លីយនា លីយិតត្តំ ថិនំ ថិយនា ថិយិតត្តំ ចិត្តស្ស, ឥទំ វុច្ចតិ ចេតសោ លីនត្ត”ន្តិ (វិភ. ៨៦០)។

ចេតសោ អវូបសមោតិ យថា នាម វីតច្ចិកោបិ អង្គារោ នេវ តាវ សន្និសីទតិ បតាបំ ករោតិយេវ, យថា ច បត្តបចនដ្ឋានេ នេវ តាវ សន្និសីទតិ បតាបំ ករោតិយេវ, ឯវំ ចិត្តស្ស អវូបសន្តាការោ, អត្ថតោ បនេតំ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចមេវ ហោតិ។

វិចិកិច្ឆាដ្ឋានីយា ធម្មាតិ វិចិកិច្ឆាយ អារម្មណធម្មា. អយោនិសោមនសិការោ បន វត្ថុ ទុក្ខតោយេវ. ឯវមេត្ថ កាមច្ឆន្ទោ វិចិកិច្ឆាតិ

ទ្វយេ ធម្មា អារម្មណេន គហិតា, ឥមាបិ ទ្វេ អារម្មណេន ច ឧបនិស្សយេន ច, សេសា សហជាតេន ច ឧបនិស្សយេន ចាតិ.

សតិសម្បោជ្ឈង្គដ្ឋានីយា ធម្មាតិ សតិយា អារម្មណធម្មា សត្តតឹស ពោធិបក្ខិយា ច នវ លោកុត្តរធម្មា ច. តត្ថ

យោនិសោមនសិការោ ពហុលីការោតិ តត្ថ ឧបាយមនសិការស្ស បុនប្បុនំ ករណំ.

កុសលាកុសលា ធម្មាតិអាទីសុ កុសលាតិ កោសល្លសម្ភូតា អនវជ្ជសុខវិបាកា. អកុសលាតិ អកោសល្លសម្ភូតា សាវជ្ជទុក្ខវិបាកា. សាវជ្ជាតិ

អកុសលា. អនវជ្ជាតិ កុសលា. ហីនបណីតកណ្ហសុក្កាបិ ឯវមេវ វេទិតព្វា. សប្បដិភាគាតិ កណ្ហសុក្កាយេវ. កណ្ហា ហិ កណ្ហវិបាកទានតោ,

សុក្កា ច សុក្កវិបាកទានតោ សប្បដិភាគា នាម, សទិសវិបាកទានតោតិ អត្ថោ. បដិបក្ខភាវេន វា ភាគស្ស អត្ថិតាយ សប្បដិភាគា.

កណ្ហានញ្ហិ សុក្កា បដិបក្ខភាគា, សុក្កានញ្ច កណ្ហា បដិបក្ខភាគាតិ ឯវម្បិ សប្បដិភាគា. សប្បដិពាហិតដ្ឋេន វា សប្បដិភាគា.

អកុសលញ្ហិ កុសលំ បដិពាហិត្វា អត្តនោ វិបាកំ ទេតិ, កុសលញ្ច អកុសលំ បដិពាហិត្វាតិ ឯវម្បិ កណ្ហសុក្កា សប្បដិភាគា.

អារទ្ធធាតូតិ បគ្គាហាទិវីរិយំ. និក្កមធាតូតិ កោសជ្ជតោ និក្ខន្តតា តតោ ពលវតរំ. បរក្កមធាតូតិ បរំ បរំ ឋានំ អក្កមនតាយ

តតោបិ ពលវតរត្តា តីហិបិ បទេហិ វីរិយមេវ កថិតំ.

បីតិសម្បោជ្ឈង្គដ្ឋានីយាតិ បីតិយា អារម្មណធម្មា. កាយបស្សទ្ធីតិ តិណ្ណំ ខន្ធានំ ទរថបស្សទ្ធិ. ចិត្តបស្សទ្ធីតិ វិញ្ញាណក្ខន្ធស្ស ទរថបស្សទ្ធិ.

សមថនិមិត្តន្តិ សមថោបិ សមថនិមិត្តំ, អារម្មណម្បិ. អព្យគ្គនិមិត្តន្តិ តស្សេវ វេវចនំ.

ឧបេក្ខាសម្បោជ្ឈង្គដ្ឋានីយាតិ ឧបេក្ខាយ អារម្មណធម្មា, អត្ថតោ បន មជ្ឈត្តាការោ ឧបេក្ខដ្ឋានីយា ធម្មាតិ វេទិតព្វា. ឯវមេត្ថ

សតិធម្មវិចយវីរិយឧបេក្ខាសម្បោជ្ឈង្គា អារម្មណេន កថិតា, សេសា អារម្មណេនបិ ឧបនិស្សយេនបិ.

១៣. សីលសុត្តវណ្ណនា

១៨៣. តតិយេ សីលសម្បន្នាតិ ឯត្ថ ខីណាសវស្ស លោកិយលោកុត្តរសីលំ កថិតំ, ឯតេន សម្បន្នាតិ អត្ថោ. សមាធិបញ្ញាសុបិ ឯសេវ

នយោ. វិមុត្តិ បន ផលវិមុត្តិយេវ. វិមុត្តិញាណទស្សនំ បច្ចវេក្ខណញាណំ. ឯវមេត្ថ សីលាទយោ តយោ លោកិយលោកុត្តរា, វិមុត្តិ

លោកុត្តរាវ, វិមុត្តិញាណទស្សនំ លោកិយមេវ.

ទស្សនម្បាហន្តិ ទស្សនម្បិ អហំ. តំ បនេតំ ទស្សនំ – ចក្ខុទស្សនំ, ញាណទស្សនន្តិ ទុវិធំ. តត្ថ បសន្នេហិ ចក្ខូហិ អរិយានំ ទស្សនំ ឱលោកនំ

ចក្ខុទស្សនំ នាម. អរិយេហិ បន ទិដ្ឋស្ស លក្ខណស្ស ទស្សនំ, បដិវិទ្ធស្ស ច បដិវិជ្ឈនំ ញាណេន វា វិបស្សនាយ វា មគ្គផលេហិ វា

ចោរាណត្យ្សត៌ តាយ៍ ប្ដូយប្ដិ៍ បទេត្វ ចក្ខុត្យ្សត៌ អឆិបេ្យត៌៍ អរិឃាតញ្ញាបរទេក្ខុហិ ចក្ខុហិ ឌ្វលោកេត្យ្សិ ពាហុការរេយច៍ រចតត្ថិ “អរុកោ តាយ ណិឃារទចោ អរុកប្ដិ៍ តាយ ទេដ្ឋ ចា ឌតបទេក ចា កាទេយ ចា តិកទេយ ចា ចិហាទេទ ចា ទលទេណ ចា ចរតិ”តិ កទេចត្តាត៌ ទេរាទេតត រចត៌, ឲពយ្សិ ពាហុការរេយច៍ ប្ដូបរក្ខុយតត្ថិ “គាត៌ ចា តត្យ្សាយិ, បត៌ញ្ញាចា បុន្និត្យ្សាយិ, ឆយ៉ុ ចា ទេរាត្យ្សាយិ, រក្ខារ៌ ចា កទិត្យ្សាយិ”តិ ឲចទ្ធទេបត ចិទេត្វត អរិឃាត៌ ប្ដូបរក្ខុយត៌ បឃិទ្វបិរតត្ថិ បញ្ញាបឃិទ្វបិរត៌ អរិឃាត៌ ក្ងទេណ រុត្វា ទេត ប្ដូបរក្ខុយិត្វា តិយទេត្តត្វា គាត៌ តត្វា “កិ, កទេត្ត, ក្ងរល”ត្តិអាគិតា តទេយត បញ្ញាបុច្ឆតត្ថិ អទេត្វា៍

អត្យ្សាតិត្ថិ ទត្តិដ្ឋាតឌិចាដ្ឋាទេតរុ តិរិត្ថុត្យ្ស “ប្ដូគាតិ អរិឃា ទេលណក្ងហយណ្ឌបិគឹរុ ឈរាតចិបត្យ្សតាយក្ខុឋលរុទេពហិ ចិតិតាទេយត្ថិ”តិ អត្យ្សទណ៌ ទេយា ចា ទេតរំ រត្តិទេក ឌ្វចាទេគា លទេន្ធ ទេហាតិ, ត៌ អាចឌ្ឌិត្វា “ប្ដូយប្ដិ៍ ឲាទេត រឹល៌ កឆិត៌, ប្ដូយប្ដិ៍ រយាឆិ, ប្ដូយប្ដិ៍ ចិបត្យ្សតា, ប្ដូយប្ដិ៍ យទេក្ខា, ប្ដូយប្ដិ៍ ឋល”ត្តិ ឲចំ អត្យ្សទណ៌ អត្យុបត្តុដ្ឋត្ថិ អរិទេយរុ ចិត្តុំ បរាទេតត្វា ឈទា តិក្ខុខូ ទេតរំ រត្តិទេក បត្តុដ្ឋុំ៍ អរិឃាតញ្ញា រត្តិទេក ចិត្តុំ បរាទេតត្វា ទេតរំទេយច រត្តិទេក បត្តុឌិត្វា ទេតរំទេយច ឌ្វចាគាត្យរាររតិ បច្ចារឹរយាតត្យ្ស ចទទេតាបិ បត្តុដ្ឋា អត្យុបត្តុដ្ឋា តាយ៍ អរិទេយរុ បរាទេគត អញ្ញាត្វ បត្តុឌិត្វា អរិឃាត៌ រត្តិទេក ឌ្វចាគាត្យរាររតិ បច្ចារឹរយាតត្យ្ស ចទទេតា បត្តុដ្ឋាបិ អត្យុបត្តុដ្ឋា តាយ៍ អទេញ្ញារុ បត បរាទេគត អទេញ្ញារំទេយច រត្តិទេក បត្តុឌិត្វា អទេញ្ញារំទេយច ឌ្វចាគាត្យរាររតិ បច្ចារឹរយាតត្យ្ស ចទទេតា បត្តុដ្ឋា អត្យុបត្តុដ្ឋា តាយ ត ទេហាតិ៍

ឲចំ បត្តុឌិទេតរុ បត យហាកត្យ្សបទេត្វទត្យ្ស តាច អត្យុបត្តុដ្ឋុំ បត្តុឌិតា រតររហត្យ្សយត្វា អទេហរុំ, តឆា ទេចទេរត្យ្សច រដ្ឋិចិហារិកត្យ្ស ច ចក្ខុក្ងត្តទេត្វទត្យ្ស, តត្យ្សាបិ រដ្ឋិចិហារិកត្យ្ស រុទិយក្ងត្តទេត្វទត្យ្ស, តត្យ្សាបិ រដ្ឋិចិហារិកត្យ្ស អត្យ្សក្ងត្តទេត្វទត្យ្ស, តត្យ្សាបិ រដ្ឋិចិហារិកត្យ្ស ទេយាតកឆយុទក្ខុតទេត្វទត្យ្ស , តត្យ្ស បត រដ្ឋិចិហារិទេកា អទេរាកទេញ្ញា កតិដ្ឋកាតា តិត្យ្សទេត្វទេរា តាយ អទេហារិ, តត្យ្ស អត្យុបត្តុដ្ឋុំ បត្តុឌិតា អឌ្ឍទេតយ្សទេកាឌិរក្ខា អទេហរុំ៍ យហិក្ខុទេត្វទត្យ្ស អត្យុបត្តុឌិតាត៌ កណតបរិទេច្ឆទេគា តត្វិ៍ ឃាចឌ្ឋុគិចរា លក្ខាគឹទេប រត្វទិ បរាទេគត បត្តុឌត្វា យហិក្ខុទេត្វទេរត្យ្សច បត្តុដ្ឋុំ អត្យុបត្តុឌត្តិ តាយ៍

ត៌ឆយុត្តិ ត៌ ទេតរំ ឌ្វចាគាត្យរាររតិឆយ៉ុ៍ អត្យ្សទតិតិ រទតិ៍ អត្យុចិតទេក្ខុតិតិ ចិតក្ខាហត៌ កទេទាតិ៍ អារទេន្ធ ទេហាតិតិ បរិបុទេណ្ណា ទេហាតិ៍ បចិចិតតិតិអាគិ រត្តុំ តត្វ ចោរាណចារចទេរទេតច ចុត្តុំ៍ អឆ ចា បចិចិតតិតិ ទេតរំ ទេតរំ ឆយាត៌ លក្ខុណ៌ ចិចិតតិ៍ បចិចទតិតិ តត្វ ចោរាណ៌ ចទាទេបតិ៍ បរិចិយំរយាបដ្ឋុតិតិ ចិយំរត៌ ឌ្វលោកត៌ កទេចរត៌ អាបដ្ឋុតិ៍

រត្វ ឋលិ រត្វាតិរំរាតិ ប្ដូកឃទេយ្យត៌ អត្វទេតា ឲក៌៍ ឌិទេដ្ឋច ឆទេយុ បឌិកច្ច អញ្ញា អារាទេឆតិតិ អទហត្តុំ អារាទេឆទេត្វា ប្ដូយប្ដិ៍ទេយច អត្វកាទេច អារាទេឆតិ, តច្ចា ទេតា បឌិកច្ច, អរយ្យទេត្វទេយច យទេណកាទេលតិ អទេត្វា៍ អឆ យទេណកាទេលតិ អឆ យទេណត្យ្ស អារត្តុកាទេល៍

អត្តុទាបរិតិត្ថាឃិតិ ទេយា អាឃុទេចយត្ថ្យអតតិក្ខុយិត្វា បរិតិត្ថាឃតិ, ទេរា តិចិទេឆា ទេហាតិ៍ កប្យរហត្យ្សាឃុទេករុ តាច អចិទេហរុ តិត្ថាតិត្វា ឲទេកា តិត្ថាត្វគិចទេរទេយច អទហត្តុំ បិបុណាតិ៍ ទេតា ទេច តិត្ថាត្វគិចទេរ បិបុណាតិ, បឆយត្យ្ស បត កប្យរតត្យ្ស យត្វទេក

បិបុណ្ណាតិ៍ អឃមេយកោ អត្តរាបរិកិក្ខាឃិ៍ អបរេរា ឲ្យចំ អឞក្ការេត្តា ខ្ញុំត្ថំ កប្បឞតាត់ យត្តេក បិបុណ្ណាតិ, អឃំ ទុតិយេឃា៍ អបរេរា ឲ្យចប្បិ អឞក្ការេត្តា ចតុត្ថំ កប្បឞតាត់ យត្តេក បិបុណ្ណាតិ, អឃំ តតិយេឃា អត្តរាបរិកិក្ខាឃិ៍

បញ្ចាមំ បត កប្បឞតំ អតិក្កមិត្វា អរហត្តំ បត្តោ រូបហច្ចបរិកិក្ខាឃិ តាយ ហោតិ៍ អតប្បាឌិឞ្បិ ឲ្យេឞច តយោ៍ យត្ត កត្តេធិ រូប្បេត្តា បត ឞឞង្គារេត ឞប្បឃោរេកត អរហត្តំ បត្តោ ឞឞង្គារបរិកិក្ខាឃិ តាយ, អឞង្គារេត អប្បឃោរេកត បត្តោ អឞង្គារបរិកិក្ខាឃិ តាយ៍ អចិហាឌិឞ្បិ កិក្ខាត្តោ តត្ត ឃាចតាឃុក់ ដត្វា រូបរូបរិ កិក្ខាត្តិត្វា អកតិដ្ឋិ បត្តោ រូដ្ឋិឞារេតា អកតិដ្ឋកាយិ តាយ៍

ឰយហ្វិ បត ដារេត អដ្ឋចត្តារិឞ អតាកាយិតោ កេឆតក្ខា៍ អចិហេឞុ ហិ តយោ អត្តរាបរិកិក្ខាឃិ, ឲ្យកោ រូបហច្ចបរិកិក្ខាឃិ, ឲ្យកោ រូដ្ឋិឞារេតា អកតិដ្ឋកាយិតិ បញ្ច ហោត្តិ៍ តេ អឞង្គារបរិកិក្ខាឃិតោ បញ្ច, ឞឞង្គារបរិកិក្ខាឃិតោ បញ្ចាតិ ដឞ ហោត្តិ, តធា អតប្បាឌិឞ្ញ៍ អកតិដ្ឋេឞុ បត រូដ្ឋិឞារេតា តត្វិ, តឞ្មា តត្ត ចត្តារេរា ឞឞង្គារបរិកិក្ខាឃិ, ចត្តារេរា អឞង្គារបរិកិក្ខាឃិតិ អដ្ឋាតិ ឲ្យចំ អដ្ឋចត្តាលិឞ ហោត្តិ៍ តេឞំ រូដ្ឋិឞារេតា អកតិដ្ឋកាយិ ឞត្តាដេដ្ឋា ចេច ហោតិ ឞត្តាកតិដ្ឋា ច៍ កធំ? ឞោ ហិ ឞោឡ្សឞកប្បឞហឞ្សាឃុកត្តា អាយុតា ឞត្តាឞំ ដេដ្ឋា, ឞត្តាបដ្ឋា អរហត្តំ បិបុណ្ណិតិ ឞត្តាឞំ កតិដ្ឋា៍ ឰយហ្វិ ឞុត្តេ អបុត្តំ អចរិយំ ឲ្យកចិត្តក្កុហិកា តាតាលក្កុណា អរហត្តយក្កឞ្ស បុត្តាកាកចិបឞ្សតា ទេរិដ្ឋ្ហា កធិតា៍

៣៍ ចត្តុត្តចណ្ណតា

១២៥៍ ចតុត្ថេ ឞតិឞឡោដ្ឋេដ្ឋា ឰតិ ចេ យេ ហោតិតិ ឞតិឞឡោដ្ឋេដ្ឋាតិ ឲ្យចំ ចេ យឃំហោតិ៍ អប្បយារេណាតិ យេ ហោតិតិ អប្បយារេណាតិ ឲ្យចំ យេ ហោតិ៍ ឞុឞយារេដ្ឋាតិ ឞុបរិបុណ្ណោ៍ តិដ្ឋតិតិ ឲ្យត្ត អដ្ឋហាការេហិ ឞតិឞឡោដ្ឋេដ្ឋា តិដ្ឋតិ – រូប្បាធំ អតាចដ្ឋិតត្តា អត្ថប្បាធំ អាចដ្ឋិតត្តា ឞតិឞឡោដ្ឋេដ្ឋា តិដ្ឋតិ, បចត្តំ, អប្បចត្តំ, គិមិត្តំ, អតិមិត្តំ ឞង្គារេ អតាចដ្ឋិតត្តា, ចិឞង្គារំ អាចដ្ឋិតត្តា ឞតិឞឡោដ្ឋេដ្ឋា តិដ្ឋតិតិ៍ ឰយហិ អដ្ឋហាការេហិ តិដ្ឋតិតិ ឆេរេរា ឌាតាតិ, ចុត្តាការេចិបរិតេហេច អដ្ឋហាការេហិ ចចត្តំ ចចតិតិ បឌាតាតិ៍ ឞេឞទេរិដ្ឋ្ហដ្ឋុបិ ឲ្យេឞច តយោ៍

ឰតិ ឰយហ្វិ ឞុត្តេ ឆេរឞ្ស ចលទេរិដ្ឋ្ហា កធិតា៍ យដា ហិ ឆេរេរា ឞតិឞឡោដ្ឋំ ឞិឞំ កត្វា ចលឞយាបត្តិ ឞយាបដ្ឋតិ, តដា ឰតេ ៧ តដត្វឃា ហោត្តិ៍ យដា ឆឃ្ញចិចឃាឌិឞ្ញ អដ្ឋាតទំ, តដាបិ ឞេឞា តដត្វឃា ហោត្តិតិ ឲ្យចំ ចលឞយាបត្តិឃំ អត្តតោ ចិណ្ណចឞិតំ ដឞ្សេត្តា ឆេរេរា ឰយំ ឞុត្តំ កធេឞិតិ៍

៥៍ កិក្កុត្តចណ្ណតា

១២៩៍ បញ្ចមេ ទេរិដាឃ ឞំចត្តត្តិតិ ឰដ្ឋត្តាឃ ឞំចត្តត្តិ៍ កំ ឰដ្ឋត្តាឃ? យក្កេត អឞង្គំ តិក្ខាត់, បញ្ចចក្កុណាឃ កតកិច្ចំ, យក្កេត

ចា កិលេសតិក្ខារតោ បញ្ញត្តាយ, ឋលេត បញ្ញត្តកាចត្តាយាតិបិ ចុត្តំ ហោតិ។ តោតេចេតួ តិក្ខាតសង្ខិកិរិយា កិលេសបហាតបច្ចេចក្ខណាតិ សត្ថំ ឥស្សិតំ។

៩-សិ៍។ កុណ្ឌលិយសុត្តាទិចណ្ណនា

១ប៉សិ៍-១ប៉ប៉។ ឈេដ្ឋ អារាយតិស្សាយីតិ អារាមំ តិស្សាយ ចសតការេច អារាយតិស្សាយី។ បរិសាចចរោតិ បរិសាយ អចចរោ។ បរិសំ តាយ ចាលិបិ, បណ្ឌិតាបិ ឰសន្តិ, យោ បត បរប្បចាទំ យទ្ទិត្វា អត្តតោ ចាទំ ឌីបេតុំ សក្កោតិ, អយំ បរិសាចចរោ តាយ។ អារាមេត អារាយត្តិ អារាមេតេច អារាមំ អតុចក្កមាមិ, ត ចាហិរេតាតិ អត្ថោ។ ក្ខព្បារេតត ក្ខព្បារត្តិ ឲុត្តាបិ ឲុសេច តយោ។ អញ្ញេត ចា អារាមេត បចិសិត្វា អញ្ញំ អារាមំ, អញ្ញេត ក្ខព្បារេតត អញ្ញំ ក្ខព្បារត្តិ អយមេត្ថ អត្ថោ។ ក្ខតិចាទប្បមោក្ខតិសំសត្តិ “ឲុចំ បុច្ឆា ហោតិ, ឲុចំ ចិស្សជ្ជតំ, ឲុចំ ពហណំ, ឲុចំ តិព្វេឋត”ត្តិ ក្ខមិតា តយេត ក្ខតិចារោកា ហោតិ ក្ខតិចាទប្បមោក្ខាតិ ឲុតំ អាតិសំសំ។ ក្ខបារម្ភតិសំសត្តិ “អយំ បុច្ឆាយ ទោសោ, អយំ ចិស្សជ្ជនេត”តិ ឲុចំ ចាទទោសាតិសំសំ។

ពចំ កាចិតោ ច, កុណ្ឌលិយ, ត្ថាគ្រ្គិយំចរោតិ សត្វា “ឲុត្តកំ ចាតំ បរិព្វាជកោត បុច្ឆិតំ, ក្ខកាតិ បុច្ឆិតុំ ត សក្កោតី”តិ ចាត្វា “ត តាច អយំ ទេសតា យចាតុសន្ធិ ពតា។ ក្ខកាតិ តំ យចាតុសន្ធិ បិបេបស្សាមី”តិ សយមេច បុច្ឆិត្វា ក្ខមំ ទេសតំ អារភិ។ តត្វ មតាបំ តាកិរ្ញាតិ ក្ខដ្ឋារម្មណំ តាកិរ្ញាយតិ។ តាកិហំសតីតិ ត សាមិសាយ តុដ្ឋិយា អកិហំសតិ។ តស្ស ឋិតោ ច ពាយោ ហោតិ, ឋិតំ ចិត្តំ អជ្ឈត្តត្តិ តស្ស តាមពាយោ ច ចិត្តញ្ច ពោចរជ្ឈត្តត្ត ឋិតំ ហោតិ។ សុសណ្ឋិតត្តិ ពម្មដ្ឋាតចសេត សុដ្ឋុ សណ្ឋិតំ។ សុចិមុត្តត្តិ ពម្មដ្ឋាតចិមុត្តិយា សុចិមុត្តំ។ អមតាបត្តិ អតិដ្ឋារម្មណំ។ ត មក្កុ ហោតីតិ តស្មិំ ត មក្កុ ហោតិ។ អប្បតិដ្ឋិតចិត្តោតិ កិលេសចសេត អដ្ឋិតចិត្តោ។ អឌីតមាតសោតិ ទោមតស្សចសេត អឌីតចិត្តោ។ អព្យាបត្តចេតសោតិ ទោសចសេត អបុតិចិត្តោ។

ឲុចំ កាចិតោ ខោ, កុណ្ឌលិយ, ត្ថាគ្រ្គិយំចរោ ឲុចំ ពាហុលីកតោ តីណិ សុចរិតាតិ បរិបុរេតីតិ ឲុត្ត ឲុចំ សុចរិតបុរណំ ចេឌិតត្ថំ – ក្ខមេសុ តាច ឈសុ ទ្វារេសុ អដ្ឋារេស ទុច្ចរិតាតិ ហោន្តិ។ ពចំ? ចក្ខុទ្វារេ តាច ក្ខដ្ឋារម្មណេ អាបាថគតេ ពាយក្កចាចក្កាតិ អចោរេបត្វា តស្មិំ អារម្មណេ លោកំ ក្ខប្បារេត្តស្ស មតោទុច្ចរិតំ ហោតិ។ លោកសហគតេត ចិត្តេត “អហោ ចតិចំ ក្ខដ្ឋំ ពត្តំ មតាប”ត្តិ តណត្តស្ស ចឌីទុច្ចរិតំ, តំ ចេច ហត្ថេត បរាមសត្តស្ស ពាយទុច្ចរិតំ។ សេសទ្វារេសុបិ ឲុសេច តយោ។

អយំ បត ចិសេសោ – សោតទ្វារស្មិំ តាច ចិសយទ្វារម្មណស្ស ចត្ថុតំ សទ្ទបណចាទិតុរិយគណ្ឌំ អតាមាសំ អាមសត្តស្ស, ឃាតទ្វារេ ពគ្គារម្មណស្ស ចត្ថុតំ ពគ្គមាលាទី, ជិច្ហាទ្វារេ រសារម្មណស្ស ចត្ថុតំ មច្ឆមំសាទី, ពាយទ្វារេ ឋោដ្ឋព្វារម្មណស្ស ចត្ថុតំ ចត្ថុលកបិចាទាទី, មតោទ្វារេ បញ្ញត្តិចសេត ធម្មារម្មណភុតំ សប្បិតេលមធុឋាណិតាទី អាមសត្តស្ស ពាយទុច្ចរិតំ ចេឌិតត្ថំ។ សង្ខេបតោ បតេត្ថ ឈសុ ទ្វារេសុ ពាយចីតិក្កមោ ពាយទុច្ចរិតំ, ចឌីចីតិក្កមោ ចឌីទុច្ចរិតំ, មតោចីតិក្កមោ មតោទុច្ចរិតត្តិ តីណេច ទុច្ចរិតាតិ ហោន្តិ។

អយំ បន កិញ្ចិ អត្តនោ ភាវនាបដិសង្ខានេ យតោ ឥមានិ ទុច្ចរិតានិ សុចរិតំ កត្វា វិបរិណាមេតិ។ កថំ? ចក្ខុទ្វារេ តាវ ឥដ្ឋារម្មណេ អាបាថគតេ កាយង្គវាចង្គានិ អចាលេត្វា រូបារម្មណំ វិបស្សនំ បដ្ឋាបយតោ មនោសុចរិតំ ហោតិ, វិបស្សនាសហគតេន ចិត្តេន ខយធម្មំ វយធម្មន្តិ ភណន្តស្ស វចីសុចរិតំ, “អនាយាសកល្លំ ឯតំ”ន្តិ អនាយសត្តស្ស កាយសុចរិតំ។ សេសទ្វារេសុបិ ឯសេវ នយោ។ ឯវំ ឥមានិ ឆទ្វារតោ អដ្ឋារស សុចរិតានិ ហោន្តិ។ សង្ខេបតោ បនេត្ថាបិ ឆសុ ទ្វារេសុ កាយសំវរោ កាយសុចរិតំ, វចីសំវរោ វចីសុចរិតំ, មនោសំវរោ មនោសុចរិតន្តិ តីណេវ សុចរិតានិ ហោន្តិ។ ឯវំ ឥន្ទ្រិយសំវរោ តីណិ សុចរិតានិ បរិបូរេតីតិ វេទិតព្វោ។ ឯត្តាវតា សីលានុរក្ខិតំ ឥន្ទ្រិយសំវរសីលំ កថិតំ។

កាយទុច្ចរិតំ បហាយាតិអាទីសុ តិវិធំ កាយទុច្ចរិតំ, ចតុព្វិធំ វចីទុច្ចរិតំ, តិវិធំ មនោទុច្ចរិតំ។ តស្ស បដិបក្ខវសេន កាយសុចរិតាទីនិ វេទិតព្វានិ។ ឯត្តាវតា កាយសំវរវចីសំវរេហិ បាតិមោក្ខសីលំ, មនោសំវរេន តីហិ សីលេហិ ចតុបារិសុទ្ធិសីលំ កថិតំ ហោតិ។ សកលេ បន ឥមស្មិំ សុត្តេ សុចរិតមូលកា សតិបដ្ឋានា លោកុត្តរមិស្សកា, សត្តន្នំ ពោជ្ឈង្គានំ មូលភូតា សតិបដ្ឋានា បុព្វភាគា, តេបិ សតិបដ្ឋានមូលកា ពោជ្ឈង្គា បុព្វភាគាវ។ វិជ្ជាវិមុត្តិមូលកា បន លោកុត្តរាវ កថិតាតិ វេទិតព្វា។ សត្តមំ ឧត្តានមេវ។

៨. ឧបវានសុត្តវណ្ណនា

១៨៩. អដ្ឋមេ បច្ចត្តន្តិ អត្តនា។ យោនិសោមនសិការាតិ យោនិសោ មនសិការេន។ អារព្ភមានោវាតិ កុរុមានោយេវ។ សុវិមុត្តន្តិ កយដ្ឋានវិមុត្តិយា សុដ្ឋុ វិមុត្តំ។ អង្គំ កត្វាតិ អង្គំ ករិត្វា, អង្គិកោ ហុត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ។

៩. បឋមឧប្បន្នសុត្តវណ្ណនា

១៩០. នវមេ នាញ្ញត្រ តថាគតស្ស បាតុភាវាតិ តថាគតស្ស បាតុភាវំ វិនា ន អញ្ញស្មិំ កាលេ ឧប្បជ្ជន្តីតិ អត្ថោ។

១០. ទុតិយឧប្បន្នសុត្តវណ្ណនា

១៩១. ទសមេ នាញ្ញត្រ សុគតវិនយាតិ សុគតោវាទំ វិនា ន ឧប្បជ្ជន្តីតិ។

បព្វតវគ្គោ។

២. គិលានវគ្គោ

១-៣។ បាណសុត្តាទិវណ្ណនា

១៩២-១៩៤។ ទុតិយវគ្គស្ស បឋមេ ចត្តារោ ឥរិយាបថេ កប្បេន្តីតិ យេសំ ចត្តារោ ឥរិយាបថា អត្ថិ, តេសំយេវ វសេនេតំ វុត្តំ។ សីលំ និស្សាយាតិ ចតុបារិសុទ្ធិសីលំ និស្សាយ កត្វា។ សត្ត ពោជ្ឈង្គេតិ សហវិបស្សនកេ មគ្គពោជ្ឈង្គេ។ ទុតិយតតិយានិ ឧត្តានត្ថានេវ។

៤-១០។ បឋមគិលានសុត្តាទិវណ្ណនា

១៩៥-២០១។ ចតុត្ថេ តថា បហីនោ ចាយស្មតោ មហាកស្សបស្ស សោ អាពាធោ អហោសីតិ ថេរស្ស កិរ ឥមំ ពោជ្ឈង្គភាវនំ សាធុកំ សុណន្តស្ស ឯតទហោសិ “មយ្ហំ បព្ពជិតទិវសតោ សត្តមេ ទិវសេ សច្ចានិ បដិវិជ្ឈន្តស្ស ឥមេ ពោជ្ឈង្គា បាតុភូតា”តិ។ អថស្ស “និយ្យានិកំ វត សត្ថុសាសន”ន្តិ ចិន្តយតោ លោហិតំ បសីទិ, ឧបាទារូបំ វិសុទ្ធំ អហោសិ, បោក្ខរបត្តេ បតិតឧទកពិន្ទុ វិយ សរីរតោ រោគោ វិនិវត្តិត្វា គតោ។ តេន វុត្តំ “តថា បហីនោ ចាយស្មតោ មហាកស្សបស្ស សោ អាពាធោ អហោសី”តិ។ បញ្ចមឆដ្ឋេសុបិ ឯសេវ នយោ។ ឥមេសំ បន តិណ្ណម្បិ ជនានំ បព្ពតបាទេ បុប្ផិតវិសរុក្ខវាតសម្ផស្សេន ឧប្បន្នោ មន្ទសីតជរោ អាពាធោតិ វេទិតព្ពោ។ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

គិលានវគ្គោ។

៣។ ឧទាយិវគ្គោ

១-២។ ពោធាយសុត្តាទិវណ្ណនា

២០២-២០៣។ តតិយវគ្គស្ស បឋមេ កិត្តាវតា នុ ខោ, ភន្តេ, ពោជ្ឈង្គាតិ វុច្ចន្តីតិ ភន្តេ, កិត្តកេន នុ ខោ ពុជ្ឈកអង្គា នាម វុច្ចន្តីតិ បុច្ឆតិ។ ពោធាយ សំវត្តន្តីតិ ពុជ្ឈនត្ថាយ សំវត្តន្តិ។ ឥមស្មឹ សុត្តេ មិស្សកពោជ្ឈង្គា កថិតា។ ទុតិយេ ឆព្ពបរិច្ឆេទោ កថិតោ។

៣-៥។ ឋានិយសុត្តាទិវណ្ណនា

២០៤-២០៦។ តតិយេ កាយរាគដ្ឋានិយានន្តិ កាយរាគស្ស ការណភូតានំ អារម្មណធម្មានំ។ ព្យាបាទដ្ឋានិយេសុបិ ឯសេវ នយោ។ សកលញ្ហិ សុត្តំ អារម្មណមេវ កថិតំ។ បឋមវគ្គស្ស ទុតិយសុត្តេ វុត្តបរិច្ឆេទោវ លព្ភតេវ។ ចតុត្ថេ មិស្សកពោជ្ឈង្គា កថិតា។ បញ្ចមេ អបរិហានិយេ ធម្មេតិ អបរិហានិករេ សភាវធម្មេ។

៦-៧។ តញ្ញ្លាយសុត្តាទិវណ្ណនា

១០៧-១០៨។ ឆដ្ឋេ ឯតទវោចាតិ “ត្តមិស្សំ បរិវតិ តិសិន្តោ ស្កាឃិន្តោទេ ភាយ អត្ថវត្ថិក្កវលេ ហិក្ខុ អត្ថិ, សោ យំ បុន្និស្សតីតិ កកចតា ត្តសាបិតភេវតំ ទាត្វា ភេសតាត្ថវត្ថិ ឈភេស្សាយី”តិ បុច្ចន្តោ ឧតំ អភោទោ។ វិបុលត្តិអាទិ វត្តំ សុកាចិតត្តំ វន្តាឃ ចុត្តំ។ សុកាចិតោ ហិ វតិវត្តេញ្ញាក្កា វិបុលោ ច មហគ្គតោ ច អប្បមាណោ ច អព្យាបជ្ជោ ច ភាយ ហោតិ។ សោ ហិ បត្តេតត្តា វិបុលោ, មហត្តកាចំ កតត្តា មហគ្គតោ, វន្តិបមាណត្តា អប្បមាណោ, តីវរណានំ ទូរីភាវេន ព្យាបិតេវហិតត្តា អព្យាបជ្ជោ ភាយ ហោតិ។ តញ្ញាឃ បហាភា កម្មំ បហីយតីតិ ឃំ តញ្ញាមូលកំ កម្មំ ស្កប្បវេជ្ជម្បំ, តំ តញ្ញាបហានេន បហីយតិ។ កម្មស្ស បហាភា ទុក្ខត្តិ ឃមិ្ប កម្មមូលកំ វដ្ដទុក្ខំ ស្កប្បវេជ្ជម្បំ, តំ កម្មបហានេន បហីយតិ។ តញ្ញាក្ខយាភេយា តញ្ញាឌីតំបេធ លយា, អត្ថេតា បវេនេតហិ តិព្វាតំ កធិតត្តិ វេធីតព្វំ។ វត្តមំ ស្កត្តាភេយច។

៨។ តិវេត្ឋឆកាពិយសុត្តវណ្ណនា

១០៩។ អដ្ឋមេ តិវេត្ឋឆកាពិយត្តិ តិត្ថិញ្ញនេកាដ្ឋាសិឃំ។ វតិវត្តេញ្ញាំ កាចិតេនាតិ វតិវត្តេញ្ញេដ្ឋន កាចិតេន, វតិវត្តេញ្ញាំ ចា កាវេត្វា ធិតេន, ឧចវេមត្ត មក្កពាញ្ញាក្កា មិស្សកា។ តេហិ កាចិតំ, តេ ចា កាវេត្វា ធិតំ ចិត្តំ តិត្ថាត្តិតលេកុត្តរវេមច។ តមិ្ប បត មក្កតិស្សិតំ កត្វា មិស្សកវេមច កវេធត្វំ ចត្តិ។

៩។ ឧកាឆម្លុសុត្តវណ្ណនា

១១០។ ភចេយ សំឃោគតចិតិពាន្តិ សំឃោគតវត្តាតា ចិតិពន្តោ អឆ្គោយតាតិ បរិតិដ្ឋេបត្វា កហណា។

១០។ ស្កាឃិសុត្តវណ្ណនា

១១១។ ឆសេយ អពាហុកតោតិ អកតពាហុយាតោ។ ស្កញ្ញាវញ្ញត្តិ ឧត្ត ស្កញ្ញំ ចុច្ចតិ ស្កភេយា, អវញ្ញំ ចភេយាតិ ស្កភេយត្តាមចេវត បរិចភេត្តន្តោ វម្មវត្តោតិ ឌីវេបតិ។ ឆវេម្មា ច វេយ, ភន្តេ, អភិវមិតោតិ វិបស្សតាឆវេម្មា អភិវមាកតោ។ មក្កោតិ វិបស្សតាមក្កោច។ វភេច ហិ ភេទវេទា តស្មិំ វមវេឃ វេសាតាបវេន្តា, ស្កបរិ តិណ្ណំ មក្កានំ អត្ថាឃ, វភេច អតាកាមី, អរហត្តមក្កស្ស អត្ថាឃ អឃំ វិបស្សតា វេចធិតព្វា។ តធា តធា វិហរត្តិ វេតន វេតនាកាវេរន វិហរន្តំ។ តឆត្តាឃាតិ តឆាកាចាឃ។ លិណា ឌាតីតិអាឌីហិ តឆត្តាឃាតិ អធិវេប្បតំ តឆាកាចំ ភវេស្សតិ។ បច្ចវេចក្ខណត្ថាឃ ស្កបតឹយតីតិ ហិ ឧត្ត អធិប្បាយោ, តំ ភវេស្សន្តោ ឧចមាហ។ វេសសំ វន្តាត្ត ស្កត្តាភេយចាតិ។

ອຸທາຍິວເຄ຺ຄາ.

໓. ນີວຣຓວເຄ຺ຄາ

໑-໓. ອຸປກ຺ກິເລສສຸຕ຺ຕາທິວຓ຺ຓນາ

໒໑໓-໒໑໕. ຈຕຸຕ຺ຖວຄ຺ຄສ຺ສ ຕຕິເຍ ນ ຈ ປພສ຺ສຣນ຺ຕິ ນ ຈ ປພາວນ຺ຕໍ. ປພງ຺ຄຸ ຈາຕິ ປພິຊ຺ຊນສພາວໍ. ອເຍາຕິ ກາຬອເລາຫໍ. ຐເປຕ຺ວາ ອິທ ວຸຕ຺ຕານິ ຈຕ຺ຕາຣິ ອວເສສໍ ເລາຫໍ ນາມ. ສຊ຺ຌຸໍ ຣຊຕໍ. ຈິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ຈຕຸພູມກຈິຕ຺ຕສ຺ສ. ເລາກິຍສ຺ສ ຕາວ ອຸປກ຺ກິເລສາ ເຫານ຺ຕຸ, ເລາກຸຕ຺ຕຣສ຺ສ ກຖໍ ເຫານ຺ຕີຕິ? ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕຸໍ ອປ຺ປທາເນນ. ຍທເຄ຺ຄນ ຫິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຕຸໍ ນ ເທນ຺ຕິ, ຕທເຄ຺ຄເນວ ເຕ ເລາກິຍສ຺ສາປິ ເລາກຸຕ຺ຕຣສ຺ສາປິ ອຸປກ຺ກິເລສາ ນາມ ເຫານ຺ຕິ. ປພງ຺ຄຸ ຈາຕິ ອາຣມ຺ມເຓ ຈຸຓ຺ຓວິຈຸຓ຺ຓພາວູປຄມເນນ ພິຊ຺ຊນສພາວໍ. ອນາວຣຓາ ອນີວຣຓາຕິ ກຸສລທມ຺ເມ ນ ອາວຣນ຺ຕີຕິ ອນາວຣຓາ, ນ ນີວຣນ຺ຕິ ນ ປຏິຉ຺ຉາເທນ຺ຕີຕິ ອນີວຣຓາ. ເຈຕເສາ ອນຸປກ຺ກິເລສາຕິ ຈຕຸພູມກຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອນຸປກ຺ກິເລສາ.

໘. ອາວຣຓນີວຣຓສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໑໙. ອຏ຺ຐເມ ປຎ຺ຎາຍ ທຸພ຺ພລີກຣຓາຕິ ປຎ຺ຎາຍ ມນ຺ທພາວກຣາ. ນີວຣຓານໍ ອພິຓ຺ຫໍ ພ຺ຍາປາເຣ ສຕິ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ປຎ຺ຎາ ທຸພ຺ພລາ ເຫາຕິ ມນ຺ທາ ອວິສທາ.

ປຎ຺ຈ ນີວຣຓາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ນ ເຫານ຺ຕິ. ສຕ຺ຕເພາຊ຺ຌງ຺ຄາ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ພາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຉ຺ຉນ຺ຕີຕິ ອຣິຍສາວກສ຺ສ ຫິ ສປ຺ປາຍທມ຺ມສ຺ສວນໍ ສຸຓນ຺ຕສ຺ສ ປຎ຺ຈ ນີວຣຓາ ທູເຣ ເຫານ຺ຕິ. ເສາ ສເຈ ຕສ຺ມິໍເຍວ ຐາເນ ວິເສສໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕຸໍ ສເກ຺ກາຕິ, ເອວມສ຺ສ ສຕ຺ຕ ເພາຊ຺ຌງ຺ຄາ ພາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຉ຺ຉນ຺ຕິ. ເນາ ເຈ ສເກ຺ກາຕິ, ຕເຕາ ອຸຏ຺ຐາຍ ຣຕ຺ຕິຏ຺ຐານທິວາຏ຺ຐານໍ ຄເຕາ ຕເມວ ປີຕິໍ ອວິຊຫນ຺ເຕາ ປຎ຺ຈ ນີວຣເຓ ວິກ຺ຂມ຺ເພຕ຺ວາ ວິເສສໍ ນິພ຺ພເຕ຺ຕຍ຺ຍາຕິ. ຕຕ຺ຖ ອສເກ຺ການ຺ເຕາປິ ຍາວ ສຕ຺ຕທິວສພ຺ພນ຺ຕຣາ ຕເມວ ປີຕິໍ ອວິຊຫນ຺ເຕາ ນີວຣເຓ ວິກ຺ຂມ຺ເພຕ຺ວາ ວິເສສໍ ນິພ຺ພເຕ຺ຕຍ຺ຍາຕີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ. ທມ຺ມສ຺ສວນວເສນ ສກິໍ ປີຕິປາເມາຊ຺ຊຸປ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປຏິລທ຺ທເພາຊ຺ຌງ຺ຄາ ຫິ ກປ຺ປາຣາຍຕາທີນິ ອາກປ຺ປ ຕສ຺ສນ຺ຕິ, ຕທານຸຣູປໍ ປນ ອຸຕຸສປ຺ປາຍາທີ ລພິຕ຺ວາ ປຸນ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕາປິ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ພາວນາປາຣິປູຣິໍ ຄຉ຺ຉນ຺ຕິ ເຈວ ວຸທ຺ທິໍ.

໙. ຣຸກ຺ຂສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໒໒໐. ນວເມ ອຊ຺ຌາຣຸຫາຕິ ອພິຣຸຫນກາ. ກຉ຺ຉເກາຕິ ອຊ຺ຌກຉ຺ຉເກາ. ກປິຕ຺ຖເນາຕິ ຍຄ຺ຄຏສນ຺ຖກສຣີເລາ ວິຏປິລກ຺ເຂາ.

໑໐. ນີວຣຓສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

១១៨៑ ចរេយ អត្ថករណាតិ អត្ថកាចករណា៑ អចក្ខុករណាតិ បញ្ញាចក្ខុស្ស អករណា៑ បញ្ញានិរោធិកាតិ បញ្ញាយ និរោធកា៑ ចិឃាតបក្ខិយាតិ ទុក្ខបក្ខិកា៑ អនិព្ពានសំចត្តនិកាតិ និព្ពានត្ថាយ អសំចត្តនិកា៑ ឯវំ សព្ពត្ថ វុត្តានត្ថមេវច៑ សកលេបិ ព្ពុយស្មិ ចគ្គេ យិស្សុកនៅព្ពញ្ញាច ពទិតាតិ៑

និចរណចគ្គោ៑

៥៑ ចក្កចត្តិចគ្គោ

១៑ ចិនាសុត្តចណ្ណនា

១១៩៑ បព្ចមចគ្គស្ស បឋមេ ពិស្សោ ចិនាតិ ពយោ យាតកោដ្ឋាសា, យាតោ យេច ចា៑ ពថា ពថា ចិឌហតោ ហិ យាតោច ចិនាតិ ទុច្ចតិ៑

២៑ ចក្កចត្តិសុត្តចណ្ណនា

១២០៑ ទុតិយេ រញ្ញោ, កិព្ចាច, ចក្កចត្តិស្សាតិ ឲុត្ត អត្តោ សិរិសម្បត្តិយា រាជតិ, ចតូហិ ចា សង្គហចត្ថូហិ លោកំ រញ្ជេតីតិ រាជា, ពស្ស រញ្ញោ៑ “បចត្តតុ កចំ ចក្កទតន”ន្តិ បុព្ញាតុការេចន អព្ភុគ្គតាយ ចាចាយ ចោរោតត្តា ចក្កំ ចត្តេតីតិ ចក្កចត្តី, ពស្ស ចក្កចត្តិស្ស៑ បិតុកាចាតិ បិតុការេចន៑ សព្ពត្ថក្តិ ពលតបរិច្ឆេទោ៑ ទពកាតក្តិ បរិឆ្ឆិន្នអត្ថភស្សតំ៑ ចចតព្វា បរេតព្វ ទតិឌតតេដ្ឋន ទពតំ៑ អបិច –

“ចិត្តិកពំ យហល្លុព្ចា, អតុលំ ទុល្លភទស្សតំ;

អរោមយសត្តបរិភោគំ, ទពតំ ពេតន ទុច្ចតី”តិ៑

ចក្កទតនស្ស ច និព្ពត្តកាលតោ បដ្ឋាយ អញ្ញំ ចេចដ្ឋានំ នាម ន ហោតិ, សព្ពេច គន្ធបុប្ផាទីហិ ពស្សេច បូជព្ចា អភិចាទនាទីនិ ច ករោន្តីតិ ចិត្តិកពដ្ឋេន ទពនំ៑ ចក្កទតនស្ស ច “ឲត្តកំ នាម ធនំ អគ្ឃតី”តិ អគ្ឃោ នត្ថិ, ព្ចតិ យហល្លុដ្ឋេនាបិ ទពនំ៑ ចក្កទតនព្ចា អព្ញោហិ លោកេ ចិជ្ជយានទតនេហិ អសទិសត្តិ អតុលដ្ឋេន ទពនំ៑ យស្មា បន យស្មិ កប្បេ ពុទ្ធា ឧប្បជ្ជន្តិ , ពស្មិយេច ចក្កចត្តិនោ, ពុទ្ធា ច កទាចិ ករហចិ ឧប្បជ្ជន្តិ, ពស្មា ទុល្លភទស្សនដ្ឋេន ទពនំ៑ ពទេចំ ជាតិទូបកុលិស្សរិយាទីហិ អនោមស្ស ឧឡារសត្តស្សេច ឧប្បជ្ជតិ, ន អញ្ញស្សាតិ អនោមសត្តបរិភោគដ្ឋេនាបិ ទពនំ៑ យថា ច ចក្កទតនំ, ឲចំ សេសានិបីតិ៑ ពេតន ទុត្តំ –

“ធិត្តិពតំ មហប្បញ្ញា, អតុលំ ទុល្លភទស្សនំ;

អនោមវត្តបរិនេកាកំ, រតនំ នេត ចុក្ខុតី”តិ។

បរិណាយកោ ហោតីតិ តិដ្ឋត្តិ ហោតិ។ តត្រាយំ យោជនា – ចក្កវត្តិស្ស បរិណាយកោ វត្តន្តិ រតនានំ បរិណាយកោតិ អយុត្តំ។ ភូបត្តិញ្ញាចក្កំ ចវត្តត្វា សោ ចក្កវត្តី នាម ហោតីតិ នាយុត្តំ។ ពុទ្ធា? ចក្កវត្តននិយមាបេក្ខតាយ។ យោ ហិ និយមេន ចក្កំ ចវត្តស្សតិ, សោ បដិសន្ធិតោ បភុតិ “ចក្កវត្តិ បរិណាយកោ”តិ ចត្តព្វតំ អាបជ្ជតិ។ លទ្ធនាមស្ស ច បុរិសស្ស មុលុប្បត្តិចេតនាបិ យុត្តមេវេតំ។ យោ ហិ ឲុស ចក្កវត្តីតិ លទ្ធនាមោ វត្តចិសេសោ, តស្ស បដិសន្ធិសន្តានតោ បរិណាយកោតិ អយមេត្ថ អត្ថោ។ តស្ស ហិ បរិណាយកោ រតនានិ បរិណាកចត្តិ។ បរិណាយកោតិ បត តេហិ សទ្ធិំ បរិបក្កេ បុញ្ញសម្ភារេ សោ សំយុជ្ជតិ, តទា លោកស្ស តេសុ បរិណាយចិត្តំ ភូប្បជ្ជតិ។ ពហុលចេតនោ ចាបិ យុត្តមេវេតំ។ យទា ហិ លោកស្ស តេសុ បរិណាយកសញ្ញា ភូប្បជ្ជតិ, តទា ឲកមេវ បចយំ, បច្ឆា ព្តតរានិ ៧ បរិណាកចត្តីតិ ពហុលចេតនោ ចាបិ ឲតំ យុត្តំ។ បរិណាយកស្ស ច អត្ថកេដនោបិ យុត្តមេវេតំ។ ត ពោចលញ្ញាបរិណាក្កតមេវ បរិណាយកោ, បរិណាយកមតីតិ បរិណាយកោ។ អយំ បរិណាយកស្ស អត្ថកេដោ។ យស្មា យោ សោ បុញ្ញសម្ភារោ រាជានំ ចក្កវត្តិំ បដិសន្ធិចសេន បរិណាយកមតិ, តស្មា ររញ្ញោ ចក្កវត្តិស្ស បរិណាយកោ។ ត ពោចលញ្ញាចក្កវត្តិមេវ, ព្ទយានិ បត វត្ត រតនានិបិ បរិណាកចត្តីតិ អយមេត្ថ អត្ថោ។ យថេវ ហិ សោ បុញ្ញសម្ភារោ ររញ្ញោ ដគកហេតុ, ឲចំ រតនានម្បិ បរិយាយេន ភូបនិស្សយហេតូតិ យុត្តមេវេតំ “ររញ្ញោ, ភិក្ខវេ, ចក្កវត្តិស្ស បរិណាយកោ វត្តន្តិ រតនានំ បរិណាយកោ ហោតី”តិ។

ព្ទតានិ តេសំ រតនានំ សរូបចសេន ទស្សេតុំ ពតមេសំ វត្តន្តិ ចក្ករតនស្សាតិអាទិមាហ។ តត្ថ ចក្ករតនស្សាតិអាទីសុ អយំ សង្ខេបនិទ្ទេសោ – ទិព្វហត្ថិនីបបរិចារានំ ចតុន្នំ មហាទីបានំ សិរីចិភចំ កហេត្វា ទាតុំ សមត្ថស្ស ចក្ករតនស្ស បរិណាយកោ ហោតិ, តថា បុរេកត្តមេវ សាគរបរិយន្តំ បថចិំ អនុបរិយាយនសមត្ថស្ស ចេហាសង្គមស្ស ហត្ថិរតនស្ស, តាទិសស្សេវ អស្សរតនស្ស, ចតុរង្គសមន្នាគតេបិ អន្ធការេ យោជនប្បមាណំ អន្ធការំ ចិធមិត្វា អាលោកទស្សនសមត្ថស្ស មណិរតនស្ស, ឆព្ពិធំ ទោសំ ចិចជ្ជេត្វា មនាបចារិនោ ព្តត្ថិរតនស្ស, យោជនប្បមាណេ បទេសេ អន្តោបថចិគតានំ និធីនំ ទស្សនសមត្ថស្ស គហបតិរតនស្ស, អគ្គមហេសិយា កុច្ឆិម្ហិ និព្វត្តិត្វា សកលរជ្ជានុសាសនសមត្ថស្ស ជេដ្ឋបុត្តសង្ខាតស្ស បរិណាយករតនស្ស ច បរិណាយកោ ហោតីតិ។ អយមេត្ថ សង្ខេបោ។ ចិត្ថារតោ បត តេសំ ចក្ករតនាទីនំ បរិណាយកចិធានំ មហាសុទស្សនាទីសុ សុត្តេសុ អាគតមេវ។ អត្ថោបិស្ស តេសំ ចណ្ណនាយ សំចណ្ណិតោ ឥវ។

សតិសម្ពោជ្ឈង្គរតនស្សាតិអាទីសុ សំខិត្តតោ ឲចំ ចេទិតព្វោ – យថេវ ហិ ចក្កវត្តិនោ ចក្ករតនំ សព្វរតនានំ បុរេចរំ, ឲចំ សតិសម្ពោជ្ឈង្គរតនំ សព្វេសំ ចតុភូមកធម្មានំ បុរេចរត្តិ, បុរេចរលក្ខេត ចក្កវត្តិរញ្ញោ ចក្ករតនសទិសំ ហោតិ។ ចក្កវត្តិនោ ច រតនេសុ មហាកាយូបបន្នំ អច្ចុគ្គតំ ចិបុលំ មហន្តំ ហត្ថិរតនំ, ព្តមេវ ធម្មចិចយសម្ពោជ្ឈង្គរតនំ មហន្តំ ធម្មកាយូបបន្នំ អច្ចុគ្គតំ ចិបុលំ មហន្តន្តិ

ហត្ថិរតនសទិសំ ហោតិ។ ចក្កវត្តិនោ អស្សរតនំ សីឃំ លហុ ជវំ, តថេវ វីរិយសម្ពោជ្ឈង្គរតនំ សីឃំ លហុ ជវន្តិ តថាយ សីឃលហុជវតាយ អស្សរតនសទិសំ ហោតិ។ ចក្កវត្តិនោ មណិរតនំ អន្ធការំ វិធមតិ, អាលោកំ ទស្សេតិ, តថេវ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គរតនំ តាយ ឯកត្តកុសលត្តា កិលេសន្ធការំ វិធមតិ, សហជាតបច្ចយាទិវសេន ញាណាលោកំ ទស្សេតីតិ តថា អន្ធការវិធមនអាលោកទស្សនការណេន មណិរតនសទិសំ ហោតិ។

ចក្កវត្តិនោ ឥត្ថិរតនំ កាយចិត្តទរថំ បដិប្បស្សម្ភេតិ, បរិឡាហំ វូបសមេតិ។ តថេវ បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គរតនំ កាយចិត្តទរថំ បដិប្បស្សម្ភេតិ, បរិឡាហំ វូបសមេតីតិ ឥត្ថិរតនសទិសំ ហោតិ។ ចក្កវត្តិនោ គហបតិរតនំ ឥច្ឆិតិច្ឆិតក្ខណេ ធនទានេន ចិត្តេកគ្គំ ករោតិ, តថេវ សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គរតនំ យថិច្ឆិតារម្មណវសេន អប្បនំ សម្បាទេតិ, ចិត្តេកគ្គំ ករោតីតិ គហបតិរតនសទិសំ ហោតិ។ ចក្កវត្តិនោ ច បរិណាយករតនំ សព្វត្ថកិច្ចសម្បាទនេន អប្បោស្សុក្កំ ករោតិ។ តថេវ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គរតនំ ចិត្តប្បវត្តិំ លីនុទ្ធច្ចតោ មោចេត្វា បយោគមជ្ឈត្តេ ឋបយមានំ អប្បោស្សុក្កំ ករោតីតិ បរិណាយករតនសទិសំ ហោតិ។ ឥតិ ឥមស្មិំ សុត្តេ ចតុភូមកា សព្វសង្គាហិកពោជ្ឈង្គា កថិតាតិ វេទិតព្វា។

៣-១០។ ទុប្បញ្ញសុត្តាទិវណ្ណនា

១១៩-១១១។ ចតុត្ថេ ឧត្តានត្ថមេវ យុត្តេ វាចំ តិដ្ឋតេសំ សព្វោជ្ឈង្គាបិ ទេសេតិ យុគោ អសម្បត្តវសេនោ។ សេសំ សព្វត្ថ ឧត្តានត្ថមេវាតិ។

ចក្កវត្តិវគ្គោ។

៩។ សាកច្ឆវគ្គោ

១។ អាហារសុត្តវណ្ណនា

១១១។ ទុតិយវគ្គស្ស បឋមេ អយមាហារោ អនុប្បន្នស្ស វា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយាតិអាទីសុ អយំ បុរិមតរតោ វិសេសោ។ តេ បោរាណកា សតិសម្ពោជ្ឈង្គាទីនំ ឧបេត ធម្មប្បការាទិ ឧប្បាទាយ, ឧប្បន្នានំ វា ភាវនាយ បារិបូរិយា បច្ចយា ហោន្តិ, អញ្ញេបិ បន ឧបំ វេទិតព្វា។ អបរេបិ ហិ ចត្តារោ ធម្មា សតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ សំវត្តន្តិ សតិសម្បជញ្ញំ មុដ្ឋស្សតិបុគ្គលបរិវជ្ជនតា ឧបដ្ឋិតស្សតិបុគ្គលសេវនតា តទធិមុត្តតាតិ។ អភិក្កន្តាទីសុ ហិ សត្តសុ ឋានេសុ សតិសម្បជញ្ញេន, ភត្តនិក្ខិត្តកាកសទិសេ មុដ្ឋស្សតិបុគ្គលេ បរិវជ្ជនេន, តិស្សទត្តត្ថេរអភយត្ថេរាទិសទិសេ ឧបដ្ឋិតស្សតិបុគ្គលេ សេវនេន, ឋានាទីសុ សតិសមុដ្ឋាបនត្ថំ និន្នបោណបព្ភារចិត្តតាយ ច សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ។ ឯវំ ឧប្បន្នោ បនេស ភាវនាវសេន អរហត្តមគ្គេន ភាវនាបារិបូរិំ ហោតិ។

ᩈᨲ᩠ᨲ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨧᨿᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ – ᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᨠᨲᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᩥᩈᨴᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈᨾᨲ᩠ᨲᨸᨭᩥᨸᩣᨴᨶᩣ ᨴᩩᨸ᩠ᨸᨬ᩠ᨬᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᨸᩁᩥᩅᨩ᩠ᨩᨶᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩅᨶ᩠ᨲᨸᩩᨣ᩠ᨣᩃᩈᩮᩅᨶᩣ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᨬᩣᨱᨧᩁᩥᨿᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩣ ᨲᨴᨵᩥᨾᩩᨲ᩠ᨲᨲᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᨠᨲᩣᨲᩥ ᨡᨶ᩠ᨵᨵᩣᨲᩩᩋᩣᨿᨲᨶᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᨻᩃᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᨾᨣ᩠ᨣᨦ᩠ᨣᨫᩣᨶᨦ᩠ᨣᩈᨾᨳᩅᩥᨸᩔᨶᩣᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᨸᩁᩥᨸᩩᨧ᩠ᨨᩣᨻᩉᩩᩃᨲᩣ᪨

ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᩥᩈᨴᨠᩥᩁᩥᨿᩣᨲᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᨻᩣᩉᩥᩁᩣᨶᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᨶᩴ ᩅᩥᩈᨴᨽᩣᩅᨠᩁᨱᩴ᪨ ᨿᨴᩣ ᩉᩥᩔ ᨠᩮᩈᨶᨡᩃᩮᩣᨾᩣᨶᩥ ᨴᩦᨥᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᩁᩦᩁᩴ ᩅᩣ ᩏᩔᨶ᩠ᨶᨴᩮᩣᩈᨬ᩠ᨧᩮᩅ ᩈᩮᨴᨾᩃᨾᨠ᩠ᨡᩥᨲᨬ᩠ᨧ, ᨲᨴᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩋᩅᩥᩈᨴᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᨿᨴᩣ ᨸᨶ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨩᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨴᩩᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨵᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᩮᨶᩣᩈᨶᩴ ᩅᩣ ᩏᨠ᩠ᩃᩣᨸᩴ, ᨲᨴᩣ ᨻᩣᩉᩥᩁᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩋᩅᩥᩈᨴᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨠᩮᩈᩣᨴᩥᨨᩮᨴᨶᩮᨶ ᩏᨴ᩠ᨵᩴᩅᩥᩁᩮᨧᨶᩋᨵᩮᩣᩅᩥᩁᩮᨧᨶᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᩁᩦᩁᩈᩃ᩠ᩃᩉᩩᨠᨽᩣᩅᨠᩁᨱᩮᨶ ᩏᨧ᩠ᨨᩣᨴᨶᨶᩉᩣᨸᨶᩮᨶ ᨧ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩅᩥᩈᨴᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩈᩪᨧᩥᨠᨾ᩠ᨾᨵᩮᩣᩅᨶᩁᨩᨶᨸᩁᩥᨽᨱ᩠ᨯᨠᩁᨱᩣᨴᩦᩉᩥ ᨻᩣᩉᩥᩁᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᩅᩥᩈᨴᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᨲᩈ᩠ᨾᩥᨬ᩠ᩉᩥ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᨻᩣᩉᩥᩁᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᩋᩅᩥᩈᨴᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩈᩩ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩮᩈᩩ ᨬᩣᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᩋᩅᩥᩈᨴᩴ ᩋᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩥ ᨴᩦᨸᨠᨸᩃ᩠ᩃᩥᨠᩅᨭ᩠ᨭᩥᨲᩮᩃᩣᨶᩥ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨴᩦᨸᩈᩥᨡᩣᨿ ᩒᨽᩣᩈᩮᩣ ᩅᩥᨿ᪨ ᩅᩥᩈᨴᩮ ᨸᨶ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᩥᨠᨻᩣᩉᩥᩁᩮ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾ᩠ᩉᩥ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᩮᩈᩩ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨧᩮᨲᩈᩥᨠᩮᩈᩩ ᨬᩣᨱᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩥᩈᨴᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩥ ᨴᩦᨸᨠᨸᩃ᩠ᩃᩥᨠᩅᨭ᩠ᨭᩥᨲᩮᩃᩣᨶᩥ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᩏᨸ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨴᩦᨸᩈᩥᨡᩣᨿ ᩒᨽᩣᩈᩮᩣ ᩅᩥᨿ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ – "ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩅᩥᩈᨴᨠᩥᩁᩥᨿᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩅᩥᨧᨿᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨩ᩠ᨫᨦ᩠ᨣᩔ ᩏᨸ᩠ᨸᩣᨴᩣᨿ ᩈᩴᩅᨲ᩠ᨲᨲᩦ"ᨲᩥ᪨

ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩈᨾᨲ᩠ᨲᨸᨭᩥᨸᩣᨴᨶᩣ ᨶᩣᨾ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨴᩦᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩈᨾᨽᩣᩅᨠᩁᨱᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᩉᩥᩔ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨻᩃᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨲᩁᩣᨶᩥ ᨾᨶ᩠ᨴᩣᨶᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨸᨣ᩠ᨣᩉᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᩈᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨸᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ, ᨸᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨴᩔᨶᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩴ ᨵᨾ᩠ᨾᩈᨽᩣᩅᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩮᨶ ᩅᩣ, ᨿᨳᩣ ᩅᩣ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨲᩮᩣ ᨻᩃᩅᩴ ᨩᩣᨲᩴ, ᨲᨳᩣ ᩋᨾᨶᩈᩥᨠᩣᩁᩮᨶ ᩉᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩅᨠ᩠ᨠᩃᩥᨲ᩠ᨳᩮᩁᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨧᩮᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨴᩔᨶᩴ᪨ ᩈᨧᩮ ᨸᨶ ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᨻᩃᩅᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨳ ᨶᩮᩅ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩴ ᩋᨵᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩍᨲᩁᩣᨶᩥ ᩍᨲᩁᨠᩥᨧ᩠ᨧᨽᩮᨴᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᩴ ᨸᩔᨴ᩠ᨵᩣᨴᩥᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᩉᩣᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨸᩥ ᩈᩮᩣᨱᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ ᨴᩔᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩈᩮᩈᩩᨸᩥ ᩑᨠᩔ ᨻᩃᩅᨽᩣᩅᩮ ᩈᨲᩥ ᩍᨲᩁᩮᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨠᩥᨧ᩠ᨧᩮᩈᩩ ᩋᩈᨾᨲ᩠ᨳᨲᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᩅᩥᩈᩮᩈᨲᩮᩣ ᨸᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨸᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᩅᩦᩁᩥᨿᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᩈᨾᨲᩴ ᨸᩈᩴᩈᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨻᩃᩅᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩉᩥ ᨾᨶ᩠ᨴᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨾᩩᨴ᩠ᨵᨸ᩠ᨸᩈᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩋᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᩈᩦᨴᨲᩥ᪨ ᨻᩃᩅᨸᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨸᨶ ᨾᨶ᩠ᨴᩈᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨠᩮᩁᩣᨭᩥᨠᨸᨠ᩠ᨡᩴ ᨽᨩᨲᩥ, ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩈᨾᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩁᩮᩣᨣᩮᩣ ᩋᨲᩮᨠᩥᨧ᩠ᨨᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩩᨸ᩠ᨸᩣᨴᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨠᩩᩈᩃᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲᩥᨵᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩣᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩁᨿᩮ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩏᨽᩥᨶ᩠ᨶᩴ ᩈᨾᨲᩣᨿ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᨸᩈᩦᨴᨲᩥ᪨ ᨻᩃᩅᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᨸᨶ ᨾᨶ᩠ᨴᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᩔ ᨠᩮᩣᩈᨩ᩠ᨩᨸᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩣ ᨠᩮᩣᩈᨩ᩠ᨩᩴ ᩋᨽᩥᨽᩅᨲᩥ᪨ ᨻᩃᩅᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᨾᨶ᩠ᨴᩈᨾᩣᨵᩥᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩔ ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᨸᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩴ ᩋᨽᩥᨽᩅᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩣᨵᩥ ᨸᨶ ᩅᩦᩁᩥᨿᩮᨶ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᩥᨲᩮᩣ ᨠᩮᩣᩈᨩ᩠ᨩᩮ ᨸᨲᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ, ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶᩣ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᩥᨲᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᨧ᩠ᨧᩮ ᨸᨲᩥᨲᩩᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨲᨴᩩᨽᨿᩴ ᩈᨾᩴ ᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩏᨽᨿᩈᨾᨲᩣᨿ ᩉᩥ ᩋᨸ᩠ᨸᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩋᨸᩥ ᨧ ᩈᨾᩣᨵᩥᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᩔ ᨻᩃᩅᨲᩦᨸᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩒᨠᨸ᩠ᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨸ᩠ᨸᨶᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩈᨾᩣᨵᩥᨸᨬ᩠ᨬᩣᩈᩩ ᨸᨶ ᩈᨾᩣᨵᩥᨠᨾ᩠ᨾᩥᨠᩔ

ឯកក្កតា ពលចតី ចៃតិ៑ ឯចត្យាយេសា អប្បនំ បាបុណាតិ៑ ចិបស្សនាកម្មិកស្ស បញ្ញា ពលចតី ចៃតិ៑ ឯចត្យាយេសា លក្ខណបដិវេធំ បាបុណាតិ៑ ឧភិន្នំ បន សមតាយបិ អប្បនា ហោតិយេច៑ សតិ បន សព្វត្ថ ពលចតី ចៃតិ៑ សតិ ហិ ចិត្តំ ឧទ្ធច្ចបក្ខិកានំ សទ្ធាចិរិយបញ្ញានំ ចសេន ឧទ្ធច្ចបាតតោ , កោសជ្ជបក្ខេកេន ច សមាធិនា កោសជ្ជបាតតោ រក្ខតិ៑ តស្មា សា លោណធូបនំ ចិយ សព្វព្យញ្ជនេសុ, សព្វកម្មិកអមច្ចោ ចិយ ច សព្វរាជកិច្ចេសុ សព្វត្ថ ឥច្ឆិតព្វា៑ តេនាហ “សតិ ច បន សព្វត្ថិកា ចុត្តា ភគចតា៑ កិំ ការណា? ចិត្តញ្ហិ សតិបដិសរណំ, អារក្ខបច្ចុបដ្ឋានា ច សតិ, ន ចិនា សតិយា ចិត្តស្ស បគ្គហនិគ្គហោ ហោតី”តិ៑

ធុប្បញ្ញាបុគ្គលបរិចជ្ជនា នាម ខន្ធាទិភេទេ អនោគាឡ្ហបញ្ញានំ ទុម្មេធបុគ្គលានំ អារកា បរិចជ្ជនំ៑ បញ្ញាចន្តបុគ្គលសេចនា នាម សមបញ្ញាសលក្ខណបរិគ្គាហិកាយ ឧទយព្វយបញ្ញាយ សមន្នាគតបុគ្គលសេចនា៑ គម្ភីរញាណចរិយបច្ចចេក្ខណា នាម គម្ភីរេសុ ខន្ធាទីសុ បចត្តាយ គម្ភីរបញ្ញាយ បភេទបច្ចចេក្ខណា៑ តទធិមុត្តតា នាម ឋានអិរិយាបថាទីសុ ធម្មចិចយសម្ពោជ្ឈង្គសមុដ្ឋាបនត្ថំ និន្នបោណបព្ភារចិត្តតា៑ ឯចំ ឧប្បន្នស្ស បនស្ស អរហត្តមគ្គេន ភាចនាបារិបូរី ហោតិ៑

ឯកាទស ធម្មា ចិរិយសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ សំចត្តន្តិ – អបាយភយបច្ចចេក្ខណតា, អានិសំសទស្សាចិតា, គមនចីថិបច្ចចេក្ខណតា, បិណ្ឌបាតាបចាយនតា, ទាយជ្ជមហត្តបច្ចចេក្ខណតា, សត្ថុមហត្តបច្ចចេក្ខណតា, ជាតិមហត្តបច្ចចេក្ខណតា, សព្រហ្មចារីមហត្តបច្ចចេក្ខណតា, កុសីតបុគ្គលបរិចជ្ជនតា, អារទ្ធចិរិយបុគ្គលសេចនតា, តទធិមុត្តតាតិ៑

តត្ថ “និរយេសុ បញ្ចចិធពន្ធនកម្មការណតោ បដ្ឋាយ មហាទុក្ខំ អនុភចនកាលេបិ, តិរច្ឆានយោនិយំ ជាលខិបនកុមីនាទីហិ គហិតកាលេបិ, បាជនកណ្ដកាទិប្បហារតុន្នស្ស បន សកដចហនាទិកាលេបិ, បេត្តិចិសយេ អនេកានិបិ ចស្សសហស្សានិ ឯកំ ពុទ្ធន្តរម្បិ ខុប្បិបាសាហិ អាតុរីភូតកាលេបិ, កាលកញ្ចិកអសុរេសុ សដ្ឋិហត្ថអសីតិហត្ថប្បមាណេន អដ្ឋិចម្មមត្តេនេច អត្តភាចេន ចាតាតបាទិទុក្ខានុភចនកាលេបិ ន សក្កា ចិរិយសម្ពោជ្ឈង្គំ ឧប្បាទេតុំ៑ អយមេច តេ ភិក្ខុ កាលោ”តិ ឯចំ អបាយភយំ បច្ចចេក្ខន្តស្សាបិ ចិរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ៑

“ន សក្កា កុសីតេន នចលោកុត្តរធម្មំ លទ្ធុំ, អារទ្ធចិរិយេនេច សក្កា អយមានិសំសោ ចិរិយស្សា”តិ ឯចំ អានិសំសទស្សាចិនោបិ ឧប្បជ្ជតិ៑ “សព្វពុទ្ធ-បច្ចេកពុទ្ធ-មហាសាចកេហេច គតមគ្គោ តេ គន្តព្វោ៑ សោ ច ន សក្កា កុសីតេន គន្តុ”ន្តិ ឯចំ គមនចីថិំ បច្ចចេក្ខន្តស្សាបិ ឧប្បជ្ជតិ៑

“យេ តំ បិណ្ឌបាតាទីហិ ឧបដ្ឋហន្តិ, ឥមេ តេ មនុស្សា នេច ញាតកា, ន ទាសកម្មករា, នាបិ ‘តំ និស្សាយ ជីចិស្សាមា’តិ តេ បណីតានិ បិណ្ឌបាតាទីនិ ទេន្តិ៑ អថ ខោ អត្តនោ ការានំ មហប្ផលតំ បច្ចាសីសមានា ទេន្តិ៑ សត្ថារាបិ “អយំ ឥមេ បច្ចយេ បរិភុញ្ជិត្វា កាយទឡ្ហិពហុលោ សុខំ ចិហរិស្សតី”តិ ន ឯចំ សម្បស្សតា តុម្ហាកំ បច្ចយា អនុញ្ញាតា, អថ ខោ “អយំ ឥមេ បរិភុញ្ជមានោ សមណធម្មំ កត្វា ចដ្ដទុក្ខតោ មុច្ចិស្សតី”តិ តេ បច្ចយា អនុញ្ញាតា, សោ ទានិ ត្វំ កុសីតោ ចិហរន្តោ ន តំ បិណ្ឌំ អបចាយិស្សសិ, អារទ្ធចិរិយស្សេច

ᩉᩥ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᨷᨴᩣᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩦ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᨷᨴᩣᨶᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨲ᩠ᨲᩔᩣᨷᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ ᨾᩉᩣᨾᩥᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩅᩥᨿ᪨

ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨠᩔᨠᩃᩮᨱᩮ ᨶᩣᨾ ᨷᨭᩥᩅᩈᨲᩥ᪨ ᨲᩔ ᨧ ᨣᩮᩣᨧᩁᨣᩣᨾᩮ ᩑᨠᩣ ᨾᩉᩣᩏᨷᩣᩈᩥᨠᩣ ᨳᩮᩁᩴ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨭᩥᨩᨣ᩠ᨣᨲᩥ᪨ ᩈᩣ ᩑᨠᨴᩥᩅᩈᩴ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩦ ᨵᩦᨲᩁᩴ ᩋᩣᩉ – “ᩋᨾ᩠ᨾ, ᩋᩈᩩᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨮᩣᨶᩮ ᨷᩩᩁᩣᨱᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣ, ᩋᩈᩩᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨡᩦᩁᩴ, ᩋᩈᩩᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩥ, ᩋᩈᩩᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨹᩣᨱᩥᨲᩴ, ᨲᩅ ᨽᩣᨲᩥᨠᩔ ᩋᨿ᩠ᨿᨾᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᩣᨣᨲᨠᩣᩃᩮ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨡᩦᩁᩈᨷ᩠ᨷᩥᨹᩣᨱᩥᨲᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨴᩮᩉᩥ, ᨲ᩠ᩅᨬ᩠ᨧ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩣᩈᩥ, ᩋᩉᩴ ᨷᨶ ᩉᩥᨿ᩠ᨿᩮᩣ ᨷᨠ᩠ᨠᩴ ᨷᩣᩁᩥᨧ᩠ᨨᩣᨲᨠᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨬ᩠ᨩᩥᨠᩮᨶ ᨽᩩᨲ᩠ᨲᩣᨾ᩠ᩉᩦ”ᨲᩥ᪨ “ᨴᩥᩅᩣ ᨠᩥᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᩔᩈᩥ, ᩋᨾ᩠ᨾᩣ”ᨲᩥ? “ᩈᩣᨠᨷᨱ᩠ᨱᩴ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨱᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩮᩉᩥ ᩋᨾ᩠ᨻᩥᩃᨿᩣᨣᩩᩴ ᨷᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᨷᩮᩉᩥ, ᩋᨾ᩠ᨾᩣ”ᨲᩥ᪨

ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨷᩣᩁᩩᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩦᩉᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅ ᨲᩴ ᩈᨴ᩠ᨴᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩒᩅᨴᩥ “ᨾᩉᩣᩏᨷᩣᩈᩥᨠᩣ ᨠᩥᩁ ᨠᨬ᩠ᨩᩥᨠᩮᨶ ᨷᩣᩁᩥᨧ᩠ᨨᩣᨲᨠᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩥᩅᩣᨷᩥ ᨠᨱᨷᨱ᩠ᨱᨾ᩠ᨻᩥᩃᨿᩣᨣᩩᩴ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᩥᩔᨲᩥ, ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᨷᨶ ᨷᩩᩁᩣᨱᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣᨴᩦᨶᩥ ᩋᩣᨧᩥᨠ᩠ᨡᨲᩥ, ᨲᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨡᩮᩣ ᨷᨶᩮᩈᩣ ᨶᩮᩅ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩩᩴ ᨶ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᩅᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᩈᩦᩈᨲᩥ, ᨲᩥᩔᩮᩣ ᨷᨶ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨷᨲ᩠ᨳᨿᨾᩣᨶᩣ ᨴᩮᨲᩥ, ᨲ᩠ᩅᩴ ᩑᨲᩥᩔᩣ ᨲᩣ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᩔᩈᩥ , ᨶ ᩈᨠ᩠ᨡᩥᩔᩈᩦᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᨡᩮᩣ ᨷᨶ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᩮᩣ ᨲᨿᩣ ᩈᩁᩣᨣᩮᨶ ᩈᨴᩮᩣᩈᩮᨶ ᩈᨾᩮᩣᩉᩮᨶ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩥᨲᩩ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨳᩅᩥᨠᩣᨿ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᨮᩥᨠᩴ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩔᨠᩃᩮᨱᨾᩮᩅ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨾᨬ᩠ᨧᩮ, ᨧᩦᩅᩁᩴ ᨧᩦᩅᩁᩅᩴᩈᩮ ᨮᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨷᩣᨷᩩᨱᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᩥᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩅᩦᩁᩥᨿᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᨴᩦᨥᩁᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨾᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩅᩩᨲ᩠ᨳᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᩅᩥᨷᩔᨶᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᩁᩮᨽᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨠᩈᨾᩣᨶᨾᩥᩅ ᨷᨴᩩᨾᩴ ᨾᩉᩣᨡᩦᨱᩣᩈᩅᩮᩣ ᩈᩥᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩃᩮᨱᨴ᩠ᩅᩤᩁᩮ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᩉᩥ ᩋᨵᩥᩅᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣ –

“ᨶᨾᩮᩣ ᨲᩮ ᨷᩩᩁᩥᩈᩣᨩᨬ᩠ᨬ, ᨶᨾᩮᩣ ᨲᩮ ᨷᩩᩁᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᨾ;

ᨿᩔ ᨲᩮ ᩋᩣᩈᩅᩣ ᨡᩦᨱᩣ, ᨴᨠ᩠ᨡᩥᨱᩮᨿ᩠ᨿᩮᩣᩈᩥ ᨾᩣᩁᩥᩈᩣ”ᨲᩥ᪨ –

ᩏᨴᩣᨶᩴ ᩏᨴᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨷᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩣᨴᩥᩈᩣᨶᩴ ᩋᩁᩉᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩃ᩠ᩃᨠᩥᨲ᩠ᨳᩥᨿᩮᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᩥᩔᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩏᨭ᩠ᨮᩉᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ ᩅᩥᩅᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᩃᩴ ᩒᩃᩮᩣᨠᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᨷᩣᨲᩮᩣᨿᩮᩅᩤ”ᨲᩥ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᩴ ᩋᩣᨴᩣᨿ ᨣᩤᨾᩴ ᨷᩣᩅᩥᩈᩥ᪨

ᨴᩣᩁᩥᨠᩣᨷᩥ ᨽᨲ᩠ᨲᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ “ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨾᩮ ᨽᩣᨲᩣ ᩋᩣᨣᨾᩥᩔᨲᩥ, ᩍᨴᩣᨶᩥ ᩋᩣᨣᨾᩥᩔᨲᩦ”ᨲᩥ ᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ ᩒᩃᩮᩣᨠᨿᨾᩣᨶᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ᪨ ᩈᩣ ᨳᩮᩁᩮ ᨥᩁᨴ᩠ᩅᩤᩁᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩥᨹᩣᨱᩥᨲᨿᩮᩣᨩᩥᨲᩔ ᨡᩦᩁᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᩔ ᨷᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩮ ᨮᨷᩮᩈᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩮᩣ “ᩈᩩᨡᩴ ᩉᩮᩣᨲᩪ”ᨲᩥ ᩋᨶᩩᨾᩮᩣᨴᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨠ᩠ᨠᩣᨾᩥ᪨ ᩈᩣᨷᩥ ᨲᩴ ᩒᩃᩮᩣᨠᨿᨾᩣᨶᩣᩅ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᨳᩮᩁᩔ ᩉᩥ ᨲᨴᩣ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᨷᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨨᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᩅᩥᨷ᩠ᨷᩈᨶ᩠ᨶᩣᨶᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ, ᨾᩩᨡᩴ ᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᨲᩣᩃᨷᨠ᩠ᨠᩴ ᩅᩥᨿ ᩋᨲᩥᩅᩥᨿ ᩅᩥᩁᩮᩣᨧᩥᨲ᩠ᨳ᪨

ᨾᩉᩣᩏᨷᩣᩈᩥᨠᩣ ᩋᩁᨬ᩠ᨬᨲᩮᩣ ᩋᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ “ᨠᩥᩴ, ᩋᨾ᩠ᨾ, ᨽᩣᨲᩥᨠᩮᩣ ᨲᩮ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ”ᨲᩥ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥ᪨ ᩈᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩴ ᨲᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ᪨ ᩏᨷᩣᩈᩥᨠᩣ “ᩋᨩ᩠ᨩ ᨾᩮ ᨷᩩᨲ᩠ᨲᩔ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᨠᩥᨧ᩠ᨧᩴ ᨾᨲ᩠ᨳᨠᩴ ᨷᨲ᩠ᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᨬᨲ᩠ᩅᩣ “ᩋᨽᩥᩁᨾᨲᩥ ᨲᩮ, ᩋᨾ᩠ᨾ, ᨽᩣᨲᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩈᩣᩈᨶᩮ, ᨶ ᩏᨠ᩠ᨠᨱ᩠ᨮᨲᩦ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨

“មហន្តំ ខោ បនេតំ សត្ថុទាយជ្ជំ, យទិទំ សត្ត អរិយធនានិ នាម, តំ ន សក្កា កុសីតេន គហេតុំ។ យថា ហិ វិប្បដិបន្នំ បុត្តំ មាតាបិតរោ ‘អយំ អម្ហាកំ អបុត្តោ’តិ បរិពាហិរំ ករោន្តិ, សោ តេសំ អច្ចយេន ទាយជ្ជំ ន លភតិ, ឯវំ កុសីតោបិ ឥទំ អរិយធនទាយជ្ជំ ន លភតិ , អារទ្ធវីរិយោវ លភតី”តិ ទាយជ្ជមហត្តំ បច្ចវេក្ខតោបិ ឧប្បជ្ជតិ។

“មហា ខោ បន តេ សត្ថា, សត្ថុនោ ហិ តេ មាតុកុច្ឆិស្មិំ បដិសន្ធិគ្គហណកាលេបិ អភិនិក្ខមនេបិ អភិសម្ពោធិយម្បិ ធម្មចក្កប្បវត្តន-យមកបាដិហារិយ-ទេវោរោហណ-អាយុសង្ខារវោស្សជ្ជនេសុបិ បរិនិព្ពានកាលេបិ ទសសហស្សិលោកធាតុ អកម្បិត្ថ។ យុត្តំ នុ ខោ តេ ឯវរូបស្ស សត្ថុ សាសនេ បព្ពជិត្វា កុសីតេន ភវិតុ”ន្តិ ឯវំ សត្ថុមហត្តំ បច្ចវេក្ខតោបិ ឧប្បជ្ជតិ។

“ជាតិយាបិ ត្វំ ឥទានិ ន លាមកជាតិកោ, អសម្ភិន្នាយ មហាសម្មតបវេណិយា អាគតឱក្កាករាជវំសេ ជាតោសិ, សុទ្ធោទនមហារាជស្ស ច មហាមាយាទេវិយា ច នត្តា, រាហុលភទ្ទស្ស កនិដ្ឋោ, តយា នាម ឯវរូបេន ជិនបុត្តេន ហុត្វា ន យុត្តំ កុសីតេន វិហរិតុ”ន្តិ ឯវំ ជាតិមហត្តំ បច្ចវេក្ខតោបិ ឧប្បជ្ជតិ។

“សារិបុត្តមោគ្គល្លានា ចេវ អសីតិ មហាសាវកា ច វីរិយេនេវ លោកុត្តរធម្មំ បដិវិជ្ឈិំសុ។ ត្វំ បន ឯតេសំ សព្រហ្មចារីនំ មគ្គំ បដិបជ្ជសិ, ន បដិបជ្ជសី”តិ ឯវំ សព្រហ្មចារិមហត្តំ បច្ចវេក្ខតោបិ ឧប្បជ្ជតិ។

កុច្ឆិំ បូរេត្វា ឋិតអជគរសទិសេ វិស្សដ្ឋកាយិកចេតសិកវីរិយេ កុសីតបុគ្គលេ បរិវជ្ជន្តស្សាបិ, អារទ្ធវីរិយេ បហិតត្តេ បុគ្គលេ សេវន្តស្សាបិ ឋាននិសជ្ជាទីសុ វីរិយុប្បាទនត្ថំ និន្នបោណបព្ភារចិត្តស្សាបិ ឧប្បជ្ជតិ។ ឯវំ ឧប្បន្នស្ស បនស្ស ភាវនាបារិបូរី ហោតិ។

ឯកាទស ធម្មា បីតិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ សំវត្តន្តិ – ពុទ្ធានុស្សតិ ធម្មោ, សង្ឃោ, សីលំ, ចាគោ, ទេវតានុស្សតិ, ឧបសមានុស្សតិ, លូខបុគ្គលបរិវជ្ជនតា, សិនិទ្ធបុគ្គលសេវនតា, បសាទនីយសុត្តន្តបច្ចវេក្ខណតា, តទធិមុត្តតាតិ។

ពុទ្ធគុណេ អនុស្សរន្តស្សាបិ ហិ យាវ ឧបចារា សកលសរីរំ ផរមានោ បីតិសម្ពោជ្ឈង្គោ ឧប្បជ្ជតិ, ធម្មសង្ឃគុណេ អនុស្សរន្តស្សាបិ, ទីឃរត្តំ អខណ្ឌំ កត្វា រក្ខិតំ ចតុបារិសុទ្ធិសីលំ បច្ចវេក្ខន្តស្សាបិ, គិហិនោ ទសសីលបញ្ចសីលានិ បច្ចវេក្ខន្តស្សាបិ, ទុព្ភិក្ខភយាទីសុ បណីតំ ភោជនំ សព្រហ្មចារីនំ ទត្វា “ឯវំ នាម អទម្ហា”តិ ចាគំ បច្ចវេក្ខន្តស្សាបិ, គិហិនោបិ ឯវរូបេ កាលេ សីលវន្តានំ ទិន្នទានំ បច្ចវេក្ខន្តស្សាបិ, យេហិ គុណេហិ សមន្នាគតា ទេវតា ទេវត្តំ បត្តា, តថារូបានំ អត្តនិ អត្ថិតំ បច្ចវេក្ខន្តស្សាបិ, សមាបត្តិយា វិក្ខម្ភិតា កិលេសា សដ្ឋិបិ សត្តតិបិ វស្សានិ ន សមុទាចរន្តីតិ បច្ចវេក្ខន្តស្សាបិ, ចេតិយទស្សនពោធិទស្សនថេរទស្សនេសុ អសក្កច្ចកិរិយាយ សំសូចិតលូខភាវេ ពុទ្ធាទីសុ បសាទសិនេហាភាវេន គទ្រភបិដ្ឋេ រជសទិសេ លូខបុគ្គលេ បរិវជ្ជន្តស្សាបិ, ពុទ្ធាទីសុ បសាទពហុលេ មុទុហទយេ សិនិទ្ធបុគ្គលេ

សេវន្តស្សាបិ, រតនត្តយគុណបដិសង្ខារកេ បសាទនីយេ សុត្តន្តេ បច្ចវេក្ខន្តស្សាបិ, ឋាននិសជ្ជាទីសុ បីតិឧប្បាទនត្ថាយ និន្នបោណបព្ភារចិត្តស្សាបិ ឧប្បជ្ជតិ។ ឯវំ ឧប្បន្នស្ស បនស្ស អរហត្តមគ្គេន ភាវនាបារិបូរី ហោតិ។

សត្ត ធម្មា បស្សទ្ធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ សំវត្តន្តិ – បណីតភោជនសេវនតា, ឧតុសុខសេវនតា, ឥរិយាបថសុខសេវនតា, មជ្ឈត្តប្បយោគតា, សារទ្ធកាយបុគ្គលបរិវជ្ជនតា, បស្សទ្ធកាយ-បុគ្គលសេវនតា, តទធិមុត្តតាតិ។

បណីតញ្ហិ សិនិទ្ធំ ភោជនំ ភុញ្ជន្តស្សាបិ, សីតុណ្ហេសុ ឧតូសុ ឋានាទីសុ ច ឥរិយាបថេសុ សប្បាយំ ឧតុញ្ច ឥរិយាបថញ្ច សេវន្តស្សាបិ បស្សទ្ធិ ឧប្បជ្ជតិ។ យោ បន មហាបុរិសជាតិកោ សព្ពាតុឥរិយាបថក្ខមោវ ហោតិ, ន តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។ យស្ស សភាគវិសភាគតា អត្ថិ, តស្សេវ វិសភាគេ ឧតុឥរិយាបថេ វជ្ជេត្វា សភាគេ សេវន្តស្ស ឧប្បជ្ជតិ។ មជ្ឈត្តប្បយោគោ វុច្ចតិ អត្តនោ ច បរស្ស ច កម្មស្សកតប្បច្ចវេក្ខណា។ ឥមិនា មជ្ឈត្តប្បយោគេន ឧប្បជ្ជតិ។ យោ លេឌ្ឌុទណ្ឌាទីហិ បរំ វិហេឋយមានោវ វិចរតិ, ឯវរូបំ សារទ្ធកាយបុគ្គលំ បរិវជ្ជន្តស្សាបិ, សំយតបាទបាណិំ បស្សទ្ធកាយំ បុគ្គលំ សេវន្តស្សាបិ, ឋាននិសជ្ជាទីសុ បស្សទ្ធិឧប្បាទនត្ថាយ និន្នបោណបព្ភារចិត្តស្សាបិ ឧប្បជ្ជតិ។ ឯវំ ឧប្បន្នស្ស បនស្ស អរហត្តមគ្គេន ភាវនាបារិបូរី ហោតិ។

ទស ធម្មា សមាធិសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ សំវត្តន្តិ – វត្ថុវិសទកិរិយតា, ឥន្ទ្រិយសមត្តបដិបាទនតា, និមិត្តកុសលតា, សមយេ ចិត្តស្ស បគ្គណ្ហនតា, សមយេ ចិត្តស្ស និគ្គណ្ហនតា, សមយេ សម្បហំសនតា, សមយេ អជ្ឈុបេក្ខនតា, អសមាហិតបុគ្គលបរិវជ្ជនតា, សមាហិតបុគ្គលសេវនតា, តទធិមុត្តតាតិ។ តត្ថ វត្ថុវិសទកិរិយតា ច ឥន្ទ្រិយសមត្តបដិបាទនតា ច វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពា។

និមិត្តកុសលតា នាម កសិណនិមិត្តស្ស ឧគ្គហណកុសលតា។ សមយេ ចិត្តស្ស បគ្គណ្ហនតាតិ យស្មិំ សមយេ អតិសិថិលវីរិយតាទីហិ លីនំ ចិត្តំ ហោតិ, តស្មិំ សមយេ ធម្មវិចយវីរិយបីតិសម្ពោជ្ឈង្គសមុដ្ឋាបនេន តស្ស បគ្គណ្ហនំ។ សមយេ ចិត្តស្ស និគ្គណ្ហនតាតិ យស្មិំ សមយេ អច្ចារទ្ធវីរិយតាទីហិ ឧទ្ធតំ ចិត្តំ ហោតិ, តស្មិំ សមយេ បស្សទ្ធិសមាធិឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គសមុដ្ឋាបនេន តស្ស និគ្គណ្ហនំ។ សមយេ សម្បហំសនតាតិ យស្មិំ សមយេ ចិត្តំ បញ្ញាបយោគមន្ទតាយ វា ឧបសមសុខានធិគមេន វា និរស្សាទំ ហោតិ, តស្មិំ សមយេ អដ្ឋសំវេគវត្ថុបច្ចវេក្ខណេន សំវេជេតិ។ អដ្ឋ សំវេគវត្ថូនិ នាម ជាតិជរាព្យាធិមរណានិ ចត្តារិ, អបាយទុក្ខំ បញ្ចមំ, អតីតេ វដ្ដមូលកំ ទុក្ខំ, អនាគតេ វដ្ដមូលកំ ទុក្ខំ, បច្ចុប្បន្នេ អាហារបរិយេដ្ឋិមូលកំ ទុក្ខន្តិ។ រតនត្តយគុណានុស្សរណេន ច បសាទំ ជនេតិ, អយំ វុច្ចតិ “សមយេ សម្បហំសនតា”តិ។

សមយេ អជ្ឈុបេក្ខនតា នាម យស្មិំ សមយេ សម្មាបដិបត្តិំ អាគម្ម អលីនំ អនុទ្ធតំ អនិរស្សាទំ អារម្មណេ សមប្បវត្តំ សមថវីថិបដិបន្នំ ចិត្តំ ហោតិ, តទាស្ស បគ្គហនិគ្គហសម្បហំសនេសុ ន ព្យាបារំ អាបជ្ជតិ សារថិ វិយ សមប្បវត្តេសុ អស្សេសុ។ អយំ វុច្ចតិ “សមយេ អជ្ឈុបេក្ខនតា”តិ។ អសមាហិតបុគ្គលបរិវជ្ជនតា នាម ឧបចារំ វា អប្បនំ វា អប្បត្តានំ វិក្ខិត្តចិត្តានំ បុគ្គលានំ អារកា បរិវជ្ជនំ។ សមាហិតបុគ្គលសេវនតា នាម ឧបចារេន វា អប្បនាយ វា សមាហិតចិត្តានំ សេវនា ភជនា បយិរុបាសនា។ តទធិមុត្តតា នាម

ឋាននិសជ្ជាទីសុ សមាធិឧប្បាទនត្ថមេវ និន្នបោណបព្ភារចិត្តតា។ ឯវញ្ហិបដិបជ្ជតោ ឯស ឧប្បជ្ជតិ។ ឯវំ ឧប្បន្នស្ស បនស្ស អរហត្តមគ្គេន ភាវនាបារិបូរី ហោតិ។

បញ្ច ធម្មា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គស្ស ឧប្បាទាយ សំវត្តន្តិ – សត្តមជ្ឈត្តតា, សង្ខារមជ្ឈត្តតា, សត្តសង្ខារកេលាយនបុគ្គលបរិវជ្ជនតា, សត្តសង្ខារមជ្ឈត្តបុគ្គលសេវនតា, តទធិមុត្តតាតិ។ តត្ថ ទ្វីហាការេហិ សត្តមជ្ឈត្តតំ សមុដ្ឋាបេតិ – "ត្វំ អត្តនោ កម្មេន អាគន្ត្វា អត្តនោ កម្មេន គមិស្សសិ, ឯសោបិ អត្តនោ កម្មេន អាគន្ត្វា អត្តនោ កម្មេន គមិស្សតិ, ត្វំ កំ កេលាយសី"តិ ឯវំ កម្មស្សកតបច្ចវេក្ខណេន ច – "បរមត្ថតោ សត្តោយេវ នត្ថិ, សោ ត្វំ កំ កេលាយសី"តិ ឯវំ និស្សត្តបច្ចវេក្ខណេន ច។ ទ្វីហេវាការេហិ សង្ខារមជ្ឈត្តតំ សមុដ្ឋាបេតិ – "ឥទំ ចីវរំ អនុបុព្ពេន វណ្ណវិការញ្ចេវ ជិណ្ណភាវញ្ច ឧបគន្ត្វា បាទបុញ្ឆនចោឡកំ ហុត្វា យដ្ឋិកោដិយា ឆឌ្ឌនីយំ ភវិស្សតិ, សចេ បនស្ស សាមិកោ ភវេយ្យ , នាស្ស ឯវំ វិនស្សិតុំ ទទេយ្យា"តិ ឯវំ អស្សាមិកភាវបច្ចវេក្ខណេន ច, "អនទ្ធនិយំ ឥទំ តាវកាលិក"ន្តិ ឯវំ តាវកាលិកភាវបច្ចវេក្ខណេន ច។ យថា ច ចីវរេ, ឯវំ បត្តាទីសុបិ យោជនា កាតព្ពា។

សត្តសង្ខារកេលាយនបុគ្គលបរិវជ្ជនតាតិ ឯត្ថ យោ បុគ្គលោ គិហី វា អត្តនោ បុត្តធីតាទិកេ, បព្ពជិតោ វា អត្តនោ អន្តេវាសិកសមានុបជ្ឈាយកាទិកេ មមាយតិ, សហត្ថាវ នេសំ កេសច្ឆេទន-សូចិកម្ម-ចីវរធោវន-រជន-បត្តបចនាទីនិ ករោតិ, មុហុត្តម្បិ អបស្សន្តោ "អសុកោ សាមណេរោ កុហិំ, អសុកោ ទហរោ កុហិ"ន្តិ ភន្តមិគោ វិយ ឥតោ ចិតោ ច ឱលោកេតិ, អញ្ញេន កេសច្ឆេទនាទីនំ អត្ថាយ "មុហុត្តំ តាវ អសុកំ បេសេថា"តិ យាចិយមានោបិ "អម្ហេបិ តំ អត្តនោ កម្មំ ន ការេម, តុម្ហេ នំ គហេត្វា កិលមេស្សថា"តិ ន ទេតិ, អយំ សត្តកេលាយនោ នាម។ យោ បន ចីវរបត្តថាលកកត្តរយដ្ឋិអាទីនិ អញ្ញស្ស ហត្ថេន បរាមសិតុម្បិ ន ទេតិ, តាវកាលិកំ យាចិតោបិ "មយម្បិ ឥមំ ធនាយន្តា ន បរិភុញ្ជាម, តុម្ហាកំ កិំ ទស្សាមា"តិ វទតិ, អយំ សង្ខារកេលាយនោ នាម។ យោ បន តេសុ ទ្វីសុបិ វត្ថូសុ មជ្ឈត្តោ ឧទាសិនោ, អយំ សត្តសង្ខារមជ្ឈត្តោ នាម។ អយំ ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ឯវរូបំ សត្តសង្ខារកេលាយនបុគ្គលំ អារកា បរិវជ្ជន្តស្សាបិ, សត្តសង្ខារមជ្ឈត្តបុគ្គលំ សេវន្តស្សាបិ, ឋាននិសជ្ជាទីសុ តទុប្បាទនត្ថំ និន្នបោណបព្ភារចិត្តស្សាបិ ឧប្បជ្ជតិ។ ឯវំ ឧប្បន្នស្ស បនស្ស អរហត្តមគ្គេន ភាវនាបារិបូរី ហោតិ។

អសុភនិមិត្តន្តិ ឧទ្ធុមាតកាទិភេទា ទស អសុភារម្មណា ធម្មា។ យោនិសោមនសិការពហុលីការោតិ ឯត្ថ បន យោនិសោមនសិការោ នាម ឧបាយមនសិការោ, បថមនសិការោ, ឧប្បាទកមនសិការោ។ អបិច ឆ ធម្មា កាមច្ឆន្ទស្ស បហានាយ សំវត្តន្តិ – អសុភនិមិត្តស្ស ឧគ្គហោ, អសុភភាវនានុយោគោ, ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារតា, ភោជនេ មត្តញ្ញុតា, កល្យាណមិត្តតា, សប្បាយកថាតិ។

ទសវិធញ្ហិអសុភនិមិត្តំ ឧគ្គណ្ហន្តស្សាបិ កាមច្ឆន្ទោ បហីយតិ, ភាវេន្តស្សាបិ, ឥន្ទ្រិយេសុ គុត្តទ្វារស្សាបិ, ចតុន្នំ បញ្ចន្នំ អាលោបានំ ឱកាសេ សតិ ឧទកំ បិវិត្វា យាបនសីលតាយ ភោជនេ មត្តញ្ញុនោបិ។ តេនេតំ វុត្តំ –

"ចត្តារោ បញ្ច អាលោបេ, អភុត្វា ឧទកំ បិវេ;

អលំ ផាសុវិហារាយ, បហិតត្តស្ស ភិក្ខុនោ”តិ។ (ថេរគា។ ៩៨៣);

អសុភកម្មិកតិស្សត្ថេរសទិសេ អសុភភាវនារតេ កល្យាណមិត្តេ សេវន្តស្សាបិ កាមច្ឆន្ទោ បហីយតិ, ឋាននិសជ្ជាទីសុ ទសអសុភនិមិត្តាយ-សប្បាយកថាយបិ បហីយតិ។ តេន វុត្តំ “ឆ ធម្មា កាមច្ឆន្ទស្ស បហានាយ សំវត្តន្តី”តិ។ ឥមេហិ បន ឆហិ ធម្មេហិ បហីនស្ស កាមច្ឆន្ទស្ស អរហត្តមគ្គេន អាយតិំ អនុប្បាទោ ហោតិ។

មេត្តា ចេតោវិមុត្តីតិ ឯត្ថ មេត្តាតិ វុត្តេ អប្បនាបិ ឧបចារោបិ វដ្ដតិ, ចេតោវិមុត្តីតិ អប្បនាយេវ។ យោនិសោមនសិការោ វុត្តលក្ខណោវ។ អបិច ឆ ធម្មា ព្យាបាទស្ស បហានាយ សំវត្តន្តិ – មេត្តានិមិត្តស្ស ឧគ្គហោ, មេត្តាភាវនានុយោគោ, កម្មស្សកតាបច្ចវេក្ខណតា, បដិសង្ខានពហុលតា, កល្យាណមិត្តតា, សប្បាយកថាតិ។

ឱទិស្សកអនោទិស្សកទិសាផរណានំ អញ្ញតរវសេន មេត្តំ ឧគ្គណ្ហន្តស្សាបិ ព្យាបាទោ បហីយតិ, តថា ឱធិសោអនោធិសោទិសាផរណវសេន មេត្តំ ភាវេន្តស្សាបិ។ “ត្វំ ឯតស្ស កុទ្ធោ កិំ ករិស្សសិ? កិមស្ស សីលាទីនិ នាសេតុំ សក្ខិស្សសិ? ននុ ត្វំ អត្តនោ កម្មេន អាគន្ត្វា អត្តនោ កម្មេនេវ គមិស្សសិ? បរស្ស កុជ្ឈនំ នាម វីតច្ចិកង្គារតត្តអយសលាកគូថាទីនិ គហេត្វា បរំ បហរិតុកាមតាសទិសំ ហោតិ។ ឯសោបិ តវ កុទ្ធោ កិំ ករិស្សតិ? កិំ តេ សីលាទីនិ វិនាសេតុំ សក្ខិស្សតិ? ឯស អត្តនោ កម្មេន អាគន្ត្វា អត្តនោ កម្មេនេវ គមិស្សតិ? អប្បដិច្ឆិតបហេណកំ វិយ បដិវាតំ ខិត្តរជោមុដ្ឋិ វិយ ច ឯតស្សេវេស កោធោ មត្ថកេ បតិស្សតី”តិ ឯវំ អត្តនោ ច បរស្ស ច កម្មស្សកតំ បច្ចវេក្ខតោបិ, ឧភយកម្មស្សកតំ បច្ចវេក្ខិត្វា បដិសង្ខានេ ឋិតស្សាបិ, អស្សគុត្តត្ថេរសទិសេ មេត្តាភាវនារតេ កល្យាណមិត្តេ សេវន្តស្សាបិ ព្យាបាទោ បហីយតិ, ឋាននិសជ្ជាទីសុ មេត្តានិស្សិតសប្បាយកថាយបិ បហីយតិ។ តេន វុត្តំ “ឆ ធម្មា ព្យាបាទស្ស បហានាយ សំវត្តន្តី”តិ។ ឥមេហិ បន ឆហិ ធម្មេហិ បហីនស្ស ព្យាបាទស្ស អនាគាមិមគ្គេន អាយតិំ អនុប្បាទោ ហោតិ។

អត្ថិ ភិក្ខវេ អរតីតិអាទិ វុត្តនយេវ។ អបិ ច ឆ ធម្មា ថិនមិទ្ធស្ស បហានាយ សំវត្តន្តិ – អតិភោជនេ និមិត្តគ្គាហោ, ឥរិយាបថសម្បរិវត្តនតា, អាលោកសញ្ញាមនសិការោ, អព្ភោកាសវាសោ, កល្យាណមិត្តតា, សប្បាយកថាតិ។

អាហារហត្ថកំ, ភុត្តវមិតកំ, តត្រវដ្ដកំ, អលំសាដកំ, កាកមាសកព្រាហ្មណំ ភុញ្ជិត្វា រត្តិដ្ឋានទិវាដ្ឋានេ និសិន្នស្ស ហិ សមណធម្មំ ករោតោ ថិនមិទ្ធំ មហាហត្ថី វិយ ឱត្ថរន្តំ អាគច្ឆតិ, ចតុបញ្ចអាលោបឱកាសំ បន ឋបេត្វា បានីយំ បិវិត្វា យាបនសីលស្ស ភិក្ខុនោ តំ ន ហោតីតិ ឯវំ អតិភោជនេ និមិត្តំ គណ្ហន្តស្សាបិ ថិនមិទ្ធំ បហីយតិ។ យស្មិំ ឥរិយាបថេ ថិនមិទ្ធំ ឱក្កមតិ, តតោ អញ្ញំ បរិវត្តេន្តស្សាបិ, រត្តិំ ចន្ទាលោកទីបាលោកឧក្កាលោកេ ទិវា សូរិយាលោកំ មនសិករោន្តស្សាបិ, អព្ភោកាសេ វសន្តស្សាបិ, មហាកស្សបត្ថេរសទិសេ បហីនថិនមិទ្ធេ កល្យាណមិត្តេ សេវន្តស្សាបិ ថិនមិទ្ធំ បហីយតិ, ឋាននិសជ្ជាទីសុ ធុតង្គនិស្សិតសប្បាយកថាយបិ បហីយតិ។ តេន វុត្តំ “ឆ

ឆ ធម្មា ថិនមិទ្ធស្ស បហានាយ សំវត្តន្តី”តិ។ យេហិ បន ឆហិ ធម្មេហិ បហីនស្ស ថិនមិទ្ធស្ស អរហត្តមគ្គេន អាយតិំ អនុប្បាទោ ហោតិ។

អត្ថិ ភិក្ខវេ ចេតសោ វូបសមោតិអាទីនិ វុត្តត្ថានេវ។ អបិច ឆ ធម្មា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស បហានាយ សំវត្តន្តិ – ពាហុស្សុតតា, បរិបុច្ឆកតា, វិនយេ បកតញ្ញុតា, វុឌ្ឍសេវិតតា, កល្យាណមិត្តតា, សប្បាយកថាតិ។

ពាហុសច្ចេនបិ ហិ ឯកំ វា ទ្វេ វា តយោ វា ចត្តារោ វា បញ្ច វា និកាយេ បាឡិវសេន ច អត្ថវសេន ច ឧគ្គណ្ហន្តស្សាបិ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ បហីយតិ, កប្បិយាកប្បិយបរិបុច្ឆាពហុលស្សាបិ, វិនយបញ្ញត្តិយំ ចិណ្ណវសីភាវតាយ បកតញ្ញុនោបិ, វុឌ្ឍេ មហល្លកត្ថេរេ ឧបសង្កមន្តស្សាបិ, ឧបាលិត្ថេរសទិសេ វិនយធរេ កល្យាណមិត្តេ សេវន្តស្សាបិ, ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចំ បហីយតិ, ឋាននិសជ្ជាទីសុ កប្បិយាកប្បិយនិស្សិតសប្បាយកថាយបិ បហីយតិ។ តេន វុត្តំ “ឆ ធម្មា ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស បហានាយ សំវត្តន្តី”តិ។ យេហិ បន ឆហិ ធម្មេហិ បហីនេ ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចេ ឧទ្ធច្ចស្ស អរហត្តមគ្គេន, កុក្កុច្ចស្ស អនាគាមិមគ្គេន អាយតិំ អនុប្បាទោ ហោតីតិ។

កុសលាកុសលា ធម្មាតិអាទីនិបិ វុត្តត្ថានេវ។ អបិច ឆ ធម្មា វិចិកិច្ឆាយ បហានាយ សំវត្តន្តិ – ពាហុស្សុតតា, បរិបុច្ឆកតា, វិនយេ បកតញ្ញុតា, អធិមោក្ខពហុលតា, កល្យាណមិត្តតា, សប្បាយកថាតិ។

ពាហុសច្ចេនបិ ហិ ឯកំ វា…បេ… បញ្ច វា និកាយេ បាឡិវសេន ច អត្ថវសេន ច ឧគ្គណ្ហន្តស្សាបិ វិចិកិច្ឆា បហីយតិ, តីណិ រតនានិ អារព្ភ បរិបុច្ឆាពហុលស្សាបិ , វិនយេ ចិណ្ណវសីភាវស្សាបិ, តីសុ រតនេសុ ឱកប្បនិយសទ្ធាសង្ខាតអធិមោក្ខពហុលស្សាបិ, សទ្ធាធិមុត្តេ វក្កលិត្ថេរសទិសេ កល្យាណមិត្តេ សេវន្តស្សាបិ វិចិកិច្ឆា បហីយតិ, ឋាននិសជ្ជាទីសុ តិណ្ណំ រតនានំ គុណនិស្សិតសប្បាយកថាយបិ បហីយតិ។ តេន វុត្តំ “ឆ ធម្មា វិចិកិច្ឆាយ បហានាយ សំវត្តន្តី”តិ។ យេហិ បន ឆហិ ធម្មេហិ បហីនាយ វិចិកិច្ឆាយ សោតាបត្តិមគ្គេន អាយតិំ អនុប្បាទោ ហោតិ។ ឥតិ ភគវា ឥមស្មិំ សុត្តេ ទេសនំ តីហិ ភវេហិ និវត្តេត្វា អរហត្តេន កូដំ គណ្ហិ។ ទេសនាបរិយោសានេ បញ្ចសតា ភិក្ខូ អរហត្តំ បាបុណិំសុ។

៧. បរិយាយសុត្តវណ្ណនា

២៣២. ទុតិយេ សម្ពហុលាតិ វិនយបរិយាយេន តយោ ជនា សម្ពហុលាតិ វុច្ចន្តិ, តតោ បរំ សង្ឃោ។ សុត្តន្តបរិយាយេន តយោ តយោ ឯវ, តតោ ឧទ្ធំ សម្ពហុលា។ ឥធ សុត្តន្តបរិយាយេន សម្ពហុលាតិ វេទិតព្ពា។ បិណ្ឌាយ បវិសិំសូតិ បិណ្ឌាយ បវិដ្ឋា។ តេ បន ន តាវ បវិដ្ឋា, “បវិសិស្សាមា”តិ និក្ខន្តត្តា បន បវិសិំសូតិ វុត្តា។ យថា កិំ? យថា “គាមំ គមិស្សាមី”តិ និក្ខន្តបុរិសោ តំ គាមំ អបត្វាបិ “កហំ ពាលត្ថានេយា”តិ វុត្តោ “គាមំ គតោ”តិ វុច្ចតិ, ឯវំ។ បរិព្ពាជកានំ អារាមោតិ ជេតវនស្ស អវិទូរេ អញ្ញតិត្ថិយានំ បរិព្ពាជកានំ អារាមោ អត្ថិ, តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។ សមណោ អាវុសោតិ អាវុសោ តុម្ហាកំ សត្ថា សមណោ គោតមោ។

យឃយ្បិ ទោ អាចុរេយា សាចកាត់ ឲចំ ឆយ៉ំ ទេរេសយាតិ ពិតិ្តយាត់ សយរេយ “បច្ចា នីចរលា បហាតព្ពា, សព្ព ទៅឡ្ញា ការេចតព្ពា”តិ ឲចំ តតិ្ត ៍ ទេព បត អាទាយំ កត្តា បរិសបរិយរេត្ត ឥត្វា អញ្ញា ឱ្ឋលោកេត្តា ចិយ អញ្ញាចិហិតកា ចិយ ហុត្វា កកចរេតា ឆយ្ចខេសត់ សុលតិ្ត៍ តរេតា “សយរេលា រកាតរេយា ‘ព្ហងំ បឌហឆ ព្ហងំ ការេចឆា’តិ ចគតី”តិ សល្លេកុត្វា អត្តរេតា អាទាយំ កត្តា អាទាយឋេ្លអាសត់ បញ្ញារេបត្វា ឋ្បដ្ឋាយតែកាបដ្ឋាឃិកាហិ បរិចុតា ឃឹសំ ឋ្កលិ្លបិត្វា កាឃំ ឋ្កត្តារេយត្វា អត្តរេតា សយម្ពុទារេលាត បដិចិន្ទាកាទំ ទរេស្សត្តា –
“បច្ចា នីចរលា តាយ បហាតព្ពា, សព្ព ទៅឡ្ញា តាយ ការេចតព្ពា”តិ កេឆត្តិ៍

ព្ហឆ រេតា អាចុរេយាតិ ឲត្ត ព្ហឆាតិ ព្ហយសិ្ម បញ្ញាបរេត៍ រេកា ចិរេសរេយាតិ កិ អឆិកំ? រេកា អឆិបុឃារេយាតិ រេកា អឆិកបុរេឃារេកា? កិ តាតាកទលត្តិ កិ តាតត្វា? ឆយ្ចខេសតាឃ ចា ឆយ្ចខេសតត្តិ ឃគិងំ សយលាស្ស ចា រេកាតយស្ស ឆយ្ចខេសតាឃ សដ្ឋិ អយ្យាកំ ឆយ្ចខេសត់, អយ្យាកំ ចា ឆយ្ចខេសតាឃ សដ្ឋិ សយលាស្ស រេកាតយស្ស ឆយ្ចខេសត់ អាទក្ខ តាតាកទលំ ចុរេច្ឆឃ្យ, តំ កិត្តាយាតិ ចគត្តិ៍ ត្យតិឃបរេគបិ ឲរេសច តរេឃា៍

រេតច អកិតត្តិស្វតិ “ឲចរេយច”ត្តិ ត សយុដិដ្ឋិស្វ៍ តបុដិរេត្តាសិស្វតិ “តឃិងំ ឲច”ត្តិ ត បដិរេសឆិស្វ៍ កិ បត ទេព បរេហាត្តា ឲចំ អកំស្វ, ឋ្កាហ្វ អបុរេហាត្តាតិ? បរេហាត្តា៍ ត ហិ ទេព ឲត្តកំ កឆំ កេឆត្វំ ត សរេត្តាត្តិ “អាចុរេយា ពុយ្យាកំ សយរេយ បច្ចា នីចរលា បហាតព្ពា តាយ តតិ្ត, សព្ព ទៅឡ្ញា ការេចតព្ពា តាយ តតី្ត”តិ៍ ឲចំ បត ទេពសំ អរេហាសិ – “អតិ្ត រេតា ឲតំ កឆាបិកតំ, យឃំ ឲតំ សត្វ អាទរោទេស្សាយ, អឆ រេតា សត្វា យឆុទឆយ្ចខេសត់ គេរេសស្សតី”តិ៍

បរិឃារេយាតិ ការលំ៍ ត រេចច សយុាឃិស្សត្តីតិ សយុារេឥត្វា កេឆត្វំ ត សកិ្លស្សត្តិ៍ ឋ្កត្តទិច្ចា ចិលាតត្តិ អសយុាឃតរេតា ឋ្កត្តទិយ្បិ ត្យកិ្ល អាបដ្ឋិស្សត្តិ៍ សយុារេឥត្វា កេឆត្វំ អសរេត្តាត្តាតព្យាត្យកិ្ល ឋ្បដ្ឋតិ៍ ឃឆា តំ, កិក្ខរេច, អចិសឃសិ្មត្តិ ឲត្ត តត្តិ តិបិតយត្តំ, ឃឆាតិ ការលចចត់, ឃស្វា អចិសរេឃ បរេញ្ញា ប្ញុឋ្ធិរេតាតិ អរេត្វា៍ សរេគចរេកតិ សហ គេរេចហិ សរេគចរេកា៍ សយារេកាគីស្វបិ ឲរេសច តរេឃា៍ ឲចំ តីលិ ឥាតាតិ រលោកេ បកិ្លបិត្វា ទេក្ខ បដាឃាតិ, បច្ចាហិបិ សត្តលោកេយច បរិឃាគីឃិត្វា ឲតសិ្ម សរេគចកាគីកេគ លោកេ គេចំ ចា យត្យស្សំ ចា ត សយត្យបស្សាឃីតិ គីរេបតិ៍ ព្ហរេតា ចា បត ស្វត្វាតិ ព្ហរេតា ចា បត យយ សាសតរេតា ស្វត្វា៍ ព្ហរេតា ស្វត្វា ហិ តឆាកខេតា តឆាកតសាចរេកាបិ អាទារេឆឃ្យ, បរិរេតារេសឃ្យ, អញ្ញាឆា អាទាឆតា តាយ តតី្តតិ គរេស្សតិ៍

ព្ហគាតិ អត្តរេតា ទេពសំ បរេញ្ញាត់ រេចឃ្យាកទលោត ចិត្តាទាឆត់ គរេស្សរេត្តា កតរេយា ច កិក្ខរេច បរិឃារេយាតិអាគិយាហ៍ តត្វ អញ្ញត្តំ កាយដ្ឋរេត្តាតិ អត្តរេតា បច្ចាក្ខរេត្ត អាទក្ខ ឋ្បុត្តលត្តទារេកា ៍ ឥាហិន្ទា កាយដ្ឋរេត្តាតិ បរេទសំ បច្ចាក្ខរេត្ត អាទក្ខ ឋ្បុត្តលត្តទារេកា៍ ឋ្កឥ្កសំ កដ្ឋតីតិ កលាត់ កដ្ឋតិ៍ អញ្ញត្តំ ព្យាបិរេគាតិ អត្តរេតា ហត្វបិកាគីស្វ ឋ្បុត្តបដិរេឈា៍ ឥាហិន្ទា ព្យាបិរេគាតិ បរេទសំ រេពស្វ ឋ្បុត្តបដិរេឈា៍ អញ្ញត្តំ ឆរេយ្ចស្វ ចិចិកិច្ឆាតិ អត្តរេតា លរេត្តស្វ ចិយតិ៍ ឥាហិន្ទា ឆរេយ្ចស្វ ចិចិកិច្ឆាតិ ឥាហិន្ទា អដ្ឋស្វ ឥារេតស្វ យហាចិចិកិច្ឆា៍ អញ្ញត្តំ ឆរេយ្ចស្វ សតីតិ អញ្ញត្តំរេក សដ្ឋារេទ បដិក្កលាត្តស្ស ឋ្បុត្តា សតិ៍ ឥាហិន្ទា ឆរេយ្ចស្វ សតីតិ ឥាហិន្ទា សដ្ឋារេទ បរិក្កលាត្តស្ស ឋ្បុត្តា សតិ៍ ឆយ្ចចិចឃសរេឃ្យាញ្ញាត្តបិ ឲរេសច តរេឃា៍

កាយិកត្តិ ចក្ខុំ អធិដ្ឋហត្ថស្ស ស្តប្បត្តចិទិយំ៎ ខេតាសិកត្តិ – “ត តាចាហំ ពូលំ បលូង្គំ កិត្តិស្សាមិ, យាច ខេ អត្តបិតាយ អាសខេចហិ ចិត្តំ ចិមុត្តិស្សតី”តិ ខុចំ កាយបខេយាក់ ចិតា ស្តប្បត្តចិទិយំ៎ កាយប្បស្សទ្ធីតិ តិល្ហំ លក្ខាត់ ឥទធបស្សទ្ធិ៎ ចិត្តប្បស្សទ្ធីតិ ចិត្តាលាក្ខត្តស្ស ឥទធបស្សទ្ធិ៎ ស្តខបក្លាសខេខ្មាត្សក្ខេក្ខុ សតិសខេខ្មាត្សក្ខុសជិខេសាច ចិតិត្ថខេយា៎

ពូយស្មិ៎ ស្តខេត្ត មិស្សាកសខេខ្មាត្សក្ខា ពធិតា៎ ខុខេតស្ត ហិ អត្តុប្ជាឈខេមុស្ត សតិ, បចិឥខេយា, ស្តខេបក្លាតិ ពូខេយ អត្តខេតា លក្ខាខេមុលត្តា ខេលិកិយាច ខេហាត្តិ, តធា យក្តុំ អបត្តំ កាយិកចិទិយំ៎ អចិតក្កអចិធាខា បត បីតិសយាឌិ កិច្ចាមិ ទ្ទបិចឥខា ខេហាត្តិ, ទ្ទបិចឥខេខ បត ខេតាឡ្ហុក្ខា ត លក្ខត្តីតិ ខេលិក្យត្តខាច ខេហាត្តិ៎ ខេយ ច ខេធខា ព្រាហ្មចិហាខចិបស្សតាបិឥកល្សាតាឌិស្ត ខេតាឡ្ហុក្ខេក្ខុ ស្ត្តុខត្តិ, ខេតសំ យខេតត ទ្ទបិចឥខាបិ អទ្ទបិចឥខាបិ ខេហាត្តិ៎ ខេតាឡ្ហុក្ខេក្ខុស្ត ហិ អទ្ទបិចឥខេខ បីតិខេយច ខុកខេត្តត ត លក្ខតិ, ខេសសា ៧ មិស្សាកាច ខេហាត្តីតិ៎ ខេឥសតាបទិខេយាសាខេត ខេកជិ កិក្ខុ ខេសាតាបក្ខា ឌាតា, ខេកជិ សកឥាកាយី, ខេកជិ អតាកាយី, ខេកជិ អខហខេត្តាតិ៎

១៎ អក្តុស្តត្តចល្ហុតា

១២៣៎ តតិខេយ សតិច្ចា ល្ខាហំ, កិក្ខុខេច, សត្តត្តិក៌ ចឥាមីតិ ខេលិលាទ្ទបតំ ចិយ សត្តកមុក៌កាយច្ចំ ចិយ ច សត្តត្តុ ពូច្ឆិតត្តំ ចឥាមីតិ អខេត្ថា៎ យធា ហិ ខេលិលាទ្ទបតំ សត្តញ្ញុប្ជាខេតស្តបិ តិចិសតិ, យធា ច សត្តកមុក៌ខេកា អយខេច្ចា ខេយាឈកមុម្យិ កខេខាតិ យត្តកមុម្យិ បជិហាខកមុម្យីតិ សត្តកិច្ចាតិ សាខេឈតិ, ខុចំ ស្ត្តុតស្ស ចិត្តស្ស តិក្កុលាតំ, លីតស្ស បក្កុលាតត្តិ សត្តខេមតំ សតិយា ពូឡ្ហុតិ, ត សក្កា ចិតា សតិយា ខុតំ សម្យាខេឥតុំ, តស្មា ខុចមាហ៎ ពូយស្មិ៎ ស្តខេត្ត បុត្តកាកចិបស្សតា ខេតាឡ្ហុក្ខាច ពធិតា៎

៣៎ ខេមត្តាសហកតស្តត្តចល្ហុតា

១២៣៎ ចត្តខេត្ត ខេមត្តាសហកខេតត ខេចតសាតិអាឌិ សត្តំ សត្តាកាខេខត ចិស្តទ្ធិមខេក្ក (ចិស្តទ្ធិ៎ ១៎២៣០-២៣១) ចិត្តាទិតខេមច៎ យឃម្យិ ខេលា, អាចុខេសា, សាចកាត់ ខុចំ ឥមុំ ខេឥខេសយាតិ ពូឥម្យិ ខេត បុទិមតខេយខេតច សត្តុ ឥមុខេឥសត់ ស្តត្វា ចឥត្តិ៎ តិត្តិយាតតិក្យាសមខេយ បច្ចាតីចខេលាប្យហាត់ ចា ខេមត្តាឌិព្រាហ្មចិហាខកាចតា ចា តត្តិ៎ កិ កតិកា ខេហាតីតិ កិ តិប្បត្តិ ខេហាតិ៎ កិ បខេយាតិ កិ ស្តត្តយា៎ កិ ផលិតិ កិ អាតិសំសា៎ កិ បទិខេយាសាតាតិ កិ តិដ្ឋា៎ ខេមត្តាសហកតត្តិ ខេមត្តាយ សហកតំ សំសដ្ឋំ សម្យយុត្តំ៎ ខុខេសច តខេយា សត្តុត្តុ ចិខេចកតិស្សិតាឌីតិ ទ្តុត្តត្តាខេតច៎

អប្បដិក្កុលត្តិ ទ្តុចិឆំ អប្បដិក្កុលំ – សត្តអប្បដិក្កុលច្ចា, សង្ខាខអប្បដិក្កុលច្ចា៎ តស្មិ៎ អប្បដិក្កុខេល ពូខេដ្ឋ ចតុស្មិត្តិ អខេត្ថា៎ បដិក្កុលសញ្ញីតិ អតិដ្ឋសញ្ញី៎ កធំ បខេតត្តុ ខុចំ ចិហខេតិ? អសុភផខេលា ចា អតិច្ចត្តិ យតសិកាខេ ចា កខេខាខេត្តា៎ ទ្តុត្តខេតាប្បំ បជិសម្ភិកាយំ “កធំ អប្បដិក្កុខេល បដិក្កុលសញ្ញី ចិហខេតិ៎ ពូដ្ឋស្មិំ ចត្តុស្មិំ អសុភាយ ចា ផខេតិ, អតិច្ចខេតា ចា ស្តបសំហខេតី”តិ៎ បដិក្កុខេល បត អតិដ្ឋេ ចត្តុស្មិំ ខេមត្តាផខេលា ចា

ឆាព្យតសិកាទិ ចា កឥទានេត្តា អប្បដិក្ខូលសញ្ញី ចិហរតិ តាយៈ ឃឆាហ "កធំ បដិក្ខូលេ អប្បដិក្ខូលសញ្ញី ចិហរតិៈ អតិដ្ឋស្មិំ ចត្ថុស្មិំ
ឥយត្តាឃ ចា ឋរតិ, ឆាព្យតោ ចា ភ្ជបង់ហរតី"តិ (បដិៈ ឃៈ ១ៈ៧សិ)ៈ ភ្ជកឃឋិស្សកបឥទស្បិ ឲឥឃច គឥឃាៈ អប្បដិក្ខូលប្បដិក្ខូលេស្ ហិ
ពឥឥច អស្កឋរលំា ចា អតិដ្ឋត្តិ យតសិកាទិ ចា កឥទានេត្តា បដិក្ខូលសញ្ញី ចិហរតិ តាយៈ បដិក្ខូលបដិក្ខូលេស្ ឥ ពឥឥច ឥយត្តាឋរលំា ចា
ឆាព្យតសិកាទិ ចា កឥទានេត្តា អប្បដិក្ខូលសញ្ញី ចិហរតិ តាយៈ "ឥក្ខុតា រូបំ ដិស្វា ឥតច ស្ឥតោ ឥហាតី"តិអាឌីតា (បដិៈ ឃៈ ១ៈ៧សិ)
តឥឃត ចុត្តំ បត លច្ឆអក្ខូបេក្ខំ បចត្តឃយាតោ "អប្បដិក្ខូលេ ឥ បដិក្ខូលេ ឥ ពត្តុកឃំ អគិគិចឥឌ្ឍត្វា ភ្ជឥបក្ខឥកោ ពត្ថ ចិហរតិ សឥពា
សឃ្យឌានតោ"តិ ឥចឌិតឥព្វាៈ

ឲត្តាចតា ឥ ឥ្ចយស្ស កិក្ខុតោ ឥយត្តាឃ ពិកចព្យក្ខញ្ញាតំ តិឌ្ឋាឥត្តត្វា ពឥឥច បិងកំ កត្វា ចិបស្សតំ ចឥឌ្ឍត្វា អទហត្តំ បត្តស្ស សហ
ចិបស្សតាឃ យក្កុសឥព្វាឌ្ឍញ្ញាតំ អទិឃិឌ្ឋឃា ឥ ឥស្សិំពត្តា ឥឥសតា ចិតិចឥឌ្ឍពត្ពា សិឃាៈ ឥ្ចដំ បត ឥយត្តាឃសាតំ បិងកំ កត្វា សក្ខាឥទ
សម្ភូសឥត្តាបិ ឥឃា អទហត្តំ បិប្រុលិតុំ គ សក្កោតិ, ឃស្មា ពស្ស អទហត្តបរឃា ឥយត្តា គ ឥហាតិៈ ឃំបរឃា បត ឥហាតិ, ពំ ឥសស្សពន្ទៈ ពស្មា
ពស្ស ឥស្សតត្វំ អឃំ ឥឥសតា អាទន្ធៈ បឥឥពា សន្ទាឥសា ចា បត ទូបសញ្ញាតំ សឃពិក្ខឃាតិអាឌីស្បិ ឥ្ចយិតា តឥឃត បុត
ឥឥសតាទព្ទូបឥឃាឌតំ ឥចឌិតន្ទាៈ

ស្កបឥយត្តិ ស្កតិដ្ឋិ, ស្កឥកាឌិកំ, ស្កតិប្បត្តិៈ ឥ្ចឆបញ្ញាស្សាតិ ឥ្ចឥឆច បញ្ញា អស្ស, តឃិឃំ ឥលិកំ អតិក្កឃតីតិ ឥ្ចឆបឥញ្ញា, ពស្ស
ឥ្ចឆបញ្ញាស្ស, ឥលិកិឃបញ្ញាស្សាតិ អឥត្ថាៈ ភ្ជត្តិទិចិឃុត្តិ អប្បដិចិញ្ញតាតិ ឥលិកុត្តរឆម្មំ អប្បដិចិញ្ញត្តស្សៈ ឥឃា បត បដិចិញ្ញាតុំ សក្កោតិ,
ពស្ស អទហត្តបរឃាច ឥយត្តា ឥហាតីតិ អឥត្ថាៈ កទ្រុលាឌីស្បិ ឲឥឃច គឥឃាៈ

កស្វា បឥតពាឃំ ឥយត្តាឌីតំ ស្កបឥយាឌិតា ចុត្តា កកចពាតិ? សកាកចឥឃត ពស្ស ពស្ស ភ្ជបតិស្សឃត្តាៈ ឥយត្តាចិហាទិស្ស ហិ សត្តា
អប្បដិក្ខូលិ ឥហាត្តិ, អឆស្ស អប្បដិក្ខូលបទិចឃា អប្បដិក្ខូលេស្ បទិស្ចឌ្ឍចឥល្អេស្ តិលិឌីស្ ចិត្តំ ភ្ជបឥំហរឥពា អប្បកសិឥទតច ពត្ថ ចិត្តំ
បក្ខន្ទតិៈ ឥ្ចតិ ឥយត្តា ស្កចិឥយាក្ខស្ស ភ្ជបតិស្សឃា ឥហាតិ, ត ពឥពា បទំ, ពស្មា ស្កបឥយាតិ ចុត្តាៈ

កទ្រុលាចិហាទិស្ស ភ្ជល្យាកិឃាពាឌិទូបតិយិត្តំ សត្តគុក្ខំ សឥគ្ទបស្សត្តស្ស កទ្រុលាឃ បចត្តិសយូចឥពា ទូបឥ អាឌីតថា បទិចិឌិឥពា ឥហាតិ ,
អឆស្ស បទិចិឌិតទូបិឌីតចត្តា បឆចិកសិលាឌីស្ អញ្ញាពទិ ភ្ជល្ឃូឥឥត្វា ទូបតិស្សឥលា អាកាឥស ចិត្តំ ភ្ជបឥំហរឥពា អប្បកសិឥទតច ពត្ថ
ចិត្តំ បក្ខន្ទតិៈ ឥ្ចតិ កទ្រុលា អាកាសាតព្វាឃតតស្ស ភ្ជបតិស្សឃា ឥហាតិ, ត ពឥពា បទំ, ពស្មា អាកាសាតព្វាឃតតបឥយាតិ ចុត្តាៈ

ឃុឌិតាចិហាទិស្ស បត ឥពត ឥពត បិឥយាឌ្ឍការឥលាត ភ្ជប្បត្តបិឥយាឌ្ឍសត្តាតំ ចិញ្ញាលំ សឥគ្ទបស្សត្តស្ស ឃុឌិតាឃ បចត្តិសយូចឥពា
ចិញ្ញាលក្កហលបទិចិតំ ឥហាតិ, អឆស្ស អត្តក្កឃាឌិកតំ អាកាសាតព្វាឃតតំ អតិក្កឃ្ម អាកាសចិឃិត្តកោចឥទ ចិញ្ញាឥលា ចិត្តំ
ភ្ជបឥំហរឥពា អប្បកសិឥទតច ពត្ថ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិៈ ឥ្ចតិ ឃុឌិតា ចិញ្ញាលព្វាឃតតស្ស ភ្ជបតិស្សឃា ឥហាតិ, ត ពឥពា បទំ, ពស្មា
ចិញ្ញាលព្វាឃតតបឥយាតិ ចុត្តាៈ

ព្រហ្មវិហារស្ស បន "សត្តា សុខិតា ច ហោន្តុ, ទុក្ខតោ ច មុច្ចន្តុ, សម្បត្តសុខតោ ច មា វិគច្ឆន្តូ"តិ អាភោគាភាវតោ សុខទុក្ខាទិបរមត្ថគាហវិមុខសម្ភវតោ អវិជ្ជមានគ្គហណទុក្ខចិត្តំ ហោតិ. អថស្ស បរមត្ថគាហតោ វិមុខភាវបរិណតចិត្តស្ស បរមត្ថតោ អវិជ្ជមានគ្គហណទុក្ខចិត្តស្ស ច អនុក្កមាធិគតំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ សមតិក្កម្មសម្ភវតោ អវិជ្ជមានេ បរមត្ថភូតស្ស វិញ្ញាណស្ស អភាវេ ចិត្តំ ឧបសំហរតោ អប្បកសិរេនេវ តត្ថ ចិត្តំ បក្ខន្ទតិ. ឥតិ ឧបេក្ខា អាកិញ្ចញ្ញាយតនស្ស ឧបនិស្សយោ ហោតិ, ន តតោ បរំ, តស្មា អាកិញ្ចញ្ញាយតនបរមាតិ វុត្តា. ទេសនាបរិយោសានេ បញ្ចសតា ភិក្ខូ អរហត្តំ បត្តាតិ.

៥. សង្គារវសុត្តវណ្ណនា

២៣៦. បញ្ចមេ បគេវាតិ បឋមញ្ញេវ. កាមរាគបរិយុដ្ឋិតេនាតិ កាមរាគគហិតេន. កាមរាគបរេតេនាតិ កាមរាគានុគតេន. និស្សរណន្តិ តិវិធំ កាមរាគស្ស និស្សរណំ វិក្ខម្ភននិស្សរណំ តទង្គនិស្សរណំ សមុច្ឆេទនិស្សរណន្តិ. តត្ថ អសុភេ បឋមជ្ឈានំ វិក្ខម្ភននិស្សរណំ នាម, វិបស្សនា តទង្គនិស្សរណំ នាម, អរហត្តមគ្គោ សមុច្ឆេទនិស្សរណំ នាម. តំ តិវិធម្បិ នប្បជានាតីតិ អត្ថោ. អត្តត្ថម្បីតិអាទីសុ អរហត្តសង្ខាតោ អត្តនោ អត្ថោ អត្តត្ថោ នាម, បច្ចយទាយកានំ អត្ថោ បរត្ថោ នាម, ស្វេវ ទុវិធោបិ ឧភយត្ថោ នាម. ឥមិនា នយេន សព្ពវារេសុ អត្ថោ វេទិតព្ពោ.

អយំ បន វិសេសោ – ព្យាបាទស្ស និស្សរណន្តិអាទីសុ ហិ ទ្វេវ និស្សរណានិ វិក្ខម្ភននិស្សរណញ្ច សមុច្ឆេទនិស្សរណញ្ច. តត្ថ ព្យាបាទស្ស តាវ មេត្តាយ បឋមជ្ឈានំ វិក្ខម្ភននិស្សរណំ, អនាគាមិមគ្គោ សមុច្ឆេទនិស្សរណំ. ថិនមិទ្ធស្ស អាលោកសញ្ញា វិក្ខម្ភននិស្សរណំ, អរហត្តមគ្គោ សមុច្ឆេទនិស្សរណំ. ឧទ្ធច្ចកុក្កុច្ចស្ស យោ កោចិ សមថោ វិក្ខម្ភននិស្សរណំ, ឧទ្ធច្ចស្ស បនេត្ថ អរហត្តមគ្គោ, កុក្កុច្ចស្ស អនាគាមិមគ្គោ សមុច្ឆេទនិស្សរណំ. វិចិកិច្ឆាយ ធម្មវវត្ថានំ វិក្ខម្ភននិស្សរណំ, បឋមមគ្គោ សមុច្ឆេទនិស្សរណំ.

យា បនេត្ថ សេយ្យថាបិ ព្រាហ្មណ ឧទបត្តោ សំសដ្ឋោ លាខាយ វាតិអាទិកា ឧបមា វុត្តា, តាសុ ឧទបត្តោតិ ឧទកភរិតា បាតិ. សំសដ្ឋោតិ វណ្ណភេទករណវសេន សំសដ្ឋោ. បក្កុថិតោតិ កុថិតោ. ឧស្មុទកជាតោតិ ឧសុមជាតោ. សេវាលបណកបរិយោនទ្ធោតិ តិលពីជកាទិភេទេន សេវាលេន ច នីលមណ្ឌូកបិដ្ឋិវណ្ណេន ច ឧទកបិដ្ឋិំ ឆាទេត្វា និព្ពត្តបណកេន បរិយោនទ្ធោ. វាតេរិតោតិ វាតេន ឯរិតោ កម្បិតោ. អាវិលោតិ អប្បសន្នោ. លុឡិតោតិ អសន្និសិន្នោ. កលលីភូតោតិ កទ្ទមីភូតោ. អន្ធការេ និក្ខិត្តោតិ កោដ្ឋន្តរាទិភេទេ អនាលោកដ្ឋានេ ឋបិតោ. ឥមស្មិំ សុត្តេ ភគវា តីហិ ភវេហិ ទេសនំ និវត្តេត្វា អរហត្តនិកូដេន ទេសនំ និដ្ឋាបេសិ, ព្រាហ្មណោ បន សរណមត្តេ បតិដ្ឋិតោ.

៦. អភយសុត្តវណ្ណនា

᪒᪔᪘. ᩉᩮᨲᩩ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᩣᨿ ᩋᨴᩔᨶᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨱᨲ᩠ᨳᩣᨿ ᩋᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩣᨿ. ᨲᨱ᩠ᩉᨠᨣᨲᩣ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣᨲᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᩮᨲ ᨠᨣᨲᩣ ᨶᩦᩅᩁᨱᩣ. ᨠᩣᨿᨠᩥᩃᨾᨳᩮᩣᨲᩥ ᨠᩣᨿᨴᩁᨳᩮᩣ. ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩥᩃᨾᨳᩮᩣᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨴᩁᨳᩮᩣ. ᩈᩮᩣᨸᩥ ᨾᩮ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᨲᩔ ᨠᩥᩁ ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩈᩦᩃᩴ ᩈᩩᨱᨾᩣᨶᩔᩮᩅ ᩅᩥᨸᩔᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨠᩣᨿᨴᩁᨳᩮᩣ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨾ᩠ᨽᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨸᨭᩥᨸ᩠ᨸᩔᨴ᩠ᨵᩮ ᨲᨴᨶᩩᩈᩣᩁᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨴᩁᨳᩮᩣᨸᩥ. ᩋᨸᩥᨧ ᨾᨣ᩠ᨣᩮᨶᩮᩅᩔ ᩏᨽᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩔᨴ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ.

᪘. ᩋᩣᨶᩣᨸᩣᨶᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑. ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨠᨾᩉᨸ᩠ᨹᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪒᪔᪙. ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨠᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣ. ᨲᩴ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᨽᩣᩅᨿᨲᩮᩣ ᨿᩣᩅ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᩣᩅ ᩃᨧᩥᨷᩥ ᨶᨿᩩᨿᩥ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ. ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᨷᨶ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮ ᩃᨧᩥᨶᨿᩣᨲᩥ ᨿᩮᨶ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ, ᩈᨾ᩠ᨷᨱ᩠ᨱᩣ ᩈᩩᨴ᩠ᨵᩋᨭ᩠ᨮᩥᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᩅ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᨣᨲᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨣᩩᨲ᩠ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩅᩥᨿ, ᨷᨭᩥᨷᨠ᩠ᨡᩮ ᨴᨶ᩠ᨲᨭ᩠ᨮᩥᨠᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨧᩮᨲᩥᨿᨷᨻ᩠ᨷᨲᩅᩣᩈᩥᨾᩉᩣᨲᩥᩔᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᩅᩥᨿ ᨧ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ (ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ. ᪑.᪑᪕) ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩥᨲᩣ. ᩈᨲᩥ ᨧᩣ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᩥᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣᨷᩣᨴᨠᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

᪒-᪑᪐. ᨷᩩᩊᩅᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪒᪔᪐-᪒᪕᪘. ᨷᩩᩊᩅᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨷᩩᩊᩅᨠᩴ ᨷᩩᩊᩅᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣ. ᩅᩥᨶᩦᩃᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩦᩈᩩᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ. ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᨠᨳᩣ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨻ᩠ᨷᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ (ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ. ᪑.᪑᪐᪒) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣ. ᨾᩮᨲ᩠ᨲᩣᨴᨿᩮᩣ ᨲᩥᨠᨧᨲᩩᨠ᩠ᨠᨩ᩠ᨫᩣᨶᩅᩈᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨷᩣ, ᩏᨷᩮᨠ᩠ᨡᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᨩ᩠ᨫᩣᨶᩅᩈᩮᨶ.

᪙. ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑-᪑᪐. ᩋᩈᩩᨽᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪒᪕᪙-᪒᪖᪘. ᩋᩈᩩᨽᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩋᩈᩩᨽᩮ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩣ. ᨾᩁᨱᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ “ᩋᩅᩔᩴ ᨾᩁᩥᨲᨻ᩠ᨷᩴ, ᨾᩁᨱᨷᨭᩥᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᨾᩮ ᨩᩦᩅᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨽᩥᨱ᩠ᩉᩴ ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣ. ᩋᩣᩉᩣᩁᩮ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᨣᨾᨶᨷ᩠ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᩪᩃᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩋᩣᩉᩣᩁᩮ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᩪᩃᩈᨬ᩠ᨬᩣ. ᩈᨻ᩠ᨷᩃᩮᩣᨠᩮ ᩋᨶᨽᩥᩁᨲᩥᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩈᨠᩃᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩋᨶᨽᩥᩁᨲᩥᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣ. ᨷᩉᩣᨶᩈᨬ᩠ᨬᩣᩅᩥᩁᩣᨣᩈᨬ᩠ᨬᩣᨲᩥ ᩍᨾᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨷᩩᨻ᩠ᨷᨽᩣᨣᩣ. ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨾᩥᩔᨠᩣ. ᩑᩅᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨠᩈᨬ᩠ᨬᩣᨴᩦᩉᩥ ᩈᩉ ᩅᩦᩈᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨶᩥᨴ᩠ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᩥ. ᨲᩮᩈᩩ ᨶᩅᩈᩩ ᩋᨷ᩠ᨷᨶᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᨠᩣᨴᩈ ᩏᨷᨧᩣᩁᨩ᩠ᨫᩣᨶᩥᨠᩣ. ᩈᩮᩈᩴ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ (ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ. ᪑.᪒᪐᪕) ᩋᩣᨣᨲᨶᨿᩮᨶ ᨷᨧ᩠ᨧᩮᨠᩴ ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨷᩴ.

ពោជ្ឈង្គសំយុត្តចណ្ណភា និដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣។ សតិបដ្ឋានសំយុត្តំ

១។ អម្ពបាលិវគ្គោ

១។ អម្ពបាលិសុត្តវណ្ណនា

៣៦៧។ សតិបដ្ឋានសំយុត្តស្ស បឋមេ អម្ពបាលិវនេតិ អម្ពបាលិយា នាម រូបូបជីវិនិយា រោបិតេ អម្ពវនេ។ តំ កិរ តស្សា ឧយ្យានំ អហោសិ។ សា សត្ថុ ធម្មទេសនំ សុត្វា បសន្នចិត្តា តត្ថ វិហារំ ការេត្វា តថាគតស្ស និយ្យាតេសិ។ តំ សន្ធាយេតំ វុត្តំ។ ឯកាយនោយន្តិ ឯកាយនោ អយំ។ តត្ថ ឯកាយនោតិ ឯកមគ្គោ។ មគ្គស្ស ហិ –

“មគ្គោ បន្ថោ បថោ បជ្ជោ, អញ្ជសំ វដុមាយនំ;

នាវា ឧត្តរសេតុ ច, កុល្លោ ច ភិសិ សង្កមោ”តិ។ (ចូឡនិ។ បារាយនត្ថុតិគាថានិទ្ទេសោ ១០១) –

ពហូនិ នាមានិ។ ស្វាយំ ឥធ អយនភាវេន វុត្តត្តា។ តស្មា ឯកាយនោយំ, ភិក្ខវេ, មគ្គោតិ ឯត្ថ ឯកមគ្គោ អយំ, ភិក្ខវេ, មគ្គោ, ន ទ្វេធាបថភូតោតិ ឯវមត្ថោ ទដ្ឋព្វោ។ មគ្គោតិ កេនដ្ឋេន មគ្គោ? និព្ពានគមនដ្ឋេន, និព្ពានត្ថិកេហិ មគ្គនីយដ្ឋេន ច។

សត្តានំ វិសុទ្ធិយាតិ រាគាទីហិ មលេហិ អភិជ្ឈាវិសមលោភាទីហិ ច ឧបក្កិលេសេហិ សំកិលិដ្ឋចិត្តានំ សត្តានំ វិសុទ្ធត្ថាយ។ សោកបរិទេវានំ សមតិក្កមាយាតិ សោកស្ស ច បរិទេវស្ស ច សមតិក្កមាយ, បហានាយាតិ អត្ថោ។ ទុក្ខទោមនស្សានំ អត្ថង្គមាយាតិ កាយិកទុក្ខស្ស ច ចេតសិកទោមនស្សស្ស ចាតិ ឥមេសំ ទ្វិន្នំ អត្ថង្គមាយ, និរោធាយាតិ អត្ថោ។ ញាយស្ស អធិគមាយាតិ ញាយោ វុច្ចតិ អរិយោ អដ្ឋង្គិកោ មគ្គោ, តស្ស អធិគមាយ បត្តិយាតិ វុត្តំ ហោតិ។ អយញ្ហិ បុព្ពភាគេ លោកិយោ សតិបដ្ឋានមគ្គោ ភាវិតោ លោកុត្តរមគ្គស្ស អធិគមាយ សំវត្តតិ ។ តេនាហ “ញាយស្ស អធិគមាយា”តិ។ និព្ពានស្ស សច្ឆិកិរិយាយាតិ តណ្ហាវានវិរហិតត្តា និព្ពានន្តិ លទ្ធនាមស្ស អមតស្ស សច្ឆិកិរិយាយ, អត្តបច្ចក្ខាយាតិ វុត្តំ ហោតិ។ អយញ្ហិ មគ្គោ ភាវិតោ អនុបុព្ពេន និព្ពានសច្ឆិកិរិយំ សាធេតិ។ តេនាហ “និព្ពានស្ស សច្ឆិកិរិយាយា”តិ។

ឯវំ ភគវតា សត្តហិ បទេហិ ឯកាយនមគ្គស្ស វណ្ណោ ភាសិតោ, សោ កស្មាតិ ចេ? ភិក្ខូនំ ឧស្សាហជននត្ថំ។ វណ្ណភាសនញ្ហិ សុត្វា តេ ភិក្ខូ – “អយំ កិរ មគ្គោ ហទយសន្តាបភូតំ សោកំ, វាចាវិប្បលាបភូតំ បរិទេវំ, កាយិកអសាតភូតំ ទុក្ខំ, ចេតសិកអសាតភូតំ ទោមនស្សន្តិ ចត្តារោ ឧបទ្ទវេ ហនតិ។ វិសុទ្ធិំ, ញាណំ, និព្ពានន្តិ តយោ វិសេសេ អាវហតី”តិ ឧស្សាហជាតា ឥមំ ទេសនំ ឧគ្គហេតព្ពំ បរិយាបុណិតព្ពំ,

ឆាទេត្វា, ឋលញ្ចា យក្កិ ការេចត្វា យញ្ញាយស្សត្តិ។ ឋតិ ទេវសំ ភិក្ខុកំ ហស្សាហដកតត្វំ ចណ្ឌិ អកាសិ ពន្ធុលចាលិខាទយោ ពន្ធុលិឌិតំ ចណ្ឌិ ចិយ។

យទិទន្តិ និបាតោ, យោ ឯសោតិ អយមស្ស អត្ថោ។ ចត្តារោតិ គណនបរិច្ឆេទោ។ តេន “ន តតោ ហេដ្ឋា, ន ឧទ្ធ”ន្តិ សតិបដ្ឋានបរិច្ឆេទំ ទីបេតិ។ សតិបដ្ឋានាតិ តយោ សតិបដ្ឋានា សតិគោចរោបិ, តីសុ បដិបន្នេសុ សាវកេសុ សត្ថុនោ បដិឃានុនយវីតិវត្តតាបិ, សតិបិ។ “ចតុន្នំ, ភិក្ខវេ, សតិបដ្ឋានានំ សមុទយញ្ច អត្ថង្គមញ្ច ទេសេស្សាមិ តំ សុណាថ។ កោ ច, ភិក្ខវេ, កាយស្ស សមុទយោ? អាហារសមុទយា កាយស្ស សមុទយោ”តិអាទីសុ (សំ. និ. ៥.៤០៨) ហិ សតិគោចរោ សតិបដ្ឋានន្តិ វុត្តោ។ តថា “កាយោ ឧបដ្ឋានំ, នោ សតិ, សតិ ឧបដ្ឋានញ្ចេវ សតិ ចា”តិអាទីសុបិ (បដិ. ម. ៣.៣៥)។ តស្ស អត្ថោ – បតិដ្ឋាតិ អស្មិន្តិ បដ្ឋានំ។ កា បតិដ្ឋាតិ? សតិ។ សតិយា បដ្ឋានំ សតិបដ្ឋានំ។ បធានំ ឋានន្តិ វា បដ្ឋានំ។ សតិយា បដ្ឋានំ សតិបដ្ឋានំ ហត្ថិដ្ឋានអស្សដ្ឋានាទីនិ វិយ។

“តយោ សតិបដ្ឋានា, យទរិយោ សេវតិ, យទរិយោ សេវមានោ សត្ថា គណមនុសាសិតុមរហតី”តិ (ម. និ. ៣.៣១១) ឯត្ថ តីសុ បដិបន្នេសុ សាវកេសុ សត្ថុនោ បដិឃានុនយវីតិវត្តតា សតិបដ្ឋានន្តិ វុត្តា។ តស្សត្ថោ – បដ្ឋបេតព្ពតោ បដ្ឋានំ, បវត្តយិតព្ពតោតិ អត្ថោ។ កេន បដ្ឋបេតព្ពតោតិ? សតិយា។ សតិយា បដ្ឋានំ សតិបដ្ឋានន្តិ។

“ចត្តារោ សតិបដ្ឋានា ភាវិតា ពហុលីកតា សត្ត ពោជ្ឈង្គេ បរិបូរេន្តី”តិអាទីសុ (ម. និ. ៣.១៤៧; សំ. និ. ៥.៩៨៩) បន សតិយេវ សតិបដ្ឋានន្តិ វុត្តា។ តស្សត្ថោ – បតិដ្ឋាតីតិ បដ្ឋានំ, ឧបដ្ឋាតិ ឱក្កន្តិត្វា បក្ខន្ទិត្វា បវត្តតីតិ អត្ថោ។ សតិយេវ បដ្ឋានំ សតិបដ្ឋានំ។ អថ វា សរណដ្ឋេន សតិ, ឧបដ្ឋានដ្ឋេន បដ្ឋានំ, ឥតិ សតិ ច សា បដ្ឋានញ្ចាតិបិ សតិបដ្ឋានំ។ ឥទមិធ អធិប្បេតំ។

យទិ ឯវំ កស្មា “សតិបដ្ឋានា”តិ ពហុវចនំ កតន្តិ? សតីនំ ពហុត្តា។ អារម្មណភេទេន ហិ ពហុកា តា សតិយោ។ អថ “មគ្គោ”តិ កស្មា ឯកវចនន្តិ? មគ្គដ្ឋេន ឯកត្តា។ ចតស្សោបិ ហិ ឯតា សតិយោ មគ្គដ្ឋេន ឯកត្តំ គច្ឆន្តិ។ វុត្តញ្ហេតំ “មគ្គោតិ កេនដ្ឋេន មគ្គោ? និព្ពានគមនដ្ឋេន, និព្ពានត្ថិកេហិ មគ្គនីយដ្ឋេន ចា”តិ។ ចតស្សោបិ ចេតា អបរភាគេ កាយាទីសុ អារម្មណេសុ កិច្ចំ សាធយមានា និព្ពានំ គច្ឆន្តិ, អាទិតោ បដ្ឋាយ ច និព្ពានត្ថិកេហិ មគ្គីយន្តីតិ តស្មា ចតស្សោបិ ឯកោ មគ្គោតិ វុត្តា។ ឯវញ្ច សតិ វចនានុសន្ធិនា សានុសន្ធិកាវ ទេសនា ហោតិ។

កតមេ ចត្តារោតិ កថេតុកម្យតាបុច្ឆា។ កាយេតិ រូបកាយេ។ កាយានុបស្សីតិ កាយំ អនុបស្សនសីលោ, កាយំ វា អនុបស្សមានោ។ អយញ្ហិ ភិក្ខុ ឥមំ កាយំ អនិច្ចានុបស្សនាទីនំ សត្តន្នំ អនុបស្សនានំ វសេន អនិច្ចតោ អនុបស្សតិ, នោ និច្ចតោ, ទុក្ខតោ អនុបស្សតិ, នោ សុខតោ, អនត្តតោ អនុបស្សតិ, នោ អត្តតោ, និព្ពិន្ទតិ, នោ នន្ទតិ, វិរជ្ជតិ, នោ រជ្ជតិ, និរោធេតិ, នោ សមុទេតិ, បដិនិស្សជ្ជតិ, នោ អាទិយតិ។ សោ តំ អនិច្ចតោ អនុបស្សន្តោ និច្ចសញ្ញំ បជហតិ, ទុក្ខតោ អនុបស្សន្តោ សុខសញ្ញំ បជហតិ , អនត្តតោ អនុបស្សន្តោ អត្តសញ្ញំ បជហតិ, និព្ពិន្ទន្តោ នន្ទិំ បជហតិ, វិរជ្ជន្តោ រាគំ បជហតិ, និរោធេន្តោ សមុទយំ បជហតិ, បដិនិស្សជ្ជន្តោ អាទានំ បជហតីតិ វេទិតព្ពោ។

វិហរតីតិ ឥរិយតិ។ អាតាបីតិ តីសុ ភវេសុ កិលេសេ អាតាបេតីតិ អាតាបោ, វីរិយស្សេតំ នាមំ។ អាតាបោ អស្ស អត្ថីតិ អាតាបី។ សម្បជានោតិ សម្បជញ្ញសង្ខាតេន ញាណេន សមន្នាគតោ។ សតិមាតិ កាយបរិគ្គាហិកាយ សតិយា សមន្នាគតោ។ អយំ បន យស្មា សតិយា អារម្មណំ បរិគ្គហេត្វា បញ្ញាយ អនុបស្សតិ។ ន ហិ សតិវិរហិតស្ស អនុបស្សនា នាម អត្ថិ, តេនេវាហ “សតិញ្ច ខ្វាហំ, ភិក្ខវេ, សព្ពត្ថិកំ វទាមី”តិ (សំ॰ និ॰ ៥.២៣៤)។ តស្មា ឯត្ថ “កាយេ កាយានុបស្សី វិហរតី”តិ ឯត្តាវតា កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ វុត្តំ ហោតិ។ អថ វា យស្មា អនាតាបិនោ អន្តោសង្ខេបោបិ អន្តរាយករោ ហោតិ, អសម្បជានោ ឧបាយបរិគ្គហេ អនុបាយបរិវជ្ជនេ ច សម្មុយ្ហតិ, មុដ្ឋស្សតិ ឧបាយាបរិច្ចាគេ អនុបាយាបរិគ្គហេ ច អសមត្ថោ ហោតិ, តេនស្ស តំ កម្មដ្ឋានំ ន សម្បជ្ជតិ។ តស្មា យេសំ ធម្មានំ អានុភាវេន តំ សម្បជ្ជតិ, តេសំ ទស្សនត្ថំ “អាតាបី សម្បជានោ សតិមា”តិ ឥទំ វុត្តន្តិ វេទិតព្ពំ។

ឥតិ កាយានុបស្សនាសតិបដ្ឋានំ សម្បយោគង្គញ្ចស្ស ទស្សេត្វា ឥទានិ បហានង្គំ ទស្សេតុំ វិនេយ្យ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សន្តិ វុត្តំ។ តត្ថ វិនេយ្យាតិ តទង្គវិនយេន វា វិក្ខម្ភនវិនយេន វា វិនយិត្វា។ លោកេតិ តស្មិំយេវ កាយេ។ កាយោ ហិ ឥធ លុជ្ជនបលុជ្ជនដ្ឋេន លោកោតិ អធិប្បេតោ។ យស្មា បនស្ស ន កាយមត្តកេយេវ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ បហីយតិ, វេទនាទីសុបិ បហីយតិយេវ។ តស្មា “បញ្ចបិ ឧបាទានក្ខន្ធា លោកោ”តិ វិភង្គេ (វិភ॰ ៣៦២) វុត្តំ។ លោកសង្ខាតត្តា វា តេសំ ធម្មានំ អត្ថុទ្ធារនយេនេតំ វុត្តំ។ យំ បនាហ “តត្ថ កតមោ លោកោ, ស្វេវ កាយោ លោកោ”តិ, អយមេវេត្ថ អត្ថោ។ តស្មិំ លោកេ អភិជ្ឈាទោមនស្សំ វិនេយ្យាតិ ឯវំ សម្ពន្ធោ ទដ្ឋព្ពោ។

វេទនាសូតិ ឯត្ថ តិស្សោ វេទនា, តា ច លោកិយា ឯវ, ចិត្តម្បិ លោកិយំ, តថា ធម្មា។ យថា បន វេទនា អនុបស្សិតព្ពា, តថា អនុបស្សន្តោ ឯស វេទនានុបស្សីតិ វេទិតព្ពោ។ ឯស នយោ ចិត្តធម្មេសុ។ កថញ្ច វេទនា អនុបស្សិតព្ពាតិ? សុខា តាវ វេទនា ទុក្ខតោ, ទុក្ខា សល្លតោ, អទុក្ខមសុខា អនិច្ចតោ។ យថាហ –

“យោ សុខំ ទុក្ខតោ អទ្ទ, ទុក្ខមទ្ទក្ខិ សល្លតោ;

អទុក្ខមសុខំ សន្តំ, អទ្ទក្ខិ នំ អនិច្ចតោ;

ស វេ សម្មទ្ទសោ ភិក្ខុ, ឧបសន្តោ ចរិស្សតី”តិ។

សព្ពា ឯវ ចេតា ទុក្ខាតិបិ អនុបស្សិតព្ពា។ វុត្តញ្ហេតំ “យំកិញ្ចិ វេទយិតំ, សព្ពំ តំ ទុក្ខស្មិន្តិ វទាមី”តិ (សំ॰ និ॰ ៤.២៥៩)។ សុខទុក្ខតោបិ ច អនុបស្សិតព្ពា, យថាហ – “សុខា ខោ, អាវុសោ វិសាខ, វេទនា ឋិតិសុខា វិបរិណាមទុក្ខា”តិ (ម॰ និ॰ ១.៤៦៥) សព្ពំ វិត្ថារេតព្ពំ។ អបិច អនិច្ចាទិសត្តអនុបស្សនាវសេនបិ អនុបស្សិតព្ពា។

ຈິຕ຺ຕຘເມ຺ມສຸປິ ຈິຕ຺ຕໍ ຕາວ ອາຣມ຺ມຓາຘິປຕິສຫຊາຕຠູມິກມ຺ມວິປາກກິຣິຍາທິນານຕ຺ຕເຠທານໍ ອນິຈ຺ຈາທິອນຸປສ຺ສນານໍ ສຣາຄາທິນຍປ຺ປເຠທານໍ ວເສນ ອນຸປສ຺ສິຕພ຺ພໍ. ຘມ຺ມາ ສລກ຺ຂຓສາມຎ຺ຎລກ຺ຂຓານໍ ສຸຎ຺ຎຕຘມ຺ມສ຺ສ ອນິຈ຺ຈາທິສຕ຺ຕອນຸປສ຺ສນານໍ "ສນ຺ຕໍ ວາ ອຊ຺ຌຕ຺ຕໍ ກາມຈ຺ຉນ຺ທ"ນ຺ຕິອາທິນຍປ຺ປເຠທານໍ ວເສນ ອນຸປສ຺ສິຕພ຺ພາ. ເສສໍ ວຸຕ຺ຕນເຍວ. ອຍເມຕ຺ຖ ສງ຺ເຂເປາ, ວິຕ຺ຖາເຣາ ປນ ທີຆມຊ຺ຌິມຏ຺ຐກຖາສຸ (ທີ. ນິ. ອຏ຺ຐ. ໒.໓໗໓ ອາທເຍາ; ມ. ນິ. ອຏ຺ຐ. ໑.໑໐໙ ອາທເຍາ) ສຕິປຏ຺ຐານວຓ຺ຓນາຍໍ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເວທິຕເພ຺ພາ.

໒. ສຕິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໓໖໘. ທຸຕິເຍ ສເຕາຕິ ກາຍາທິອນຸປສ຺ສນາສຕິຍາ ສມນ຺ນາຄເຕາ. ສມ຺ປຊາເນາຕິ ຈຕຸສມ຺ປຊຎ຺ຎປຎ຺ຎາຍ ສມນ຺ນາຄເຕາ. ອຠິກ຺ກເນ຺ຕ ປຏິກ຺ກເນ຺ຕຕິ ເອຕ຺ຖ ອຠິກ຺ກນ຺ຕໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຄມນໍ, ປຏິກ຺ກນ຺ຕໍ ນິວຕ຺ຕນໍ, ຕທຸຠຍມ຺ປິ ຈຕູສຸ ອິຣິຍາປເຖສຸ ລພ຺ຠຕິ. ຄມເນ ຕາວ ປຸຣເຕາ ກາຍໍ ອຠິຫຣເນ຺ຕາ ອຠິກ຺ກມຕິ ນາມ, ປຏິນິວຕ຺ເຕເນ຺ຕາ ປຏິກ຺ກມຕິ ນາມ. ຐາເນປິ ຐິຕເກາວ ກາຍໍ ປຸຣເຕາ ໂອນາເມເນ຺ຕາ ອຠິກ຺ກມຕິ ນາມ, ປຈ຺ຉເຕາ ອປນາເມເນ຺ຕາ ປຏິກ຺ກມຕິ ນາມ. ນິສຊ຺ຊາຍປິ ນິສິນ຺ນເກາວ ອາສນສ຺ສ ປຸຣິມອງ຺ຄາຠິມຸເຂາ ສໍສຣເນ຺ຕາ ອຠິກ຺ກມຕິ ນາມ, ປຈ຺ຉິມອງ຺ຄປ຺ປເທສໍ ປຈ຺ຈາສໍສຣເນ຺ຕາ ປຏິກ຺ກມຕິ ນາມ. ນິປຊ຺ຊເນປິ ເອເສວ ນເຍາ.

ສມ຺ປຊານກາຣີ ເຫາຕີຕິ ສມ຺ປຊເຎ຺ຎນ ສພ຺ພກິຈ຺ຈກາຣີ, ສມ຺ປຊຎ຺ຎເມວ ວາ ກາຣີ. ເສາ ຫິ ອຠິກ຺ກນ຺ຕາທີສຸ ສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ ກເຣາເຕເວ, ນ ກຕ຺ຖຈິ ສມ຺ປຊຎ຺ຎວິຣຫິເຕາ ເຫາຕິ.

ຕຕ຺ຖ ສາຕ຺ຖກສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ, ສປ຺ປາຍສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ, ເຄາຈຣສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ, ອສເມ຺ມາຫສມ຺ປຊຎ຺ຎນ຺ຕິ ຈຕຸພ຺ພິທໍ ສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ. ຕຕ຺ຖ ອຠິກ຺ກມນຈິເຕ຺ຕ ອຸປ຺ປເນ຺ນ ຈິຕ຺ຕວເສເນວ ອຄນ຺ຕ຺ວາ "ກິໍ ນຸ ເມ ເອຕ຺ຖ ຄເຕນ ອເຕ຺ຖາ ອຕ຺ຖິ, ນຕ຺ຖີ"ຕິ ອຕ຺ຖານຕ຺ຖໍ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຖປຣິຄ຺ຄຫຓໍ ສາຕ຺ຖກສມ຺ປຊຎ຺ຎໍ. ຕຕ຺ຖ ຈ ອເຕ຺ຖາຕິ ເຈຕິຍທສ຺ສນເພາທິທສ຺ສນສງ຺ຆທສ຺ສນເຖຣທສ຺ສນອສຸຠທສ຺ສນາທິວເສນ ຘມ຺ມເຕາ ວຸຑ຺ຒິ. ເຈຕິຍໍ ທິສ຺ວາປິ ຫິ ພຸທ຺ຘາຣມ຺ມຓໍ, ສງ຺ຆທສ຺ສເນນ ສງ຺ຆາຣມ຺ມຓໍ ປີຕິໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ຕເທວ ຂຍວຍເຕາ ສມ຺ມສເນ຺ຕາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓາຕິ. ມຫາວິຫາຣສ຺ມິໍ ທກ຺ຂິຓທ຺ວາເຣ ຐຕ຺ວາ ມຫາເຈຕິຍໍ ໂອເລາເກຕ຺ວາ ຕິໍສສຫສ຺ສຠິກ຺ຂູ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓິໍສຸ, ຕຖາ ປຈ຺ຉິມທ຺ວາເຣ ອຸຕ຺ຕຣທ຺ວາເຣ ປາຈີນທ຺ວາເຣ ຈ, ຕຖາ ປຎ຺ຎູລປ຺ປຏ຺ຐາເນ ອຠຍວາປິປາລິຍໍ, ຖູປາຣາມທ຺ວາເຣ ນຄຣສ຺ສ ທກ຺ຂິຓທ຺ວາເຣ ອນຸຣາຘວາປິປາລິຍໍ.

ມຫາອຣິຍວໍສຠາຓກເຕ຺ຖຣາ ປນາຫ "ກິໍ ຕຸເມ຺ຫ ວເທຖ, ມຫາເຈຕິຍສ຺ສ ສມນ຺ຕາ ກຸຏ຺ຐິເວທິກາຍ ເຫຏ຺ຐິມກາເຕາ ປຏ຺ຐາຍ ປຓ຺ຓາສຏ຺ຐາເນ ຍຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ເທ຺ວ ປາທາ ສກ຺ກາ ເຫານ຺ຕິ ສມໍ ປຕິຏ຺ຐາເປຕຸໍ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ເອກປທຸທ຺ຘາເຣ ຕິໍສຕິໍສ ຠິກ຺ຂຸສຫສ຺ສານິ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓິໍສູຕິ ສກ຺ກາ ວຕ຺ຕຸ"ນ຺ຕິ. ອປເຣາ ປນ ມຫາເຖເຣາ ອາຫ – "ມຫາເຈຕິຍຕເລ ອາກິຓ຺ຓວາລິກາຍ ພຫຸຕຣາ ຠິກ຺ຂູ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕາ"ຕິ. ເຖເຣ ທິສ຺ວາ ເຕສໍ ໂອວາເທ ປຕິຏ຺ຐາຍ ອສຸຠໍ ທິສ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ປຖມໍ ຌານໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ຕເທວ ຂຍເຕາ ສມ຺ມສເນ຺ຕາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຓາຕິ. ຕສ຺ມາ ເອເຕສໍ ທສ຺ສນໍ ສາຕ຺ຖໍ. ເກຈິ ປນ – "ອາມິສເຕາປິ ວຸຑ຺ຒິ ອເຕ຺ຖາເຍວ, ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍານຸຄ຺ຄຫາຍ ປຏິປນ຺ນຕ຺ຕາ"ຕິ ວທນ຺ຕິ.

តស្មិំ បន កមេន សប្បាយាសប្បាយំ បរិគ្គហិត្វា សប្បាយបរិគ្គណ្ហនំ សប្បាយសម្បជញ្ញំ។ សេយ្យថីទំ? ចេតិយទស្សនំ តាវ សាត្ថកំ។ សចេ បន ចេតិយស្ស មហាបូជាយ ទសទ្វាទសយោជនន្តរេ បរិសា សន្និបតន្តិ, អត្តនោ វិភវានុរូបំ ឥត្ថិយោបិ បុរិសាបិ អលង្កតបដិយត្តា ចិត្តកម្មរូបកានិ វិយ សញ្ចរន្តិ។ តត្រ ចស្ស ឥដ្ឋេ អារម្មណេ លោភោ, អនិដ្ឋេ បដិឃោ, អសមបេក្ខនេ មោហោ ឧប្បជ្ជតិ, កាយសំសគ្គេ កាយសំសគ្គាបត្តិំ អាបជ្ជតិ, ជីវិតព្រហ្មចរិយានំ វា អន្តរាយោ ច ហោតិ។ ឯវំ តំ ឋានំ អសប្បាយំ ហោតិ, វុត្តប្បការអន្តរាយាភាវេ សប្បាយំ។ ភិក្ខុសង្ឃទស្សនេបិ សាត្ថកំ។ សចេ បន អន្តោគាមេ មហាមណ្ឌបំ ការេត្វា សព្ពរត្តិំ ធម្មស្សវនំ ការេន្តេសុ មនុស្សេសុ វុត្តប្បការេនេវ ជនសន្និបាតោ ចេវ អន្តរាយោ ច ហោតិ, ឯវំ តំ ឋានំ អសប្បាយំ, អន្តរាយាភាវេ សប្បាយំ។ មហាបរិវារានំ ថេរានំ ទស្សនេបិ ឯសេវ នយោ។

អសុភទស្សនេបិ សាត្ថកំ។ តទត្ថទីបនត្ថញ្ច ឥទំ វត្ថុ – ឯកោ កិរ ទហរភិក្ខុ សាមណេរំ គហេត្វា ទន្តកដ្ឋត្ថាយ គតោ។ សាមណេរោ មគ្គា ឱក្កមិត្វា បុរតោ គច្ឆន្តោ អសុភំ ទិស្វា បឋមជ្ឈានំ និព្ពត្តេត្វា តទេវ បាទកំ កត្វា សង្ខារេ សម្មសន្តោ តីណិ ផលានិ សច្ឆិកត្វា ឧបរិមគ្គត្ថាយ កម្មដ្ឋានំ បរិគ្គហេត្វា អដ្ឋាសិ។ ទហរោ តំ អបស្សន្តោ “សាមណេរា”តិ បក្កោសិ ។ សោ – “មយា បព្ពជិតទិវសតោ បដ្ឋាយ ភិក្ខុនា សទ្ធិំ ទ្វេ កថា នាម ន កថិតបុព្វា, អញ្ញស្មិម្បិ ទិវសេ ឧបរិវិសេសំ និព្ពត្តេស្សាមី”តិ ចិន្តេត្វា “កិំ, ភន្តេ,”តិ បដិវចនំ អទាសិ។ “ឯហី”តិ វុត្តេ ឯកវចនេនេវ អាគន្ត្វា – “ភន្តេ, ឥមិនា តាវ មគ្គេន គន្ត្វា មយា ឋិតោកាសេ មុហុត្តំ បុរត្ថាភិមុខោ ហុត្វា ឱលោកេថា”តិ អាហ។ សោ តថា កត្វា តេន បត្តវិសេសមេវ បាបុណិ។ ឯវំ ឯកំ អសុភំ ទ្វិន្នំ ជនានំ អត្ថាយ ជាតំ។ ឯវំ សាត្ថកម្បិ បនេតំ បុរិសស្ស មាតុគាមាសុភំ អសប្បាយំ, មាតុគាមស្ស ច បុរិសាសុភំ, សភាគមេវ សប្បាយន្តិ ឯវំ សប្បាយបរិគ្គណ្ហនំ សប្បាយសម្បជញ្ញំ។

ឯវំ បរិគ្គហិតសាត្ថកសប្បាយស្ស បន អដ្ឋតិំសកម្មដ្ឋានេសុ អត្តនោ ចិត្តរុចិតំ កម្មដ្ឋានសង្ខាតំ គោចរំ ឧគ្គហេត្វា ភិក្ខាចារគោចរេ តំ គហេត្វាវ គមនំ គោចរសម្បជញ្ញំ នាម។

តស្សាវិភាវត្ថំ ឥទំ ចតុក្កំ វេទិតព្ពំ – ឥធេកច្ចោ ភិក្ខុ ហរតិ ន បច្ចាហរតិ, ឯកច្ចោ បច្ចាហរតិ ន ហរតិ, ឯកច្ចោ បន នេវ ហរតិ ន បច្ចាហរតិ, ឯកច្ចោ ហរតិ ច បច្ចាហរតិ ច។

តត្ថ យោ ភិក្ខុ ទិវសំ ចង្កមេន និសជ្ជាយ ច អាវរណីយេហិ ធម្មេហិ ចិត្តំ បរិសោធេត្វា តថា រត្តិយា បឋមំ យាមំ មជ្ឈិមយាមេ សេយ្យំ កប្បេត្វា, បច្ឆិមយាមេបិ និសជ្ជាចង្កមេហិ វីតិនាមេត្វា, បគេវ ចេតិយង្គណពោធិយង្គណវត្តំ កត្វា ពោធិរុក្ខេ ឧទកំ អាសិញ្ចិត្វា បានីយំ បរិភោជនីយំ បច្ចុបដ្ឋបេត្វា អាចរិយុបជ្ឈាយវត្តាទីនិ សមាទាយ វត្តតិ។ សោ សរីរបរិកម្មំ កត្វា សេនាសនំ បវិសិត្វា ទ្វេ តយោ បល្លង្កេ ឧសុមំ គាហាបេន្តោ កម្មដ្ឋានមនុយុញ្ជិត្វា ភិក្ខាចារវេលាយ ឧដ្ឋហិត្វា កម្មដ្ឋានសីសេនេវ បត្តចីវរមាទាយ សេនាសនតោ និក្ខមិត្វា កម្មដ្ឋានំ មនសិករោន្តោវ ចេតិយង្គណំ គន្ត្វា សចេ ពុទ្ធានុស្សតិកម្មដ្ឋានំ ហោតិ, តំ អវិស្សជ្ជេត្វាវ ចេតិយង្គណំ បវិសតិ។ អញ្ញំ ចេ កម្មដ្ឋានំ ហោតិ, សោបានមូលេ ឋត្វា ហត្ថេន គហិតភណ្ឌំ វិយ តំ ឋបេត្វា ពុទ្ធារម្មណំ បីតិំ គហេត្វា ចេតិយង្គណំ អារុយ្ហ មហន្តំ ចេតិយំ ចេ, តិក្ខត្តុំ បទក្ខិណំ កត្វា ចតូសុ ឋានេសុ វន្ទិតព្ពំ, ខុទ្ទកំ ចេ, តថេវ បទក្ខិណំ កត្វា

អដ្ឋសុ ឋានេសុ វន្ទិតព្វំ។ ចេតិយំ វន្ទិត្វា ពោធិយង្គណំ បត្តេនាបិ ពុទ្ធស្ស ភគវតោ សម្មុខា វិយ និបច្ចការំ ទស្សេត្វា ពោធិ វន្ទិតព្វា។ សោ ឯវំ ចេតិយញ្ច ពោធិញ្ច វន្ទិត្វា បដិសាមិតដ្ឋានំ គន្ត្វា បដិសាមិតភណ្ឌកំ ហត្ថេន គណ្ហន្តោ វិយ និក្ខិត្តកម្មដ្ឋានំ គហេត្វា គាមសមីបេ កម្មដ្ឋានសីសេនេវ ចីវរំ បារុបិត្វា គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសតិ។

អថ នំ មនុស្សា ទិស្វា “អយ្យោ នោ អាគតោ”តិ បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តំ គហេត្វា អាសនសាលាយ វា គេហេ វា និសីទាបេត្វា យាគុំ ទត្វា យាវ ភត្តំ ន និដ្ឋាតិ, តាវ បាទេ ធោវិត្វា មក្ខេត្វា បុរតោ និសីទិត្វា បញ្ហំ វា បុច្ឆន្តិ, ធម្មំ វា សោតុកាមា ហោន្តិ។ សចេបិ ន កថាបេន្តិ, ជនសង្គហត្ថំ ធម្មកថា នាម កាតព្វាយេវាតិ អដ្ឋកថាចរិយា វទន្តិ។ ធម្មកថា ហិ កម្មដ្ឋានវិនិមុត្តា នាម នត្ថិ, តស្មា កម្មដ្ឋានសីសេនេវ ធម្មំ កថេត្វា កម្មដ្ឋានសីសេនេវ អាហារំ បរិភុញ្ជិត្វា អនុមោទនំ វត្វា និវត្តិយមានេហិបិ មនុស្សេហិ អនុគតោវ គាមតោ និក្ខមិត្វា តត្ថ តេ និវត្តេត្វា មគ្គំ បដិបជ្ជតិ។

អថ នំ បុរេតរំ និក្ខមិត្វា ពហិគាមេ កតភត្តកិច្ចា សាមណេរទហរភិក្ខូ ទិស្វា បច្ចុគ្គន្ត្វា បត្តចីវរមស្ស គណ្ហន្តិ។ បោរាណភិក្ខូ កិរ ន “អម្ហាកំ ឧបជ្ឈាយោ អាចរិយោ”តិ មុខំ ឱលោកេត្វា វត្តំ ករោន្តិ, សម្បត្តបរិច្ឆេទេនេវ ករោន្តិ។ តេ តំ បុច្ឆន្តិ – “ភន្តេ, ឯតេ មនុស្សា តុម្ហាកំ កិំ ហោន្តិ, មាតិបក្ខតោ សម្ពន្ធា បិតិបក្ខតោ”តិ? កិំ ទិស្វា បុច្ឆថាតិ? តុម្ហេសុ ឯតេសំ បេមំ ពហុមានន្តិ។ “អាវុសោ, យំ មាតាបិតូហិបិ ទុក្ករំ, តំ ឯតេ អម្ហាកំ ករោន្តិ, បត្តចីវរម្បិ នោ ឯតេសំ សន្តកមេវ, ឯតេសំ អានុភាវេន នេវ ភយេ ភយំ, ន ឆាតកេ ឆាតកំ ជានាម, ឯទិសា នាម អម្ហាកំ ឧបការិនោ នត្ថី”តិ តេសំ គុណេ កថយន្តោ គច្ឆតិ។ អយំ វុច្ចតិ ហរតិ ន បច្ចាហរតីតិ។

យស្ស បន បគេវ វត្តបដិបត្តិំ ករោន្តស្ស កម្មជតេជោ បជ្ជលតិ, អនុបាទិន្នកំ មុញ្ចិត្វា ឧបាទិន្នកំ គណ្ហាតិ, សរីរតោ សេទា មុច្ចន្តិ, កម្មដ្ឋានំ វីថិំ នារោហតិ, សោ បគេវ បត្តចីវរមាទាយ វេគសាវ ចេតិយំ វន្ទិត្វា គោរូបានំ និក្ខមនវេលាយមេវ គាមំ យាគុភិក្ខាយ បវិសិត្វា យាគុំ លភិត្វា អាសនសាលំ គន្ត្វា បិវតិ។ អថស្ស ទ្វិត្តិគណ្ឌូសេ អជ្ឈោហរណមត្តេនេវ កម្មជតេជោ ឧបាទិន្នកំ មុញ្ចិត្វា អនុបាទិន្នកំ គណ្ហាតិ, ឃដសតេន ន្ហាតោ វិយ តេជោធាតុបរិឡាហនិព្វានំ បត្វា កម្មដ្ឋានសីសេន យាគុំ បរិភុញ្ជិត្វា បត្តញ្ច មុខញ្ច ធោវិត្វា អន្តរាភត្តេ កម្មដ្ឋានំ មនសិករិត្វា អវសេសដ្ឋានេ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា កម្មដ្ឋានសីសេន អាហារំ បរិភុញ្ជិត្វា តតោ បដ្ឋាយ បោនោបុនិកំ ឧបដ្ឋហន្តំ កម្មដ្ឋានំ គហេត្វាវ អាគច្ឆតិ។ អយំ វុច្ចតិ បច្ចាហរតិ ន ហរតីតិ។ ឯទិសា ច ភិក្ខូ យាគុំ បិវិត្វា វិបស្សនំ អារភិត្វា ពុទ្ធសាសនេ អរហត្តំ បត្តា នាម គណនបថំ វីតិវត្តា។ សីហឡទីបេយេវ តេសុ តេសុ គាមេសុ អាសនសាលាយំ ន តំ អាសនមត្ថិ, យត្ថ យាគុំ បិវិត្វា អរហត្តំ បត្តា ភិក្ខូ នត្ថីតិ។

យោ បន បយោគបរិហារី ហោតិ និក្ខិត្តធុរោ, សព្ពវត្តានិ ភិន្ទិត្វា បញ្ចវិធចេតោវិនិពន្ធពទ្ធចិត្តោ វិហរន្តោ “កម្មដ្ឋានំ នាម អត្ថី”តិបិ សញ្ញំ អកត្វា គាមំ បិណ្ឌាយ បវិសិត្វា អននុលោមិកេន គិហិសំសគ្គេន សំសដ្ឋោ ចរិត្វា ច ភុញ្ជិត្វា ច តុច្ឆោ និក្ខមតិ។ អយំ វុច្ចតិ នេវ ហរតិ ន បច្ចាហរតីតិ។

ᨿᩮᩣ ᨷᨶᩣᨿᩴ ᩉᩁᨲᩥ ᨧ ᨷᨧ᩠ᨧᩣᩉᩁᨲᩥ ᨧᩣᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨣᨲᨷᨧ᩠ᨧᩣᨣᨲᩥᨠᩅᨲ᩠ᨲᩅᩈᩮᨶ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩋᨲ᩠ᨲᨠᩣᨾᩣ ᩉᩥ ᨠᩩᩃᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩣᩈᨶᩮ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩈᨷᩥ ᩅᩦᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨲᩥᩴᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩃᩦᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩅᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᨠᨲᩥᨠᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᩉᩁᨶ᩠ᨲᩥ “ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ ᨶ ᩍᨱᨭ᩠ᨭᩣ, ᨶ ᨽᨿᨭ᩠ᨭᩣ, ᨶ ᨩᩦᩅᩥᨠᩣᨷᨠᨲᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩣ ᨾᩩᨧ᩠ᨧᩥᨲᩩᨠᩣᨾᩣ ᨷᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨣᨾᨶᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨠᩥᩃᩮᩈᩴ ᨣᨾᨶᩮᨿᩮᩅ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨳ, ᨮᩣᨶᩮ, ᨶᩥᩈᨩ᩠ᨩᩣᨿ, ᩈᨿᨶᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᨠᩥᩃᩮᩈᩴ ᩈᨿᨶᩮᨿᩮᩅ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᨳᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᩮ ᩑᩅᩴ ᨠᨲᩥᨠᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩣᨧᩣᩁᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᩏᩈᨽᩏᩈᨽᩋᨯ᩠ᨰᨣᩣᩅᩩᨲᨣᩣᩅᩩᨲᨶ᩠ᨲᩁᩮᩈᩩ ᨷᩣᩈᩣᨱᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩣᨿ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨿ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣᩅ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨠᩔᨧᩥ ᨣᨾᨶᩮ ᨠᩥᩃᩮᩈᩮᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨶᩴ ᨶᩥᨣ᩠ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨳᩣ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᩋᨳᩔ ᨷᨧ᩠ᨨᨲᩮᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᩈᩮᩣ “ᩋᨿᩴ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩅᩥᨲᨠ᩠ᨠᩴ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ, ᩋᨶᨶᩩᨧ᩠ᨨᩅᩥᨠᩴ ᨲᩮ ᩑᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨷᨭᩥᨧᩮᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩥᨷᩔᨶᩴ ᩅᨯ᩠ᨰᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᩋᩁᩥᨿᨽᩪᨾᩥᩴ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ, ᨲᨳᩣ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨲᩦᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩑᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨ ᩋᩁᩥᨿᨽᩪᨾᩥᩴ ᩒᨠ᩠ᨠᨾᩥᨲᩩᩴ ᩋᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ, ᨲᩴ ᨠᩥᩃᩮᩈᩴ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᨾ᩠ᨽᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨾᨶᩈᩥᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣᩅ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨶ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᩣᨴᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᨲᩥ᪨ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᨲᩥ ᨧᩮ, ᨷᨭᩥᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩩᩁᩥᨾᨷᨴᩮᩈᩴᨿᩮᩅ ᩑᨲᩥ ᩋᩣᩃᩥᨶ᩠ᨴᨠᩅᩣᩈᩦ ᨾᩉᩣᨹᩩᩔᨴᩮᩅᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩅᩥᨿ᪨

ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᩑᨠᩪᨶᩅᩦᩈᨲᩥ ᩅᩔᩣᨶᩥ ᨣᨲᨷᨧ᩠ᨧᩣᨣᨲᩥᨠᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩪᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅ ᩅᩥᩉᩣᩈᩥ᪨ ᨾᨶᩩᩔᩣᨷᩥ ᩈᩩᨴᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩁᩣᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᨠᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᨧ ᩅᨷᨶ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨾᨴ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩣ ᨧ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᨶᩥ ᨧ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩣ ᨳᩮᩁᩴ ᨲᨳᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ – “ᩋᨿᩴ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨷᩩᨶᨷ᩠ᨷᩩᨶᩴ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᨾᩪᩊ᩠ᩉᩮᩣ, ᩏᨴᩣᩉᩩ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨷᨾᩩᨭ᩠ᨮᩮᩣ”ᨲᩥ ᩈᨾᩩᩃ᩠ᩃᨷᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᩴ ᩋᨶᩣᨴᩥᨿᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨿᩩᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶᩮᩅ ᩈᨾᨱᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩦᩈᨲᩥᩅᩔᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᩥ᪨ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᨴᩥᩅᩈᩮ ᨧᩔ ᨧᨦ᩠ᨠᨾᨠᩮᩣᨭᩥᨿᩴ ᩋᨵᩥᩅᨲ᩠ᨳᩣ ᨴᩮᩅᨲᩣ ᩋᨦ᩠ᨣᩩᩃᩦᩉᩥ ᨴᩦᨷᩴ ᩏᨩ᩠ᨩᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣᨷᩥ ᨾᩉᩣᩁᩣᨩᩣᨶᩮᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨧ ᨴᩮᩅᩣᨶᨾᩥᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩣ ᨧ ᩈᩉᨾ᩠ᨷᨲᩥ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᩣᨣᨾᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᨬ᩠ᨧ ᩒᨽᩣᩈᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩅᨶᩅᩣᩈᩦᨾᩉᩣᨲᩥᩔᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨲᩴ ᨴᩩᨲᩥᨿᨴᩥᩅᩈᩮ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥ – “ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨽᩣᨣᩮ ᩋᩣᨿᩈ᩠ᨾᨲᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩮ ᩒᨽᩣᩈᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩥ, ᨠᩥᩴ ᩈᩮᩣ ᩒᨽᩣᩈᩮᩣ”ᨲᩥ? ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩴ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩮᩣ “ᩒᨽᩣᩈᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨴᩦᨷᩮᩣᨽᩣᩈᩮᩣᨷᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨾᨱᩥᩒᨽᩣᩈᩮᩣᨷᩦ”ᨲᩥ ᩑᩅᨾᩣᨴᩥᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨲᩮᩣ “ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᩮᨳ ᨲᩩᨾ᩠ᩉᩮ”ᨲᩥ ᨶᩥᨻᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᩋᩣᨾᩣᨲᩥ ᨷᨭᩥᨩᩣᨶᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᩈᩥ᪨

ᨠᩣᩊᩅᩃ᩠ᩃᩥᨿᨾᨱ᩠ᨯᨷᩅᩣᩈᩦᨾᩉᩣᨶᩣᨣᨲ᩠ᨳᩮᩁᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨧ᪨ ᩈᩮᩣᨷᩥ ᨠᩥᩁ ᨣᨲᨷᨧ᩠ᨧᩣᨣᨲᩥᨠᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩪᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨮᨾᩴ ᨲᩣᩅ “ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᨷᨵᩣᨶᩴ ᨷᩪᨩᩮᩔᩣᨾᩦ”ᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨲ ᩅᩔᩣᨶᩥ ᨮᩣᨶᨧᨦ᩠ᨠᨾᨾᩮᩅ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩣᩈᩥ᪨ ᨷᩩᨶ ᩈᩮᩣᩊᩈ ᩅᩔᩣᨶᩥ ᨣᨲᨷᨧ᩠ᨧᩣᨣᨲᩥᨠᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᩥ᪨ ᩈᩮᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨷᩣᨴᩴ ᩏᨴ᩠ᨵᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᩏᨴ᩠ᨵᨭᩮ ᨷᨭᩥᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨣᩣᨾᩈᨾᩦᨷᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ “ᨣᩣᩅᩦ ᨶᩩ ᨷᨻ᩠ᨻᨩᩥᨲᩮᩣ ᨶᩪ”ᨲᩥ ᩋᩣᩈᨦ᩠ᨠᨶᩦᨿᨷ᩠ᨷᨴᩮᩈᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᩴ ᨷᩣᩁᩩᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨧ᩠ᨨᨠᩁᨠᨲᩮᩣ ᩏᨴᨠᩮᨶ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨵᩮᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨴᨠᨣᨱ᩠ᨯᩪᩈᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩴ ᨠᩣᩁᨱᩣ? “ᨾᩣ ᨾᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᨴᩣᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᩅᨶ᩠ᨴᩥᨲᩩᩴ ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨲᩮ ᨾᨶᩩᩔᩮ ‘ᨴᩦᨥᩣᨿᩩᨠᩣ ᩉᩮᩣᨳᩣ’ᨲᩥ ᩅᨧᨶᨾᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣᨷᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩮᩣ ᩋᩉᩮᩣᩈᩦ”ᨲᩥ “ᩋᨩ᩠ᨩ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨠᨲᩥᨾᩦ”ᨲᩥ ᨴᩥᩅᩈᩴ ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨣᨱᨶᩴ ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᩉᩴ ᩅᩣ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᩏᨴᨠᩴ ᨣᩥᩃᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᩁᩮᩣᨧᩮᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᨴᩥᩅᩈᩣᨴᩥᨷᩩᨧ᩠ᨨᨠᩣ ᨶ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶᩥᨠ᩠ᨡᨾᨶᩅᩮᩃᩣᨿᩴ ᨣᩣᨾᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩩᨽᩥᨲ᩠ᩅᩣᩅ ᨿᩣᨲᩥ᪨

ᨠᩃᨾ᩠ᨻᨲᩥᨲ᩠ᨳᩅᩥᩉᩣᩁᩮ ᩅᩔᩪᨷᨣᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩅᩥᨿ ᨧ᪨ ᨲᩮ ᨠᩥᩁ ᩋᩣᩈᩣᩊ᩠ᩉᩥᨷᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᨿᩴ ᨠᨲᩥᨠᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨠᩴᩈᩩ – “ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩴ ᨶᩣᩃᨷᩥᩔᩣᨾᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨣᩣᨾᨬ᩠ᨧ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨷᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩣ ᩏᨴᨠᨣᨱ᩠ᨯᩪᩈᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩅᩥᩈᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨴᩥᩅᩈᩣᨴᩦᩈᩩ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮᩈᩩ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᨷᨭᩥᨷᨩ᩠ᨩᩥᩴᩈᩩ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᨶᩩᩔᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩩᨽᨶᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᨩᩣᨶᩥᩴᩈᩩ – “ᩋᨩ᩠ᨩᩮᨠᩮᩣ ᩋᩣᨣᨲᩮᩣ, ᩋᨩ᩠ᨩ ᨴ᩠ᩅᩮ”ᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨬ᩠ᨧ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩᩴ – “ᨠᩥᩴ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᩑᨲᩮ ᩋᨾ᩠ᩉᩮᩉᩮᩅ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨶ ᩈᩃ᩠ᩃᨷᨶ᩠ᨲᩥ, ᩏᨴᩣᩉᩩ

អញ្ញមញ្ញម្បិ។ យទិ អញ្ញមញ្ញំ ន សល្លបន្តិ, អទ្ធា វិវាទជាតា ភវិស្សន្តិ។ ហន្ទ នេ អញ្ញមញ្ញំ ខមាបេស្សាមា”តិ សព្ពេ វិហារំ គន្ត្វា បញ្ញាសាយ ភិក្ខូសុ ទ្វេបិ ភិក្ខូ ឯកោកាសេ នាទ្ទសំសុ។ តតោ យោ តេសុ ចក្ខុមា បុរិសោ, សោ អាហ – “ន ភោ កលហការកានំ ឱកាសោ ឯទិសោ ហោតិ, សុសម្មដ្ឋំ ចេតិយង្គណំ ពោធិយង្គណំ, សុនិក្ខិត្តា សម្មជ្ជនិយោ, សុបដ្ឋិតំ បានីយំ បរិភោជនីយ”ន្តិ។ តេ តតោវ និវត្តា។ តេបិ ភិក្ខូ អន្តោតេមាសេយេវ អរហត្តំ បត្វា មហាបវារណាយំ វិសុទ្ធិបវារណំ បវារេសុំ។

ឯវំ កាឡវល្លិមណ្ឌបវាសី មហានាគត្ថេរោ វិយ, កលម្ពតិត្ថវិហារេ វស្សូបគតា ភិក្ខូ វិយ ច កម្មដ្ឋានយុត្តេនេវ ចិត្តេន បាទំ ឧទ្ធរន្តោ គាមសមីបំ បត្វា ឧទកគណ្ឌូសំ កត្វា វីថិយោ សល្លក្ខេត្វា យត្ថ សុរាសោណ្ឌធុត្តាទយោ កលហការកា ចណ្ឌហត្ថិអស្សាទយោ វា នត្ថិ, តំ វីថិំ បដិបជ្ជតិ។ តត្ថ ច បិណ្ឌាយ ចរមានោ ន តុរិតតុរិតោ វិយ ជវេន គច្ឆតិ។ ន ហិ ជវេន បិណ្ឌបាតិកធុតង្គំ នាម កិញ្ចិ អត្ថិ។ វិសមភូមិភាគប្បត្តំ បន ឧទកសកដំ វិយ និច្ចលោ ហុត្វា គច្ឆតិ។ អនុឃរំ បវិដ្ឋោ ច ទាតុកាមំ វា អទាតុកាមំ វា សល្លក្ខេតុំ តទនុរូបំ កាលំ អាគមេន្តោ ភិក្ខំ គហេត្វា អន្តោគាមេ វា ពហិគាមេ វា វិហារមេវ វា អាគន្ត្វា យថាផាសុកេ បតិរូបេ ឱកាសេ និសីទិត្វា កម្មដ្ឋានំ មនសិករោន្តោ អាហារេ បដិកូលសញ្ញំ ឧបដ្ឋបេត្វា អក្ខព្ភញ្ជនវណលេបនបុត្តមំសូបមវសេន បច្ចវេក្ខន្តោ អដ្ឋង្គសមន្នាគតំ អាហារំ អាហារេតិ, នេវ ទវាយ ន មទាយ ន មណ្ឌនាយ ន វិភូសនាយ…បេ… ភុត្តាវី ច ឧទកកិច្ចំ កត្វា មុហុត្តំ ភត្តកិលមថំ បដិប្បស្សម្ភេត្វា យថា បុរេភត្តំ, ឯវំ បច្ឆាភត្តំ បុរិមយាមំ បច្ឆិមយាមញ្ច កម្មដ្ឋានំ មនសិ ករោតិ។ អយំ វុច្ចតិ ហរតិ ច បច្ចាហរតិ ចាតិ។

ឥមំ បន ហរណបច្ចាហរណសង្ខាតំ គតបច្ចាគតិកវត្តំ បូរេន្តោ យទិ ឧបនិស្សយសម្បន្នោ ហោតិ, បឋមវយេ ឯវ អរហត្តំ បាបុណាតិ។ នោ ចេ បឋមវយេ បាបុណាតិ, អថ មជ្ឈិមវយេ បាបុណាតិ។ នោ ចេ មជ្ឈិមវយេ បាបុណាតិ, អថ បច្ឆិមវយេ បាបុណាតិ, នោ ចេ បច្ឆិមវយេ បាបុណាតិ, អថ មរណសមយេ។ នោ ចេ មរណសមយេ បាបុណាតិ, អថ ទេវបុត្តោ ហុត្វា។ នោ ចេ ទេវបុត្តោ ហុត្វា បាបុណាតិ, អនុប្បន្នេ ពុទ្ធេ និព្ពត្តោ បច្ចេកពោធិំ សច្ឆិករោតិ។ នោ ចេ បច្ចេកពោធិំ សច្ឆិករោតិ, អថ ពុទ្ធានំ សម្មុខីភាវេ ខិប្បាភិញ្ញោ វា ហោតិ, សេយ្យថាបិ ថេរោ ពាហិយោ ទារុចីរិយោ, មហាបញ្ញោ វា, សេយ្យថាបិ ថេរោ សារិបុត្តោ, មហិទ្ធិកោ វា, សេយ្យថាបិ ថេរោ មហាមោគ្គល្លានោ, ធុតវាទោ វា, សេយ្យថាបិ ថេរោ មហាកស្សបោ, ទិព្ពចក្ខុកោ វា, សេយ្យថាបិ ថេរោ អនុរុទ្ធោ, វិនយធរោ វា, សេយ្យថាបិ ថេរោ ឧបាលិ, ធម្មកថិកោ វា, សេយ្យថាបិ ថេរោ បុណ្ណោ មន្តាណិបុត្តោ, អារញ្ញិកោ វា, សេយ្យថាបិ ថេរោ រេវតោ, ពហុស្សុតោ វា, សេយ្យថាបិ ថេរោ អានន្ទោ, សិក្ខាកាមោ វា, សេយ្យថាបិ ថេរោ រាហុលោ ពុទ្ធបុត្តោតិ។ ឥតិ ឥមស្មិំ ចតុក្កេ យ្វាយំ ហរតិ បច្ចាហរតិ ច, តស្ស គោចរសម្បជញ្ញំ សិខាប្បត្តំ ហោតិ។

អភិក្កមាទីសុ បន អសម្មុយ្ហនំ អសម្មោហសម្បជញ្ញំ។ តំ ឯវំ វេទិតព្ពំ – ឥធ ភិក្ខុ អភិក្កមន្តោ វា បដិក្កមន្តោ វា យថា អន្ធបុថុជ្ជនា អភិក្កមាទីសុ – “អត្តា អភិក្កមតិ, អត្តនា អភិក្កមោ និព្ពត្តិតោ”តិ វា “អហំ អភិក្កមាមិ, មយា អភិក្កមោ និព្ពត្តិតោ”តិ វា សម្មុយ្ហន្តិ, តថា អសម្មុយ្ហន្តោ អភិក្កមាមីតិ ចិត្តេ ឧប្បជ្ជមានេ តេនេវ ចិត្តេន សទ្ធិំ ចិត្តសមុដ្ឋានា វាយោធាតុ វិញ្ញត្តិំ ជនយមានា ឧប្បជ្ជតិ, ឥតិ ចិត្តកិរិយវាយោធាតុវិប្ផារវសេន អយំ កាយសម្មតោ អដ្ឋិសង្ឃាដោ អភិក្កមតិ។ តស្សេវំ អភិក្កមតោ ឯកេកបាទុទ្ធរណេ បថវីធាតុ

អាបោធាតូតិ ទ្វេ ធាតុយោ ឱមត្តា ហោន្តិ មន្ទា, ឥតរា ទ្វេ អធិមត្តា ហោន្តិ ពលវតិយោ, តថា អតិហរណវីតិហរណេសុ, វោស្សជ្ជនេ តេជោធាតុ វាយោធាតូតិ ទ្វេ ធាតុយោ ឱមត្តា ហោន្តិ មន្ទា, ឥតរា ទ្វេ អធិមត្តា ហោន្តិ ពលវតិយោ, តថា សន្និក្ខេបនសន្និរុម្ភនេសុ។

តត្ថ ឧទ្ធរណេ បវត្តា រូបារូបធម្មា អតិហរណំ ន បាបុណន្តិ, តថា អតិហរណេ បវត្តា វីតិហរណំ, វីតិហរណេ បវត្តា វោស្សជ្ជនំ, វោស្សជ្ជនេ បវត្តា សន្និក្ខេបនំ, សន្និក្ខេបនេ បវត្តា សន្និរុម្ភនំ ន បាបុណន្តិ, តត្ថ តត្ថេវ បព្ពបព្ពំ សន្ធិសន្ធិ ឱធិឱធិ ហុត្វា តត្តកបាលេ បក្ខិត្តតិលានិ វិយ បដបដាយន្តា ភិជ្ជន្តិ។ តត្ថ កោ ឯកោ អភិក្កមតិ, កស្ស វា ឯកស្ស អភិក្កមនំ? បរមត្ថតោ ហិ ធាតូនំយេវ គមនំ, ធាតូនំ ឋានំ, ធាតូនំ និសជ្ជា, ធាតូនំ សយនំ។ តស្មិំ តស្មិំ ហិ កោដ្ឋាសេ សទ្ធិំ រូបេន –

“អញ្ញំ ឧប្បជ្ជតេ ចិត្តំ, អញ្ញំ ចិត្តំ និរុជ្ឈតិ;

អវីចិមនុសម្ពន្ធោ, នទីសោតោវ វត្តតី”តិ។ –

ឯវំ អភិក្កមាទីសុ អសម្មុយ្ហនំ អសម្មោហសម្បជញ្ញំ នាមាតិ។

និដ្ឋិតោ “អភិក្កន្តេ បដិក្កន្តេ សម្បជានការី ហោតី”តិបទស្ស អត្ថោ។

អាលោកិតេវិលោកិតេតិ ឯត្ថ បន អាលោកិតំ នាម បុរតោ បេក្ខនំ, វិលោកិតំ នាម អនុទិសាបេក្ខនំ។ អញ្ញានិបិ ហេដ្ឋា ឧបរិ បច្ឆតោ អនុបេក្ខនវសេន ឱលោកិតុល្លោកិតាបលោកិតានិ នាម ហោន្តិ។ តានិ ឥធ ន គហិតានិ, សារុប្បវសេន បន ឥមានេវ ទ្វេ គហិតានិ។ ឥមិនា វា មុខេន សព្ពានិបិ តានិ គហិតានេវាតិ។

តត្ថ “អាលោកេស្សាមី”តិ ចិត្តេ ឧប្បន្នេ ចិត្តវសេនេវ អនោលោកេត្វា អត្ថបរិគ្គហណំ សាត្ថកសម្បជញ្ញំ។ តំ អាយស្មន្តំ នន្ទំ កាយសក្ខិំ កត្វា វេទិតព្ពំ។ វុត្តញ្ហេតំ ភគវតា –

“សចេ, ភិក្ខវេ, នន្ទស្ស បុរត្ថិមា ទិសា អាលោកេតព្ពា ហោតិ, សព្ពំ ចេតសា សមន្នាហរិត្វា នន្ទោ បុរត្ថិមំ ទិសំ អាលោកេតិ ‘ឯវំ មេ បុរត្ថិមំ ទិសំ អាលោកយតោ នាភិជ្ឈាទោមនស្សា បាបកា អកុសលា ធម្មា អន្វាស្សវិស្សន្តី’តិ។ ឥតិហ តត្ថ សម្បជានោ ហោតិ។ សចេ, ភិក្ខវេ, នន្ទស្ស បច្ឆិមា ទិសា, ឧត្តរា ទិសា, ទក្ខិណា ទិសា, ឧទ្ធំ, អធោ, អនុទិសា អាលោកេតព្ពា ហោតិ, សព្ពំ ចេតសា សមន្នាហរិត្វា នន្ទោ អនុទិសំ អាលោកេតិ ‘ឯវំ មេ អនុទិសំ អាលោកយតោ’…បេ… សម្បជានោ ហោតី”តិ (អ. និ. ៨.៩)។

អបិច ឥធាបិ បុព្វេ វុត្តចេតិយទស្សនាទិវសេនេវ សាត្ថកតា ច សប្បាយតា ច វេទិតព្វា។ កម្មដ្ឋានស្ស បន អវិជហនមេវ គោចរសម្បជញ្ញំ, តស្មា ខន្ធធាតុអាយតនកម្មដ្ឋានិកេហិ អត្តនោ កម្មដ្ឋានវសេនេវ កសិណាទិកម្មដ្ឋានិកេហិ វា បន កម្មដ្ឋានសីសេនេវ អាលោកនវិលោកនំ កាតព្វំ។

“អព្ភន្តរេ អត្តា នាម អាលោកេតា វា វិលោកេតា វា នត្ថិ, ‘អាលោកេស្សាមី’តិ បន ចិត្តេ ឧប្បជ្ជមានេ តេនេវ ចិត្តេន សទ្ធិំ ចិត្តសមុដ្ឋានា វាយោធាតុ វិញ្ញត្តិំ ជនយមានា ឧប្បជ្ជតិ។ ឥតិ ចិត្តកិរិយវាយោធាតុវិប្ផារវសេន ហេដ្ឋិមំ អក្ខិទលំ អធោ សីទតិ, ឧបរិមំ ឧទ្ធំ លង្ឃេតិ, កោចិ យន្តកេន វិវរន្តោ នាម នត្ថិ, តតោ ចក្ខុវិញ្ញាណំ ទស្សនកិច្ចំ សាធេន្តំ ឧប្បជ្ជតី”តិ ឯវំ បជាននំ បនេត្ថ អសម្មោហសម្បជញ្ញំ នាម។

អបិច មូលបរិញ្ញាអាគន្តុកតាវកាលិកភាវវសេនបេត្ថ អសម្មោហសម្បជញ្ញំ វេទិតព្វំ។ មូលបរិញ្ញាវសេន តាវ –

“ភវង្គាវជ្ជនញ្ចេវ, ទស្សនំ សម្បដិច្ឆនំ;

សន្តីរណំ វោដ្ឋព្ពនំ, ជវនំ ភវតិ សត្តមំ”។

តត្ថ ភវង្គំ ឧបបត្តិភវស្ស អង្គកិច្ចំ សាធយមានំ បវត្តតិ, តំ អាវដ្ដេត្វា កិរិយមនោធាតុ អាវជ្ជនកិច្ចំ សាធយមានា, តន្និរោធា ចក្ខុវិញ្ញាណំ ទស្សនកិច្ចំ សាធយមានំ, តន្និរោធា វិបាកមនោធាតុ សម្បដិច្ឆនកិច្ចំ សាធយមានា, តន្និរោធា វិបាកមនោវិញ្ញាណធាតុ សន្តីរណកិច្ចំ សាធយមានា, តន្និរោធា កិរិយមនោវិញ្ញាណធាតុ វោដ្ឋព្ពនកិច្ចំ សាធយមានា, តន្និរោធា សត្តក្ខត្តុំ ជវនំ ជវតិ។ តត្ថ បឋមជវនេបិ “អយំ ឥត្ថី, អយំ បុរិសោ”តិ រជ្ជនទុស្សនមុយ្ហនវសេន អាលោកិតវិលោកិតំ ន ហោតិ, ទុតិយជវនេបិ…បេ… សត្តមជវនេបិ។ ឯតេសុ បន យុទ្ធមណ្ឌលេ យោធេសុ វិយ ហេដ្ឋុបរិយវសេន ភិជ្ជិត្វា បតិតេសុ “អយំ ឥត្ថី, អយំ បុរិសោ”តិ រជ្ជនាទិវសេន អាលោកិតវិលោកិតំ ហោតិ។ ឯវំ តាវេត្ថ មូលបរិញ្ញាវសេន អសម្មោហសម្បជញ្ញំ វេទិតព្វំ។

ចក្ខុទ្វារេ បន រូបេ អាបាថមាគតេ ភវង្គចលនតោ ឧទ្ធំ សកកិច្ចនិប្ផាទនវសេន អាវជ្ជនាទីសុ ឧប្បជ្ជិត្វា និរុទ្ធេសុ អវសានេ ជវនំ ឧប្បជ្ជតិ, តំ បុព្វេ ឧប្បន្នានំ អាវជ្ជនាទីនំ គេហភូតេ ចក្ខុទ្វារេ អាគន្តុកបុរិសោ វិយ ហោតិ។ តស្ស យថា បរគេហេ កិញ្ចិ យាចិតុំ បវិដ្ឋស្ស អាគន្តុកបុរិសស្ស គេហសាមិកេសុ តុណ្ហីមាសិនេសុ អាណាករណំ ន យុត្តំ, ឯវំ អាវជ្ជនាទីនំ គេហភូតេ ចក្ខុទ្វារេ អាវជ្ជនាទីសុបិ អរជ្ជន្តេសុ អទុស្សន្តេសុ អមុយ្ហន្តេសុ ច រជ្ជនទុស្សនមុយ្ហនំ អយុត្តន្តិ ឯវំ អាគន្តុកភាវវសេន អសម្មោហសម្បជញ្ញំ វេទិតព្វំ។

យានិ បនេតានិ ចក្ខុទ្វារេ វោដ្ឋព្ពនបរិយោសានានិ ចិត្តានិ ឧប្បជ្ជន្តិ, តានិ សទ្ធិំ សម្បយុត្តធម្មេហិ តត្ថ តត្ថេវ ភិជ្ជន្តិ, អញ្ញមញ្ញំ ន

ᨸᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᨩᩅᨶᩣᨴᩦᨶᩥ ᨲᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨿᨳᩣ ᩑᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨥᩁᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩮᩈᩩ ᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩ ᨾᨲᩮᩈᩩ ᩋᩅᩈᩮᩈᩔ ᩑᨠᩔ ᨲᨴᩉᩮᩅ ᨾᩁᨱᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᨧ᩠ᨧᨣᩦᨲᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᨽᩥᩁᨲᩥ ᨶᩣᨾ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩑᨠᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮ ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩋᩣᩅᨩ᩠ᨩᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳᩮᩅ ᨾᨲᩮᩈᩩ ᩋᩅᩈᩮᩈᩔ ᨲᨴᩉᩮᩅ ᨾᩁᨱᨵᨾ᩠ᨾᩔ ᨩᩅᨶᩔᩣᨸᩥ ᩁᨩ᩠ᨩᨶᨴᩩᩔᨶᨾᩩᨿ᩠ᩉᨶᩅᩈᩮᨶ ᩋᨽᩥᩁᨲᩥ ᨶᩣᨾ ᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨲᩣᩅᨠᩣᩃᩥᨠᨽᩣᩅᩅᩈᩮᨶ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨸᩥᨧ ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨿᨲᨶᨵᩣᨲᩩᨸᨧ᩠ᨧᨿᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩅᩈᩮᨶᨸᩮᨲᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩉᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᨧᩮᩅ ᩁᩪᨸᩴ ᨧ ᩁᩪᨸᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᨴᩔᨶᩴ ᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᨲᩴᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᩈᨬ᩠ᨬᩣᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᨹᩔᩣᨴᩥᨠᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᩣᩁᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨵᩮᩣ, ᩑᩅᨾᩮᨲᩮᩈᩴ ᨸᨬ᩠ᨧᨶ᩠ᨶᩴ ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᩈᨾᩅᩣᨿᩮ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᨶᩅᩥᩃᩮᩣᨠᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ, ᨠᩮᩣ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ? ᨲᨳᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨿᨲᨶᩴ, ᩁᩪᨸᩴ ᩁᩪᨸᩣᨿᨲᨶᩴ, ᨴᩔᨶᩴ ᨾᨶᩣᨿᨲᨶᩴ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨴᨿᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣᨿᨲᨶᩴ, ᩑᩅᨾᩮᨲᩮᩈᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᩋᩣᨿᨲᨶᩣᨶᩴ ᩈᨾᩅᩣᨿᩮ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᨶᩅᩥᩃᩮᩣᨠᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ, ᨠᩮᩣ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ? ᨲᨳᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨵᩣᨲᩩ, ᩁᩪᨸᩴ ᩁᩪᨸᨵᩣᨲᩩ, ᨴᩔᨶᩴ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᨵᩣᨲᩩ, ᨲᩴᩈᨾ᩠ᨸᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣᨴᨿᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨵᩣᨲᩩ, ᩑᩅᨾᩮᨲᩣᩈᩴ ᨧᨲᩩᨶ᩠ᨶᩴ ᨵᩣᨲᩪᨶᩴ ᩈᨾᩅᩣᨿᩮ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᨶᩅᩥᩃᩮᩣᨠᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ, ᨠᩮᩣ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ? ᨲᨳᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᨶᩥᩔᨿᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᩁᩪᨸᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᩋᩣᩅᨩ᩠ᨩᨶᩴ ᩋᨶᨶ᩠ᨲᩁᩈᨾᨶᨶ᩠ᨲᩁᩪᨸᨶᩥᩔᨿᨶᨲ᩠ᨳᩥᩅᩥᨣᨲᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᩣ ᩏᨸᨶᩥᩔᨿᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ, ᩅᩮᨴᨶᩣᨴᨿᩮᩣ ᩈᩉᨩᩣᨲᨸᨧ᩠ᨧᨿᩮᩣ᪨ ᩑᩅᨾᩮᨲᩮᩈᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣᨶᩴ ᩈᨾᩅᩣᨿᩮ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᨶᩅᩥᩃᩮᩣᨠᨶᩴ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨠᩮᩣ ᩑᨠᩮᩣ ᩋᩣᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩥ, ᨠᩮᩣ ᩅᩥᩃᩮᩣᨠᩮᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᨡᨶ᩠ᨵᩣᨿᨲᨶᨵᩣᨲᩩᨸᨧ᩠ᨧᨿᨸᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩅᩈᩮᨶᨸᩥ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲᩮ ᨸᩈᩣᩁᩥᨲᩮᨲᩥ ᨸᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᨶᨸᩈᩣᩁᨱᩮ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩅᩈᩮᨶᩮᩅ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᨶᨸᩈᩣᩁᨱᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᨴᩣᨶᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᨶᨸᩈᩣᩁᨱᨸᨧ᩠ᨧᨿᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᩈᩣᨲ᩠ᨳᨠᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᨲ᩠ᨳᨸᩣᨴᩮ ᩋᨲᩥᨧᩥᩁᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨸᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩔ ᨡᨱᩮ ᨡᨱᩮ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᩏᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᨣ᩠ᨣᩴ ᨶ ᩃᨽᨲᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨸᩁᩥᨸᨲᨲᩥ, ᩅᩥᩈᩮᩈᩴ ᨶᩣᨵᩥᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨠᩣᩃᩮ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩔ ᨠᩣᩃᩮ ᨸᩈᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩔ ᨸᨶ ᨲᩣ ᩅᩮᨴᨶᩣ ᨶᩩᨸ᩠ᨸᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᩑᨠᨣ᩠ᨣᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨹᩣᨲᩥᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᩅᩥᩈᩮᩈᨾᨵᩥᨣᨧ᩠ᨨᨲᩦᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩣᨶᨲ᩠ᨳᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨲ᩠ᨳᩮ ᨸᨶ ᩈᨲᩥᨸᩥ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᩣᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᩴ ᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᨸᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩴ᪨ ᨲᨲᩕᩣᨿᩴ ᨶᨿᩮᩣ – ᨾᩉᩣᨧᩮᨲᩥᨿᨦ᩠ᨣᨱᩮ ᨠᩥᩁ ᨴᩉᩁᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪ ᩈᨩ᩠ᨫᩣᨿᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩮᩈᩴ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩔᩮ ᨴᩉᩁᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩥᨿᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩴ ᩈᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩕᩮᨠᩮᩣ ᨴᩉᩁᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᨸᩈᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨠᩣᨿᩈᩴᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨶᩮᩅ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᨣᩥᩉᩦ ᨩᩣᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨸᩁᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨸᩣᨴᩴ ᨸᩈᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨾ᩠ᩉᩥ ᨸᩈᩣᩁᩮᩈᩥ, ᩋᨭ᩠ᨮᩥᩴ ᩋᩣᩉᨧ᩠ᨧ ᨸᩣᨴᩮᩣ ᨫᩣᨿᩥ᪨ ᩋᨸᩁᩮᩣ ᩅᨾ᩠ᨾᩥᨠᩮ ᨸᩈᩣᩁᩮᩈᩥ, ᩈᩮᩣ ᩋᩣᩈᩦᩅᩥᩈᩮᨶ ᨯᨭ᩠ᨮᩮᩣ᪨ ᩋᨸᩁᩮᩣ ᨧᩦᩅᩁᨠᩩᨭᩥᨴᨱ᩠ᨯᨠᩮ ᨸᩈᩣᩁᩮᩈᩥ, ᨲᩴ ᨾᨱᩥᩈᨸ᩠ᨸᩮᩣ ᨯᩴᩈᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᩁᩪᨸᩮ ᩋᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮ ᩋᨸᩈᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮ ᨸᩈᩣᩁᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩍᨴᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨸ᩠ᨸᩣᨿᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩴ᪨

ᨣᩮᩣᨧᩁᩈᨾ᩠ᨸᨩᨬ᩠ᨬᩴ ᨸᨶ ᨾᩉᩣᨳᩮᩁᩅᨲ᩠ᨳᩩᨶᩣ ᨴᩦᨸᩮᨲᨻ᩠ᨻᩴ – ᨾᩉᩣᨳᩮᩁᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᨴᩥᩅᩣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩉᩥ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᩴ ᨠᨳᨿᨾᩣᨶᩮᩣ ᩈᩉᩈᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᨿᨳᩣᨮᩣᨶᩮ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨱᩥᨠᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩮᩈᩥ᪨ ᨲᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩣ ᨸᩩᨧ᩠ᨨᩥᩴᩈᩩ – "ᨠᩈ᩠ᨾᩣ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᩈᩉᩈᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨸᩩᨶ ᨿᨳᩣᨮᩣᨶᩮ ᨮᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨱᩥᨠᩴ ᩈᨾᩥᨬ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᨳ"ᩣᨲᩥ᪨ ᨿᨲᩮᩣ ᨸᨭ᩠ᨮᩣᨿᩣᩉᩴ, ᩋᩣᩅᩩᩈᩮᩣ, ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᨲᩩᩴ ᩋᩣᩁᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᨶ ᨾᩮ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ

ហេត្វា សមិញ្ជិតប្ពេញ្ញា, ញ្ញាតិ បត ពុទ្ធេយ្យា សម្ពិ កេចយយាតេត កល្លដ្ឋាតិ ឃុញ្ញិត្វា សមិញ្ជិតោ, តស្មា បុត ឃចាចាតេត ធេបត្វា សមិតេញ្ញាសិត្តិ សាក្ខ, កតេត្ត, កិច្ចតា តាយ ឲចទ្ធេបត កចិតញ្ញាត្តិ ឲចមេតត្វាបិ កល្លដ្ឋាតាចិដហតមេច កោចទេសមេប្យញ្ញាត្តិ ខេចដិតញ្ញា

អញ្ញត្តទេ អត្តា តាយ កោចិ សមិញ្ញាតេត្តា ចា បសាតេតត្តា ចា តត្វិ, ចុត្តប្បការចិត្តកិរិយចាតេយាឆាតុចិប្បាតេត បត សុត្តាកណ្ឌតចមេត ចាទ្ធយត្តស្ស ហត្វបិចលព្វអត្ថ ចិយ សមិញ្ញាតបសាតាល ហោតីតិ បរិឌាតត្ថ បមេត្វ អសមេយ្យាហសមេប្យញ្ញាត្តិ ខេចដិតញ្ញា

សញ្ញាដិបត្តចីចចឆាតេណតិ ឲត្វ សញ្ញាដិចីចទាត្ថ តិចាសតបិទ្ធបតចមេត, បត្តស្ស កិច្ចាបដិក្កហណាឌិចមេត បរិតោតេកា ឆាតល តាយ តត្វ សញ្ញាដិចីចទឆាតេណ តាច តិចាមេសត្វា បិទ្ធបិត្វា ច បិណ្ឌាយ ចទេតា អាយិសលិតេកា, "សីតស្ស បដិឈាតាយា"តិអាដិតា តមេយត កាចតា ចុត្តប្បការទាមេយច ច អមេត្វា អមេត្វា តាយ តស្ស ចមេសត សាត្វកសមេប្យញ្ញា ខេចដិតញ្ញា

ក្ខណ្ឌុកតិកស្ស បត ទុត្តាលស្ស ច ចីចទំ សុលុមំ សប្បាយំ, សីតាលុកស្ស ឈត្ថ ទុបដ្ថ ចិបរីតំ អសប្បាយំ ឃស្ស កស្សចិ ឌិណ្ណ អសប្បាយមេច អក្កព្វអាឌិចាតេត ហិស្ស តំ បលិតេវិឆកទំ ហោតិ តចា បដ្ឋណ្ណទុក្កលិឌិតេកត្ថ លោកតឹយចីចទំ តាឌិសញ្ញាអទេញ្ញា ឲកកស្ស តិចាសត្តទាយកទំ , ឌីចិតត្តទាយកទេញ្ញាបិ ហោតិ តិប្បទិយាមេយត បត យំ តិមិត្តកម្មាឌិមិន្ទាឌីចចមេត ក្ខប្បត្តិ, ឃញ្ញាស្ស មេចយាតស្ស អក្សុសលិ ឆម្មា អភិចឌ្ឍត្តិ, កុសលិ ឆម្មា បរិហាយត្តិ , តំ អសប្បាយំ ចិបរីតំ សប្បាយំ, តស្ស ចមេសតេត្វ សប្បាយសមេប្យញ្ញា, កល្លដ្ឋាតាចិដហតចមេសតេច ច កោចទេសមេប្យញ្ញា ខេចដិតញ្ញា

អញ្ញត្តទេ អត្តា តាយ កោចិ ចីចទំ បិទ្ធបមេត្តា តត្វិ, ចុត្តប្បការចិត្តកិរិយចាតេយាឆាតុចិប្បាតេតច បត ចីចទបិទ្ធបត្ថ ហោតិ តត្វ ចីចមេយ្យិ អចេតត្ថ, កាមេយាបិ អចេតតោ ចីចទំ ត ឌាតាតិ "យយា កាមេយា បិទ្ធបិតោ"តិ កាមេយាបិ ត ឌាតាតិ "អហំ ចីចទេត បិទ្ធបិតោ"តិ ឆាតុយោច ឆាតុសម្ពហំ បដិន្ធាតេត្តិ បដបិលិតិកាយ មេបិត្វកទ្ធបបដិន្ធាឆតេ ចិយ តស្មា តេច សុត្តទំ ចីចទំ លកិត្វា មេសាយតស្ស កាតញ្ញា, ត អសុត្តទំ លកិត្វា ចោយតស្ស តាកចម្មិកចេតិយទុក្ខាឌីសុ ហិ កោចិ យាលិកត្តឆ្នយចត្វាឌីហិ សក្កាទំ កទោត្តិ, កោចិ ក្ខុចយុត្តកក្កុយឆណ្ឌសត្វបហារាឌីហិ អសក្កាទំ ត តេហិ តាកចម្មិកទុក្ខាឆយោ មេសាយតស្ស ចា កទោត្តិ ចោយតស្ស ចា ឲចមេយចំ តេច សុត្តទំ ចីចទំ លកិត្វា មេសាយតស្ស កាតញ្ញា, ត អសុត្តទំ លកិត្វា ចោយតស្សត្តិ ឲចំ បចត្តបដិសញ្ញាតចមេសតេត្វ អសមេយ្យាហសមេប្យញ្ញា ខេចដិតញ្ញា

បត្តឆាតេណបិ បត្តិ សហសាច អក្កហេត្វា – "ញ្ញាយំ កហេត្វា បិណ្ឌាយ ចទយាតោ កិក្ខុ លកិស្សាមី"តិ ឲចំ បត្តក្កហណបច្ចយា បដិលកិតញ្ញាអត្វចមេសត សាត្វកសមេប្យញ្ញា ខេចដិតញ្ញា កិសទុត្តាលសរីរស្ស បត កទ្ធបមេត្តា អសប្បាតេយា ឃស្ស កស្សចិ ចតុបញ្ញាកណ្ឌិកាហតោ ទុត្តិមេសាឆតិយោ អសប្បាតេយាច ទុមេណ្ឌាតបមេត្តា ហិ ត ចដ្ឋតិ, តំ ឆោចត្តមេស្សច ចស្ស បលិតេវិឆោ ហោតិ យណិចណ្ណបមេត្តា បត លោកតឹយោ ចីចមេទ ចុត្តតមេយតេច អសប្បាតេយា តិមិត្តកម្មាឌិចមេសត លទ្ធោ, បត ឃញ្ញាស្ស មេចយាតស្ស អក្សុសលិ ឆម្មា អភិចឌ្ឍត្តិ, កុសលិ ឆម្មា បរិហាយត្តិ, អយំ ឲកត្តអសប្បាតេយាច ចិបរីតោ សប្បាតេយា តស្ស ចមេសតេត្វ សប្បាយសមេប្យញ្ញា, កល្លដ្ឋាតាចិដហតចមេសតេច ច កោចទេសមេប្យញ្ញា ខេចដិតញ្ញា

ᩋᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩥᩁᩥᨿᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩᩅᩥᨷ᩠ᨹᩣᩁᩮᨶᩮᩅ ᨷᨲ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣᨷᩥ
ᩋᨧᩮᨲᨶᩮᩣ, ᩉᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᩋᨧᩮᨲᨶᩣ᪨ ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᨩᩣᨶᩣᨲᩥ “ᩋᩉᩴ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᩉᩥ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨ ᩉᨲ᩠ᨳᩣᨷᩥ ᨶ ᨩᩣᨶᨶ᩠ᨲᩥ “ᨷᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨾ᩠ᩉᩮᩉᩥ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ”ᨲᩥ᪨
ᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩣᩅ ᨵᩣᨲᩩᩈᨾᩪᩉᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨱ᩠ᨯᩣᩈᩮᨶ ᩋᨣ᩠ᨣᩥᩅᨱ᩠ᨱᨷᨲ᩠ᨲᨣ᩠ᨣᩉᨱᩮ ᩅᩥᨿᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨷᩁᩥᩈᨦ᩠ᨡᩣᨶᩅᩈᩮᨶᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᩈᨾ᩠ᨷᨩᨬ᩠ᨬᩴ
ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨷᩥᨧ ᨿᨳᩣ ᨨᩥᨶ᩠ᨶᩉᨲ᩠ᨳᨷᩣᨴᩮ ᩅᨱᨾᩩᨡᩮᩉᩥ ᨷᨣ᩠ᨥᩁᩥᨲᨷᩩᨻ᩠ᨻᩃᩮᩣᩉᩥᨲᨠᩥᨾᩥᨠᩩᩃᩮ ᨶᩦᩃᨾᨠ᩠ᨡᩥᨠᩈᨾ᩠ᨷᩁᩥᨠᩥᨱ᩠ᨱᩮ ᩋᨶᩣᨳᩈᩣᩃᩣᨿ ᩋᨶᩣᨳᨾᨶᩩᩔᩮ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ
ᨴᨿᩣᩃᩩᨠᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩣ ᨲᩮᩈᩴ ᩅᨱᨷᨭ᩠ᨭᨧᩮᩣᩊᨠᩣᨶᩥ ᨧᩮᩅ ᨠᨷᩣᩃᩣᨴᩦᩉᩥ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᩣᨶᩥ ᨧ ᩏᨷᨶᩣᨾᩮᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨧᩮᩣᩊᨠᩣᨶᩥᨷᩥ ᨠᩮᩈᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᨱ᩠ᩉᩣᨶᩥ,
ᨠᩮᩈᨬ᩠ᨧᩥ ᨳᩪᩃᩣᨶᩥ ᨷᩣᨷᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ, ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨠᨷᩣᩃᨠᩣᨶᩥᨷᩥ ᨠᩮᩈᨬ᩠ᨧᩥ ᩈᩩᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ, ᨠᩮᩈᨬ᩠ᨧᩥ ᨴᩩᩔᨱ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨷᩣᨷᩩᨱᨶ᩠ᨲᩥ, ᨶ ᨲᩮ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩈᩩᨾᨶᩣ ᩅᩣ ᨴᩩᨾ᩠ᨾᨶᩣ ᩅᩣ
ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩅᨱᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᩣᨴᨶᨾᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶᩮᩅ ᩉᩥ ᨧᩮᩣᩊᨠᩮᨶ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᨾᨲ᩠ᨲᨠᩮᨶᩮᩅ ᨧ ᨠᨷᩣᩃᨠᩮᨶ ᨲᩮᩈᩴ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ
ᩅᨱᨧᩮᩣᩊᨠᩴ ᩅᩥᨿ ᨧᩦᩅᩁᩴ, ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨠᨷᩣᩃᨠᩴ ᩅᩥᨿ ᨧ ᨷᨲ᩠ᨲᩴ, ᨠᨷᩣᩃᩮ ᨽᩮᩈᨩ᩠ᨩᨾᩥᩅ ᨧ ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᩃᨴ᩠ᨵᨽᩥᨠ᩠ᨡᩴ ᩈᩃ᩠ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ
ᩈᨦ᩠ᨥᩣᨭᩥᨷᨲ᩠ᨲᨧᩦᩅᩁᨵᩣᩁᨱᩮ ᩋᩈᨾ᩠ᨾᩮᩣᩉᩈᨾ᩠ᨷᨩᨬ᩠ᨬᩮᨶ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩈᨾ᩠ᨷᨩᩣᨶᨠᩣᩁᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᩋᩈᩥᨲᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᩈᩥᨲᩮᨲᩥ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᨷᩣᨲᨽᩮᩣᨩᨶᩮ᪨ ᨷᩦᨲᩮᨲᩥ ᨿᩣᨣᩩᩋᩣᨴᩥᨷᩣᨶᩮ᪨ ᨡᩣᨿᩥᨲᩮᨲᩥ ᨷᩥᨭ᩠ᨮᨡᨩ᩠ᨩᨠᩣᨴᩥᨡᩣᨴᨶᩮ᪨ ᩈᩣᨿᩥᨲᩮᨲᩥ
ᨾᨵᩩᨹᩣᨱᩥᨲᩣᨴᩥᩈᩣᨿᨶᩮ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᨶᩮᩅ ᨴᩅᩣᨿᩣ”ᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨶᩣ ᨶᨿᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨭ᩠ᨮᩅᩥᨵᩮᩣᨷᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᨶᩣᨾ, ᨲᩔ ᩅᩈᩮᨶ ᩈᩣᨲ᩠ᨳᨠᩈᨾ᩠ᨷᨩᨬ᩠ᨬᩴ
ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩃᩪᨡᨷᨱᩦᨲᨲᩥᨲ᩠ᨲᨾᨵᩩᩁᩣᨴᩦᩈᩩ ᨷᨶ ᨿᩮᨶ ᨽᩮᩣᨩᨶᩮᨶ ᨿᩔ ᩋᨹᩣᩈᩩ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩴ ᨲᩔ ᩋᩈᨷ᩠ᨷᩣᨿᩴ᪨ ᨿᩴ ᨷᨶ ᨶᩥᨾᩥᨲ᩠ᨲᨠᨾ᩠ᨾᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᨷᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᩴ,
ᨿᨬ᩠ᨧᩔ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨲᩮᩣ ᩋᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᩋᨽᩥᩅᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩩᩈᩃᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᩣ ᨷᩁᩥᩉᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᩴ ᩑᨠᨶ᩠ᨲᩋᩈᨷ᩠ᨷᩣᨿᨾᩮᩅ᪨ ᩅᩥᨷᩁᩦᨲᩴ ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨿᩴ᪨ ᨲᩔ ᩅᩈᩮᨶ
ᩈᨷ᩠ᨷᩣᨿᩈᨾ᩠ᨷᨩᨬ᩠ᨬᩴ, ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᩅᩥᨩᩉᨶᩅᩈᩮᨶ ᨧ ᨣᩮᩣᨧᩁᩈᨾ᩠ᨷᨩᨬ᩠ᨬᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ᩋᨻ᩠ᨽᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩣᨾ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨽᩩᨬ᩠ᨩᨠᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩥᩁᩥᨿᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩᩅᩥᨷ᩠ᨹᩣᩁᩮᨶᩮᩅ ᨷᨲ᩠ᨲᨷᨭᩥᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ,
ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩥᩁᩥᨿᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩᩅᩥᨷ᩠ᨹᩣᩁᩮᨶᩮᩅ ᩉᨲ᩠ᨳᩔ ᨷᨲ᩠ᨲᩮ ᩒᨲᩣᩁᨱᩴ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩥᩁᩥᨿᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩᩅᩥᨷ᩠ᨹᩣᩁᩮᨶᩮᩅ ᩋᩣᩃᩮᩣᨷᨠᩁᨱᩴ
ᩋᩣᩃᩮᩣᨷᩏᨴ᩠ᨵᩁᨱᩴ ᨾᩩᨡᩅᩥᩅᩁᨱᨬ᩠ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨠᩩᨬ᩠ᨧᩥᨠᩣᨿ ᨶ ᨿᨶ᩠ᨲᨠᩮᨶ ᩉᨶᩩᨠᨭ᩠ᨮᩦᨶᩥ ᩅᩥᩅᩁᨲᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨠᩥᩁᩥᨿᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩᩅᩥᨷ᩠ᨹᩣᩁᩮᨶᩮᩅ
ᩋᩣᩃᩮᩣᨷᩔ ᨾᩩᨡᩮ ᨮᨷᨶᩴ ᩏᨷᩁᩥᨴᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᨾᩩᩈᩃᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᩣᨵᨶᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨴᨶ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩏᨴᩩᨠ᩠ᨡᩃᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᩣᨵᨶᩴ ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᨿ ᩉᨲ᩠ᨳᨠᩥᨧ᩠ᨧᩈᩣᨵᨶᨬ᩠ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ ᨲᩴ ᨲᨲ᩠ᨳ
ᩋᨣ᩠ᨣᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᨿ ᨲᨶᩩᨠᨡᩮᩊᩮᩣ, ᨾᩪᩃᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᨿ ᨻᩉᩃᨡᩮᩊᩮᩣ ᨾᨠ᩠ᨡᩮᨲᩥ᪨ ᨲᩴ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨴᨶ᩠ᨲᩏᨴᩩᨠ᩠ᨡᩃᩮ ᨩᩥᩅ᩠ᩉᩣᩉᨲ᩠ᨳᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩥᨲᩴ ᨡᩮᩊᩏᨴᨠᨲᩮᨾᩥᨲᩴ
ᩏᨷᩁᩥᨴᨶ᩠ᨲᨾᩩᩈᩃᩈᨬ᩠ᨧᩩᨱ᩠ᨱᩥᨲᩴ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨠᨭᨧ᩠ᨨᩩᨶᩣ ᩅᩣ ᨴᨻ᩠ᨻᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩅᩮᩈᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩᨿᩣᩅ ᨷᩅᩥᩈᨲᩥ᪨ ᨷᩅᩥᨭ᩠ᨮᩴ ᨷᩅᩥᨭ᩠ᨮᩴ
ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨷᩃᩣᩃᩈᨶ᩠ᨳᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨵᩣᩁᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩᩅᩈᩮᨶᩮᩅ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ᪨ ᨮᩥᨲᩴ ᨮᩥᨲᩴ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᨶᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩥ ᨩᩣᩃᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨧᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ
ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨲᩮᨩᩮᩣᨵᩣᨲᩩᨿᩣᩅ ᨷᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᨷᨠ᩠ᨠ ᨷᨠ᩠ᨠ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨴᨱ᩠ᨯᨠᩮᨶ ᩅᩣ ᨿᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩅᩣ ᨻᩉᩥ ᨶᩦᩉᩁᨠᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩅᩣᨿᩮᩣᨵᩣᨲᩩᨿᩮᩅ ᨶᩦᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩍᨲᩥ

វាយោធាតុ អតិហរតិ ច វីតិហរតិ ច ធារេតិ ច បរិវត្តេតិ ច សញ្ចុណ្ណេតិ ច វិសោសេតិ ច នីហរតិ ច; បថវីធាតុ ធារេតិ ច បរិវត្តេតិ ច សញ្ចុណ្ណេតិ ច វិសោសេតិ ច; អាបោធាតុ សិនេហេតិ ច អល្លត្តញ្ច អនុបាលេតិ; តេជោធាតុ អន្តោបវិដ្ឋំ បរិបាចេតិ; អាកាសធាតុ អញ្ជសោ ហោតិ; វិញ្ញាណធាតុ តត្ថ តត្ថ សម្មាបយោគមន្វាយ អាភុជតីតិ ឯវំ បច្ចវេក្ខណវសេនេត្ថ អសម្មោហសម្បជញ្ញំ វេទិតព្វំ។

អបិច គមនតោ, បរិយេសនតោ, បរិភោគតោ, អាសយតោ, និធានតោ, អបរិបក្កតោ, បរិបក្កតោ, ផលតោ, និស្សន្ទតោ, សម្មក្ខនតោតិ ឯវំ ទសវិធំ បដិកូលភាវំ បច្ចវេក្ខណតោបេត្ថ អសម្មោហសម្បជញ្ញំ វេទិតព្វំ។ វិត្ថារកថា បនេត្ថ វិសុទ្ធិមគ្គេ (វិសុទ្ធិ. ១.២៩៤ អាទយោ) អាហារបដិកូលសញ្ញានិទ្ទេសតោ គហេតព្វា។

ឧច្ចារបស្សាវកម្មេតិ ឧច្ចារស្ស ច បស្សាវស្ស ច ករណេ។ តត្ថ បត្តកាលេ ឧច្ចារបស្សាវំ អករោន្តស្ស សកលសរីរតោ សេទា មុច្ចន្តិ, អក្ខីនិ ភមន្តិ, ចិត្តំ ន ឯកគ្គំ ហោតិ, អញ្ញោ ច រោគោ ឧប្បជ្ជតិ។ ករោន្តស្ស បន សព្ពំ តំ ន ហោតីតិ អយមេត្ថ អត្ថោ។ តស្ស វសេន សាត្ថកសម្បជញ្ញំ វេទិតព្វំ។ អដ្ឋានេ ឧច្ចារបស្សាវំ ករោន្តស្ស បន អាបត្តិ ហោតិ, អយសោ វឌ្ឍតិ, ជីវិតន្តរាយោបិ ហោតិ។ បតិរូបេ ឋានេ ករោន្តស្ស សព្ពំ តំ ន ហោតីតិ ឥទមេត្ថ សប្បាយំ។ តស្ស វសេន សប្បាយសម្បជញ្ញំ, កម្មដ្ឋានាវិជហនវសេន ច គោចរសម្បជញ្ញំ វេទិតព្វំ។

អព្ភន្តរេ អត្តា នាម កោចិ ឧច្ចារបស្សាវកម្មំ ករោន្តោ នត្ថិ, ចិត្តកិរិយវាយោធាតុវិប្ផារេនេវ បន ឧច្ចារបស្សាវកម្មំ ហោតិ។ យថា បន បក្កេ គណ្ឌេ គណ្ឌភេទេន បុព្ពលោហិតំ អកាមតាយ និក្ខមតិ, យថា ច អតិភរិតា ឧទកភាជនា ឧទកំ អកាមតាយ និក្ខមតិ, ឯវំ បក្កាសយមុត្តាសយេសុ សន្និចិតា ឧច្ចារបស្សាវា វាយុវេគសមុប្បីឡិតា អកាមតាយបិ និក្ខមន្តិ។ សោ បនាយំ ឯវំ និក្ខមន្តោ ឧច្ចារបស្សាវោ នេវ តស្ស ភិក្ខុនោ អត្តនោ ហោតិ ន បរស្ស, កេវលំ សរីរនិស្សន្ទោវ ហោតិ។ យថា កិំ? យថា ឧទកតុម្ពតោ បុរាណោទកំ ឆឌ្ឌេន្តស្ស នេវ តំ អត្តនោ ហោតិ ន បរេសំ, កេវលំ បដិជគ្គនមត្តមេវ ហោតិ។ ឯវំ បច្ចវេក្ខណវសេនេត្ថ អសម្មោហសម្បជញ្ញំ វេទិតព្វំ។

គតាទីសុ គតេតិ គមនេ។ ឋិតេតិ ឋានេ។ និសិន្នេតិ និសជ្ជាយ។ សុត្តេតិ សយនេ។ ជាគរិតេតិ ជាគរណេ។ ភាសិតេតិ កថនេ។ តុណ្ហីភាវេតិ អកថនេ។ ឯត្ថ ច យោ ចិរំ គន្ត្វា វា ចង្កមិត្វា វា អបរភាគេ ឋិតោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ “ចង្កមនកាលេ បវត្តា រូបារូបធម្មា ឯត្ថេវ និរុទ្ធា”តិ, អយំ គតេ សម្បជានការី នាម។

យោ សជ្ឈាយំ វា ករោន្តោ បញ្ហំ វា វិស្សជ្ជេន្តោ កម្មដ្ឋានំ វា មនសិករោន្តោ ចិរំ ឋត្វា អបរភាគេ និសិន្នោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ “ឋិតកាលេ បវត្តា រូបារូបធម្មា ឯត្ថេវ និរុទ្ធា”តិ, អយំ ឋិតេ សម្បជានការី នាម។

យោ សជ្ឈាយាទិករណវសេនេវ ចិរំ និសីទិត្វា អបរភាគេ និបន្នោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – “និសិន្នកាលេ បវត្តា រូបារូបធម្មា តត្ថេវ និរុទ្ធា”តិ, អយំ និសិន្នេ សម្បជានការី នាម.

យោ បន និបន្នកោវ សជ្ឈាយំ ករោន្តោ កម្មដ្ឋានំ វា មនសិករោន្តោ និទ្ទំ ឱក្កមិត្វា អបរភាគេ វុដ្ឋាយ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – “សយនកាលេ បវត្តា រូបារូបធម្មា តត្ថេវ និរុទ្ធា”តិ, អយំ សុត្តេ ច ជាគរិតេ ច សម្បជានការី នាម. កិរិយាមយបវត្តានញ្ហិ អប្បវត្តំ សុត្តំ នាម, បវត្តំ ជាគរិតំ នាមាតិ.

យោ បន ភាសមានោ – “អយំ សទ្ទោ នាម ឱដ្ឋេ ច បដិច្ច ទន្តេ ច ជិវ្ហញ្ច តាលុញ្ច បដិច្ច ចិត្តស្ស ច តទនុរូបំ បយោគំ បដិច្ច ជាយតី”តិ សតោ សម្បជានោ ភាសតិ, ចិរំ វា បន កាលំ សជ្ឈាយំ កត្វា ធម្មំ វា កថេត្វា កម្មដ្ឋានំ វា បរិវត្តេត្វា បញ្ហំ វា វិស្សជ្ជេត្វា អបរភាគេ តុណ្ហីភូតោ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ “ភាសិតកាលេ ឧប្បន្នា រូបារូបធម្មា តត្ថេវ និរុទ្ធា”តិ អយំ ភាសិតេ សម្បជានការី នាម.

យោ តុណ្ហីភូតោ ចិរំ ធម្មំ វា កម្មដ្ឋានំ វា មនសិកត្វា អបរភាគេ ឥតិ បដិសញ្ចិក្ខតិ – “តុណ្ហីភូតកាលេ បវត្តា រូបារូបធម្មា តត្ថេវ និរុទ្ធា”តិ. ឧបាទារូបបវត្តិយា សតិ ភាសតិ នាម, អសតិ តុណ្ហី ភវតិ នាមាតិ, អយំ តុណ្ហីភាវេ សម្បជានការី នាមាតិ. ឯវមេត្ថ អសម្មោហសម្បជញ្ញំ តស្ស វសេន សម្បជានការិតា វេទិតព្វា. ឥមស្មិំ សុត្តេ សតិបដ្ឋានមិស្សកសម្បជញ្ញំ បុព្វភាគំ កថិតំ.

២. ភិក្ខុសុត្តវណ្ណនា

១៦៩. តតិយេ ឯវមេវ បនិធេកច្ចេតិ សោ កិរ ភិក្ខុ កម្មដ្ឋានំ កថាបេត្វា ឥតោ ចិតោ ច អាហិណ្ឌតិ, កាយវិវេកំ នានុយុញ្ជតិ. តេន តំ ភគវា និគ្គណ្ហន្តោ ឯវមាហ. តស្មាតិ យស្មា សំខិត្តេន ទេសេតុំ យាចសិ, តស្មា. ទិដ្ឋីតិ កម្មស្សកតាទិដ្ឋិ.

៣. សាលសុត្តវណ្ណនា

១៧០. ចតុត្ថេ ធម្មវិនយោតិ ធម្មោតិ វា វិនយោតិ វា ឧភយមេតំ សត្ថុសាសនស្សេវ នាមំ. សមាទបេតព្វាតិ គណ្ហាបេតព្វា. ឯកោទិភូតាតិ ខណិកសមាធិនា ឯកគ្គភូតា. សមាហិតា ឯកគ្គចិត្តាតិ ឧបចារប្បនាវសេន សម្មា ឋបិតចិត្តា ច ឯកគ្គចិត្តា ច. ឥមស្មិំ សុត្តេ នវកភិក្ខូហិ ចេវ ខីណាសវេហិ ច ភាវិតសតិបដ្ឋានា បុព្វភាគា, សេក្ខេហិ ភាវិតា មិស្សកា.

៤. សកុណគ្ឃិសុត្តវណ្ណនា

៦៧៦. ឆដ្ឋេ សកុណគ្ឃីតិ សកុណំ ហនតីតិ សកុណគ្ឃិ, សេនស្សេតំ អធិវចនំ. សហសា អជ្ឈប្បត្តាតិ ឯកសាហសេន បត្តា. អលក្ខិកាតិ និស្សិរិកា. អប្បបុញ្ញាតិ បរិត្តបុញ្ញា. សចេជ្ជ មយន្តិ សចេ អជ្ជ មយំ. នង្គលកដ្ឋករណន្តិ នង្គលេន កសិករណំ, អធុនា កដ្ឋំ ខេត្តដ្ឋានន្តិ អត្ថោ. លេឌ្ឌុដ្ឋានន្តិ លេឌ្ឌូនំ ឋានំ. និវរយាមាតិ សយា វរយាមា, អត្តនោ ពលស្ស សុដ្ឋុ វណ្ណំ វរយាមាតិ អត្ថោ. មហន្តំ លេឌ្ឌុំ អភិរុហិត្វាតិ ឧទ្ធតសណ្ឋានេន ឋិតេសុ តីសុ លេឌ្ឌូសុ “ឥទានិ សេនោ អាគច្ឆតុ ឥទានិ តិក្ខិយិស្សាមិ, ឥទានិ អាគច្ឆតុ ឥទានី”តិ សល្លក្ខេត្វា តេសុ ឯកំ លេឌ្ឌុំ អភិរុហិត្វា អដ្ឋាសិ អវទមានោ. សន្នយ្ហាតិ ឧរប្បំ សន្នយ្ហមានោ វិយ សន្នយ្ហិត្វា សុដ្ឋុ ឋបេត្វា. ពាហុអាគតោ វោ ព្យាឃត្តិ “មយ្ហំអត្ថាយ អយំ ពាហុតំ ឋានំ អាគតោ, អយំ អវសិដ្ឋំ, ខ្ទានិ យំ ករិស្សតី”តិ ញត្វា ញាណុក្ខេប្បំ វិយ វិតិវត្តិត្វា តស្សេវ លេឌ្ឌុស្ស អន្តរេ បច្ចុបាទិ, បដិបន្តោ បវិដ្ឋោតិ អត្ថោ. ឧរំ បច្ចតាឡេសីតិ “ឧក្កប្បហារេនេវ លាបស្ស សីសំ ឆិន្ទិត្វា គហេស្សាមី”តិ បក្ខន្តោ វេគំ សន្ធារេតុំ អសក្កោន្តោ តស្មិំ លេឌ្ឌុម្ហិ ឧរំ បតាឡេសិ. តាវទេវស្ស ហទយមំសំ ផាលិយិត្វា អគ្គ ឡិវបិ “ដិដ្ឋា វត សត្តុនោ បិដ្ឋី”តិ ហដ្ឋតុដ្ឋោ តស្ស ហទយេ អបរាបរំ វគ្គិ.

៧. មក្កដសុត្តវណ្ណនា

៦៧៧. សត្តមេ ទុគ្គាតិ ទុគ្គមា. ចារីតិ សញ្ចារោ. លេបំ ឱឌ្ឌេន្តីតិ វដរុក្ខខីរាទីហិ យោជេត្វា លេបំ ករោន្តិ, តំ មក្កដានំ ឆុវកាយកដ្ឋានន្តិ សល្លក្ខេត្វា រុក្ខសាខាទីសុ ឋបេន្តិ. បញ្ចោឌ្ឌិតោតិ បញ្ចសុ ឋានេសុ គាឡ្ហលគ្គោ បចេសត្វា ករោឌ្ឋា គាឡ្ហំ បិក្ខា វិយ ឱឌ្ឌិតោ. ថុនំ សេតីតិ ថុនន្តោ សយតិ.

៨. សូទសុត្តវណ្ណនា

៦៧៨. អដ្ឋមេ សូទោតិ ភត្តការកោ. នានច្ចយេហីតិ នានារសេហិ, នានាវិធេហីតិ អត្ថោ. អម្ពិលគ្គេហីតិ អម្ពិលកោដ្ឋាសេហិ. ឯសេវ នយោ សព្ពត្ថ. អភិហរតីតិ ឧបនាមេតិ. ពហុំ គណ្ហាតីតិ ឯកក្ខណេន ពហុំ គណ្ហាតិ. ពហុំ គណ្ហន្តស្សាបិ បុនប្បុនំ គណ្ហន្តស្សាបិ ពហុំ គណ្ហាតិ. អភិហារានន្តិ សតំ វា សហស្សំ វា ឧក្ខិបិត្វា អភិហដានំ លាភានំ. ឧបក្កិលេសាតិ បញ្ច នីវរណា. និមិត្តំ ន ឧគ្គណ្ហាតីតិ “ឥទំ មេ កម្មដ្ឋានំ អនុលោមំ វា គោត្រភុំ វា អាហច្ច ឋិត”ន្តិ ន ជានាតិ, អត្តនោ ចិត្តស្ស និមិត្តំ គណ្ហិតុំ ន សក្កោតិ. ឥមស្មិំ សុត្តេ បុព្ពភាគវិបស្សនា សតិបដ្ឋានាវ កថិតា.

៩. គិលានសុត្តវណ្ណនា

៦៧៩. នវមេ ពេឡុវគាមកេតិ វេសាលិយា សមីបេ ឧបនិស្សាយ បាទគាមកោ អត្ថិ, តស្មិំ. យថាមិត្តន្តិអាទីសុ មិត្តាតិ មិត្តាវ. សន្ទិដ្ឋាតិ តត្ថ តត្ថ សង្គម្ម ទិដ្ឋមត្តា នាតិទឡ្ហមិត្តា. សម្ភត្តាតិ សុដ្ឋុ ភត្តា សិនេហវន្តោ ទឡ្ហមិត្តា. យេសំ យត្ថ យត្ថ ឧបគតានំ ផាសុ ហោតិ អត្ថិ, តេ តត្ថ តត្ថ វស្សំ ឧបេថាតិ អត្ថោ. កស្មា ឯវមាហ? តេសំ ផាសុវិហារត្ថាយ. តេសំ កិរ ពេឡុវគាមកេ សេនាសនំ នប្បហោតិ, ភិក្ខាបិ មន្ទា.

សមន្តា វេសាលិយា បន ពហូនិ សេនាសនានិ, កិញ្ចាបិ សុលភា។ តស្មា ឯវមាហ។

អថ កស្មា “យថារុចំ គច្ឆថា”តិ ន វិស្សជ្ជេសិ? តេសំ អនុកម្បាយ។ ឯវំ កិរស្ស អហោសិ – “អហំ ទសមាសមត្តំ ឋត្វា បរិនិព្ពាយិស្សាមិ។ សចេ ឥមេ ទូរំ គមិស្សន្តិ, មំ បរិនិព្ពានកាលេ ទដ្ឋុំ ន សក្ខិស្សន្តិ។ អថ នេសំ ‘សត្ថា បរិនិព្ពាយន្តោ អម្ហាកំ សតិមត្តម្បិ ន អទាសិ។ សចេ ជានេយ្យាម, ន ឯវំ ទូរេ វសេយ្យាមា’តិ វិប្បដិសារោ ភវេយ្យ។ វេសាលិយា សមន្តា បន វសន្តា មាសស្ស អដ្ឋ វារេ អាគន្ត្វា ធម្មំ សុណិស្សន្តិ, សុគតោវាទំ លភិស្សន្តី”តិ ន វិស្សជ្ជេសិ។

ខរោតិ ផរុសោ។ អាពាធោតិ វិសភាគរោគោ។ ពាឡ្ហាតិ ពលវតិយោ។ មារណន្តិកាតិ មរណន្តំ មរណសន្តិកំ បាបនសមត្ថា។ សតោ សម្បជានោ អធិវាសេសីតិ សតិំ សូបដ្ឋិតំ កត្វា ញាណេន បរិច្ឆិន្ទិត្វា អធិវាសេសិ។ អវិហញ្ញមានោតិ វេទនានុវត្តនវសេន អបរាបរំ បរិវត្តនំ អករោន្តោ អបីឡិយមានោ អទុក្ខិយមានោ ច អធិវាសេសិ។ អនាមន្តេត្វាតិ អជានាបេត្វា។ អនបលោកេត្វាតិ អជានាបេត្វាវ ឱវាទានុសាសនិំ អទត្វាតិ វុត្តំ ហោតិ។ វីរិយេនាតិ បុព្ពភាគវីរិយេន ចេវ ផលសមាបត្តិវីរិយេន ច។ បដិបណាមេត្វាតិ វិក្ខម្ភេត្វា។ ជីវិតសង្ខារន្តិ ឯត្ថ ជីវិតម្បិ ជីវិតសង្ខារោ។ យេន ជីវិតំ សង្ខរីយតិ ឆិជ្ជមានំ ឃដេត្វា ឋបីយតិ, សោ ផលសមាបត្តិធម្មោបិ ជីវិតសង្ខារោ។ សោ ឥធ អធិប្បេតោ។ អធិដ្ឋាយាតិ អធិដ្ឋហិត្វា បវត្តេត្វា ជីវិតឋបនសមត្ថំ ផលសមាបត្តិំ សមាបជ្ជេយ្យន្តិ អយមេត្ថ សង្ខេបត្ថោ។

កិំ បន ភគវា ឥតោ បុព្ពេ ផលសមាបត្តិំ ន សមាបជ្ជតីតិ? សមាបជ្ជតិ។ សា បន ខណិកសមាបត្តិ។ ខណិកសមាបត្តិ ច អន្តោសមាបត្តិយំយេវ វេទនំ វិក្ខម្ភេតិ, សមាបត្តិតោ វុដ្ឋិតមត្តស្ស កដ្ឋបាតេន វា កឋលបាតេន វា ឆិន្នសេវាលោ វិយ ឧទកំ, បុន សរីរំ វេទនា អជ្ឈោត្ថរតិ។ យា បន រូបសត្តកំ អរូបសត្តកញ្ច និគ្គុម្ពំ និជ្ជដំ កត្វា មហាវិបស្សនាវសេន សមាបន្នា សមាបត្តិ, សា សុដ្ឋុ វិក្ខម្ភេតិ។ យថា នាម បុរិសេន បោក្ខរណិំ ឱគាហេត្វា ហត្ថេហិ ច បាទេហិ ច សុដ្ឋុ អបព្យូហិតសេវាលោ ចិរេន ឧទកំ ឱត្ថរតិ, ឯវមេវ តតោ វុដ្ឋិតស្ស ចិរេន វេទនា ឧប្បជ្ជតិ។ ឥតិ ភគវា តំទិវសំ មហាពោធិបល្លង្កេ អភិនវំ វិបស្សនំ បដ្ឋបេន្តោ វិយ រូបសត្តកំ អរូបសត្តកញ្ច និគ្គុម្ពំ និជ្ជដំ កត្វា ចុទ្ទសហាការេហិ សន្នេត្វា មហាវិបស្សនាយ វេទនំ វិក្ខម្ភេត្វា “ទសមាសេ មា ឧប្បជ្ជិត្ថា”តិ សមាបត្តិំ សមាបជ្ជិ, សមាបត្តិវិក្ខម្ភិតា វេទនា ទសមាសេ ន ឧប្បជ្ជិយេវ។

គិលានា វុដ្ឋិតោតិ គិលានោ ហុត្វា បុន វុដ្ឋិតោ។ មធុរកជាតោ វិយាតិ សញ្ជាតគរុភាវោ ចេវ សញ្ជាតថទ្ធភាវោ ច សូលេ ឧត្តាសិតបុរិសោ វិយ។ ន បក្ខាយន្តីតិ ន បកាសន្តិ, នានាការតោ ន ឧបដ្ឋហន្តិ។ ធម្មាបិ មំ នប្បដិភន្តីតិ សតិបដ្ឋានធម្មា មយ្ហំ បាកដា ន ហោន្តីតិ ទីបេតិ។ តន្តិធម្មា បន ថេរស្ស សុប្បគុណា។ ន ឧទាហរតីតិ បច្ឆិមោវាទំ ន ទេតិ, តំ សន្ធាយ វទតិ។

អនន្តរំ អពាហិរន្តិ ធម្មវសេន វា បុគ្គលវសេន វា ឧភយំ អកត្វា។ “ឯត្តកំ ធម្មំ បរស្ស ន ទេសេស្សាមី”តិ ហិ ចិន្តេន្តោ ធម្មំ អព្ភន្តរំ ករោតិ នាម, “ឯត្តកំ បរស្ស ទេសេស្សាមី”តិ ចិន្តេន្តោ ពាហិរំ ករោតិ នាម។ “ឥមស្ស បុគ្គលស្ស ទេសេស្សាមី”តិ ចិន្តេន្តោ បន បុគ្គលំ

អព្ភន្តរំ ករោតិ នាម, “ឥមស្ស ន ទេសេស្សាមី”តិ ចិន្តេន្តោ បុគ្គលំ ពាហិរំ ករោតិ នាម. ឯវំ អកត្វា ទេសិតោតិ អត្ថោ. អាចរិយមុដ្ឋីតិ យថា ពាហិរកានំ អាចរិយមុដ្ឋិ នាម ហោតិ, ទហរកាលេ កស្សចិ អកថេត្វា បច្ឆិមកាលេ មរណមញ្ចេ និបន្នោ បិយមនាបស្ស អន្តេវាសិកស្ស កថេតិ, ឯវំ តថាគតស្ស “ឥទំ មហល្លកកាលេ បច្ឆិមដ្ឋានេ កថេស្សាមី”តិ មុដ្ឋិំ កត្វា បរិហរិត្វា ឋបិតំ កិញ្ចិ នត្ថីតិ ទស្សេតិ.

អហំ ភិក្ខុសង្ឃន្តិ អហមេវ ភិក្ខុសង្ឃំ បរិហរិស្សាមីតិ វា, មមុទ្ទេសិកោតិ អហំ ឧទ្ទិសិតព្វដ្ឋេន ឧទ្ទេសោ អស្សាតិ មមុទ្ទេសិកោ, មមេវ ឧទ្ទិសិត្វា មំ បច្ចាសីសមានោ ភិក្ខុសង្ឃោ ហោតុ, មម អច្ចយេន វា មា វា អហោសិ, យំ វា តំ វា ហោតូតិ ឥតិ វា បន យស្ស អស្សាតិ អត្ថោ. ន ឯវំ ហោតីតិ ពោធិបល្លង្កេយេវ ឥស្សាមច្ឆេរានំ វិហតត្តា ឯវំ ន ហោតិ. ស កិន្តិ សោ កិំ. អាសីតិកោតិ អសីតិសំវច្ឆរិកោ, វេឃមិស្សកេនាតិ ពាហពន្ធចក្កពន្ធាទិនា បដិសង្ខរណេន វេឃមិស្សកេន. មញ្ញេតិ ជរសកដំ វិយ វេឃមិស្សកេន មញ្ញេ យាបេតិ, អរហត្តផលវេឃនេន ចតុឥរិយាបថកប្បនំ តថាគតស្ស ហោតីតិ ទស្សេតិ.

ឥទានិ តមត្ថំ បកាសេន្តោ យស្មិំ អានន្ទ សមយេតិអាទិមាហ. តត្ថ សព្ពនិមិត្តានន្តិ រូបនិមិត្តាទីនំ. ឯកច្ចានំ វេទនានន្តិ លោកិយានំ វេទនានំ. តស្មាតិហានន្ទាតិ យស្មា ឥមិនា ផលសមាបត្តិវិហារេន ផាសុ ហោតិ, តស្មា តុម្ហេបិ តថត្តាយ ឯវំ វិហរថាតិ ទស្សេតិ. អត្តទីបាតិ មហាសមុទ្ទគតា ទីបំ វិយ អត្តានំ ទីបំ បតិដ្ឋំ កត្វា វិហរថ. អត្តសរណាតិ អត្តគតិកាវ ហោថ, មា អញ្ញគតិកា. ធម្មទីបធម្មសរណបទេសុបិ ឯសេវ នយោ. តមតគ្គេតិ តមអគ្គេ, មជ្ឈេ ត-ការោ បទសន្ធិវសេន វុត្តោ. ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – ឥមេ អគ្គតមាតិ តមតគ្គាតិ. ឯវំ សព្ពំ តមយោគំ ឆិន្ទិត្វា អតិវិយ អគ្គេ ឧត្តមភាវេ ឯតេ, អានន្ទ, មម ភិក្ខូ ភវិស្សន្តិ, តេសំ អគ្គេ ភវិស្សន្តិ. សព្ពេសំ តេសំ ចតុសតិបដ្ឋានគោចរាវ ភិក្ខូ អគ្គេ ភវិស្សន្តីតិ អរហត្តនិកូដេន ទេសនំ គណ្ហាតិ.

១០. ភិក្ខុនុបស្សយសុត្តវណ្ណនា

៣៧៦. ទសមេ តេនុបសង្កមីតិ តស្មិំ ឧបស្សយេ កម្មដ្ឋានកម្មិកា ភិក្ខុនិយោ អត្ថិ, តាសំ ឧស្សុក្កាបេត្វា កម្មដ្ឋានំ កថេស្សាមីតិ ឧបសង្កមិ. ឧឡារំ បុព្វេនាបរំ វិសេសន្តិ បុព្វវិសេសតោ អបរំ ឧឡារវិសេសំ. តត្ថ មហាភូតបរិគ្គហោ បុព្វវិសេសោ, ឧបាទារូបបរិគ្គហោ អបរវិសេសោ នាម. តថា សកលរូបបរិគ្គហោ បុព្វវិសេសោ, អរូបបរិគ្គហោ អបរវិសេសោ នាម. រូបារូបបរិគ្គហោ បុព្វវិសេសោ, បច្ចយបរិគ្គហោ អបរវិសេសោ នាម សប្បច្ចយនាមរូបទស្សនំ បុព្វវិសេសោ, តិលក្ខណារោបនំ អបរវិសេសោ នាម. ឯវំ បុព្វេនាបរំ ឧឡារវិសេសំ ជានន្តីតិ អត្ថោ.

កាយារម្មណោតិ យំ កាយំ អនុបស្សតិ, តមេវ អារម្មណំ កត្វា ឧប្បជ្ជតិ កិលេសបរិឡាហោ. ពហិទ្ធា វា ចិត្តំ វិក្ខិបតីតិ ពហិទ្ធា វា បុថុត្តារម្មណេ ចិត្តុប្បាទោ វិក្ខិបតិ. កិស្មិញ្ចិទេវ បសាទនីយេ និមិត្តេ ចិត្តំ បណិទហិតព្វន្តិ ឯវំ កិលេសបរិឡាហេ ច លីនត្តេ ច

ពាហិទ្ធាវិក្ខេបេ ច ឧប្បន្នេ កិលេសានុពន្ធនេន ន វត្តិតព្ពំ, កិស្មិញ្ចិទេវ បសាទនីយេ បសាទាវហេ ពុទ្ធាទីសុ អញ្ញតរស្មិំ ឋានេ កម្មដ្ឋានចិត្តំ ឋបេតព្ពំ។ ចិត្តំ សមាធិយតីតិ អារម្មណេ សម្មា អាធិយតិ សុដ្ឋុ ឋបិតំ ឋបិយតិ។ បដិសំហរាមីតិ បសាទនីយដ្ឋានតោ បដិសំហរាមិ, មូលកម្មដ្ឋានាភិមុខំយេវ តំ ករោមីតិ អត្ថោ។ សោ បដិសំហរតិ ចេវាតិ មូលកម្មដ្ឋានាភិមុខញ្ច បេសេតិ។ ន ច វិតក្កេតិ ន ច វិចារេតីតិ កិលេសវិតក្កំ ន វិតក្កេតិ, កិលេសវិចារំ ន វិចារេតិ។ អវិតក្កោម្ហិ អវិចារោតិ កិលេសវិតក្កវិចារេហិ អវិតក្កាវិចារោ។ អជ្ឈត្តំ សតិមា សុខមស្មីតិ គោចរជ្ឈត្តេ បវត្តាយ សតិយា "សតិមាហមស្មិ សុខិតោ វា"តិ បជានាតិ។

ឯវំ ខោ, អានន្ទ, បណិធាយ ភាវនា ហោតីតិ ឯវំ, អានន្ទ, ឋបេត្វា ភាវនា ហោតិ។ ឥមស្ស ហិ ភិក្ខុនោ យថា នាម បុរិសស្ស មហន្តំ ឧច្ឆុភារំ ឧក្ខិបិត្វា យន្តសាលំ នេន្តស្ស កិលន្តកិលន្តកាលេ ភូមិយំ ឋបេត្វា ឧច្ឆុខណ្ឌំ ខាទិត្វា បុន ឧក្ខិបិត្វា គមនំ ហោតិ; ឯវមេវ អរហត្តំ បិបុលិតំ ឧគ្គហិតកម្មដ្ឋានស្ស កាយបរិឡាហាទីសុ ឧប្បន្នេសុ តំ កម្មដ្ឋានំ ឋបេត្វា ពុទ្ធគុណាទិអនុស្សរណេន ចិត្តំ បសាទេត្វា កម្មនិយំ កត្វា ភាវនា បវត្តា, តស្មា "បណិធាយ ភាវនា ហោតី"តិ វុត្តំ។ តស្ស បន បុរិសស្ស ឧច្ឆុភារំ យន្តសាលំ នេត្វា បីឡេត្វា រសបីតំ វិយ ឥមស្ស ភិក្ខុនោ កម្មដ្ឋានំ មត្ថកំ បាបេត្វា អរហត្តំ បត្តស្ស ផលសមាបត្តិសុខានុភវនំ វេទិតព្ពំ។

ពាហិទ្ធាតិ មូលកម្មដ្ឋានំ បហាយ ពហិ អញ្ញស្មិំ អារម្មណេ។ អប្បណិធាយាតិ អដ្ឋបេត្វា។ អថ បច្ឆា បុរេ អសំខិត្តំ វិមុត្តំ អប្បណិហិតន្តិ បជានាតីតិ ឯត្ថ កម្មដ្ឋានវសេន វា សរីរវសេន វា ទេសនាវសេន វា អត្ថោ វេទិតព្ពោ។

តត្ថ កម្មដ្ឋានេ តាវ កម្មដ្ឋានស្ស អភិនិវេសោ បុរេ នាម, អរហត្តំ បច្ឆា នាម។ តត្ថ យោ ភិក្ខុ មូលកម្មដ្ឋានំ គហេត្វា កិលេសបរិឡាហស្ស វា លីនត្តស្ស វា ពាហិទ្ធាវិក្ខេបស្ស វា ឧប្បជ្ជិតុំ ឱកាសំ អទេន្តោ សុនត្តកោណេ យោជេត្វា សារេន្តោ វិយ ចតុរស្សច្ឆិទ្ទេ សុតច្ឆិតំ ចតុរស្សយដ្ឋិកំ បក្ខិបន្តោ វិយ វិបស្សនំ បដ្ឋបេត្វា អតិដ្ឋន្តោ អលគ្គន្តោ អរហត្តំ បាបុណាតិ, សោ បុរេសង្ខាតស្ស កម្មដ្ឋានាភិនិវេសស្ស បច្ឆាសង្ខាតស្ស អរហត្តស្ស ច វសេន បច្ឆា បុរេ អសំខិត្តំ វិមុត្តំ អប្បណិហិតន្តិ បជានាតិ នាម។

សរីរេ បន បាទង្គុលីនំ អគ្គបព្ពានិ បុរេ នាម, សីសកដាហំ បច្ឆា នាម។ តត្ថ យោ ភិក្ខុ បាទង្គុលីនំ អគ្គបព្ពអដ្ឋិកេសុ អភិនិវិសិត្វា ព្យាកដ្ឋិយា យវកលាបំ មោចេន្តោ វិយ វណ្ណសណ្ឋានទិសោកាសបរិច្ឆេទវសេន អដ្ឋីនិ បរិគ្គណ្ហន្តោ អន្តរា កិលេសបរិឡាហាទីនំ ឧប្បត្តិំ វារេត្វា យាវ សីសកដាហា ភាវនំ បាបេតិ, សោ បុរេសង្ខាតានំ អគ្គបាទង្គុលិបព្ពានំ បច្ឆាសង្ខាតស្ស សីសកដាហស្ស ច វសេន បច្ឆា បុរេ អសំខិត្តំ វិមុត្តំ អប្បណិហិតន្តិ បជានាតិ នាម។

ទេសនាយបិ ទ្វត្តិំសាការទេសនាយ កេសា បុរេ នាម, មត្ថលុង្គំ បច្ឆា នាម។ តត្ថ យោ ភិក្ខុ កេសេសុ អភិនិវិសិត្វា វណ្ណសណ្ឋានទិសោកាសវសេន កេសាទយោ បរិគ្គណ្ហន្តោ អន្តរា កិលេសបរិឡាហាទីនំ ឧប្បត្តិំ វារេត្វា យាវ មត្ថលុង្គា ភាវនំ បាបេតិ។ សោ បុរេសង្ខាតានំ កេសានំ បច្ឆាសង្ខាតស្ស មត្ថលុង្គស្ស ច វសេន បច្ឆា បុរេ អសំខិត្តំ វិមុត្តំ អប្បណិហិតន្តិ បជានាតិ នាម។

ឯវំ ខោ, អានន្ទ, អប្បណិធាយ ភាវនា ហោតីតិ ឯវំ, អានន្ទ, អដ្ឋបេត្វា ភាវនា ហោតិ. ឥមស្ស ហិ កិលេសា យថា នាម បុរិសស្ស គុឡភារំ លភិត្វា អត្តនោ កាយំ អតិហរន្តស្ស អន្តរា អដ្ឋបេត្វាវ ឧច្ឆង្គេ បក្ខិត្តានិ គុឡខណ្ឌានិ ខាទនីយានិ ខាទន្តស្ស អត្តនោ កាយេយេវ ឧត្តរណំ ហោតិ, ឯវមេវ អរហត្តំ បាបុណិតុំ អារទ្ធភាវនស្ស កាយបរិឡាហាទីនំ ឧប្បត្តិំ វារេត្វា កម្មដ្ឋានភាវនា បវត្តា, តស្មា "អប្បណិធាយ ភាវនា"តិ វុត្តា. តស្ស បន បុរិសស្ស តំ គុឡភារំ អត្តនោ កាយំ នេត្វា ញាតីហិ សទ្ធិំ បរិភោគោ វិយ ឥមស្ស កិលេសា កម្មដ្ឋានំ មត្ថកំ បាបេត្វា អរហត្តំ បត្តស្ស ផលសមាបត្តិសុខានុភវនំ វេទិតព្ពំ. ឥមស្មិំ សុត្តេ បុព្ពភាគវិបស្សនា កថិតា. សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានត្ថមេវាតិ.

អម្ពបាលិវគ្គោ បឋមោ.

២. នាលន្ទវគ្គោ

២. នាលន្ទសុត្តវណ្ណនា

៣៧៨. ទុតិយវគ្គស្ស ទុតិយេ នាលន្ទាយន្តិ នាលន្ទាតិ ឯវំនាមកេ នគរេ, តំ នគរំ គោចរគាមំ កត្វា. បាវារិកម្ពវនេតិ ទុស្សបាវារិកសេដ្ឋិនោ អម្ពវនេ. តំ កិរ តស្ស ឧយ្យានំ អហោសិ. សោ ភគវតោ ធម្មទេសនំ សុត្វា ភគវតិ បសន្នោ តស្មិំ ឧយ្យានេ កុដិលេណមណ្ឌបាទិបដិមណ្ឌិតំ ភគវតោ វិហារំ កត្វា និយ្យាតេសិ. សោ វិហារោ ជីវកម្ពវនំ វិយ បាវារិកម្ពវនន្តេវ សង្ខំ គតោ. តស្មិំ បាវារិកម្ពវនេ វិហរតីតិ អត្ថោ.

ឯវំបសន្នោតិ ឯវំ ឧប្បន្នសទ្ធោ, ឯវំ សទ្ទហាមីតិ អត្ថោ. ភិយ្យោភិញ្ញតរោតិ ភិយ្យតរោ អភិញ្ញាតោ ភិយ្យតរាភិញ្ញោ វា, ឧត្តរិតរញាណោតិ អត្ថោ. សម្ពោធិយន្តិ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណេ អរហត្តមគ្គញាណេ វា. អរហត្តមគ្គេនេវ ហិ ពុទ្ធគុណា និប្បទេសា គហិតា ហោន្តិ, តេបិ អគ្គសាវកា អរហត្តមគ្គេនេវ សាវកបារមីញាណំ បដិលភន្តិ, បច្ចេកពុទ្ធា បច្ចេកពោធិញាណំ, ពុទ្ធា សព្ពញ្ញុតញ្ញាណញ្ចេវ សកលេ ច ពុទ្ធគុណេ. សព្ពម្បិ នេសំ អរហត្តមគ្គេនេវ ឥជ្ឈតិ. តស្មា អរហត្តមគ្គញាណំ សម្ពោធិ នាម ហោតិ. តេន ឧត្តរិតរោ ច ភគវតា នត្ថិ. តេនាហ "ភគវតា ភិយ្យោភិញ្ញតរោ, យទិទំ សម្ពោធិយ"ន្តិ.

ឧឡារាតិ សេដ្ឋា. អយញ្ហិ ឧឡារសទ្ទោ "ឧឡារានិ ខាទនីយានិ ខាទន្តី"តិអាទីសុ (ម. និ. ១.៣៦៦) មធុរេ អាគតោ. "ឧឡារាយ ខលុ ភវំ វច្ឆាយនោ សមណំ គោតមំ បសំសាយ បសំសតី"តិអាទីសុ (ម. និ. ១.២៨៨) សេដ្ឋេ. "អប្បមាណោ ឧឡារោ ឱភាសោ"តិអាទីសុ (ទី. និ. ២.៣២; ម. និ. ៣.២០១) វិបុលេ. ស្វាយមិធ សេដ្ឋេ អាគតោ. តេន វុត្តំ "ឧឡារាតិ សេដ្ឋា"តិ. អាសភីតិ ឧសភស្ស វាចាសទិសី អចលា អសម្បវេធី. ឯកំសោ គហិតោតិ អនុស្សវេន វា អាចរិយបរម្បរាយ វា ឥតិកិរាយ វា បិដកសម្បទានេន វា អាការបរិវិតក្កេន វា ទិដ្ឋិនិជ្ឈានក្ខន្តិយា វា តក្កហេតុ វា នយហេតុ វា អកថេត្វា បច្ចក្ខតោ ញាណេន

បដិចិជ្ជិត្វា ចិយ ឲក៌សោ កហិតោ, សត្តិដ្ឋានកចោច កចិតាតិ អត្ថោ៉ សីហតានោតិ សេដ្ឋតានោ, ចតេ វត្តាតយត្តេត សីហេត ចិយ វត្តយតានោ តឌិតោតិ អត្ថោ៉

កិត្ ខោ សារិបុត្តាតិ ឥ្ហមំ ធេសតំ កម្ពា អារក៌? អត្តយោកបាបតត្ថំ ឲកច្ឆោ ហិ សីហតាធំ តជិត្វា អត្តតោ សីហតានោ អត្តយោកំ ខាតុំ ត សក្កោតិ, តិឈំសតំ ត លមតិ, បិលេសេ បតិតយក្កោដ៏ ចិយ ហោតិ៉ យថា ឆយយាតំ អបរិសុទ្ធំ លៅហំ សោយិត្វា អក្ខារោ ហោតិ, ឲចំ សោយក្ខារោ ចិយ ហោតិ៉ ឲកោ សីហតានោ អត្តយោកំ ខាបិយយាតោ ខាតុំ សក្កោតិ, តិឈំសតំ លមតិ , ឆយយាតំ តិច្ចោរូសឋាតន្ទំ ចិយ អធិកតរំ សោភតិ, តាឌិសោ ខេចោ៉ ខោត តំ ករចា "អត្តយោកក្ខយោ អយ"ត្តិ ញាត្វា សីហតានោ អត្តយោកបាបតត្ថំ ឥ្ហមំ ធេសតំ អារក៌

តត្ថ សត្តោ ខោតិ សត្តោ ខោ តយា៉ ឲចំសីលីតិ យក្កសីលេត ចលសីលេត លោកិយលោកុត្តរសីលេត ឲចំសីលី៉ ឲចំឆម្មាតិ ឲត្ថ សយាធិបក្ខា ឆម្មា អធិប្បេតា, យក្កសយាធិតា ចលសយាធិតា លោកិយលោកុត្តរេត សយាធិតា ឲចំសយាធីតិ អត្ថោ៉ ឲចំបញ្ញាតិ យក្កបញ្ញាឌិចសេតច ឲចំបញ្ញា៉ ឲចំចិហារីតោតិ ឲត្ថ បត ហេដ្ឋា សយាធិបក្ខាតំ ឆម្មាតំ កហិតត្តា ចិហារោ កហិតោបិ បុត កម្ពា កហិតរេច កញ្ញាតិ ខេ៉ ខេចេត ឥ្ហធំ កហិតរេច៉ ឥ្ហធញ្ញាតិរោឆសយាបត្តិឌីបតត្ថំ ចុត្តំ៉ តស្មា ឲចំ តិរោឆសយាបត្តិចិហារីតោ ខោ ករចត្តោ អហេសុត្តិ ឲចរេត្ថ អត្ថោ ឌដ្ឋត្តោ៉

ឲចំចិមុត្តាតិ ឲត្ថ ចិក្ខម្ភតចិមុត្តិ, តទង្គចិមុត្តិ, សមុច្ឆេទចិមុត្តិ, បដិបស្សទ្ធិចិមុត្តិ, តិស្សរណចិមុត្តីតិ បញ្ចចិធា ចិមុត្តិ៉ តត្ថ អដ្ឋ សយាបត្តិយោ សយំ ចិក្ខម្ភិតេហិ តីចរណាឌីហិ ចិមុត្តត្តា ចិក្ខម្ភតចិមុត្តីតិ សង្ខំ កច្ឆន្តិ៉ អតិច្ចាតុបស្សតាឌិកា សត្ត អតុបស្សតា សយំ តស្ស តស្ស បច្ចតីកចសេត បរិច្ចត្តាហិ តិច្ចសញ្ញាឌីហិ ចិមុត្តត្តា តទង្គចិមុត្តីតិ សង្ខំ កច្ឆន្តិ៉ ចត្តារោ អរិយមក្កា សយំ សមុច្ឆិន្នេហិ កិលេសេហិ ចិមុត្តត្តា សមុច្ឆេទចិមុត្តីតិ សង្ខំ កច្ឆន្តិ៉ ចត្តារិ សាយញ្ញាចលាតិ មក្កាតុភាវេច កិលេសាតំ បដិបស្សទ្ធត្តេ ឧប្បត្តត្តា បដិបស្សទ្ធិចិមុត្តីតិ សង្ខំ កច្ឆន្តិ៉ តិព្វាតំ សព្វកិលេសេហិ តិស្សដត្តា អបកតត្តា ឌូរេ ឋិតត្តា តិស្សរណចិមុត្តីតិ សង្ខំ កតំ៉ ឥ្ហតិ ឥ្ហមាសំ បញ្ចន្នំ ចិមុត្តីតំ ចសេត ឲចំចិមុត្តាតិ ឲត្ថ អត្ថោ ឌដ្ឋត្តោ៉

កិបត ខោ សារិបុត្ត ខេ ខោ ភចិស្សត្តីតិ អតីតា តាច តិរុទ្ធា អបណ្ណត្តិកភាចំ កតា ឌីបសិខា ចិយ តិព្វុតា, ឲចំ តិរុទ្ធេ អបណ្ណត្តិកភាចំ កតេ ត្ថំ កចំ ខាតិស្សសិ, អតាកតព្ទុទ្ធាតំ បត កុណា កិ តយា អត្តតោ ចិតេត្តេត បរិច្ឆិន្ទិត្វា ចិឌិតាតិ បុច្ឆតេត្តា ឲចយាហ៉

កិ បត ត្យាហំ សារិបុត្ត ឲតរហីតិ អតាកតាបិ ព្ទុទ្ធា អជាតា អតិព្វត្តា អតុប្បត្តា, ខោ កចំ ខាតិស្សសិ៉ តេសញ្ញាជាតតំ អបរេច អាកាសេ បទតស្សតំ ចិយ ហោតិ៉ ឥ្ហបាតិ យថា សទ្ធិំ ឲកចិហារេ ចសសិ, ឲកតោ ភិក្ខាយ ចរសិ, ឆម្មទេសតាកាលេ ឧក្ខិណបស្សេ តិសីឧសិ, កិ បត យយំ្យាកុណា អត្តតោ ចេតសា បរិច្ឆិន្ទិត្វា ចិឌិតា តយាតិ អតុយុញ្ជតេត្តា ឲចយាហ៉ ខេចោ បត បុច្ឆិតបុច្ឆិតេ "ខោ ហេតំ ភន្តេ"តិ បដិក្ខិបតិ៉

ឆេកស្ស ច វិជិតព្ពំ អត្ថិ, អវិជិតព្ពំ កិំ សោ អត្តនោ វិជិតដ្ឋានេ បដិក្ខេបំ ករោតិ, អវិជិតដ្ឋានេតិ? វិជិតដ្ឋានេ ន ករោតិ, អវិជិតដ្ឋានេយេវ ករោតិ។ ឆេកោ កិរ អនុយោគេ អារទ្ធេ ឯវំ អញ្ញាសិ “តាយំ អនុយោគោ សាវកបារមីញាណេ, សព្ពញ្ញុតញ្ញាណេ បន អយំ អនុយោគោ”តិ អត្តនោ សាវកបារមីញាណេ បដិក្ខេបំ អកត្វា អវិជិតដ្ឋានេ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណេ បដិក្ខេបំ ករោតិ។ តេន ឃដេយ្យ ទីបេតិ – កថា យស្សាអតីតានាគតបច្ចុប្បន្នានំ ពុទ្ធានំ សីលសមាធិបញ្ញាវិមុត្តិការណជាននសមត្ថំ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ តត្ថាតិ។

ឯត្ថាតិ ឯតេសុ អតីតាទិភេទេសុ ពុទ្ធេសុ។ អថ កិញ្ចាបីតិ អថ កស្មា ឯវំ ញាណេ អសតិ តថា ឯវំ គណិតន្តិ វទតិ។ សម្ពោធិយាតិ សម្ពុទ្ធ បច្ចក្ខតោ ញាណស្ស អនុយោគំ អនុគន្ត្វា ឧប្បន្នំ អនុយោគញាណំ ជានន្តេន វិជិតោ, សាវកបារមីញាណេ ឋត្វាវ ឋបិតា អាការេន ជានាមិ កថាតិ វទតិ។ ឆេកស្ស ហិ ជានន្តេន អប្បមាណោ អបរិយន្តោ។ យថា ច សព្ពញ្ញុតញ្ញាណស្ស បមាណំ វា បរិយន្តោ វា នត្ថិ, ឯវំ សម្មាសម្ពុទ្ធានំ ជានន្តេនាបិ ជានន្តស្ស។ តេន សោ – “ឋបិតា ឯវំវិធា ឋបិតា ឯវំវិធា, ឋបិតា អនុត្តរោ ឋបិតា អនុត្តរោ សត្ថា”តិ ជានាតិ។ ឆេកស្ស ហិ ជានន្តេន សព្ពញ្ញុតញ្ញាណគតិកោ ឯវ។

ឋានាតិ តំ ជានន្តំ បរិកប្បំ កាតុំ ឧបយំ ទស្សេន្តោ សេយ្យថាបិ នគរំ អាទិយាហ។ តត្ថ យស្មា បច្ចន្តទេស នគរស្ស ឧទ្ធាបបាការាទីនិ ថិរានិ វា ហោន្តុ ទុព្ពលានិ វា, សព្ពសោ វា បន មា ហោន្តុ, ចោរានំ អាសង្កា ន ហោតិ។ តស្មា តំ អគ្គហេត្វា បច្ចន្តិមំ នគរន្តិ អាហ។ ទឡ្ហុទ្ធាបន្តិ ថិរមូលបាការំ។ ទឡ្ហបាការតោរណន្តិ ថិរបាការតោរណំ ថិរបិដ្ឋសង្ឃាដំ។ ឯកទ្វារន្តិ កស្មា អាហ? ពហុទ្វារេ ហិ នគរេ ពហូហិ បណ្ឌិតទោវារិកេហិ ភវិតព្ពំ, ឯកទ្វារេ ឯកោ វដ្ដតិ។ ឆេកស្ស ច បញ្ញាយ សទិសោ អញ្ញោ នត្ថិ, តស្មា អត្តនោ បណ្ឌិតភាវស្ស ឧបមត្ថំ ឯកំយេវ ទោវារិកំ ទស្សេតុំ “ឯកទ្វារ”ន្តិ អាហ។

បណ្ឌិតោតិ បណ្ឌិច្ចេន សមន្នាគតោ។ ព្យត្តោតិ វេយ្យត្តិយេន សមន្នាគតោ វិសទញាណោ។ មេធាវីតិ ឋានុប្បត្តិកបញ្ញាសង្ខាតាយ មេធាយ សមន្នាគតោ។ អនុបរិយាយបថន្តិ អនុបរិយាយនាមកំ បាការមគ្គំ។ បាការសន្ធិន្តិ ទ្វិន្នំ ឥដ្ឋកានំ អបគតដ្ឋានំ។ បាការវិវរន្តិ បាការស្ស ឆិន្នដ្ឋានំ។ ចេតសោ ឧបក្កិលេសេតិ បញ្ចនីវរណា ចិត្តំ ឧបក្កិលិស្សន្តិ កិលិដ្ឋំ ករោន្តិ ឧបតាបេន្តិ វិហេឋេន្តិ, តស្មា “ចេតសោ ឧបក្កិលេសា”តិ វុច្ចន្តិ។ បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណេតិ នីវរណា ឧប្បជ្ជមានា អនុប្បន្នាយ បញ្ញាយ ឧប្បជ្ជិតុំ ន ទេន្តិ, តស្មា “បញ្ញាយ ទុព្ពលីករណា”តិ វុច្ចន្តិ។ សុប្បតិដ្ឋិតចិត្តាតិ ចតូសុ សតិបដ្ឋានេសុ សុដ្ឋុ ឋបិតចិត្តា ហុត្វា។ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ យថាភូតន្តិ សត្ត ពោជ្ឈង្គេ យថាសភាវេន ភាវេត្វា។ អនុត្តរំ សម្មាសម្ពោធិន្តិ អរហត្តំ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ បដិវិជ្ឈិំសូតិ ទស្សេតិ។

អបិចេត្ថ សតិបដ្ឋានាតិ វិបស្សនា, ពោជ្ឈង្គា មគ្គោ, អនុត្តរសម្មាសម្ពោធិ អរហត្តំ។ សតិបដ្ឋានាតិ វា វិបស្សនា, ពោជ្ឈង្គាមិស្សកា, សម្មាសម្ពោធិ អរហត្តមេវ។ ទីឃភាណកមហាសីវត្ថេរោ បនាហ “សតិបដ្ឋានេ វិបស្សនំ គហេត្វា ពោជ្ឈង្គេ មគ្គេ ច សព្ពញ្ញុតញ្ញាណន្តិ គហិតេ សុន្ទរោ បញ្ហោ ភវេយ្យ, ន បនេវំ គហិត”ន្តិ។ ឥតិ ថេរោ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណំ វិបស្សនាបាទកេ

សតិបដ្ឋានកថាយ សទ្ធោឌិយញ្ច យទ្ធ្យុកិត្តុប្បចណ្ហុរដ្ឋតាតំ ចិយ តាតត្តាកាចំ ឌស្សេតិ។

ឥត្ថ ឆត្វា រូបយា សំសន្ទេតព្ពា – អាយស្មា ហិ សារិបុត្តោ បច្ចត្តកាទិ ឌស្សេសិ, បិកាទិ ឌស្សេសិ, អនុបទិយាយបធំ ឌស្សេសិ, ក្ខាទិ ឌស្សេសិ, បណ្ឌិតទោចាទិកំ ឌស្សេសិ, តកាទិ បចិសតកតិក្ខុយតកេ ឃ្លញ្ញអាទិកេ បិនេលា ឌស្សេសិ, ទោចាទិកស្ស ទេតសំ បិលាតំ បិកេដកាចំ ឌស្សេសិ។ តត្ថ កិំ កោត សជិសត្តិ ចេ? តកាទិ ចិយ ហិ តិត្ថាតំ, បិកាកេរា ចិយ សឹលំ, អនុបទិយាយបទេធា ចិយ ហិទឹ, ក្ខាទិ ចិយ អទិយយក្កោ, បណ្ឌិតទោចាទិកោ ចិយ ឆយុសេតាបតិ, តកាទិ បចិសតកតិក្ខុយតកា ឃ្លញ្ញអាទិកបិលា ចិយ អតីតាតាកាតបច្ចុប្បន្នា ញុទ្ធា, ទោចាទិកស្ស ទេតសំ បិលាតំ បិកេដកាទេចា ចិយ អាយស្មតោ សារិបុត្តស្ស អតីតាតាកាតបច្ចុប្បន្នាតំ ញុទ្ធាតំ សឹលសយធាឌីហិ បិកេដកាទេចា។ ឲត្តាចតា ទេចទេត កាចទេតា – “ឲចយហំ សាចកបិទេយឹតាទេលា ឆត្វា ឆយុត្ថទេយត តយក្កាទេហត ដាតាយឹ”តិ អត្តទេតា សឹហតាឌស្ស អនុទេយាទេកា ជិទេន្តា ទេហាតិ។

តស្មាតិ យស្មា “ត ទេលា ទេយតំ, កទេន្ត, អតីតាតាកាតបច្ចុប្បទេន្នសុ អរហទេន្តសុ សម្មាសម្ពុទ្ធេសុ ចេទេតាបទិយតាកំ អត្ថិ, អបិច ឆយុត្ថទេយា ចិជិទេតា”តិ ចឆតិ, តស្មា។ អភិក្ខលំ ភាទេសយ្យាសឹតិ បុនប្បុនំ ភាទេសយ្យាសិ, “បុព្ពទេណ្ហទេយ កឆិត”ត្តិ យា យញ្ញត្តិពា្យាឌឹសុ ត កឆយិត្វា, “អជ្ជ ចាទេយ កឆិត”ត្តិ យា បទេជិចសាឌឹសុ ត កឆយិត្វាតិ អទេត្ថា។ សា បហឹយិស្សតីតិ “សារិបុត្តសជិទេសាបិ តាយ ទាកាលដចតសយ្យទេន្តា សាចទេកា ញុទ្ធាតំ ចិត្តាចាទិ ដាតិតុំ ត សទេក្កាតិ, ឲចំ អប្បទេយយ្យា តឆាកតា”តិ ជិទេត្តុត្តាតំ យា តឆាកទេត កង្ខា ចា ចិយតិ ចា, សា បហឹយិស្សតីតិ។

៣។ ទុត្តសុត្តចណ្ហុតា

៣៧៦។ តតិទេយ យកទេឆយុតិ ឲចំតាយទេក ដតបទេឆ។ តាលកកាយទេកតិ រាដកហស្ស អចិត្វូទេរ អត្តទេតា កុលសត្តកេ ឲចំតាយទេក កាទេយ។ ទុទេន្តា សយណ្ហទេឌ្ឍទេសាតិ អយំ ទេឆទេរា ឆយុសេតាបតិស្ស កតិដ្ឋកាតិទេកា, តំ ភិក្ខូ អនុបសយ្យន្តកាទេល “ទុទេន្តា សយណ្ហទេឌ្ឍទេសា”តិ សយុតាចទិត្វា ទេឆរកាទេលបិ តទេឆច សយុតាចទិំសុ។ ទេតត ទុត្តំ “ទុទេន្តា សយណ្ហទេឌ្ឍទេសា”តិ។ រូបដ្ឋាទេកា ទេហាតីតិ យុទេលាឆកឆត្តកដ្ឋឆាទេតត ទេចច បទិទេចលាសយុដ្ឋត-បិដ្ឋបទិកយុកទេលា-បត្តឌីចទេក្កហទេលាត ច រូបដ្ឋាតកទេរា ទេហាតិ។ បទិតិត្តាយឹតិ អនុបិជិទេសសាយ តិត្ថាតឆាតុយា បទិតិត្តុទេតា។ កតទេស្មិំ កាទេលតិ? កាចទេតា បទិតិត្តាតសំចធ្ទេរ។

តព្ពាយំ អនុបុត្តិកឆា – កាចា កិរ ទុត្តចទេស្សា ទេចញ្ញូចកាយកា តិក្ខុយិត្វា “សាចត្តិំ កយិស្សាយឹ”តិ អាកតយទេក្កទេតច បជិតិចត្តទេន្តា អនុបុទេព្ពត សាចត្តិំ បត្វា ទេដតចតំ បិចិសិ។ ឆយុសេតាបតិ កាចទេតា ចត្តំ ឌស្សេត្វា ជិចាដ្ឋាតំ កទេតា, ទេសា តត្ថ អទេន្តចាសិកេសុ ចត្តំ ឌស្សេត្វា បជិក្កទេន្តសុ ជិចាដ្ឋាតំ សយុជ្ជិត្វា ចយុពល្ហំ បញ្ញាទេបត្វា បិទេឆ បក្ខាទេលត្វា បល្លង្កំ អាភុជិត្វា ផលសមាបត្តិំ បិចិសិ។ អឆស្ស យឆា បទិទេឆ្ឆទេឆត តទេតា ទុដ្ឋិតស្ស អយំ បទិចិតទេក្កា រូឆបិជិ “ញុទ្ធា ន ទេលា បឆយំ បទិតិត្តាយត្តិ, រូឆាហុ អក្កសាចកាតិ, តទេតា “អក្កសាចកា បឆយ”ត្តិ ញាត្វា អត្តទេតា អាយុសង្ខាទិ ឃ្លទេលាទេកសិ។ ទេសា “សត្តាហទេយច ទេយ អាយុសង្ខារា បចត្តិស្សន្តី”តិ ញាត្វា “កត្ថ បទិតិត្តាយិស្សាយឹ”តិ ជិទេន្តសិ។

តតោ “រាហុលោ តាវតឹសភវនេ បរិនិព្ពុតោ, អញ្ញាសិកោណ្ឌញ្ញត្ថេរោ ឆទ្ទន្តទហេ, អហំ កត្ថ បរិនិព្ពាយិស្សាមី”តិ បុនប្បុនំ ចិន្តេន្តោ មាតរំ អារព្ភ សតិំ ឧប្បាទេសិ – “មយ្ហំ មាតា សត្តន្នំ អរហន្តានំ មាតា ហុត្វាបិ ពុទ្ធធម្មសង្ឃេសុ អប្បសន្នា, អត្ថិ នុ ខោ តស្សា ឧបនិស្សយោ, នត្ថិ នុ ខោ”តិ។ អាវជ្ជេន្តោ សោតាបត្តិមគ្គស្ស ឧបនិស្សយំ ទិស្វា “កស្ស ទេសនាយ អភិសមយោ ភវិស្សតី”តិ ឱលោកេន្តោ “មមេវ ធម្មទេសនាយ ភវិស្សតិ, ន អញ្ញស្ស។ សចេ ខោ បនាហំ អប្បោស្សុក្កោ ភវេយ្យំ, ភវិស្សន្តិ មេ វត្តារោ – “សារិបុត្តត្ថេរោ អវសេសជនានម្បិ អវស្សយោ ហោតិ។ តថា ហិស្ស សមចិត្តសុត្តន្តទេសនាទិវសេ (អ॰ និ॰ ២.៣៣-៣៧) កោដិសតសហស្សទេវតា អរហត្តំ បត្តា, តយោ មគ្គេ បដិវិទ្ធទេវតានំ គណនា នត្ថិ, អញ្ញេសុ ច ឋានេសុ អនេកា អភិសមយា ទិស្សន្តិ, ថេរេ ច ចិត្តំ បសាទេត្វា សគ្គេ និព្ពត្តានេវ អសីតិ កុលសហស្សានិ, សោ ទានិ សកមាតុ មិច្ឆាទស្សនមត្តម្បិ ហរិតុំ នាសក្ខី”តិ។ តស្មា មាតរំ មិច្ឆាទស្សនា មោចេត្វា ជាតោវរកេយេវ បរិនិព្ពាយិស្សាមី”តិ សន្និដ្ឋានំ កត្វា “អជ្ជេវ ភគវន្តំ អនុជានាបេត្វា និក្ខមិស្សាមី”តិ ចុន្ទត្ថេរំ អាមន្តេសិ – “អាវុសោ, ចុន្ទ, អម្ហាកំ បញ្ចសតាយ ភិក្ខុបរិសាយ សញ្ញំ ទេហិ ‘គណ្ហថាវុសោ បត្តចីវរានិ, ធម្មសេនាបតិ នាឡកគាមំ គន្តុកាមោ’”តិ។ ថេរោ តថា អកាសិ។

ភិក្ខូ សេនាសនំ សំសាមេត្វា បត្តចីវរមាទាយ ថេរស្ស សន្តិកំ អគមំសុ។ ថេរោ សេនាសនំ សំសាមេត្វា ទិវាដ្ឋានំ សម្មជ្ជិត្វា ទិវាដ្ឋានទ្វារេ ឋត្វា ទិវាដ្ឋានំ ឱលោកេត្វា “ឥទំ ទានិ បច្ឆិមទស្សនំ, បុន អាគមនំ នត្ថី”តិ បញ្ចសតភិក្ខូហិ បរិវុតោ ភគវន្តំ ឧបសង្កមិត្វា វន្ទិត្វា ភគវន្តំ ឯតទវោច “អនុជានាតុ មេ ភន្តេ ភគវា, អនុជានាតុ សុគតោ។ បរិនិព្ពានកាលោ មេ, ឱស្សដ្ឋោ មេ អាយុសង្ខារោ”តិ។ ពុទ្ធា បន យស្មា “បរិនិព្ពាហី”តិ វុត្តេ មរណវណ្ណំ សំវណ្ណេន្តីតិ, “មា បរិនិព្ពាហី”តិ វុត្តេ វដ្ដស្ស គុណំ កថេន្តីតិ មិច្ឆាទិដ្ឋិកា ទោសំ អារោបេស្សន្តិ, តស្មា តទុភយម្បិ ន វទន្តិ។ តេន នំ ភគវា – “កត្ថ បរិនិព្ពាយិស្សសិ សារិបុត្តា”តិ វត្វា – “អត្ថិ, ភន្តេ, មគធេសុ នាឡកគាមេ ជាតោវរកោ, តត្ថាហំ បរិនិព្ពាយិស្សាមី”តិ វុត្តេ – “យស្ស ទានិ ត្វំ, សារិបុត្ត, កាលំ មញ្ញសិ, ឥទានិ បន តេ ជេដ្ឋកនិដ្ឋភាតិកានំ តាទិសស្ស ភិក្ខុនោ ទស្សនំ ទុល្លភំ ភវិស្សតិ, ទេសេហិ នេសំ ធម្ម”ន្តិ អាហ។

ថេរោ – “សត្ថា មយ្ហំ ឥទ្ធិវិកុព្ពនបុព្ពង្គមំ ធម្មទេសនំ បច្ចាសីសតី”តិ ញត្វា ភគវន្តំ វន្ទិត្វា តាលប្បមាណំ អាកាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា ឱរុយ្ហ ទសពលស្ស បាទេ វន្ទិ, បុន ទ្វិតាលប្បមាណំ អព្ភុគ្គន្ត្វា ឱរុយ្ហ ទសពលស្ស បាទេ វន្ទិ, ឯតេនុបាយេន សត្តតាលប្បមាណំ អព្ភុគ្គន្ត្វា អនេកានិ បាដិហារិយសតានិ ទស្សេន្តោ ធម្មកថំ អារភិ។ ទិស្សមានេនបិ កាយេន កថេតិ, អទិស្សមានេនបិ។ ឧបរិមេន វា ហេដ្ឋិមេន វា ឧបឌ្ឍកាយេន កថេតិ អទិស្សមានេនបិ ទិស្សមានេនបិ, កាលេន ចន្ទវណ្ណំ ទស្សេតិ, កាលេន សូរិយវណ្ណំ, កាលេន បព្ពតវណ្ណំ, កាលេន សមុទ្ទវណ្ណំ, កាលេន ចក្កវត្តិរាជា ហោតិ, កាលេន វេស្សវណមហារាជា, កាលេន សក្កោ ទេវរាជា, កាលេន មហាព្រហ្មាតិ ឯវំ អនេកានិ បាដិហារិយសតានិ ទស្សេន្តោ ធម្មកថំ កថេសិ។ សកលនគរំ សន្និបតិ។ ថេរោ ឱរុយ្ហ ទសពលស្ស បាទេ វន្ទិត្វា អដ្ឋាសិ។ អថ នំ សត្ថា អាហ – “កោ នាមោ អយំ សារិបុត្ត ធម្មបរិយាយោ”តិ។ សីហវិកីឡិតោ នាម, ភន្តេតិ។ តគ្ឃ, សារិបុត្ត, សីហវិកីឡិតោ, តគ្ឃ, សារិបុត្ត, សីហវិកីឡិតោតិ។

ថេរោ អលត្តកវណ្ណេ ហត្ថេ បសារេត្វា សត្ថុ សុវណ្ណកច្ឆបសទិសេ បាទេ គោប្ផកេសុ គហេត្វា – “ភន្តេ, ឥមេសំ បាទានំ វន្ទនត្ថាយ កប្បសតសហស្សាធិកំ អសង្ខ្យេយ្យំ បារមិយោ បូរិតា, សោ មេ មនោរថោ មត្ថកំ បត្តោ, ឥតោ ទានិ បដ្ឋាយ បដិសន្ធិវសេន ន បុន ឯកដ្ឋានេ សន្និបាតោ សមាគមោ អត្ថិ, ឆិន្នោ ឯស វិស្សាសោ, អនេកេហិ ពុទ្ធសតសហស្សេហិ បវិដ្ឋំ អជរំ អមរំ ខេមំ សុខំ សីតលំ អភយំ និព្ពានបុរំ បវិសិស្សាមិ, សចេ មេ កិញ្ចិ កាយិកំ វា វាចសិកំ វា ន រោចេថ, ខមថ តំ ភគវា, គមនកាលោ មយ្ហន្តិ។ ខមាមិ តេ, សារិបុត្ត, ន ខោ បន តេ កិញ្ចិ កាយិកំ វា វាចសិកំ វា មយ្ហំ អរុច្ចនកំ អត្ថិ, យស្ស ទានិ ត្វំ, សារិបុត្ត, កាលំ មញ្ញសីតិ។

ឥតិ ភគវតា អនុញ្ញាតសមនន្តរំ សត្ថុ បាទេ វន្ទិត្វា ឧដ្ឋិតមត្តេ អាយស្មន្តេ សារិបុត្តេ សិនេរុចក្កវាឡហិមវន្តបរិភណ្ឌបព្ពតេ ធារយមានាបិ – “អជ្ជ ឥមំ គុណរាសិំ ធារេតុំ ន សក្កោមី”តិ វទន្តី វិយ ឯកប្បហារេន វិរវមានា មហាបថវី យាវ ឧទកបរិយន្តា អកម្បិ, អាកាសេ ទេវទុន្ទុភិយោ ផលិំសុ, មហាមេឃោ ឧដ្ឋហិត្វា បោក្ខរវស្សំ វស្សិ។

សត្ថា – “ធម្មសេនាបតិំ បដិបាទេស្សាមី”តិ ធម្មាសនា វុដ្ឋាយ គន្ធកុដិអភិមុខោ គន្ត្វា មណិផលកេ អដ្ឋាសិ។ ថេរោ តិក្ខត្តុំ បទក្ខិណំ កត្វា ចតូសុ ឋានេសុ វន្ទិត្វា – “ភគវា ឥតោ កប្បសតសហស្សាធិកស្ស អសង្ខ្យេយ្យស្ស ឧបរិ អនោមទស្សីសម្មាសម្ពុទ្ធស្ស បាទមូលេ និបជ្ជិត្វា តុម្ហាកំ ទស្សនំ បត្ថេសិំ, សា មេ បត្ថនា សមិទ្ធា, ទិដ្ឋា តុម្ហេ, តំ បឋមទស្សនំ, ឥទំ បច្ឆិមទស្សនំ, បុន តុម្ហាកំ ទស្សនំ នត្ថី”តិ វត្វា ទសនខសមោធានសមុជ្ជលំ អញ្ជលិំ បគ្គយ្ហ យាវ ទស្សនវិសយា អភិមុខោវ បដិក្កមិត្វា វន្ទិត្វា បក្កាមិ។ បុន មហាបថវី ធារេតុំ អសក្កោន្តី ឧទកបរិយន្តំ កត្វា អកម្បិ។

ភគវា បរិវារេត្វា ឋិតេ ភិក្ខូ អាហ – “អនុគច្ឆថ, ភិក្ខវេ, តុម្ហាកំ ជេដ្ឋភាតិក”ន្តិ។ តស្មិំ ខណេ ចតស្សោបិ បរិសា សម្មាសម្ពុទ្ធំ ឯកកំយេវ ជេតវនេ ឱហាយ និក្ខមិំសុ។ សាវត្ថិនគរវាសិនោបិ – “សារិបុត្តត្ថេរោ កិរ សម្មាសម្ពុទ្ធំ អាបុច្ឆិត្វា បរិនិព្ពាយិតុកាមោ និក្ខន្តោ, បស្សិស្សាម ន”ន្តិ នគរទ្វារានិ និរោកាសានិ ករោន្តា និក្ខមិត្វា គន្ធមាលាទិហត្ថា កេសេ វិកិរិត្វា – “ឥទានិ មយំ កហំ មហាបញ្ញោ និសិន្នោ, កហំ ធម្មសេនាបតិ និសិន្នោ”តិ បុច្ឆន្តា – “កស្ស សន្តិកំ គមិស្សាម, កស្ស ហត្ថេ សត្ថារំ ឋបេត្វា ថេរោ បក្កន្តោ”តិអាទិនា នយេន បរិទេវន្តា រោទន្តា ថេរំ អនុពន្ធិំសុ។

ថេរោ មហាបញ្ញាយ ឋិតត្តា – “សព្ពេសំ អនតិក្កមនីយោ ឯស មគ្គោ”តិ មហាជនំ ឱវទិត្វា – “តុម្ហេបិ, អាវុសោ, តិដ្ឋថ, មា ទសពលេ បមាទំ អាបជ្ជិត្ថា”តិ ភិក្ខុសង្ឃម្បិ និវត្តេត្វា អត្តនោ បរិសាយ សទ្ធិំ បក្កាមិ។ យេបិ មនុស្សា – “បុព្ពេ អយ្យោ បច្ចាគមនចារិកំ ចរតិ, ឥទំ ឥទានិ គមនំ ន បុន បច្ចាគមនាយា”តិ បរិទេវន្តា អនុពន្ធិំសុយេវ។ តេបិ – “អប្បមត្តា, អាវុសោ, ហោថ, ឯវំភាវិនោ នាម សង្ខារា”តិ និវត្តេសិ។

អថ ខោ អាយស្មា សារិបុត្តោ សព្ពត្ថ ឯករត្តិវាសេន អន្តរាមគ្គេ សត្តាហំ មនុស្សានំ សង្គហំ ករោន្តោ សាយំ នាលកគាមំ បត្វា គាមទ្វារេ និគ្រោធរុក្ខមូលេ អដ្ឋាសិ។ អថ ឧបរេវតោ នាម ថេរស្ស ភាគិនេយ្យោ ពហិគាមំ គច្ឆន្តោ ថេរំ ទិស្វា ឧបសង្កមិត្វា វន្ទិត្វា

อฏฺฐาสิ ฯ เถโร ตํ อาห – “อตฺถิ เคเห เต อยฺยิกา”ติ ฯ อาม ภนฺเตติ ฯ คจฺฉ อมฺหากํ อิธาคตภาวํ อาโรเจหิ ฯ “กสฺมา อาคตา”ติ จ วุตฺเต – “อชฺช กิร เอกทิวสํ อนฺโตคาเม วสิสฺสติ, ชาโตวรกํ ปฏิชคฺคถ, ปญฺจนฺนํ กิร ภิกฺขุสตานํ วสนฏฺฐานํ ชานาถา”ติ ฯ โส คนฺตฺวา – “อยฺยิเก มยฺหํ มาตุโล อาคโต”ติ อาห ฯ อิทานิ กุหินฺติ? คามทฺวาเรติ ฯ เอกโกว, อญฺโญปิ โกจิ อตฺถีติ? อตฺถิ ปญฺจสตา ภิกฺขูติ ฯ กึการณา อาคโตติ? โส ตํ ปวตฺตึ อาโรเจสิ ฯ พฺราหฺมณี – “กึ นุ โข เอตฺตกานํ วสนฏฺฐานํ ปฏิชคฺคาเปติ, ทหรกาเล ปพฺพชิตฺวา มหลฺลกกาเล คิหี โหตุกาโม”ติ จินฺเตนฺตี ชาโตวรกํ ปฏิชคฺคาเปตฺวา ปญฺจสตานํ วสนฏฺฐานํ กาเรตฺวา ทณฺฑทีปิกา ชาเลตฺวา เถรสฺส ปาเหสิ ฯ

เถโร ภิกฺขูหิ สทฺธึ ปาสาทํ อารุยฺห ชาโตวรกํ ปวิสิตฺวา นิสีทิ, นิสีทิตฺวา “ตุมฺหากํ วสนฏฺฐานํ คจฺฉถา”ติ ภิกฺขู อุยฺโยเชสิ ฯ เตสุ คตมตฺเตสุเยว เถรสฺส ขโร อาพาโธ อุปฺปชฺชิ, โลหิตปกฺขนฺทิกา มารณนฺติกา เวทนา วตฺตนฺติ ฯ เอกํ ภาชนํ ปวิสติ, เอกํ นิกฺขมติ ฯ พฺราหฺมณี – “มม ปุตฺตสฺส ปวตฺติ มยฺหํ น รุจฺจตี”ติ อตฺตโน วสนคพฺภทฺวารํ นิสฺสาย อฏฺฐาสิ ฯ

จตฺตาโร มหาราชาโน “ธมฺมเสนาปติ กุหึ วิหรตี”ติ โอโลเกนฺตา นาฬกคาเม ชาโตวรเก ปรินิพฺพานมญฺเจ นิปนฺโน, ปจฺฉิมทสฺสนํ คมิสฺสามา”ติ อาคมฺม วนฺทิตฺวา อฏฺฐํสุ ฯ เก ตุมฺเห? มหาราชาโน ภนฺเตติ ฯ กสฺมา อาคตตฺถาติ? คิลานุปฏฺฐากา ภวิสฺสามาติ ฯ “โหตุ, อตฺถิ คิลานุปฏฺฐาโก, คจฺฉถ ตุมฺเห”ติ อุยฺโยเชสิ ฯ เตสํ คตาวสาเน เตเนว นเยน สกฺโก เทวานมินฺโท ฯ ตสฺมึ คเต มหาพฺรหฺมา จ อาคมึสุ ฯ เตปิ ตเถว เถโร อุยฺโยเชสิ ฯ

พฺราหฺมณี เทวตานํ อาคมนญฺจ คมนญฺจ ทิสฺวา “เก นุ โข เอเต มม ปุตฺตํ วนฺทิตฺวา คจฺฉนฺตี”ติ เถรสฺส คพฺภทฺวารํ คนฺตฺวา “ตาต, จุนฺท, กา ปวตฺตี”ติ ปุจฺฉิ ฯ โส ตํ ปวตฺตึ อาจิกฺขิตฺวา “มหาอุปาสิกา, ภนฺเต, อาคตา”ติ อาห ฯ เถโร “กสฺมา อเวลาย อาคตา”ติ ปุจฺฉิ ฯ สา “ตุยฺหํ ตาต, ทสฺสนตฺถายา”ติ วตฺวา “ตาต, ปฐมํ เก อาคตา”ติ ปุจฺฉิ ฯ จตฺตาโร มหาราชาโน อุปาสิเกติ ฯ ตาต, ตฺวํ จตูหิ มหาราเชหิ มหนฺตตโรติ? อารามิกสทิสา เอเต อุปาสิเก, อมฺหากํ สตฺถุ ปฏิสนฺธิคฺคหณโต ปฏฺฐาย ขคฺคหตฺถา หุตฺวา อารกฺขํ อกํสูติ ฯ เตสํ ตาต คตาวสาเน โก อาคโตติ? สกฺโก เทวานมินฺโทติ ฯ เทวราชโตปิ ตฺวํ ตาต มหนฺตตโรติ?
ภณฺฑคาหกสามเณรสทิโส เอส อุปาสิเก, อมฺหากํ สตฺถุ ตาวตึสโต โอตรณกาเล ปตฺตจีวรํ คเหตฺวา โอติณฺโณติ ฯ ตสฺส ตาต คตาวสาเน โชตยมาโน วิย โก อาคโตติ? อุปาสิเก, ตุยฺหํ ภควา จ สตฺถา จ มหาพฺรหฺมา นาม เอโสติ ฯ มยฺหํ ภควโต มหาพฺรหฺมโตปิ ตฺวํ, ตาต, มหนฺตตโรติ? อาม อุปาสิเก, เอเต นาม กิร อมฺหากํ สตฺถุ ชาตทิวเส จตฺตาโร มหาพฺรหฺมาโน มหาปุริสํ สุวณฺณชาเลน ปฏิคฺคณฺหึสูติ ฯ

อถ พฺราหฺมณิยา – “ปุตฺตสฺส ตาว เม อยํ อานุภาโว, กีทิโส ปน มยฺหํ ปุตฺตสฺส ภควโต สตฺถุ อานุภาโว ภวิสฺสตี”ติ จินฺตยนฺติยา สหสา ปญฺจวณฺณา ปีติ อุปฺปชฺชิตฺวา สกลสรีรํ ผริ ฯ เถโร – “อุปฺปนฺนํ เม มาตุ ปีติโสมนสฺสํ, อยํ ทานิ กาโล ธมฺมเทสนายา”ติ จินฺเตตฺวา “กึ จินฺเตสิ มหาอุปาสิเก”ติ อาห ฯ สา “ปุตฺตสฺส ตาว เม อยํ คุโณ, สตฺถุ ปนสฺส กีทิโส ภวิสฺสตีติ

ខ្ចង់, តាត, ចិន្តេយី”តិ អាហៈ យហាក្ខបិសិកេ, យឃ៌្យាសត្វឌាតក្លលោ យហាកិតិក្លូយនេ សទ្ធោឌិយំ ឆយូចក្កប្យចត្តនេ ច

ចសសហឃ្សិលោិកឆាត្យ កយ៉ិត្ត៍ ឃឹលេត សយាឆិតា បណ្ណាយ ចិយុត្តិយា ចិយុត្តិពាលេឃ្សុនេត សយោ តាយ តត្តិ, ខ្លតិបិ សោ កកចាតិ

ចិត្តានេទ្វា ត្យដ្ឋក្យលាបដិសំឃុត្តំ ឆយូចេសត់ កេធសិៈ

ត្រោហូលិ បិឃបុត្តឃ្ស ឆយូចេសតាបទិយោសានេ សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋាយ បុត្តំ អាហ – “តាត ខ្ចបតិឃ្ស, កឝ្នា ឲចយកាសិ, ឲចទ្ទុបំ តាយ អយតំ យឃ៌្យាឲត្តក្កំ កាលំ ត អងាសី”តិៈ ខេធេរា – “ឌិត្តំ ឌាតិ ខេ យាត្យ ទ្ទុបឃាទិយា ត្រោហូលិយា ខេឃាចតិកម្ទលំ, ឲត្តពោត ចដ្ថិឃ្សតី”តិ ចិន្តេត្វា – “កន្ធ យហាក្ខបសិកេ”តិ ត្រោហូលិ ខ្ចឃ្សាឌេត្វា – “ទុត្ត កា ខេចលិ”តិ អាហៈ ពលចបធ្ទុសកាលេលិ, កន្តេតិៈ កិក្លូសឌ្ឈំ សត្តិបិនេតហឹតិៈ សត្តិបតិនេតា កន្តេ កិក្លូសឈ្លោតិៈ “យំ ខ្ចក្កិបិត្វា តិឃឹឌានេបហិ ទុត្តា”តិ ខ្ចក្កិបិត្វា តិឃឹឌានេបសិៈ

ខេធេរា កិក្លូ អាយន្តេសិ – “អាចុសោ ចត្យចត្តាលឹសំ ចោ ចឃ្សាតិ យយា សឌ្ឍិ ចិចទេន្តាត់ ឃំ ខេ កាឃិកំ ចា ចាចសិកំ ចា ត នោទេចេធ, តំ លយេធ អាចុសោ”តិៈ ឲត្តកំ, កន្តេ, អយ្យាកំ លាឃា ចិយ ត្យខេយ្យអយុទ្ធិត្វា ចិចទេន្តាត់ អទ្ទន្ធតកំ តាយ តត្តិ, ត្យខេយ្យុកក អយ្យាកំ លយធាតិៈ អធ ខេធេរា យហាឌិចទំ សដ្ឋឌ្ឋិត្វា យុលំ បិឆាយ ចក្លិលោត បឃ្សុត តិបន្នេ សត្វា ចិយ តច អត្យុប្តុឝ្ណសយាបត្តិយោ អត្យលិយបដិលោយនេតា សយាបឌ្ចិត្វា បុត បចយ្លោត់ អាឌិ កត្វា ឃាច ចត្យត្ឋោកា សយាបឌ្ចិៈ តតោ ទុដ្ឋាយ អតត្តទ្យោច យហាបធិ ខ្ចត្តាចេត្តា អត្យបាិឌិសេសាយ តិត្តាតឆាត្យយា បទិតិត្តាយិៈ

ខ្ចបិសិកា – “កំ ត្យ ខោ ខេ បុខេត្តា, ត កិឡិ កេធតី”តិ ខ្ចដ្ឋាយ បិដ្ឋិបិនេ បទិយខ្ចត្តិ បទិតិត្តាតកាចំ ពាត្វា យហាសធ្ឌិ ក្ទុយាតា បិនេធុ តិបតិត្វា – “តាត យយំ ខ្លតោ បុខេត្តា តច ក្យាំ ត ឌាតិយា, ខ្លដាតិ បត តំ អាឌិ កត្វា អតេកសតេ អតេកសហឃ្ស អតេកសតសហឃ្ស កិក្លូ ខ្លយឃ្ស៊ិ តិចេសនេ តិឃឹឌានេបត្វា តេការឌេត្យំ ត លកិយ្យា, ចឹចខេហិ អង្គារឌេត្យំ ត លកិយ្យា, ចិហារសតំ ចិហារសហឃ្សំ កាខេត្យំ ត លកិយ្យា”តិ ឃាច អទុណ្យក្ខ្យតា បទិខេធិៈ អទុលោ ខ្ចក្ខតយខេត្តយោច ឃុចណ្ណកាខេ បក្កោសាបេត្វា ឃុចណ្ណកត្ថំ ចិចទាបេត្វា ឃុចណ្ណឈដិយោ យហាត្យលិយ ត្យលិបេត្វា – “បដ្ឋា ក្ទុដិការេសតាតិ បដ្ឋា អក្ឈិសតាតិ កេទាធា”តិ ឌាបេតិៈ

សក្កោបិ ខេចទាឌា ចិឃ្សកឆូចេចបុត្តំ អាយន្តេត្វា – “តាត ឆយូសេតាបតិ បទិតិត្តេតោ, បដ្ឋា ក្ទុដិការេសតាតិ បដ្ឋា អក្ឈិសតាតិ ច យាបេហី”តិ អាហៈ ខ្លតិ ខ្ចបិសិកាយ កាទិតាតិ ច ចិឃ្សកយូត តិឃ្ចិតាតិ ច សត្តាតិបិ ខេត្តហឃ្សាតិ អហេសុំៈ តតោ តកោយខេ្ឈាសាខេយំ យហាយល្លបំ កាខេត្វា យល្លបយខេ្ឈយហាក្ទុដិការំ ឌបេត្វា ខេសាតិ បទិចាទេសខេ្លបេត ឌបេត្វា សាឆុកីឡិតខ្លកំ អាទកិសុៈ ខេចាត់ អន្តខេ យត្យឃ្សា, យត្យឃ្សាត់ អន្តខេ ខេចា អហេសុំៈ

ខេចតី តាយ ឲកា ខេធេឃ្ស ខ្ចបដ្ឋាយិកា – “អហំ ខេធេឃ្ស ប្អុឌំ កទិឃ្សាយី”តិ ឃុចណ្ណបុប្ផាត់ តយោ ក្យុឝ្ណ កាខេសិៈ “ខេធេឃ្ស ប្អុឌំ កទិឃ្សាយី”តិ សក្កោ ខេចទាឌា អឌ្ឍតឃ្សកោដិតាដកេហិ បទិចាទិតោ ខ្លតទិៈ “សក្កោ ខ្លតតី”តិ យហាឌតោ បធាយុលោ បដិក្កយិៈ តត្វ សាបិ ខ្ចបិសិកា បដិក្កយយាតា កទ្យការេត្វា ឲកយត្តំ អបសក្កិត្យំ អសក្កោត្តី យត្យឃ្សាត់ អន្តខេ បតិៈ យត្យឃ្សា អបឃ្សត្តា តំ យឌ្ឌិត្វា អកយិសុៈ សា

តត្ថេវ កាលំ កត្វា តាវតិំសភវនេ កនកវិមានេ និព្វត្តិ។ និព្វត្តក្ខណេយេវស្សា រតនក្ខន្ធោ វិយ តិគាវុតប្បមាណោ អត្តភាវោ អហោសិ សដ្ឋិសកដភារប្បមាណអលង្ការបដិមណ្ឌិតា អច្ឆរាសហស្សបរិវារិតា។ អថស្សា ទិព្វំ សព្វកាយិកាទាសំ បុរតោ ឋបយិំសុ។ សា អត្តនោ សិរិសម្បត្តិំ ទិស្វា – “ឧឡារា អយំ សម្បត្តិ, កិំ នុ ខោ មេ កម្មំ កត”ន្តិ ចិន្តយមានា អទ្ទស – “មយា សារិបុត្តត្ថេរស្ស បរិនិព្វុតដ្ឋានេ តីហិ សុវណ្ណបុប្ផកុម្ភេហិ បូជា កតា, មហាជនោ មំ មទ្ទិត្វា គតោ, សាហំ តត្ថ កាលំ កត្វា ឥធូបបន្នា, ថេរំ និស្សាយ លទ្ធំ ឥទានិ បុញ្ញវិបាកំ មនុស្សានំ កថេស្សាមី”តិ សហ វិមានេនេវ ឱតរិ។

មហាជនោ ទូរតោវ ទិស្វា – “កិំ នុ ខោ ទ្វេ សូរិយា ឧដ្ឋិតា”តិ? ឧល្លោកេន្តា – “វិមានេ អាគច្ឆន្តេ កូដាការសណ្ឋានំ បញ្ញាយតិ, នាយំ សូរិយោ, វិមានមេតំ ឯក”ន្តិ អាហ។ តម្បិ វិមានំ តាវទេវ អាគន្ត្វា ថេរស្ស ធាតុចិតកមត្ថកេ វេហាសំ អដ្ឋាសិ។ ទេវធីតា វិមានំ អាកាសេយេវ ឋបេត្វា បថវិ ឱតរិ។ មហាជនោ – “កា ត្វំ, អយ្យេ”តិ? បុច្ឆិ។ “ន មំ តុម្ហេ ជានាថ, រេវតី នាមាហំ, តីហិ សុវណ្ណបុប្ផកុម្ភេហិ ថេរំ បូជំ កត្វា មនុស្សេហិ មទ្ទិតា កាលំ កត្វា តាវតិំសភវនេ និព្វត្តា, បស្សថ មេ សិរិសម្បត្តិំ, តុម្ហេបិ ទានិ ទានានិ ទេថ, បុញ្ញានិ ករោថា”តិ កុសលកិរិយាយ វណ្ណំ កថេត្វា ថេរស្ស ចិតកំ បទក្ខិណំ កត្វា វន្ទិត្វា អត្តនោ ទេវដ្ឋានមេវ គតា។

មហាជនោបិ សត្តាហំ សាធុកីឡិតំ កីឡិត្វា សព្វគន្ធេហិ ចិតកំ អកាសិ, ចិតកា ឯកូនរតនសតិកា អហោសិ។ ថេរស្ស សរីរំ ចិតកំ អារោបេត្វា ឧសីរកលាបកេហិ អាលិម្បេសុំ។ អាឡាហនេ សព្វរត្តិំ ធម្មស្សវនំ បវត្តិ។ អនុរុទ្ធត្ថេរោ សព្វគន្ធោទកេន ថេរស្ស ចិតកំ និព្វាបេសិ។ ចុន្ទត្ថេរោ ធាតុយោ បរិស្សាវនេ បក្ខិបិត្វា – “ន ទានិ មយា ឥធេវ សក្កា ឋាតុំ, មយ្ហំ ជេដ្ឋភាតិកស្ស ធម្មសេនាបតិសារិបុត្តត្ថេរស្ស បរិនិព្វុតភាវំ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស អារោចេស្សាមី”តិ ធាតុបរិស្សាវនំ ថេរស្ស ច បត្តចីវរំ គហេត្វា សាវត្ថិំ អគមាសិ។ ឯកដ្ឋានេបិ ច ទ្វេ រត្តិយោ អវសិត្វា សព្វត្ថ ឯករត្តិវាសេនេវ សាវត្ថិំ បាបុណិ។ តមត្ថំ ទស្សេតុំ អថ ខោ ចុន្ទោ សមណុទ្ទេសោតិអាទិ វុត្តំ។

តត្ថ យេនាយស្មា អានន្ទោតិ យេន អត្តនោ ឧបជ្ឈាយោ ធម្មភណ្ឌាគារិកោ អាយស្មា អានន្ទោ, តេនុបសង្កមិ។ កស្មា បនេស ឧជុកំ សត្ថុ សន្តិកំ អគន្ត្វា ថេរស្ស សន្តិកំ អគមាសីតិ? សត្ថរិ ច ថេរេ ច គារវេន។ ជេតវនមហាវិហារេ បោក្ខរណិយំ កិរស្ស ន្ហត្វា បច្ចុត្តរិត្វា សុនិវត្ថសុបារុតស្ស ឯតទហោសិ – “ពុទ្ធា នាម មហាបាសាណច្ឆត្តំ វិយ គរុកា, ផណកតសប្ប សីហព្យគ្ឃមត្តវរវារណាទយោ វិយ ច ទុរាសទា, ន សក្កា មយា ឧជុកមេវ សត្ថុ សន្តិកំ គន្ត្វា កថេតុំ, កស្ស នុ ខោ សន្តិកំ គន្តព្ព”ន្តិ។ តតោ ចិន្តេសិ – “ឧបជ្ឈាយោ មេ ធម្មភណ្ឌាគារិកោ ជេដ្ឋភាតិកត្ថេរស្ស ឧត្តមសហាយោ, តស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា តំ អាទាយ សត្ថារា សទ្ធិំ កថេស្សាមី”តិ សត្ថរិ ចេវ ថេរេ ច គារវេន ឧបសង្កមិ។

ឥទមស្ស បត្តចីវរន្តិ “អយមស្ស បរិភោគបត្តោ, ឥទំ ធាតុបរិស្សាវន”ន្តិ ឯវំ ឯកេកំ អាចិក្ខិ។ បាឡិយំ បន “ឥទមស្ស បត្តចីវរ”ន្តិ ឯត្តកមេវ វុត្តំ។ កថាបាភតន្តិ កថាមូលំ។ មូលញ្ហិ បាភតន្តិ វុច្ចតិ។ យថាហ –

“អប្បកេតបិ ខេយធាចិ, ឋិករេតត ចិចក្លូណោ;

ឧយដ្ឋារបេតិ អត្តាត់, អហ៊ុ អក្កិច ឧត្តូយ”ត្តិ· (ឌា· ១·១·៣);

ករចត្តិទស្សតាឃាតិ ករចត្តិ ទស្សតត្តាឃ· កិ បតិមិតា ករចា ត ដិដ្ឋបុរេត្តាតិ? ខេតា ត ដិដ្ឋបុរេត្តា· អឃតៀាអាឃប្ថា ជិចា តច ចាខេរ, ទត្តិ តច ចាខេរតិ ឲកាហំ អដ្ឋារឧ ចាខេរ ឋ្កបដ្ឋាតខេយច រកូតិ· ជិចឧស្ស បត ឧពចារំ ចា ឧហស្សចារំ ចា រក្តការខេយា ឧយាខេតាបិ ត អការណោ រកូតិ, ឲកំ បញ្ហានំ រខេហត្តាច រកូតិ· ខេឃា ពំជិចនំ ខេពត កធាឋិករេតត រក្តការខេយា ឲចយាហ· ត្ថាគយស្ស បត្តឌិចទត្តិ ខេធខេទាបិ – “ត្ថាគំ ពស្ស បត្តឌិចរំ, ត្ថាគត្ថា ឆាពុបរិស្សាចត”ត្តិ ឋិជិខេឃក្កិខេឃច គខេស្សត្តា អាចិក្លិ·

ឧត្តា ហត្ថិ បឃាខេទត្តា ឆាពុបរិស្សាចត់ រខេហត្តា ហត្តពខេល ផខេបត្តា កិក្លូ អាយខេត្តឃិ – “ខេឃា ខេឃា, កិក្លូខេច, កិក្លូ បុរិយឌិចខេឃ អខេតកាតិ ឋិជិហារិយឃពាតិ រត្តា បរិតិត្តាត់ អត្ថុឌាតារខេបឃិ, ពស្ស ត្ថាគាតិ ត្ថាយា ឧដ្ឋចណ្ហឧត្តិកា ឆាពុខេឃាច បត្តាយត្តិ, រប្បឧពឧហស្សាឆិកំ អឃខេឡ្យៀ បុទិតបិខេយី ឲឃ, កិក្លូខេច, កិក្លូ, យឃា បចត្តិតំ ឆយ្ចក្កិ អត្ថុបចត្តខេកា ឲឃ កិក្លូ, បជិលដ្ឋាតិឃអាឃខេតា ឲឃ កិក្លូ, បុទិតឃាចកឃត្តិបិខេពា ឲឃ កិក្លូ, ផខេបត្តា យំ គឃស្ស ចក្កចាឭអឃហខេស្សស្ស បត្តាយ អឃជិខេឃា ឲឃ កិក្លូ, យហាបខេត្តា ឲឃ កិក្លូ, បុទ្ធុបខេត្តា ហាឃបខេត្តា ឌចតបខេត្តា ពិក្លូបខេត្តា តិខេត្តាឆិកបខេត្តា ឲឃ កិក្លូ, អប្បិខេត្ថា ឲឃ កិក្លូ, ឧត្តុខេដ្ឋា បជិជិខេត្តា អឃំឧខេដ្ឋា អារដ្ឋឌិទិខេឃា ខេចាគខេកា ឋិឋករហឹ ឲឃ កិក្លូ, បត្ថា ឌាតិឧពាតិ បជិលដ្ឋយហាឃប្បត្តិខេឃា បហាឃ បត្តាជិខេពា ឲឃ កិក្លូ, យយ ឃាឃខេត បឆចិឧយពត្តិខេកា ឲឃ កិក្លូ, លិត្តុជិឃារិណាឃករឃជិខេឃា ឲឃ កិក្លូ, ចណ្ហាលបុត្តឃជិឃតិចជិខេត្តា ឲឃ កិក្លូ· បស្សឆ, កិក្លូខេច, យហាបត្តាស្ស ឆាពុខេឃា, បស្សឆ, កិក្លូខេច, បុទ្ធុបត្តាស្ស ហាឃបត្តាស្ស ឌចតបត្តាស្ស ពិក្លូបត្តាស្ស តិខេត្តាឆិកបត្តាស្ស អប្បិត្ថស្ស ឧត្តុដ្ឋស្ស បជិជិត្តស្ស អឃំឧដ្ឋស្ស អារដ្ឋឌិទិឃស្ស , ខេចាគកស្ស, បស្សឆ, កិក្លូខេច, ឋិឋករហិស្ស ឆាពុខេឃាតិ·

“ខេឃា បត្តាឌិ ឌាតិឧពាតិ បត្ថា,

បហាឃ កាយាតិ យខេតារយាតិ;

ពំ ឌិតរាកំ ឃុឃយាហិតិត្រ្តិឃំ,

បរិតិត្តាពំ ចត្ថុឆ ឃារិបុត្តិ·

“ពត្តិតខេលិ បឆជិឃខេយា ត រកុប្បតិ,

ត ចាបិ ចិត្តស្ស ចកោប ចត្តិ;

អត្ុកម្បកោ ការុលិកោ ច តិច្ចុតោ,

បរិតិដ្ឋាតំ ចត្ថេ សារិបុត្តំ

“ចណ្ឌាលបុត្តោ យថា ភកវំ បចិដ្ឋោ,

តិចមតោ ចរតិ កញ្ចូបិហត្ថោ;

តថា អយំ ចិហរតិ សារិបុត្តោ,

បរិតិដ្ឋាតំ ចត្ថេ សារិបុត្តំ

“ឧសកោ យថា លិត្តចិសាណកោ,

អហេឋយត្តោ ចរតិ បុរត្តរេ ចតេ;

តថា អយំ ចិហរតិ សារិបុត្តោ,

បរិតិដ្ឋាតំ ចត្ថេ សារិបុត្តំ”ត្តិ

ឥតិ កកចា បញ្ចហិ កាថាសតេហិ ថេរស្ស ចណ្ហិ កតេចសិ យថា យថា កកចា ថេរស្ស ចណ្ហិ កតេចសិ, តថា តថា អាតត្ថេតូទោ សត្ថាទេតុំ ត សក្កោតិ, ពិញអាទយុទេ បក្ខត្តក្កក្កូជៅ ចិយ បទេចឆតិ តេតាហ អបិច ទេយ, កទេត្ត, យឆុរកឌាទេតា ចិយ កាទេយាតិ សត្ថា ចិត្តាទេតត្តា តត្ថ យឆុរកឌាទេតាតិអាឌីតំ អទេត្ថា ចុទេត្តាទេយច ព្ទុឆ បត ឆយុាតិ ស្តទេស្តបរិបុឌ្ឋាឆយុា អឆិទេប្បតា តស្ស ហិ ស្តទេស្តបរិបុឌ្ឋាឆទេយុ អកហិទេត ចា កទេហតុំ, កហិទេត ចា សញ្ញាយំ កាតុំ ចិត្តំ ត បចត្តតិ អឆ សត្ថា បញ្ចបសាឌចិចិត្រាតិ អក្ខិតិ ស្តយុំលេត្ថា ទេឆរំ ឌូទេលាៃកទេត្តា “អស្សាទេសស្សាយិ ត”ត្តិ អស្សាទេសទេត្តា កំ ត្ទេលា ទេត, អាតត្ថ, សារិបុត្តោតិអាឌិយាហ

តត្ថ សីលក្ខត្តិ លោកិយលោកុត្តរសីលំ សមាធិបញ្ញាសុបិ ឲសេច តយោ ចិយុត្តិ បត លោកុត្តរាច ចិយុត្តិញាណទស្សតំ

ᨷᨧ᩠ᨧᩅᩮᨠ᩠ᨡᨱᩣᨠᩣᩁᩴ, ᨲᩴ ᩃᩮᩣᨠᩥᨿᨾᩮᩅ᪨ ᨽᩅᩣᨣᨠᩮᩣᨲᩥ ᨽᩅᩣᨣᨣᩣᨿᨠᩮᩣ᪨ ᨽᨲᩥᩃ᩠ᩃᩣᨲᩥ ᨽᨲᩥᩃ᩠ᩃᩣᩈᩩ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨶᩣᨶᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩮᩈᩩ ᨽᨲᩁᨱᩦᩃᩮᩣ᪨ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩣᨷᨠᩮᩣᨲᩥ ᨹᩃᩣᨶᩥᨲᩣᨠᩣᩁᩮᩃ ᩋᨲ᩠ᨳᩴ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩣᨷᩮᨲᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨷᩣᨴᨠᩮᩣᨲᩥ ᩃᨠ᩠ᨡᨱᩣᨴᩥᩋᩣᨿᨲᨶᩅᩮᩈᩩ ᨲᩴ ᨲᩴ ᨹᩃᩴ ᨣᩮᩈᨲᩣ᪨ ᩈᨾᩣᨣᨷᨠᩮᩣᨲᩥ "ᨷᨣᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᩣ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨣᨾ᩠ᨽᩦᩁᨷᨠᩮᩣ᪨ ᩈᨾᩩᨲ᩠ᨲᩮᨩᨠᩮᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩈᩣᩉᨠᩮᩣ᪨ ᩈᨾ᩠ᨷᩉᩴᩈᨠᩮᩣᨲᩥ ᨷᨭᩥᩃᨴ᩠ᨵᨣᩩᨱᩉᩥ ᨾᩮᩣᨴᩣᨷᨠᩮᩣ ᨲᩮᩣᩈᩣᨷᨠᩮᩣ᪨

ᩋᨠᩥᩃᩥᨭ᩠ᨮᩈᩩ ᨹᩃᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩣᨲᩥ ᨹᩃᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽ "ᩈᩦᩃᩴ ᨧ ᨾᩮ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩴ, ᩉᨴᨿᩴ ᨧ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᨧ ᨷᩦᨲᩥ ᨧ"ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨽᩈᨠ᩠ᨠᨶᩣᨠᩣᩁᨷᩅᨲ᩠ᨲᩣ ᨶᩥᨠ᩠ᨠᩥᩃᩮᩈᩩ ᨷᩈᩣᨴᩮᩣ ᩑᨠᩈ᩠ᩈᩣᨷᩥ ᨴᩥᨭ᩠ᨮᩥᨿᩣ ᩈᩦᩉᨶᩣᨴᩮᨶ ᨷᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩣᩉᨠᩮᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨷᩩᨶ᩠ᨶᩣᨴᩥᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨷᨣᩈ᩠ᩈ ᩋᨲ᩠ᨳᩣ ᨾᩮᨴᨶ᩠ᨲᩮ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᨲᩮᩣᩅ᪨ ᨹᩃᨾ᩠ᨸᩥ ᨹᩃᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᩅᩩᨭ᩠ᨮᩥᨲᩈ᩠ᩈᩣᨷᩥ ᨹᩃᨷᩁᩥᨽᩮᩣᨣᩮᨶ ᨾᩮᩣᨴᩥᨲᩣ᪨ ᨹᩃᩣᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᨲ᩠ᨲᩥ ᨹᩃᨾᩮᨶ ᩋᨶᩩᨣ᩠ᨣᩉᩴ᪨

ᩈᨲ᩠ᨳᩣ "ᩋᨲᩦᨲᩴ ᩋᩉᩴ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨠᩥᩃᩮᩈᩴ"ᨲᩥ ᨷᩩᨶ ᨲᩴ ᩋᨷ᩠ᨷᩈᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ ᨲᩴ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᨿᨾᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩥᨿᩣᩉ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩥᩅᩮᨾᩥ ᨿᨶᩣᨷᩉᩦᨲᩥ ᨿᩣᨲᩣᨷᩥᨲᩣᨠᩣᨲᩣᨠᨣᩦᨶᩦᩋᩣᨴᩥᨠᩮᩉᩥ ᨩᩣᨲᩥᨾᩣ ᨶᩣᨶᩣᨠᩣᩁᨲᩮᩣ, ᨿᩮᨶ ᩅᩥᨶᩣᨠᩣᩁᨲᩮᩣ, ᨠᩮᩅᩃ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᨠᩣᩁᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩴ ᨣᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴ, ᩃᨠ᩠ᨡᩣᨲᩥ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ᪨ ᨾᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᩉᩥ ᨷᩥᩅᩮᨾᩥ ᨿᨶᩣᨷᩉᩥ ᨶᩣᨶᩣᨠᩣᩁᨲᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨣᨶ ᨷᩥᩁᩥᨿᩥᨾᩮᩣ ᨷᩩᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩣᨬᩥ ᨷᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨹᩃᨧᨠ᩠ᨠ ᨷᨧᩮᨲ᩠ᨲᩣᨷᩥ ᨾᨿᨠᨷᩥᨴᩥᩉᩣᩁᩥᨾᩴ ᨣᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨷᩥ ᨾᩴ ᨲᩴ ᨩᩣᨲᩴ ᨽᩪᨲᩴ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᩴ ᨷᩃᩮᩣᨠᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩴ ᨲᨳᩣᨣᨲᩈ᩠ᩈᩣᨷᩥ ᩈᩁᩦᩁᩴ ᨾᩣ ᨷᩃᩩᨩ᩠ᨩᩦᨲᩥ ᨶᩮᨲᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᩅᩥᨩ᩠ᨩᨲᩥ, ᨴᩮᩅᨴᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣᨷᩥ ᨠᨲᨲ᩠ᨲᩮᨶᩣᨷᩥ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᨲᩴ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᩃᨴ᩠ᨵᩩᩴ᪨ ᨾᩣ ᨷᩃᩩᨩ᩠ᨩᨲᩪᨲᩥ ᨾᩣ ᨽᩥᨩ᩠ᨩᨲᩩ᪨

ᩑᩅᨾᩮᩅ ᨡᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨾᩉᩣᨩᨶᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩮᨧᩣ ᨿᨳᩣ ᨩᨾ᩠ᨻᩩᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨲᩔ ᨣᨶ᩠ᨵᨶᩦᨿᩴ ᨣᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾᩉᩣᨩᨶᩥᨠᩣ ᨿᨳᩣ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᨹᩃᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨿᨳᩣ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩮ ᨡᨶ᩠ᨵᩮ ᨶᨲᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᩣᨿ ᩋᨶᩩᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩣ ᨷᩩᨷ᩠ᨹᨹᩃᩣᨴᩦᩉᩥ ᨲᩴ ᨩᩣᨲᩴ ᨷᩩᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨹᩃᩔ ᩋᨣᩣᩁᩮᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᨾᩮᨴᩮ ᨷᩁᩥᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨲᩮ ᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨶᩴ ᨿᨲ᩠ᨳᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩔ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᨹᩃᩣᩈᨶᩮ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶᩈᨾᨲ᩠ᨲᩔ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᩈᨽᩣᩅᩔ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᨶᩣ ᩋᨣᩣᩁᩮᨲᩣ᪨ ᨶᩣᨿ ᨷᩁᩥᨠᩥᨲ᩠ᨲᩣᨿ ᨾᩮᩣ ᩅᩥᩁᩪᩊ᩠ᩉᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᩈᨦ᩠ᨥᩮᩣ ᨹᩃᨶ᩠ᨲᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨩᩣᨲᩮᨲᩦᨲᩥ ᨲᩮᨲᩥᨶᩮᨲ᩠ᨲᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨾᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᩈᨦ᩠ᨡᨲᩴ ᨷᩃᩮᩣᨠᨵᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩴ ᨾᩣ ᨷᩃᩩᨩ᩠ᨩᩦᨲᩥ ᨶ ᩈᨠ᩠ᨠᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩩᩴ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ᪨

᪓-᪓᪨ ᩏᨠ᩠ᨠᨧᩮᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪕᪐-᪑᪕᪘᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮ ᩋᨧᩥᩁᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩈᩩ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᩮᩈᩪᨲᩥ ᨶᨧᩥᩁᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩈᩩ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᨠᩮᩈᩩ᪨ ᨲᩮᩈᩩ ᩉᩥ ᨹᩃᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥ ᨠᨲ᩠ᨲᩥᨠᨾᩣᩈᨷᩩᨱ᩠ᨱᨾᩣᨿ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩣ, ᨾᩉᩣᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᩮᩣ ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨯ᩠ᨰᨾᩣᩈᩴ ᩋᨲᩥᨠ᩠ᨠᨾ᩠ᨾ ᩋᨾᩣᩅᩈᩩᨷᩮᩣᩈᨳᩮ᪨ ᩑᩅᩴ ᨴ᩠ᩅᩦᩈᩩ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᨠᩮᩈᩩ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩈᩩ ᨾᩉᩣᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩴᨥᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩮᩣ ᨾᩉᩣᨾᨱ᩠ᨯᩃᩮ ᨧᩣᩁᩥᨠᩴ ᨧᩁᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨶᩩᨷᩩᨻ᩠ᨻᩮᨶ ᩏᨠ᩠ᨠᨧᩮᩃᨶᨣᩁᩴ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨷᩥᨱ᩠ᨯᩣᨿ ᨧᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨦ᩠ᨣᩣᨷᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᩁᨩᨲᨷᨭ᩠ᨭᩅᨱ᩠ᨱᩅᩣᩃᩥᨠᩣᨷᩩᩃᩥᨶᩮ ᩅᩥᩉᩣᩈᩥ᪨ ᨲᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ "ᩋᨧᩥᩁᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩩᨲᩮᩈᩩ ᩈᩣᩁᩥᨷᩩᨲ᩠ᨲᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᩮᩈᩩ"ᨲᩥ᪨ ᨿᩮ ᨾᩉᨲ᩠ᨲᨲᩁᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᩣ ᨲᩮ ᨷᩃᩩᨩ᩠ᨩᩮᨿ᩠ᨿᩩᨶ᩠ᨲᩥ ᨿᨳᩣᨷᩥ ᨾᩉᨲᩮᩣ ᩁᩩᨠ᩠ᨡᩔ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩮᩣ ᩈᩣᩁᩅᨲᩮᩣ ᨿᩮ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᨲᩁᩣ ᨡᨶ᩠ᨵᩣ, ᨲᩔ ᨹᩃᩥᨶᩮᩣ ᨧ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩮᩣ ᨧ ᨣᨲᩣ ᨷᨱ᩠ᨱᩈᩣᨡᩣᨶᩥᨠᩣ ᨾᩮ ᨿᨳᩣ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩣ ᩅᩥᨿ ᨾᩮ ᩋᨣ᩠ᨣᩈᩣᩅᨠᩣᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨷᩩᩁᩥᨾᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᨾᩉᩣᨩᨶᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩮ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᩮᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮ᪨

᪆᪨ ᩏᨲ᩠ᨲᩥᨿᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪃᪈᪂᪨ ᨨᨭ᩠ᨮᩮ ᨾᨧ᩠ᨧᩩᨵᩮᨿ᩠ᨿᩔ ᨸᩣᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᨽᩪᨾᨠᩅᨭ᩠ᨭᩔ ᨸᩣᩁᩴ, ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ᪨

᪈᪨ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪃᪈᪄᪨ ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩮ ᨠᩣᨿᩮ ᩅᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩣᩃᩮ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨿᩮᩅ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᩮᨸᩥ ᨿᩮᩣ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮ ᨽᩣᩅᩮᨲᩥ, ᩈᩮᩣ ᨠᩥᩃᩮᩈᨽᩥᨶ᩠ᨴᨶᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨿᩮᩅᩣᨲᩥ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨ ᩑᨠᩣᨿᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᨠᨾᨣ᩠ᨣᩴ᪨ ᨩᩣᨲᩥᨠ᩠ᨡᨿᨶ᩠ᨲᨴᩔᩦᨲᩥ ᨩᩣᨲᩥᨿᩣ ᨡᨿᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨧ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩴ, ᨲᩴ ᨸᩔᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᩑᨠᩣᨿᨶᩈᩘᨡᩣᨲᩴ ᩑᨠᨾᨣ᩠ᨣᨽᩪᨲᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᩑᨠᩣᨿᨶᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ, ᨲᩴ ᨸᨩᩣᨶᩣᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪉᪨ ᩈᩮᨴᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪃᪈᪅᪨ ᨶᩅᨾᩮ ᩈᩩᨾ᩠ᨽᩮᩈᩪᨲᩥ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᨠᩮ ᨩᨶᨸᨴᩮ᪨ ᨾᩮᨴᨠᨳᩣᩃᩥᨠᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩈᩮᨶ ᩃᨴ᩠ᨵᨶᩣᨾᩴ᪨ ᨾᨾᩴ ᩁᨠ᩠ᨡ, ᩋᩉᩴ ᨲᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨿᩴ ᨲᩔ ᩃᨴ᩠ᨵᩥ – ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩅᩴᩈᩴ ᩈᩩᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᩋᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩮᨶ ᨸᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᨸᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᩃᨬ᩠ᨧ ᩅᩴᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩋᨶᩩᩃ᩠ᩃᩮᩣᨠᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩴ ᨶ ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᨶᩣᨾ, ᩑᩅᩴ ᩋᩁᨠ᩠ᨡᩥᨲᩮᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩣ ᨸᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩩᨱ᩠ᨱᩅᩥᨧᩩᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩅᩴᩈᩴ ᨸᨶ ᩈᩩᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᨲᩮᨶ ᨸᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᨸᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᩃᨬ᩠ᨧ ᩅᩴᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩏᩃ᩠ᩃᩮᩣᨠᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᨶᩣᨾ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩣᨸᩥ ᩍᨲᩮᩣ ᨧᩥᨲᩮᩣ ᨧ ᨸᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩥᨣᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᨠᩦᩊᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩴ ᨶ ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᨶᩣᨾ᪨ ᩑᩅᨬ᩠ᩉᩥ ᩈᨲᩥ ᨲᩥᩃᩥᩉᩅᩴᩈᨠᩮᩣᨭᩥ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩔ ᨣᩃᩅᩣᨭᨠᩮ ᩅᩣ ᨶᩃᩣᨭᩮ ᩅᩣ ᨮᨸᩥᨲᩣ ᨮᩥᨲᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨠᩥᨲ᩠ᨲᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᩮᨿ᩠ᨿ᪨ ᩋᩣᨧᩣᩁᩈᨾ᩠ᨸᨶ᩠ᨶᨲᩣᨿ ᨸᨶ ᨿᨲᩮᩣ ᩅᩴᩈᩮᩣ ᨶᨾᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᩋᨶᨾᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᩋᩣᨠᨯ᩠ᨰᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩑᨠᨲᩮᩣᨽᩣᨣᩥᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᨲᩩᨸᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨠᩣᩉᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲᩥᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩃᩮᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᨶᩣᨾᩣᨲᩥ᪨

ᨲ᩠ᩅᩴ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩁᨠ᩠ᨡ, ᩋᩉᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᩥᩔᩣᨾᩦᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩋᨿᨾᨵᩥᨸ᩠ᨸᩣᨿᩮᩣ – ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩮᩣ ᩅᩴᩈᩴ ᩈᩩᨣ᩠ᨣᩉᩥᨲᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩮᨶ ᨸᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᨸᩃ᩠ᩃᨲ᩠ᨳᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩮᩣ , ᩈᨻ᩠ᨻᨠᩣᩃᨬ᩠ᨧ ᩅᩴᩈᨣ᩠ᨣᩴ ᩏᩃ᩠ᩃᩮᩣᨠᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ, ᨶ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩴ᪨ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩅᩣᩈᩥᨠᩮᩣᨸᩥ ᨠᩣᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᩑᨠᨲᩮᩣᨽᩣᨣᩥᨿᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩅᩣᨲᩩᨸᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨠᩣᩉᩣᨸᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨲᩥᩴ ᩏᨸᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᨧ᩠ᨧᩃᩮᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅ ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᨶᩣᨾ, ᨶ ᩋᩣᨧᩁᩥᨿᩴ᪨

ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨬᩣᨿᩮᩣᨲᩥ ᨿᩴ ᨾᩮᨴᨠᨳᩣᩃᩥᨠᩣ ᩋᩣᩉ᪨ ᩈᩮᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨬᩣᨿᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩏᨸᩣᨿᩮᩣ, ᨲᩴ ᨠᩣᩁᨱᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩴ ᩈᨲᩥᨸᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩈᩮᩅᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩋᩣᩈᩮᩅᨶᨲᩣᨿᩣᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᩈᩮᩅᨶᩣᨿ᪨ ᩑᩅᩴ ᨡᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩦᨲᩥ ᨿᩮᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᩁᩣᨾᨲᩣᨴᩦᨶᩥ ᨸᩉᩣᨿ ᩁᨲ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᩣᨶᨴᩥᩅᩣᨭ᩠ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᨾᩪᩃᨠᨾ᩠ᨾᨭ᩠ᨮᩣᨶᩴ ᩋᩣᩈᩮᩅᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨽᩣᩅᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩥ, ᩋᨳ ᨶᩴ ᨸᩁᩮᩣ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ – “ᨽᨴ᩠ᨴᨠᩮᩣ ᩅᨲᩣᨿᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ, ᩈᨾ᩠ᨾᩣᨸᨭᩥᨸᨶ᩠ᨶᩮᩣ”ᨲᩥ ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨸᩈᩣᨴᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨣ᩠ᨣᨸᩁᩣᨿᨱᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩁᩴ ᩁᨠ᩠ᨡᨲᩥ ᨶᩣᨾ᪨

លត្ថិយាតិ អឆិចាសតលត្ថិយា៉ អចិហិរាយាតិ របុគ្គលកាយ កទ្រលាយ៉ ទេយត្តចិត្តតាយាតិ របុគ្គលកាយ ទេយត្តាយ៉ អត្ថុឌយតាយាតិ អត្ថុចន្ធិយា, របុគ្គលកាយ យុទិតាយាតិ អទេត្វ៉ា បរំ ទេក្ខទេត្តា អត្តានំ ទេក្ខតីតិ ៩ត្តុ ទេយា ទិក្ខុ ទត្តិដ្ឋានជិចាដ្ឋានំ កទេតា ពឹស្ស ព្រោហូចិហារទេស្ស តិកចត្បក្កញ្ញាតាតិ តិគ្គទេត្តត្វា ឍរានំ បិឌកំ កត្វា របក្ខទេរ របុ្ខរទេត្តា ចិបស្សុនំ ចទេឆ្លូតា អទេហត្តំ បិបុណាតិ៉ អយំ បរំ ទេក្ខទេត្តា អត្តានំ ទេក្ខតិ តាយាតិ ទេចជិតទេគ្គា៉

១០៉ ឧតុបឌកល្យាលឹស្សុត្តចណ្ណតា

៦ប័៩៉ ឌរទេយ ឧតុបឌកល្យាលឹតិ ឧតុបឌយិក្រល្យាលឹ ដ្ឋត្តយា លឥទិទេឆាយទេហិតា បញ្ចកល្យាលរយត្នាកតា៉ រា ហិ ឃប្ចា តាតិឌឹឈា តាតិទេស្សា, តាតិកិរា តាតិឆ្វលិ, តាតិកាឡអា តាទេច្ចាឌាតា, អតិក្កត្តា, យាត្បុរចណ្តុំ អប្បុត្តា ជិគ្គចណ្តុំ, តប្ចា លឥទិទេឆាយទេហិតា៉ លចិកល្យាលំ, យំរកល្យាលំ, តាត្រកល្យាលំ, អដ្ឋិកល្យាលំ, ចយកល្យាលត្តិ ឰទេយហិ បត កល្យាទេលហិ រយត្នាកតត្តា បញ្ចកល្យាទេលហិ រយត្នាកតា តាយ៉ តស្សា ហិ អាកត្តុទេកាការកិច្ចំ តត្វំ, អត្តទេតា រទឹទេរាការទេតទេច ក្វាឌរហត្ថដ្ឋាទេត អាទេលិកំ កទេរាតិ, បិយក្ខុរាយា ចា ទេហាតិ, ស្សុចណ្ណុរាយា ចា, អឃយស្សា លចិកល្យាលតា៉ ចត្តាទេរា បតស្សា ហត្វបិឌា យុលបទិទេយារាតច្ចា លិលាទេរបរិកយុកតំ ចិយ ទេត្តបចាឡអទេត្តកប្តលរជិរំ ទេហាតិ, អឃយស្សា យំរកល្យាលតា៉ ចឹរតិ បត តលបត្តាតិ យំរទេតា អយុត្តដ្ឋាទេត លិលាទេរបុ្វទិតាតិ ចិយ, យុត្តដ្ឋាទេត លឹទេឆាទេរាយជិរាតិ, ទេហាត្តិ អឃយស្សា តាត្រកល្យាលកតា៉ ដ្ឋត្តិរ ឌត្តា ស្សុបុរិតា ស្សុទេឆាតចជិទេបត្តិ ចិយ លាយត្តិ, អឃយស្សា អដ្ឋិកល្យាលតា៉ ចឹរតិចស្សុរតិកាបិ បត រយាតា ទេរាឡអរចស្សុទេឌ្ឋរិកា ចិយ ទេហាតិ តិប្បលិតា, អឃយស្សា ចយកល្យាលតា៉

បទេយបិរាចិតឹតិ ៩ត្តុ បរចតំ បរាទេចា, បចត្តីតិ អទេត្វ៉ា បរាទេចា ៩ច បិរាទេចា៉ បទទេយា បិរាទេចា បទេយបិរាទេចា, ទេរា អស្សា អត្វីតិ បទេយបិរាចិតឹ៉ តទេច្ច ច កឹទេត ច ដ្ឋត្តយបចត្តិ ទេរដ្ឋកិទិយា, ដ្ឋត្តយទេយច តច្ចំ តច្ចតិ, កឹតំ ចា កាយតឹតិ ចុត្តំ ទេហាតិ៉ ទេរដំ រគ្គត្វ ដ្ឋត្តាតត្វទេយច៉ ឰទេយស្ស បត ខ្ចឹស្ស ស្សុទេត្តស្ស បុគ្គលកាចិបស្សុតាច កធិតាតិ៉

តាលគ្គចទេក្កា ក្សតិទេយា៉

៦៉ ឃឹលដ្ឋិតិចទេក្កា

១-៦៉ ឃឹលស្សុត្តាជិចណ្ណតា

៦ប័ល៍-៦ប័ប័៉ តតិយចក្កស្ស បឌទេយ ឃឹលិតឹតិ ចត្យបិទិស្សុទ្ធិឃឹលិតិ៉ ក្សតិទេយ ដ្ឋយុទេក្កាតិ បញាប្រទេក្កា បញាប្រទេចរតំ៉

៣-៥. បរិហានសុត្តាទិវណ្ណនា

៣៨៩-៣៩១. តតិយេ បរិហានំ ហោតីតិ បុគ្គលវសេន បរិហានំ ហោតិ។ យោ ហិ ពុទ្ធេសុ ធរន្តេសុបិ ចត្តារោ សតិបដ្ឋានេ ន ភាវេតិ, តស្ស សទ្ធម្មោ អន្តរហិតោ នាម ហោតិ ទេវទត្តាទីនំ វិយ។ ឥតិ ឥមិំ សុត្តេ តស្ស បុគ្គលស្សេវ ធម្មន្តរធានំ កថិតំ។ ចតុត្ថបញ្ចមេសុ សព្ពំ ឧត្តានមេវ។

៦. បទេសសុត្តវណ្ណនា

៣៩២. ឆដ្ឋេ បទេសំ ភាវិតត្តាតិ បទេសតោ ភាវិតត្តា។ ចត្តារោ ហិ មគ្គេ តីហិ ច ផលេហិ និព្ពត្តេន្តេន សតិបដ្ឋានា បទេសំ ភាវិតា នាម ហោន្តិ។

៧. សមត្តសុត្តវណ្ណនា

៣៩៣. សត្តមេ សមត្តំ ភាវិតត្តាតិ សមត្តា ភាវិតត្តា។ អរហត្តផលំ ឧប្បាទេន្តេន ហិ សតិបដ្ឋានា សមត្តំ ភាវិតា នាម ហោន្តិ។

៨-១០. លោកសុត្តាទិវណ្ណនា

៣៩៤-៣៩៦. អដ្ឋមេ មហាភិញ្ញតន្តិ ឆឡ អភិញ្ញានំ វសេន វុត្តំ។ សហស្សំ លោកំ អភិជានាមីតិ សតតវិហារវសេនេវ វុត្តំ។ ថេរោ កិរ បាតោវ មុខំ ធោវិត្វា សេនាសនេ និសិន្នោ អតីតេ កប្បសហស្សំ, អនាគតេ កប្បសហស្សំ អនុស្សរតិ, បច្ចុប្បន្នេបិ សហស្សំ ចក្កវាឡានំ តស្សាវជ្ជនស្ស គតិ អនុពន្ធតិ។ ឥតិ យោ ទិព្វេន ចក្ខុនា សហស្សំ លោកំ អភិជានាតិ, អយមស្ស សតតវិហារោ។ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានត្ថមេវាតិ។

សីលដ្ឋិតិវគ្គោ តតិយោ។

៤. អននុស្សុតវគ្គវណ្ណនា

៤០១-៤០៦. ចតុត្ថវគ្គស្ស បឋមេ វិទិតា វេទនាតិ យា វេទនា សម្មសិត្វា អរហត្តំ បត្តោ, តស្ស វិទិតា ឧប្បជ្ជន្តិ, វិទិតា ឧបដ្ឋហន្តិ, វិទិតា អព្ភត្ថំ គច្ឆន្តិ នាម។ យា ច បន បរិគ្គហិតេសុ វត្ថារម្មណេសុ បវត្តា វេទនា, តាបិ វិទិតា ឧប្បជ្ជន្តិ, វិទិតា ឧបដ្ឋហន្តិ, វិទិតា អព្ភត្ថំ គច្ឆន្តិ នាម។ វិតក្កាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

អននុស្សុតវគ្គោ ចតុត្ថោ។

៥. អមតវគ្គោ

២. សមុទយសុត្តវណ្ណនា

៤០៨. បញ្ចមវគ្គស្ស ទុតិយេ អាហារសមុទយា កាយស្ស សមុទយោតិ អាហារសមុទយេន កាយសមុទយោ។ ឯសេវ នយោ សេសេសុ។ មនសិការសមុទយាតិ ឯត្ថ បន យោនិសោមនសិការសមុទយា ពោជ្ឈង្គធម្មានំ សមុទយោ, អយោនិសោមនសិការសមុទយា នីវរណធម្មានំ។ ឥតិ ឥមស្មិំ សុត្តេ សារម្មណសតិបដ្ឋានា កថិតា។

៤. សតិសុត្តវណ្ណនា

៤១០. ចតុត្ថេ សុទ្ធិកំ កត្វា សមុទយេ កថិតេ ពុជ្ឈនកានំ អជ្ឈាសយេន វុត្តំ។

៦. បាតិមោក្ខសំវរសុត្តវណ្ណនា

៤១២. ឆដ្ឋេ បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោតិ ចតុន្នំ សីលានំ ជេដ្ឋកសីលំ ទស្សេន្តោ ឯវមាហ។ តិបិដកចូឡាភយត្ថេរោ បនាហ – “បាតិមោក្ខសំវរោវ សីលំ, ឥតរានិ តីណិ សីលន្តិ វុត្តដ្ឋានំ នាម នត្ថី”តិ។ វត្វា តំ អនុជានន្តោ អាហ – “ឥន្ទ្រិយសំវរោ នាម ឆទ្វាររក្ខាមត្តកមេវ, អាជីវបារិសុទ្ធិ ធម្មេនេវ សមេន បច្ចយុប្បត្តិមត្តកំ, បច្ចយសន្និស្សិតំ បដិលទ្ធបច្ចយេ ឥទមត្ថន្តិ បច្ចវេក្ខិត្វា បរិភុញ្ជនមត្តកំ។ និប្បរិយាយេន បាតិមោក្ខសំវរោវ សីលំ។ យស្ស សោ ភិន្នោ, អយំ ឆិន្នសីសោ វិយ បុរិសោ ហត្ថបាទេ, សេសានិ រក្ខិស្សតីតិ ន វត្តព្ពោ។ យស្ស បន សោ អរោគោ, អយំ អច្ឆិន្នសីសោ វិយ បុរិសោ ជីវិតំ, សេសានិ បុន បាកតិកានិ កត្វា រក្ខិតុម្បិ សក្កោតី”តិ។ តស្មា បាតិមោក្ខសំវរោវ សីលំ, តេន បាតិមោក្ខសំវរេន សំវុតោតិ បាតិមោក្ខសំវរសំវុតោ, ឧបេតោ សមន្នាគតោតិ អត្ថោ។

អាចារគោចរសម្បន្នោតិ អាចារេន ច គោចរេន ច សម្បន្នោ។ អណុមត្តេសូតិ អប្បមត្តកេសុ។ វជ្ជេសូតិ អកុសលធម្មេសុ។ ភយទស្សាវីតិ ភយទស្សី។ សមាទាយាតិ សម្មា អាទិយិត្វា។ សិក្ខស្សុ សិក្ខាបទេសូតិ សិក្ខាបទេសុ តំ តំ សិក្ខាបទំ សមាទិយិត្វា សិក្ខ, យំ យំ បន កិញ្ចិ សិក្ខាបទេសុ សិក្ខាកោដ្ឋាសេសុ សិក្ខិតព្ពំ កាយិកំ វា វាចសិកំ វា, តំ តំ សព្ពំ សម្មា អាទាយ សិក្ខស្សូតិ អយមេត្ថ សង្ខេបោ។ វិត្ថារោ បន វិសុទ្ធិមគ្គេ (វិសុទ្ធិ. ១.១៤) វុត្តោ។ ឥតិ ឥមស្មិំ សុត្តេ បាតិមោក្ខសំវរសីលមេវ កថិតំ។

៧។ ទុច្ចរិតសុត្តវណ្ណនា

៣១៩។ សត្តមេ កាយសុចរិតវចីសុចរិតានិ បាតិមោក្ខសំវរសីលំ, មនោសុចរិតំ ឥតរានិ តីណិ សីលានីតិ ចតុបារិសុទ្ធិសីលំ កថិតំ ហោតិ។ ឥមិនា នយេន បញ្ចសត្តនវទសស្ស កុសលកម្មបថស្ស បឌ្ឍិយាបិ តយោ សីលំ ហោតីតិ វេទិតព្ពា។ សេសំ ឧត្តានមេវាតិ។ ឆដ្ឋសត្តមេសុ ហេដ្ឋា វុត្តនយេនេវ អត្ថោ វេទិតព្ពោ។

អមតវគ្គោ បញ្ចមោ។

សតិបដ្ឋានសំយុត្តវណ្ណនា និដ្ឋិតា។

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៣៍ ឆ្ក្រិយសំយុត្តំ

១៍ ឃុន្ថិកចក្ខោ

១៍ ឃុន្ថិកឃុត្តចណ្ណតា

៣លិ១៍ ឆ្ក្រិយសំយុត្តស្ស បឌេយ សន្ថិត្រិយំ សតិត្រិយំ បញ្ញាត្រិយត្តិ ឆ្កយាតិ តិលិ ចត្បក្ខុយកក្យុសលចិបិនេកឃុ ចេច កិទិឃាឃុ ច លឆ្កត្តិ៍ ចិទិឃិត្រិយសយាឌិត្រិយាតិ ចត្បក្ខុយកក្យុសលេ អក្យុសលេ ចិបិនេក កិទិឃាឃាតិ សឆ្កត្តូ លឆ្កត្តិ៍ ឆ្កតិ ឆ្កង៉ ឃុត្តំ ចត្បក្ខុយកសឆ្កសក្កាហកឆយ្ជុបទិច្ឆេឌចសេត ឌុត្តត្តិ ចេឌិតឆ្កា៍

លិ៍ ឌុតិឃសយលព្រោហូលឃុត្តចណ្ណតា

៣លិលិ៍ សត្តេយ សន្ថិត្រិយំ តប្បឌាតត្តិតិ ឌុក្ខសក្ខចសេត ត បឌាតត្តិ៍ សន្ថិត្រិយសយុឌំ តប្បឌាតត្តិតិ សយុឌឃសក្ខចសេត ត បឌាតត្តិ៍ ឲចំ តិទោឆំ តិទោឆសក្ខចសេត, បឌិបឆំ យក្កសក្ខចសេតាតិ៍ សេសេឃុបិ ឲសេច តយោ៍

ឃុក្កបេក្ខ បត អឆិយោក្កចសេត អាចឌ្ឌតសយុឌឃា សន្ថិត្រិយសយុឌយោ ហោតិ, បក្កហចសេត អាចឌ្ឌតសយុឌឃា ចិទិឃិត្រិយសយុឌយោ, ក្ខបឌ្ជាតចសេត អាចឌ្ឌតសយុឌឃា សតិត្រិយសយុឌយោ, អចិក្ខេបចសេត អាចឌ្ឌតសយុឌឃា សយាឌិត្រិយសយុឌយោ, ឌស្សតចសេត អាចឌ្ឌតសយុឌឃា បញ្ញាត្រិយសយុឌយោ ហោតិ៍ តឆា លក្ខចសេត អាចឌ្ឌតសយុឌឃា សន្ថិត្រិយសយុឌយោ ហោតិ, លក្ខចសេត អាចឌ្ឌតសយុឌឃា ចិទិឃសតិសយាឌិបញ្ញាត្រិយសយុឌយោ ហោតិ៍ យតសិការចសេត អាចឌ្ឌតសយុឌឃា សន្ថិត្រិយសយុឌយោ ហោតិ៍ យតសិការចសេត អាចឌ្ឌតសយុឌឃា ចិទិឃសតិសយាឌិបញ្ញាត្រិយសយុឌយោ ហោតីតិ ឲចយ្យិ អត្ថោ ចេឌិតព្វោ៍ ឆ្កយេឃុ បឌិបាឌិឃា លឃុ ឃុត្តឃុ ចត្បសក្ខេច កឆិតំ៍

ប៍ ឌក្ខត្តឃុត្តចណ្ណតា

៣លិប៍ អក្ខេយ កត្តូ ច, កិក្ខេច, សន្ថិត្រិយំ ឌក្ខត្តំ, ចត្បឃុ សោតាបត្តិយក្កេឃុតិអាឌិ ឆ្កយេសំ ឆ្កត្រិយាតំ សចិសេយ ឌេក្ខកាចឌស្សតត្តំ ឌុត្តំ៍ ឃឆា ហិ ចត្តារោ សក្ខឃុត្តា ទាឌាតិ ទាឌបច្ចេយឃុ សហាយេឃុ "តក្ខត្តំ កិញ្ញឆ្កស្សាយា"តិ ចិឆិ ឆ្កតិក្ខោឃុ ឲកស្ស សក្ខឃុត្តស្ស កោឃំ កតកាលេ ឆ្កតេទ ចត្តារោ ត្យុក្យ្យតិឃិឌត្តិ, កោហសាយិកោច – "ឆ្កយេសំ ឈាឌតិយំ កោឌតិយំ ចេឆ, កត្ថយាលិលក្ខាទាឌិតិ ចេឆា"តិ កោហេ ចិចាទេតិ៍ ឌុតិឃស្ស, តតិឃស្ស, ចត្បត្ថស្ស កោឃំ កតកាលេ ឆ្កតេទ ចត្តារោ ត្យុក្យ្យតិឃិឌត្តិ, កោហសាយិកោច –

“ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᩴ ᨴᩮᨳ, ᨣᨶ᩠ᨵᨾᩣᩃᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩣᨴᩦᨶᩥ ᨴᩮᨳᩣ”ᨲᩥ ᨣᩮᩉᩮ ᩅᩥᨧᩣᩁᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨳ ᩈᨻ᩠ᨻᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨣᩮᩉᩴ ᨣᨲᨠᩣᩃᩮ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩣᨷᩥ ᩁᩣᨩᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩍᩔᩁᩮᩣ, ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨷᨶ ᨠᩣᩃᩮ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨣᩮᩉᩮᨿᩮᩅ – “ᩍᨾᩮᩈᩴ ᨡᩣᨴᨶᩦᨿᩴ ᨽᩮᩣᨩᨶᩦᨿᩴ ᨴᩮᨳ, ᨣᨶ᩠ᨵᨾᩣᩃᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᩣᨴᩦᨶᩥ ᨴᩮᨳᩣ”ᨲᩥ ᨣᩮᩉᩮ ᩅᩥᨧᩣᩁᩮᨲᩥ᪨ ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᨷᨬ᩠ᨧᨾᨠᩮᩈᩩ ᩍᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᩮᩈᩩ ᨲᩮᩈᩩ ᩈᩉᩣᨿᩮᩈᩩ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᩅᩦᨳᩥᩴ ᩒᨲᩁᨶ᩠ᨲᩮᩈᩩ ᩅᩥᨿ ᩑᨠᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩮ ᩏᨷ᩠ᨷᨩ᩠ᨩᨾᩣᨶᩮᩈᩩᨷᩥ ᨿᨳᩣ ᨷᨮᨾᩔ ᨣᩮᩉᩮ ᩍᨲᩁᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨶᩥᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᩮᩉᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩣᩅ ᩅᩥᨧᩣᩁᩮᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᨦ᩠ᨣᩣᨶᩥ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨵᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩈᨴ᩠ᨵᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᨾᩮᩅ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ, ᩈᩮᩈᩣᨶᩥ ᨲᨴᨶ᩠ᩅᨿᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨴᩩᨲᩥᨿᩔ ᨣᩮᩉᩮ ᩍᨲᩁᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨶᩥᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᩮᩉᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩣᩅ ᩅᩥᨧᩣᩁᩮᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨵᩣᨶᩣᨶᩥ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨣ᩠ᨣᩉᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᨾᩮᩅ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ, ᩈᩮᩈᩣᨶᩥ ᨲᨴᨶ᩠ᩅᨿᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨲᨲᩥᨿᩔ ᨣᩮᩉᩮ ᩍᨲᩁᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨶᩥᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᩮᩉᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩣᩅ ᩅᩥᨧᩣᩁᩮᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᨲᩥᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩣᨶᩥ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨷᨭ᩠ᨮᩣᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩈᨲᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᨾᩮᩅ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ, ᩈᩮᩈᩣᨶᩥ ᨲᨴᨶ᩠ᩅᨿᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨿᨳᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩔ ᨣᩮᩉᩮ ᩍᨲᩁᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨶᩥᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨣᩮᩉᩈᩣᨾᩥᨠᩮᩣᩅ ᩅᩥᨧᩣᩁᩮᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᨫᩣᨶᩅᩥᨾᩮᩣᨠ᩠ᨡᩮ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩅᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᨾᩮᩅ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ, ᩈᩮᩈᩣᨶᩥ ᨲᨴᨶ᩠ᩅᨿᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᨷᨧ᩠ᨨᩣ ᩁᨬ᩠ᨬᩮᩣ ᨣᩮᩉᩴ ᨣᨲᨠᩣᩃᩮ ᨷᨶ ᨿᨳᩣ ᩍᨲᩁᩮ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩮᩣ ᨲᩩᨱ᩠ᩉᩦᨶᩥᩈᩦᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᩁᩣᨩᩣᩅ ᨣᩮᩉᩮ ᩅᩥᨧᩣᩁᩮᨲᩥ, ᩑᩅᨾᩮᩅ ᩋᩁᩥᨿᩈᨧ᩠ᨧᩣᨶᩥ ᨷᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨩᩣᨶᨶᩃᨠ᩠ᨡᨱᩴ ᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᨾᩮᩅ ᨩᩮᨭ᩠ᨮᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨦ᩠ᨣᨾᩴ, ᩈᩮᩈᩣᨶᩥ ᨲᨴᨶ᩠ᩅᨿᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩦᨲᩥ᪨

᪈-᪁᪀᪨ ᨷᨮᨾᩅᩥᨽᨦ᩠ᨣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪃᪄᪈-᪃᪅᪀᪨ ᨶᩅᨾᩮ ᩈᨲᩥᨶᩮᨷᨠ᩠ᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨶᩥᨷᨠᩔ ᨽᩣᩅᩮᩣ ᨶᩮᨷᨠ᩠ᨠᩴ, ᨷᨬ᩠ᨬᩣᨿᩮᨲᩴ ᨶᩣᨾᩴ᪨ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨷᨶ ᩈᨲᩥᨽᩣᨩᨶᩮ ᨷᨬ᩠ᨬᩣ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ? ᩈᨲᩥᨿᩣ ᨻᩃᩅᨽᩣᩅᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᨻᩃᩅᩈᨲᩥ ᩉᩥ ᩍᨵ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩣ᪨ ᩈᩣ ᨧ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᩅ ᨻᩃᩅᨲᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨶ ᩅᩥᨷ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩣᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩈᨾ᩠ᨷᨿᩩᨲ᩠ᨲᩈᨲᩥᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨ ᨧᩥᩁᨠᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨧᩥᩁᨠᩣᩃᩴ ᨠᨲᩴ ᨴᩣᨶᩴ ᩅᩣ ᩈᩦᩃᩴ ᩅᩣ ᩏᨷᩮᩣᩈᨳᨠᨾ᩠ᨾᩴ ᩅᩣ᪨ ᨧᩥᩁᨽᩣᩈᩥᨲᨾ᩠ᨷᩥ “ᩋᩈᩩᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨮᩣᨶᩮ ᩋᩈᩩᨠᩴ ᨶᩣᨾ ᨽᩣᩈᩥᨲ”ᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᨧᩥᩁᨠᩣᩃᩮ ᨽᩣᩈᩥᨲᩴ᪨ ᩅᩮᩣᩔᨣ᩠ᨣᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨶᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ᪨ ᩏᨴᨿᨲ᩠ᨳᨣᩣᨾᩥᨶᩥᨿᩣᨲᩥ ᩏᨴᨿᨬ᩠ᨧ ᩋᨲ᩠ᨳᨬ᩠ᨧ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥᨿᩣ, ᩏᨴᨿᨻ᩠ᨻᨿᨷᩁᩥᨣ᩠ᨣᩉᩥᨠᩣᨿᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨴ᩠ᨵᩣᩈᨲᩥᨷᨬ᩠ᨬᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᩣᨶᩥ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩣᨶᩥ, ᩅᩦᩁᩥᨿᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᩴ ᨾᩥᩔᨠᩴ, ᩈᨾᩣᨵᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᩴ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩥᨲᩃᩮᩣᨠᩩᨲ᩠ᨲᩁᨾᩮᩅ ᨠᨳᩥᨲᩴ᪨ ᨴᩈᨾᩮᨷᩥ ᩋᨿᨾᩮᩅ ᨽᩪᨾᩥᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨠᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨷᨮᨾᩮᩣ᪨

᪂᪨ ᨾᩩᨴᩩᨲᩁᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪁᪨ ᨷᨭᩥᩃᩣᨽᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪃᪅᪁᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᨷᨮᨾᩮ ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨵᩣᨶᩮ ᩋᩣᩁᨻ᩠ᨽᩣᨲᩥ ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨵᩣᨶᩮ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨧ, ᩈᨾ᩠ᨾᨷ᩠ᨷᨵᩣᨶᩮ ᨠᩣᩁᨱᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨ ᩈᨲᩥᨶ᩠ᨴ᩠ᩁᩥᨿᩮᨷᩥ ᩑᩈᩮᩅ ᨶᨿᩮᩣ᪨

១. បឋយសំលិត្តសុត្តចណ្ណតា

៣ប័១. កុតិយេ តតោតិ ចិបស្សតាយក្កផលចសេត តិស្សក្កិ ចេឌិតព្វា. សយត្តាតិ ហិ បរិបុណ្ណាតិ បញ្ចិត្ក្រិយាតិ អរហត្តយក្កស្ស ចិបស្សតិត្ក្រិយាតិ តាយ ហោត្តិ. តតោ យុកុតរេហីតិ តេហិ អរហត្តយក្កស្ស ចិបស្សតិត្ក្រិយេហិ យុកុតរាតិ អតាកាយិយក្កស្ស ចិបស្សតិត្ក្រិយាតិ តាយ ហោត្តិ, តតោ យុកុតរាតិ សកកាកាយិយក្កស្ស, តតោ យុកុតរាតិ សោតាបត្តិយក្កស្ស ចិបស្សតិត្ក្រិយាតិ តាយ ហោត្តិ, តតោ យុកុតរាតិ ឆយ្យាតុសារិយក្កស្ស, តតោ យុកុតរាតិ សទ្ធាតុសារិយក្កស្ស ចិបស្សតិត្ក្រិយាតិ តាយ ហោត្តិ.

តឆា សយត្តាតិ បរិបុណ្ណាតិ បញ្ចិត្ក្រិយាតិ អរហត្តយក្កិត្ក្រិយាតិ តាយ ហោត្តិ, តតោ យុកុតរាតិ អតាកាយិយក្កិត្ក្រិយាតិ តាយ ហោត្តិ, តតោ យុកុតរាតិ សកកាកាយិយក្កិត្ក្រិយាតិ តាយ ហោត្តិ, តតោ យុកុតរាតិ សោតាបត្តិយក្កិត្ក្រិយាតិ តាយ ហោត្តិ, តតោ យុកុតរាតិ ឆយ្យាតុសារិយក្កិត្ក្រិយាតិ, តតោ យុកុតរាតិ សទ្ធាតុសារិយក្កិត្ក្រិយាតិ តាយ ហោត្តិ.

សយត្តាតិ បរិបុណ្ណាតិ បញ្ចិត្ក្រិយាតិ អរហត្តផលិត្ក្រិយាតិ តាយ ហោត្តិ, តតោ យុកុតរាតិ អតាកាយិផលិត្ក្រិយាតិ, តតោ យុកុតរាតិ សកកាកាយិផលិត្ក្រិយាតិ, តតោ យុកុតរាតិ សោតាបត្តិផលិត្ក្រិយាតិ តាយ ហោត្តិ. ឆយ្យាតុសារិសទ្ធាតុសារិតោ បត ក្ចេបិ សោតាបត្តិយក្កដ្ឋបុក្កលា, យក្កដ្ឋបុក្កលចសេត តេសំ តាតត្តំ ជាតត្តិ អាកយតេតបិ យក្កេតបិ. សទ្ធាតុសារី បុក្កលោ ហិ ស្កទ្ធិសាបេត្តោ បរិបុច្ឆេត្តោ អតុបុព្វេត យក្កំ បាបុណាតិ, ឆយ្យាតុសារី ទុកេត ចា ន្តីហិ ចា សចតេហិ. ទុចំ តាច តេសំ អាកយតេត តាតត្តំ ចេឌិតព្វំ.

ឆយ្យាតុសារិស្ស បត យក្កោ តិក្ខោ ហោតិ, ស្ទុរំ ញាណំ ចហតិ, អសង្ខារេត អប្បយោកេត កិលេសេ លិត្ទតិ កទលិក្ខត្តំ ចិយ តិសិតា អសិធារា. សទ្ធាតុសារិស្ស ត តថ្ស ចិយ យក្កោ តិក្ខោ ហោតិ, ត ស្ទុរំ ញាណំ ចហតិ, សសង្ខារេត សប្បយោកេត កិលេសេ លិត្ទតិ កទលិក្ខត្តំ ចិយ អតិសិតា អសិធារា. កិលេសក្ខយេ បត តេសំ តាតត្តំ តត្ថិ. អចសេសា ច កិលេសា ខីយត្តិ.

២. កុតិយសំលិត្តសុត្តចណ្ណតា

៣ប័២. តតិយេ តតោតិ ផលចសេត តិស្សក្កិ ចេឌិតព្វា. សយត្តាតិ ហិ បរិបុណ្ណាតិ បញ្ចិត្ក្រិយាតិ អរហត្តផលិត្ក្រិយាតិ តាយ ហោត្តិ, អរហត្តផលេត សយត្តាការោ បុក្កលោ អរហា តាយ ហោតិ. អរហត្តផលតោ យុកុតរាតិ អតាកាយិផលិត្ក្រិយាតិ តាយ ហោត្តិ, តតោ យុកុតរាតិ សកកាកាយិផលិត្ក្រិយាតិ, តតោ យុកុតរាតិ សោតាបត្តិផលិត្ក្រិយាតិ, សោតាបត្តិផលេត សយត្តាការោ បុក្កលោ សោតាបត្តោ តាយ ហោតិ. ឥត្ក្រិយវេយត្តតា ផលវេយត្តតា ហោតីតិ ឥត្ក្រិយតាតត្តេត ផលតាតត្តំ, ផលតាតត្តេត បុក្កលតាតត្តត្តិ.

៣. តតិយសំលិត្តសុត្តចណ្ណតា

៣៨៣. ចតុត្ថេ បរិបូរំ បរិបូរការីតិ អារាធេតីតិ បរិបូរំ អរហត្តមគ្គំ ករោន្តោ អរហត្តផលំ អារាធេតិ. បទេសំ បទេសការីតិ អវសេសេ តយោ បទេសមគ្គេ ករោន្តោ បទេសំ ផលត្តយមត្តមេវ អារាធេតិ. ឥតិ ឥមេសុ ចតូសុបិ សុត្តេសុ មិស្សកានេវ ឥន្ទ្រិយានិ កថិតានិ.

៦-៧. បឋមវិត្ថារសុត្តាទិវណ្ណនា

៣៨៦-៣៨៧. បញ្ចមេ តតោ មុទុតរេហីតិ វិបស្សនាវសេន និស្សក្កំ វេទិតព្ពំ. បរិបុណ្ណានិ ហិ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ អរហត្តមគ្គស្ស វិបស្សនិន្ទ្រិយានិ ហោន្តិ, តតោ មុទុតរានិ អន្តរាបរិនិព្ពាយិស្ស វិបស្សនិន្ទ្រិយានិ, តតោ មុទុតរានិ ឧបហច្ចបរិនិព្ពាយិស្ស, តតោ មុទុតរានិ អសង្ខារបរិនិព្ពាយិស្ស, តតោ មុទុតរានិ សសង្ខារបរិនិព្ពាយិស្ស, តតោ មុទុតរានិ ឧទ្ធំសោតអកនិដ្ឋគាមិស្ស វិបស្សនិន្ទ្រិយានិ នាម ហោន្តិ.

ឥមស្មិំ បន ឋានេ អរហត្តមគ្គេយេវ ឋត្វា បញ្ច និស្សក្កានិ នីហរិតព្ពានិ. អរហត្តមគ្គស្ស ហិ វិបស្សនិន្ទ្រិយេហិ មុទុតរានិ បឋមអន្តរាបរិនិព្ពាយិស្ស វិបស្សនិន្ទ្រិយានិ, តតោ មុទុតរានិ ទុតិយអន្តរាបរិនិព្ពាយិស្ស, តតោ មុទុតរានិ តតិយអន្តរាបរិនិព្ពាយិស្ស, តតោ មុទុតរានិ ឧបហច្ចបរិនិព្ពាយិស្ស, តតោ មុទុតរានិ ឧទ្ធំសោតអកនិដ្ឋគាមិស្ស វិបស្សនិន្ទ្រិយានិ. អសង្ខារបរិនិព្ពាយិស្ស សសង្ខារបរិនិព្ពាយិនោបិ ឯតេវ បញ្ច ជនា.

ឥទានិ តីណិ និស្សក្កានិ. សកទាគាមិមគ្គស្ស ហិ ឥន្ទ្រិយេហិ មុទុតរានិ សោតាបត្តិមគ្គិន្ទ្រិយានិ, សោតាបត្តិមគ្គេយេវ ឥន្ទ្រិយេហិ មុទុតរានិ ធម្មានុសារិមគ្គិន្ទ្រិយានិ. តេហិបិ មុទុតរានិ សទ្ធានុសារិមគ្គិន្ទ្រិយានិ. ឆដ្ឋសត្តមានិ ឧត្តានត្ថានេវ. ឥមេសុ បន តីសុបិ សុត្តេសុ បុព្ពភាគវិបស្សនិន្ទ្រិយានេវ កថិតានិ.

៨. បដិបន្នសុត្តវណ្ណនា

៣៨៨. អដ្ឋមេ តតោ មុទុតរេហីតិ មគ្គផលវសេន និស្សក្កំ វេទិតព្ពំ. តំ បាឡិយំ វុត្តមេវ. ពាហិរោតិ ឥមេហិ អដ្ឋហិ បុគ្គលេហិ ពាហិរតោ. បុថុជ្ជនបក្ខេ ឋិតោតិ បុថុជ្ជនកោដ្ឋាសេ ឋិតោ. ឥមស្មិំ សុត្តេ លោកុត្តរានេវ ឥន្ទ្រិយានិ កថិតានិ.

៩-១០. សម្បន្នសុត្តាទិវណ្ណនា

៣៨៩-៣៩០. នវមេ ឥន្ទ្រិយសម្បន្នោតិ បរិបុណ្ណិន្ទ្រិយោ. សេសំ ឧត្តានមេវ. ឥមស្មិំ សុត្តទ្វយេ មិស្សកានិ ឥន្ទ្រិយានិ កថិតានីតិ.

មុទុតរវគ្គោ ទុតិយោ.

៚ ៊ ឈញ្ញត្តិ្រិយចក្កា

៚ ៊ ឌឹចិពិត្រ្រិយឃុត្តចណ្ណកា

៣ជ៚ ៊ ពតិយចក្ក្យ ក្យតិលេយ ញ្ញត្តិត្រ្រិយត្តិអាឌឹឃុ ញ្ញត្តិកាខេច ញ្ញត្ត្តិ កេខាតីតិ ញ្ញត្តិត្រ្រិយ៉ ៊ បុរិសកាខេច ញ្ញត្ត្តិ កេខាតីតិ បុរិសិត្រ្រិយ៉ ៊ ឌឹចិទេព ញ្ញត្ត្តិ កេខាតីតិ ឌឹចិពិត្រ្រិយ៉ ៊ អត្ថុប្បត្តិក៌ កិខេព៌ ឃុត្ត ៊ ឃឈ្ឈូយឈ្ឈុំចិញ្ញា“កតិ ត្យ ខេលា ចឌ្ឌិត្រ្រិយាតី”តិ កឆា ក្ខបាឌិ, អឆ ភកចា ចឌ្ឌិត្រ្រិយាតិ ខខេឃ្យខេត្តា តីហិយាតិ ភិក្ខូខេចតិអាឌិយាហ ៊

៚ ៊ អណ្ណិត្រ្រិយឃុត្តចណ្ណកា

៣ជ៚ ៊ ពតិខេយ អតណ្ណាតណ្ណាឃ្យាមីតិត្រ្រិយត្តិ “អតយពក្កេ សិសាខេ អខាតិតបុត្តា ឆឃ្លុំ ខាតិឃ្យាមី”តិ បឌិបត្តឃ្យ ខេសាតាបត្តិយក្កខេលា ក្ខប្បត្តិ ញ្ញត្រ្រិយ៉ ៊ អណ្ណិត្រ្រិយត្តិ ខេពសិខេយច ខាតាតឆមុំាតិ អាខាតភាកាខេក ខេសាតាបត្តិផលិឌឹឃុ ឈឃុ ឆាខេតឃុ ក្ខប្បត្តិ ញ្ញត្រ្រិយ៉ ៊ អណ្ណាតាចិត្រ្រិយត្តិ អណ្ណាតាឌឹឃុ អខហត្តផលឆមុំឃុ ក្ខប្បត្តិ ញ្ញត្រ្រិយ៉ ៊ ពត្ត ពត្ត ខេពភ ខេពភាកាខេក ក្ខប្បត្តឃ្យ ខាតាហខេឃ្យខេចតិ អសិចខក៌ ៊ ញ្ញខយិ ឃុត្ត អត្ថុប្បត្តិកខេយច ៊ ឃឈ្ឈូយឈ្ឈុំចិញ្ញា“កតិ ត្យ ខេលា ខេលិក្យត្តាទិត្រ្រិយាតី”តិ កឆា ក្ខបាឌិ, អឆ ភកចា តាតិ ខខេឃ្យខេត្តា តីហិយាតិ, ភិក្ខូខេច, ញ្ញត្រ្រិយាតីតិអាឌិយាហ ៊

៣ ៊ ឲកតីឌឹឃុត្តចណ្ណកា

៣ជ៣ ៊ ចត្យខេត្ត ពខេតា យុក្យតខេទហីតិ ចិបឃ្យភខេតា តិឃ្យក្កិ ខេចឌិតត្តា ៊ សយត្តាតិ ហិ បត្តិត្រ្រិយាតិ អខហត្តយក្កឃ្យ ចិបឃ្យតិត្រ្រិយាតិ ភាយ ខេហាត្តិ, ពខេតា យុក្យតាទាតិ អត្តខាបរិតិត្តាឃិឃ្យ ចិបឃ្យតិត្រ្រិយាតិ, ពខេតា យុក្យតាទាតិ ក្ខបហក្ខបរិតិត្តាឃិឃ្យ, ពខេតា យុក្យតាទាតិ អសក្ខាខបរិតិត្តាឃិឃ្យ, ពខេតា យុក្យតាទាតិ សសក្ខាខបរិតិត្តាឃិឃ្យ, ពខេតា យុក្យតាទាតិ ក្ខឆ្ចឹខេសាតអកតិក្ខកាយិឃ្យ ចិបឃ្យតិត្រ្រិយាតិ ភាយ ៊ ញ្ញឆាបិ បុរិយភខេយខេភច អខហត្តយក្កេ ឆត្ត្តា បត្តា តិឃ្យក្កាតិ តីហរិតត្តាតិ ៊

យឆា បភ បុរិយភខេយ សកខាកាយិយក្កេ ឆត្ត្តា តីហិ តិឃ្យក្កាតិ, ឲចយិឆ បត្តា តីហរិតត្តាតិ ៊ សកខាកាយិយក្កឃ្យ ហិ ចិបឃ្យតិត្រ្រិខេយហិ យុក្យតាទាតិ ខេសាតាបត្តិយក្កឃ្យ ចិបឃ្យតិត្រ្រិយាតិ, ខេសាតាបត្តិយក្កឃ្យ ច ខេពហិ ចិបឃ្យតិត្រ្រិខេយហិ យុក្យតាទាតិ ឲកតីឌឹអាឌឹត៌ យក្កឃ្យ ចិបឃ្យតិត្រ្រិយាតិ ៊

ឲត្ត ច ឲកតីឌឹតិអាឌឹឃុ ខេយា ខេសាតាបខេត្តា ហុត្ត្តា ឲកខេយច អត្តកាចិ ខខេតត្ត្តា អខហត្ត បិបុណាតិ, អយំ ឲកតីឌឹ ភាយ ៊ យឆាហ

“ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨧ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩑᨠᨻᩦᨩᩦ, ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩅᩥᨶᩥᨷᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩥᨿᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨷᩁᩣᨿᨱᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩑᨠᩴᨿᩮᩅ ᨾᩣᨶᩩᩈᨠᩴ ᨽᩅᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩴᩈᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩑᨠᨻᩦᨩᩦ”ᨲᩥ (ᨷᩩ᪨ ᨷ᪨ ᪓᪓)᪨

ᨿᩮᩣ ᨷᨶ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᨿᩮᩣ ᨽᩅᩮ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩴᩈᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᨠᩮᩣᩃᩴᨠᩮᩣᩃᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨧ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨠᩮᩣᩃᩴᨠᩮᩣᩃᩮᩣ᪨ ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩅᩥᨶᩥᨷᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩥᨿᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨷᩁᩣᨿᨱᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩣ ᨲᩦᨱᩥ ᩅᩣ ᨠᩩᩃᩣᨶᩥ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩴᩈᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨠᩮᩣᩃᩴᨠᩮᩣᩃᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩩ᪨ ᨷ᪨ ᪓᪓)᪨ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨠᩩᩃᩣᨶᩦᨲᩥ ᨽᩅᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨ “ᨴ᩠ᩅᩮ ᩅᩣ ᨲᩦᨱᩥ ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᨴᩮᩈᨶᩣᨾᨲ᩠ᨲᨾᩮᩅ, ᨿᩣᩅ ᨨᨭ᩠ᨮᩴ ᨽᩅᩴ ᩈᩴᩈᩁᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨶ ᨠᩮᩣᩃᩴᨠᩮᩣᩃᩮᩣᩅ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨

ᨿᩔ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨷᩁᨾᩣ ᩏᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥ, ᩋᨭ᩠ᨮᨾᩴ ᨽᩅᩴ ᨶᩣᨴᩥᨿᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨷᩁᨾᩮᩣ ᨶᩣᨾ᪨ ᨿᨳᩣᩉ “ᨠᨲᨾᩮᩣ ᨧ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨷᩁᨾᩮᩣ᪨ ᩍᨵᩮᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᩈᩴᨿᩮᩣᨩᨶᩣᨶᩴ ᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᨿᩣ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩋᩅᩥᨶᩥᨷᩣᨲᨵᨾ᩠ᨾᩮᩣ ᨶᩥᨿᨲᩮᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩮᩣᨵᩥᨷᩁᩣᨿᨱᩮᩣ, ᩈᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨴᩮᩅᩮ ᨧ ᨾᨶᩩᩔᩮ ᨧ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩴᩈᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩔᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᩋᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨷᩩᨣ᩠ᨣᩃᩮᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨷᩁᨾᩮᩣ”ᨲᩥ (ᨷᩩ᪨ ᨷ᪨ ᪓᪑)᪨

ᨽᨣᩅᨲᩣ ᨣᩉᩥᨲᨶᩣᨾᩅᩈᩮᨶ ᩑᨲᩣᨶᩥ ᨲᩮᩈᩴ ᨶᩣᨾᩣᨶᩥ᪨ “ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨮᩣᨶᩴ ᨣᨲᩮᩣ ᩑᨠᨻᩦᨩᩦ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᨠᩮᩣᩃᩴᨠᩮᩣᩃᩮᩣ, ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨷᩁᨾᩮᩣ”ᨲᩥ ᨽᨣᩅᨲᩣ ᩑᨠᩔᩣᨷᩥ ᨶᩣᨾᩴ ᨣᩉᩥᨲᩴ᪨ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨶ “ᩋᨿᩴ ᩑᨠᨻᩦᨩᩦ, ᩋᨿᩴ ᨠᩮᩣᩃᩴᨠᩮᩣᩃᩮᩣ, ᩋᨿᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨷᩁᨾᩮᩣ”ᨲᩥ ᨶᩣᨾᩴ ᨮᨷᩥᨲᩴ᪨

ᨠᩮᩣ ᨷᨶ ᨶᩮᩈᩴ ᩑᨲᩴ ᨷᨽᩮᨴᩴ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲᩦᨲᩥ? ᨠᩮᨧᩥ ᨷᨶ ᨳᩮᩁᩣ “ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩉᩮᨲᩩ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᨴᨶ᩠ᨲᩥ, ᨠᩮᨧᩥ “ᨷᨮᨾᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ”, ᨠᩮᨧᩥ “ᩏᨷᩁᩥ ᨲᨿᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩣ”, ᨠᩮᨧᩥ “ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣ”ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ “ᨷᩩᨻ᩠ᨻᩉᩮᨲᩩ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣᨴᩮ ᨷᨮᨾᨾᨣ᩠ᨣᩔ ᩏᨷᨶᩥᩔᨿᩮᩣ ᨠᨲᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩏᨷᩁᩥ ᨲᨿᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩣ ᩋᨶᩩᨷᨶᩥᩔᨿᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᩅᨧᨶᩴ ᩌᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ “ᨷᨮᨾᨾᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣᨴᩮ ᩏᨷᩁᩥ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᨶᩥᩁᨲ᩠ᨳᨠᨲᩣ ᩌᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ “ᩏᨷᩁᩥ ᨲᨿᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩣ ᨶᩥᨿᨾᩮᨶ᩠ᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣᨴᩮ ᨷᨮᨾᨾᨣ᩠ᨣᩮ ᩋᨶᩩᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩮᨿᩮᩅ ᩏᨷᩁᩥ ᨲᨿᩮᩣ ᨾᨣ᩠ᨣᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣᨲᩥ ᩌᨷᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ “ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣ ᨶᩥᨿᨾᩮᨲᩦ”ᨲᩥ ᩅᩣᨴᩮᩣ ᨷᨶ ᨿᩩᨩ᩠ᨩᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᩉᩥ ᩏᨷᩁᩥ ᨲᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨾᨣ᩠ᨣᩣᨶᩴ ᩅᩥᨷᩔᨶᩣ ᨻᩃᩅᨲᩦ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᨠᨻᩦᨩᩦ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᨶ᩠ᨴᨲᩁᩣᨿ ᨠᩮᩣᩃᩴᨠᩮᩣᩃᩮᩣ, ᨲᨲᩮᩣ ᨾᨶ᩠ᨴᨲᩁᩣᨿ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨷᩁᨾᩮᩣᨲᩥ᪨

ᩑᨠᨧ᩠ᨧᩮᩣ ᩉᩥ ᩈᩮᩣᨲᩣᨷᨶ᩠ᨶᩮᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᩅᨭ᩠ᨭᩣᨽᩥᩁᨲᩮᩣ ᨷᩩᨶᨷ᩠ᨷᩩᨶᩴ ᩅᨭ᩠ᨭᩈ᩠ᨾᩥᩴᨿᩮᩅ ᩅᩥᨧᩁᨲᩥ ᩈᨶ᩠ᨴᩥᩔᨲᩥ᪨ ᩋᨶᩣᨳᨷᩥᨱ᩠ᨯᩥᨠᩮᩣ ᩈᩮᨭ᩠ᨮᩥ, ᩅᩥᩈᩣᨡᩣ ᩏᨷᩣᩈᩥᨠᩣ, ᨧᩪᩊᩁᨳᨴᩮᩅᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨾᩉᩣᩁᨳᨴᩮᩅᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩋᨶᩮᨠᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨴᩮᩅᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣ ᨴᩮᩅᩁᩣᨩᩣ, ᨶᩣᨣᨴᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩮᩅᨷᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᩍᨾᩮ ᩉᩥ ᩑᨲ᩠ᨲᨠᩣ ᨩᨶᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᨩ᩠ᨫᩣᩈᨿᩣ ᩅᨭ᩠ᨭᩣᨽᩥᩁᨲᩣ ᩌᨴᩥᨲᩮᩣ ᨷᨭ᩠ᨮᩣᨿ ᨨ ᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᩮ ᩈᩮᩣᨵᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨠᨶᩥᨭ᩠ᨮᩮ ᨮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩁᩥᨶᩥᨻ᩠ᨻᩣᨿᩥᩔᨶ᩠ᨲᩥ, ᩍᨾᩮ ᩍᨵ ᨶ ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨ ᨶ ᨠᩮᩣᩃᩴᨠᩮᩣᩃᩣᨴᩦᩈᩩ, ᨿᩮᩣᨷᩥ ᨾᨶᩩᩔᩮᩈᩩᨿᩮᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩈᩴᩈᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᩣᨲᩥ, ᨿᩮᩣᨷᩥ ᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᩮ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩮᩅᩮᩈᩩᨿᩮᩅ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᩋᨷᩁᩣᨷᩁᩴ ᩈᩴᩈᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᩣᨲᩥ, ᩍᨾᩮᨷᩥ ᩍᨵ ᨶ ᨣᩉᩥᨲᩣ᪨ ᨠᩣᩃᩮᨶ ᨴᩮᩅᩮ, ᨠᩣᩃᩮᨶ ᨾᨶᩩᩔᩮ ᩈᩴᩈᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨶ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᩴ ᨷᩣᨷᩩᨱᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩍᨵ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩈᨲ᩠ᨲᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᨷᩁᨾᩮᩣᨲᩥ ᩍᨴᩴ ᩍᨵᨾᩥᩔᨠᨽᩅᩪᨷᨷᨲ᩠ᨲᩥᨠᩔ ᨶᩣᨾᩴ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨

ឆយ្ខាត្យបាទី សទ្ធាត្យបាទីតិ ឲត្ត បត ព្ពុយស៊្លិ សាយទេត ទលិក្យុត្តូរឆយ៉ុ គិន្ទាទេត្តត្តស្ស ទេខ្ហ ឆ្មុទាតិ, ទេខ្ហ ឞីសាតិ, ទេខ្ហ អកិតិទេចសា – សទ្ធាឆ្មុទំ, បញ្ញាឆ្មុទំ , សទ្ធាឞីសំ, បញ្ញាឞីសំ, សទ្ធាកិតិទេចទេសា, បញ្ញាកិតិទេចទេសាតិ៍ តត្ត ទេឃា កិក្លុ “សទេច សទ្ធាឃ សក្កា គិន្ទាទេត្តតុំ, គិន្ទាទេត្តស្សាយិ ទលិក្យុត្តូរយក្កុ”ត្តិ សទ្ធិ ឆ្មុទំ ពត្វា ទេសាតាបត្តិយក្កុ គិន្ទាទេត្តតិ, ទេសា យក្កក្លូទេលា សទ្ធាត្យបាទី តាយ ទេហាតិ៍ ឋលក្លូទេលា បត សទ្ធាចិយ្យុទេត្តា តាយ ហុត្វា ឲពតឹឌី ទេកាល់ទេកាទេលិ សត្តក្លត្យូបទទេយាតិ តិចិទេឆា ទេហាតិ៍ តត្ត ឲទេពទេកា ទ្យក្លាបដំបតាឌិចទេសត ចត្យត្ថិឆកាច់ អាបដ្ឋតីតិ សទ្ធាឆ្មុទេត ខ្វាឝស ឌតា ទេហាត្តិ៍

ទេឃា បត “សទេច បញ្ញាឃ សក្កា គិន្ទាទេត្តតុំ, គិន្ទាទេត្តស្សាយិ ទលិក្យុត្តូរយក្កុ”ត្តិ បញ្ញា ឆ្មុទំ ពត្វា ទេសាតាបត្តិយក្កុ គិន្ទាទេត្តតិ, ទេសា យក្កក្លូទេលា ឆយ្ខាត្យបាទី តាយ ទេហាតិ៍ ឋលក្លូទេលា បត បញ្ញាចិយ្យុទេត្តា តាយ ហុត្វា ឲពតឹឌីអាឌិទេកទេឆត ខ្វាឝសទេកទេគាច ទេហាតិ៍ ឲចំ ទេខ្ហ យក្កដ្ឋា ឋលក្លូទេលា ចត្យចឹសតិ ទេសាតាបត្តា ទេហាត្តិតិ៍

តិបិដកតិស្សទេត្តទេរា កិទ “តីលិ បិដកាតិ ទេសាទេឆស្សាយី”តិ បទតីទំ កទេតា៍ តំ ឲទេកា ក្យុដ្ឋិទេកា ចត្យហិ បច្ចទេឃហិ ខ្លបដ្ឋាសិ, ទេឆទេរា អាកាយតកាទេល “កន្ធាយិ ខ្លបិសកា”តិ អាហ៍ “កហំ កទេន្តា”តិ? “អយ្យាកំ អាចទិឃ្យុបញ្ញាឃាតំ សត្តិក”ត្តិ៍ “ត សក្កា, កទេន្តា, យឃា កត្វុំ, កទ្ធត្តិ បត គិស្សាឃ យឃា សាយតស្ស ក្យុទេលា ឝាទេតា, តុយ្យាកំ បទេយ្ហូតា កីឌិសំ កិក្លុ ខ្លបសក្កយាយី”តិ? អឆ តំ ទេឆទេរា អាហ – “ទេឃា កិក្លុ ចត្យចឹសតិ ទេសាតាបទេន្ត ខ្វាឝស សកខាកាយី អដ្ឋចត្តាលីស អតាកាយី ខ្វាឝស អទហទេន្ត ឌទេស្សត្វា ឆយ្យកឆំ កទេឆតុំ សទេក្កាតិ, ឲចទ្ធុបំ កិក្លុ ខ្លបដ្ឋាតុំ ចដ្ឋតី”តិ៍ ព្ពុយស៊្លិ ស្មុទេត្ត ចិបស្សតា កឆិតាតិ៍

៩-១០៍ ស្មុទ្ធកស្មុត្តាឌិចណ្ណតា

១៥៩-៩០០៍ បច្ចុទេយ ចក្លុ ច តំ ចក្លុទ្វាទេទ គិន្ទាត្តាតំ ឆយ្យាតំ អាឆិបទេតឃ្យុសក្លាទេតត ព្ពត្កដ្ឋេត ព្ពត្រ្គិយច្ចាតិ ចក្លុត្រ្គិយំ៍ ទេសាតិត្រ្គិយាឌីស្មុបិ ឲទេសច តទេឃា៍ ទេសសំ សព្ពត្តខ្លត្តាតទេយច៍ ព្ពុយស៊្លិ ចទេក្កុ បឆយស្មុត្តទេច្ចច ឈដ្ឋាឌីតិ ច បច្ចាតិ ឈ ស្មុត្តាតិ ចត្យសច្ចទេសត កឆិតាតីតិ៍

ឈឃ្យព្ពត្រ្គិយចទេក្កា តតិទេឃា៍

៩៍ ស្មុលិត្រ្គិយចទេក្កា

១-៩៍ ស្មុទ្ធិកស្មុត្តាឌិចណ្ណតា

៩០១-៩០៩៍ ចត្យត្តចក្កស្ស បឆទេយ ស្មុលច្ចា តំ សហឌាតាតំ អាឆិបទេតឃ្យុសក្លាទេតត ព្ពត្កដ្ឋេត ព្ពត្រ្គិយច្ចាតិ ស្មុលិត្រ្គិយំ៍ ទ្យក្លិត្រ្គិយាឌីស្មុបិ

ឲវេន ភវេយា˞ ឲត្ត ន ឃុលិន្ទ្រិយកុក្លិន្ទ្រិយគោយតឃ្សិន្ទ្រិយាតិ កាយានឆរានេភន, នោយតឃ្សិន្ទ្រិយំ ផេបត្វា អទ្ទុបិនឆទ៌ េឃនំ ពេក្ខុយក៌,

ក្តុេបក្លិន្ទ្រិយំ ឆក្ខុយក៌˞ កុតិយាឌីតិ ឆត្តារិ ឆក្ខុឃច្ចនេឃនេភន កឆិតាតិ˞

៩˞ បផេយឆិកក្កុត្តចណ្ណភា

៑០៩˞ លេដ្ឋ កាឃិកត្តិ កាឃបឃាឥឆត្វក៌˞ ឃុលត្តិ អឃយឃ្សុ ឃន្ទុបតិន្ទ្រេឃា˞ ឃាតត្តិ ពយ្យេន ខេនឆត៌, យឆុទត្តិ កុត្តិ េហាតិ˞

កាឃឃយ្យឃ្សុឌត្តិ កាឃឃយ្យឃ្សុេពា ឌាត៌˞ ឃុល៌ ឃាតត្តិ កុត្តភយេយឆ˞ េនឆឃិតត្តិ អឃយឃ្សុ ឃន្ទ្រេនឆភាឃាឆារេហា អន្ទ្រាឆយ្ទឹឃឹន្ទ្រា

ឃកានតិន្ទ្រេឃា˞ ញ្ចុយិភា ភេយភ េឃេឃឃុបិ អេត្វា េនដិតេន្ទ្រា˞ កាឃិក៌ ចា េនតឃិក៌ ចាតិ ឲត្ត បភ ឆក្លាឥេឃា ឆត្តារោ

បឃាឥកាេយ ឆត្ថ កត្វា ក្តុប្បត្តិនេឃភ កាឃិកត្តិ កុត្តិ˞ កាឃបឃាឥឆត្វក៌ បភ អកុក្លយឃុល៌ ភាយ ភត្តិ˞

៨˞ កេដ្ឋាបយឃុត្តចណ្ណភា

៑០៨˞ ភនេយ ខ្ចិត្ត៌ កដ្ឋាភត្តិ ខ្ចិត្ត៌ អទលឹត៌˞ ឃដ្ឋដ្ឋភឃេយាឆាភាតិ ឃដ្ឋដ្ឋេភភ េនន ឃេយាឆាេភភ ឆ˞ ក្តុឃ្ញាតិ ក្តុឃុយាកាេរា˞ េពេឌាតិ

អក្កិឆ្នុេយា˞ ឲត្ត ន អឆទារេលឹ ឌិយ ឆត្វារេយ្ទល៌, ក្តុត្តរារេលឹ ឌិយ ឞេឃ្សា, ឃដ្ឋដ្ឋេដ្ឋា ឌិយ ឞឃ្សុឃដ្ឋដ្ឋត៌, អក្កិ ឌិយ េនឥភា ឥដ្ឋេន្ទ្រា˞

ឆត្វារេយ្ទល៌ ចា ក្តុត្តរារេលឹ ឌិយ, ឞេឃ្សា អឆទារេលឹ ឌិយ ឥដ្ឋេន្ទ្រា˞

១០˞ ក្តុប្បដិបិដិកឃុត្តចណ្ណភា

៑១០˞ ឥឃឞំ យឆាឆយ្ទេនេឃភ បដិបិដិយា កុត្តយឹ ញ្ចុយឃ្ទិ ញ្ចុន្ទ្រិយឆិកេក្កុ េឃឃឃុត្តាតិ ឌិយ អេឥឃិតត្តា ក្តុប្បដិបិដិកឃុត្តិ ភាយាតិ

េនដិតន្ទ្រាំ˞ ពត្វ តិយិត្តត្តិអាឌីតិ ឃន្ទ្រាតិ បច្ចយេនឆនភារេភឆ˞ កុក្លិន្ទ្រិយញ្ចា បឌាភាតឹតិ កុក្លឃច្ចនេឃនេភន បឌាភាតិ˞ កុក្លិន្ទ្រិយឃយុតយត្តិ

កល្ងេកភ ចា ឆិន្តឃ្សុ យក្ក្យេលភ ចា ឥដ្ឋឃ្សុ បច្ចត្វេរហា ចា ចលិយា ឞុដ្ឋឃ្សុ កុក្លឃហកត៌ កាឃឆិន្ទ្រាល៌ ក្តុប្បដ្ឋូតិ, ត៌ ឲតឃ្សុ ឃយុតេយាតិ

បឌាភាតិ˞

បរេពា េគាយតឃ្សិន្ទ្រិយឃយុតយត្តិអាឌីឃុបិ េពឃំ េពឃំ ការេលនេឃេភន ឃយុតេយា េនដិតេន្ទ្រា˞ បត្តឌឹនរាឌីត៌ ចា ហិ ឃក្លារាត៌

ឃទ្ទិឆិហារិកាឌីត៌ ចា ឃត្តាត៌ ឆិភាេឃភ េគាយតឃ្សិន្ទ្រិយំ ក្តុប្បដ្ឋូតឹតិ េពឃំ ឆិភាឃំ ពឃ្សុ ឃយុតេយាតិ បឌាភាតិ˞ ឃុេកាឌត៌ កុដ្ឋិត្វា

ឆេរឃយេត តិបត្តឃ្សុ ហត្វបិឥឃន្ទ្រាហភពាលចល្ងចាពាឌឹឃយ្យេឃ្សុភ ឃុលិន្ទ្រិយំ ក្តុប្បដ្ឋូតិ, ត៌ ឞឃ្សុំ ពឃ្សុ ឃយុតេយាតិ បឌាភាតិ˞

កុត្តប្បការាត៌ បភ ឃត្តឃក្លារាត៌ យភាបិត៌ បដិលិកនេឃភ េឃាយតឃ្សិន្ទ្រិយំ ក្តុប្បដ្ឋូតិ, ត៌ បដិលិក៌ ពឃ្សុ ឃយុតេយាតិ បឌាភាតិ˞

យដ្ឋាត្តាកាេរភ បភ ក្តុេបក្លិន្ទ្រិយំ ក្តុប្បដ្ឋូតិ, ត៌ ឃត្តឃក្លាេរឃុ យដ្ឋាត្តាការ៌ ពឃ្សុ ឃយុតេយាតិ បឌាភាតិ˞

ពត្ថ ក្យប្បត្ត ក្យក្លិត្រ្ថិយំ អបទិរេយសំ តិរុទ្ធ្យាតិ, ប្តឆ, កិក្លចេច, កិក្លុ ចិចិចេច្ចច ការេយហឹតិអាឌីឃុ បត អឃំ ឲការតាច ចិតិទ្ធយពចា –
ក្យក្លិត្រ្ថិយពិព្យាបឆយន្ត្យាតឃ្យ ក្លបចារក្លចេលោះយេច តិរុទ្ធ្យាតិ បហឹតំ ទេហាតិ, ឆេកាយតឃ្យាឌីតិ ក្យតិយន្ត្យាតាឌីតំ៍ ឲចំ ឃេតូ្តបិ តេបំ
អតិឃយតិទេរាឆត្តា អឃំ ពលារេតឃុយេច តិទេរាឆា ចុទេត្តា៍ អតិឃយតិទេរាឆា ហិ តេបំ បឆយន្ត្យាតាឌីឃុ, ត តិទេរាឆាទេយច,
តិទេរាឆាទេយច បត ក្លបចារក្លចេលោះ, តាតិឃយតិទេរាឆា៍ ពចា ហិ តាតាចឌ្ឍេត បឆយន្ត្យាតុបចាទេរ តិរុទ្ធឃ្យាបិ ក្យក្លិត្រ្ថិយឃ្យ
ឆំឃយពឃាឌីឃ្យឃ្យត ចា ចិឃយាឃតុបតារេបត ចា ឃិយា ក្លប្បត្តិ, ត ទេត្វច អនេត្តាអប្បតាយំ៍ ក្លបចាទេរ ចា តិរុទ្ធទេយ្យតំ ត ឃុទ្ធ តិរុទ្ធិ
ទេហាតិ បឌិបេក្លត អចិហពត្តា៍ អនេត្តាអប្បតាយំ បត ឃឹតិឞទេលាត ឃទេត្តា ពារេយា ឃុទេលាក្កទេត្តា ទេហាតិ, ឃុទេលាក្កត្តកាយឃ្យ ច ឃុទ្ធ
តិរុទ្ធិ ទេហាតិ ក្យក្លិត្រ្ថិយំ បឌិបេក្លត ចិហពត្តា៍ តាតាចឌ្ឍេតយេច ច ក្យតិយន្ត្យាតុបចាទេរ បហឹតឃ្យ ឆេកាយតឃ្យិត្រ្ថិយឃ្យ យព្វា ឲតំ
ចិតក្កចិចារបច្ចយេបិ កាយកិលយេឆ ចិត្តុបឈារេព ច ឃតិ ក្លប្បឌ្ឍតិ, ចិតក្កចិចារាការេច តេច ក្លប្បឌ្ឍតិ៍ យត្ថ បត ក្លប្បឌ្ឍតិ, ពត្ថ
ចិតក្កចិចារការេច, អប្បហឹតា ឲច ច ក្យតិយន្ត្យាតុបចាទេរ ចិតក្កចិចារាតិ ពត្ថឃ្យ ឃិយា ក្លប្បត្តិ៍ ត ទេត្វច ក្យតិយន្ត្យាទេត បហឹតបច្ចយត្តា៍
ពចា ពតិយន្ត្យាតុបចាទេរ បហឹតឃ្យាបិ ឃុលិត្រ្ថិយឃ្យ ឃឹតិឃយដ្ឋាតបហឹតទ្វុបច្ចធ្ធកាយឃ្យ ឃិយា ក្លប្បត្តិ, ត ទេត្វច ពតិយន្ត្យាទេត៍
ពតិយន្ត្យាទេត ហិ ឃុលឃ្យ បច្ចយភុតា ឃឹតិ ឃន្តទេឃា តិរុទ្ធា៍ ពចា ចព្យត្ថន្ត្យាតុបចាទេរ បហឹតឃ្យាបិ ទេឃាយតឃ្យិត្រ្ថិយឃ្យ អាឃន្តត្តា
អប្បតាប្បត្តាយ ក្លបេក្លាយ អការេចត ឃយ្វា អតតិក្កត្តត្តា ច ឃិយា ក្លប្បត្តិ, ត ទេត្វច ចព្យត្ថន្ត្យាទេត៍ ពព្វា “ឲត្ថ ក្យប្បត្ត ក្យក្លិត្រ្ថិយំ អបទិរេយសំ
តិរុទ្ធ្យាតិ”តិ ពត្ថ ពត្ថ អបទិរេយឃក្កហណំ ពតំ៍

ឃំ បរេតត្ថ ពឆត្វាយ ចិត្តំ ក្លបឃំហទតីតិ ក្យត្តំ, ពត្ថ អលិកឹ ឃយាទេតា ក្លប្បាឆតត្វាយ ចិត្តំ ក្លបឃំហទតិ, លិកឹ ឃយាទេតា ឃយាបឌ្ឍតត្វាយាតិ
ឲចយេត្វា ទេចឌិពេត្តា៍ ប្តយេឃុ ត្ថឹឃុបិ ឃុទេត្តឃុ ឃយ្វឃតចារទេរាច ពឆិទេតាតិ៍

ឃុលិត្រ្ថិយចេក្កា ចព្យទេត្វា៍

៥៍ ឌទេរាចេក្កា

១៍ ឌទេរាឆយ្វឃុត្តចណ្ណតា

៥១១៍ បច្ចាយចក្កឃ្យ បឆេយ បច្ចាពេបតិ បិឃាឆេច្ចាយាយ បុទត្ថំយឌិឃំ បឌិច្ចត្តត្តា បិឃាឆឃ្យ បច្ចិយឌិឃាការេក អាពេបបិ ទេហាតិ, ពឃ្វិ
ឆាតេ បព្វាត្តចទេព្យទ្ធាឃេត តិឃិទេត្តាតិ អទេត្វ ៍ បិឌិ ព្វតាបឃយាទេតាតិ យព្វា ឃយ្វាឃយ្វុទ្ធឃ្យបិ ក្លបិឌិត្តាកឃទីទេរ ក្លណ្យាកាលេ ក្លហ៊ុំទេហាតិ,
ឃឹតការេល ឃឹតំ, អយច្ចា ហិយបិពឃឹតឃយទេយា៍ ពព្វា យហាឌីចទំ ព្វតាទេត្វា ឃ្វទិយទ្វិហិ បិឌិ ព្វតាបឃយាទេតា តិឃឹឌិ៍

កិ បត ព្យុទ្ធទ្វិទេយា យឌ្ហិត្វា ឃ្វទិយទ្វិ អទេត្តា បចិឃិតំ ឃទេក្កាតីតិ? ត ឃទេក្កាតិ៍ ឲចំ ឃទេត្ត កិ ពាទេបតីតិ? ទ្វិទេពឌិ៍ យទេឆច ហិ
ឌិតយន្តិត្យាត បទិយណ្ណលិយ ពាយាយ ទុក្លយុទេល តិឃិត្តឃ្យ កិច្ចាបិ ឃ្វទិយទ្វិទេយា ឃទីទំ ត ឞុឃត្តិ, ឃន្តាឌិឃាឃុ បត តេទេឌា ឞទតិ,

ᩋᨣ᩠ᨣᩥᨩᩣᩃᩣᩉᩥ ᨸᩁᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩈᩪᩁᩥᨿᩁᩈ᩠ᨾᩦᩈᩩ ᨻᩣᩊ᩠ᩉᩁᩈ᩠ᨾᩥᨿᩮᩣ ᨾᨴ᩠ᨴᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨸᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩈᨦ᩠ᨡᩃᩣᨭ᩠ᨮᩦᩈᩩᨸᩥ ᩈᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᩮᨩᩴ ᨲᩣᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

ᩋᨶᩮᩣᨾᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨸᩁᩥᨠᨾ᩠ᨾᨠᩁᨱᩮᨶ ᩋᨶᩩᨾᨩ᩠ᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ᪨ ᩋᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩴ ᨽᨶ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨸᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨾᩉᩣᨧᩦᩅᩁᩴ ᩒᨲᩣᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩈᩥᨶ᩠ᨶᩔ ᨮᩥᨲᩴ ᩋᩴᩈᨠᩪᨭᨭ᩠ᨮᩥᨲᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩥᨿ ᩃᩮᩣᨠᨣ᩠ᨣᨸ᩠ᨸᨿᩣᨲᩴ ᩅᩃᩥᨿᩣᨧᩥᨱ᩠ᨱᩴ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ – “ᩑᩅᩁᩪᨸᩮᨸᩥ ᨶᩣᨾ ᩈᩁᩦᩁᩮ ᨩᩁᩣ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩦ”ᨲᩥ ᩈᨬ᩠ᨩᩣᨲᩈᩴᩅᩮᨣᩮᩣ ᨩᩁᩴ ᨣᩁᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨ ᨣᩁᩉᨧ᩠ᨨᩁᩥᨿᩴ ᨶᩣᨾ ᨠᩥᩁᩮᨲᩴ᪨

ᨶ ᨧᩮᩅ ᨴᩣᨶᩥ, ᨽᨶ᩠ᨲᩮ, ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨲᩣᩅ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᨿᨳᩣ ᨸᨠᨲᩥᨿᩣ ᨨᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᨶ ᩑᩅᨾᩮᨲᩁᩉᩦᨲᩥ ᨴᩦᨸᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨ ᨲᨳᩣᨣᨲᩔ ᩉᩥ ᨴᩉᩁᨠᩣᩃᩮ ᩋᩃᨦ᩠ᨠᨲᩈᨾᩩᨣ᩠ᨣᩣᩉᨭᩴ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨸᨭ᩠ᨭᩴ ᩅᩥᨿ ᩅᩥᩉᨲᩅᩃᩥᨠᩮᩣ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨵᩮᩣᩅᩥᨲᩮᩣ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩔᨧᩥ, ᨶ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩥ, ᨲᩮᩃᨸᩩᨬ᩠ᨨᨶᩣᨠᩣᩁᨸ᩠ᨸᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨿ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨾᩉᩃ᩠ᩃᨠᨠᩣᩃᩮ ᨸᨶ ᩈᩥᩁᩣᨩᩣᩃᩥ ᨾᩥᩃᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨶ᩠ᨵᩥᨻᨶ᩠ᨵᨶᩣᨶᩥ ᩈᩥᨳᩥᩃᩣᨶᩥ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨾᩴᩈᩴ ᩋᨭ᩠ᨮᩥᨲᩮᩣ ᨾᩩᨬ᩠ᨧᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᨳᩥᩃᨽᩣᩅᩴ ᩋᩣᨸᨩ᩠ᨩᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩒᩃᨾ᩠ᨻᨲᩥ᪨ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨸᨶ ᩑᩅᩁᩪᨸᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᩋᨸᩣᨠᨭᩴ, ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣᩅᨧᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᩋᩣᨶᨶ᩠ᨴᨲ᩠ᨳᩮᩁᩔ ᨸᩣᨠᨭᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨

ᩈᩥᨳᩥᩃᩣᨶᩥ ᨧ ᨣᨲ᩠ᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᨾᩩᨡᩮ ᩋᩴᩈᨠᩪᨭᨶ᩠ᨲᩁᩮᩉᩥ ᨲᩮᩈᩩ ᨲᩮᩈᩩ ᨮᩣᨶᩮᩈᩩ ᩅᩃᩥᨿᩮᩣ ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨶ᩠ᨲᩥ, ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᨸᨶᩮᨲᩴ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ, ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨧ ᨡᨶ᩠ᨵᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩋᩴᩈᨠᩪᨭᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩅᩃᩥᨿᩣᩅᨧᩁᨶ᩠ᨲᩥ ᨴᩥᩈ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨶᩥ ᩅᩃᩥᨿᨩᩣᨲᩣᨶᩦᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᨬ᩠ᨩᨶᩴ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨸᩣᨠᨭᩅᩈᩮᨶ ᩑᩅᨾᩣᩉ – ᩈᨲ᩠ᨳᩩ ᨸᨶ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᩅᩥᨿ ᩅᩃᩥᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨶᨲ᩠ᨳᩥ᪨ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᨸᨻ᩠ᨽᩣᩁᩮᩣ ᨧ ᨠᩣᨿᩮᩣᨲᩥ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨩᩩᨣᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨴᩮᩅᨶᨣᩁᩮ ᩈᨾᩩᩔᩥᨲᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨲᩮᩣᩁᨱᩴ ᩅᩥᨿᩔ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨾᩉᩃ᩠ᩃᨠᨠᩣᩃᩮ ᨸᨶ ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᩅᨦ᩠ᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈ᩠ᩅᩣᨿᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᩮᩈᩴ ᩋᨸᩣᨠᨭᩮᩣ, ᩈᨶ᩠ᨲᩥᨠᩣᩅᨧᩁᨲ᩠ᨲᩣ ᨸᨶ ᨳᩮᩁᩔ ᨸᩣᨠᨭᩮᩣ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨ ᨴᩥᩔᨲᩥ ᨧ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩥ ᨶᩣᨾ ᨶ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩮᨿ᩠ᨿᩣᨶᩥ᪨ ᨿᨲᩮᩣ ᨸᨶ ᨸᨠᨲᩥᨿᩣ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨨᩅᩥᩅᨱ᩠ᨱᩮᩣ, ᩍᨴᩣᨶᩥ ᨶ ᨲᨳᩣ ᨸᩁᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣ, ᩋᩴᩈᨠᩪᨭᨶ᩠ᨲᩁᩮ ᩅᩃᩥ ᨸᨬ᩠ᨬᩣᨿᨲᩥ , ᨻᩕᩉ᩠ᨾᩩᨩᩩᨠᩣᨿᩮᩣ ᨸᩩᩁᨲᩮᩣ ᩅᨦ᩠ᨠᩮᩣ, ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨧ ᨠᩣᩁᨱᩮᨶ ᨧᨠ᩠ᨡᩣᨴᩦᨶᩴ ᩍᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩣᨶᩴ ᩋᨬ᩠ᨬᨳᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᨳᩥᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᨶᨿᨣ᩠ᨣᩣᩉᨲᩮᩣ ᩑᩅᨾᩣᩉ᪨ ᨵᩦ ᨲᩴ ᨩᨾ᩠ᨾᩥ ᨩᩁᩮ ᩋᨲ᩠ᨳᩩᨲᩥ ᩃᩣᨾᨠᩮ ᨩᩁᩮ ᨵᩦ ᨲᩴ ᨲᩩᨿ᩠ᩉᩴ ᩉᩮᩣᨲᩩ, ᨵᩥᨠ᩠ᨠᩣᩁᩮᩣ ᨲᩴ ᨹᩩᩈᨲᩩ ᨸᩣᨸᩩᨱᩣᨲᩩ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪒᪨ ᩏᨱ᩠ᨱᩣᨽᨻᩕᩣᩉ᩠ᨾᨱᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪓᪖᪑᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᨣᩮᩣᨧᩁᩅᩥᩈᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᨣᩮᩣᨧᩁᨽᩪᨲᩴ ᩅᩥᩈᨿᩴ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᨾᨬ᩠ᨬᩔᩣᨲᩥ ᨧᨠ᩠ᨡᩩ ᩈᩮᩣᨲᩔ, ᩈᩮᩣᨲᩴ ᩅᩣ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩔᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴ ᩑᨠᩴ ᩑᨠᩔ ᨣᩮᩣᨧᩁᩅᩥᩈᨿᩴ ᨶ ᨸᨧ᩠ᨧᨶᩩᨽᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᨧᩮ ᩉᩥ ᨶᩦᩃᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩴ ᩁᩪᨸᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᩈᨾᩮᩣᨵᩣᨶᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩮᩣᨲᩥᨶ᩠ᨴᩕᩥᨿᩔ ᩏᨸᨶᩮᨿ᩠ᨿ – “ᩍᨦ᩠ᨥ ᨲᩣᩅ ᨶᩴ ᩅᩅᨲ᩠ᨳᨸᩮᩉᩥ ᩅᩥᨽᩣᩅᩮᩉᩥ ‘ᨠᩥᩴ ᨶᩣᨾᩮᨲᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱ’”ᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨧᨠ᩠ᨡᩩᩅᩥᨬ᩠ᨬᩣᨱᩴ ᩅᩥᨶᩣᨸᩥ ᨾᩩᨡᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᨵᨾ᩠ᨾᨲᩣᨿ ᩑᩅᩴ ᩅᨴᩮᨿ᩠ᨿ – “ᩋᩁᩮ, ᩋᨶ᩠ᨵᨻᩣᩃ, ᩅᩔᩈᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩔᩈᩉᩔᨾ᩠ᨸᩥ ᩅᩔᩈᨲᩈᩉᩔᨾ᩠ᨸᩥ ᨸᩁᩥᨵᩣᩅᨾᩣᨶᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᨲᩕ ᨾᨿᩣ ᨠᩩᩉᩥᩴ ᩑᨲᩔ ᨩᩣᨶᨶᨠᩴ ᩃᨽᩥᩔᩈᩥ, ᨲᩴ ᩋᩣᩉᩁ, ᨧᨠ᩠ᨡᩩᨸᩈᩣᨴᩮ ᩏᨸᨶᩮᩉᩥ, ᩋᩉᨾᩮᨲᩴ ᩋᩣᩁᨾ᩠ᨾᨱᩴ ᨩᩣᨶᩥᩔᩣᨾᩥ – ᨿᨴᩥ ᩅᩣ ᨶᩦᩃᩴ, ᨿᨴᩥ ᩅᩣ ᨸᩦᨲᨠᩴ᪨ ᨶ ᩉᩥ ᩑᩈᩮᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩔ ᩅᩥᩈᨿᩮᩣ, ᨾᨿ᩠ᩉᨾᩮᩅᩮᩈᩮᩣ ᩅᩥᩈᨿᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

សេសទ្វារេសុបិ ឯសេវ នយោ។ ឯវមេតានិ អញ្ញមញ្ញស្ស គោចរវិសយំ ន បច្ចនុភោន្តិ នាម។

កិំ បដិសរណន្តិ ឯតេសំ កិំ បដិសរណំ, កិំ ឯតានិ បដិសរន្តីតិ បុច្ឆតិ។ មនោ បដិសរណន្តិ ជវនមនោ បដិសរណំ។ មនោ ច នេសន្តិ មនោទ្វារិកជវនមនោ ឯតេសំ គោចរវិសយំ រជ្ជនាទិវសេន អនុភោតិ។ ចក្ខុវិញ្ញាណញ្ហិ រូបទស្សនមត្តមេវ, ឯត្ថ រជ្ជនំ វា ទុស្សនំ វា មុយ្ហនំ វា នត្ថិ។ ឯកស្មិំ បន ទ្វារេ ជវនំ រជ្ជតិ វា ទុស្សតិ វា មុយ្ហតិ វា។ សោតវិញ្ញាណាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។

តត្រាយំ ឧបមា – បញ្ច កិរ ទុព្ពលភោជកា រាជានំ សេវិត្វា កិច្ឆេន កសិរេន ឯកស្មិំ បញ្ចកុលិកេ គាមេ បរិត្តកំ អាយំ លភិំសុ។ តេសំ តត្ថ មច្ឆភាគោ មំសភាគោ, អដ្ដកហាបណោ ច យោត្តកហាបណោ ច មាសកហាបណោ ច អដ្ឋកហាបណោ ច សោឡសកហាបណោ ច ចតុសដ្ឋិកហាបណោ ច ទណ្ឌោតិ ឯត្តកមេវ បាបុណាតិ, សតភាគំ បញ្ចសតភាគំ សហស្សភាគំ មហាពលិ រាជាវ គណ្ហាតិ។

តត្ថ បញ្ចកុលិកគាមោ វិយ បញ្ច បសាទា ទដ្ឋព្ពា, បញ្ច ទុព្ពលភោជកា វិយ បញ្ច វិញ្ញាណានិ; រាជា វិយ ជវនំ, ទុព្ពលភោជកានំ បរិត្តកអាយបាបុណនំ វិយ ចក្ខុវិញ្ញាណាទីនំ រូបទស្សនាទិមត្តំ, រជ្ជនាទិ បន ឯតេសុ នត្ថិ។ រញ្ញោ មហាពលិគ្គហណំ វិយ តេសុ ទ្វារេសុ ជវនស្ស រជ្ជនាទីនិ វេទិតព្ពានិ។ ឯវមេត្ថ មនោតិ កុសលាកុសលជវនំ វុត្តំ។

សតិ បដិសរណន្តិ មគ្គសតិ បដិសរណំ។ ជវនមនោ ហិ មគ្គសតិំ បដិសរតិ។ វិមុត្តីតិ ផលវិមុត្តិ។ បដិសរណន្តិ ផលវិមុត្តិយា និព្ពានំ បដិសរណំ។ តញ្ហិ សា បដិសរតិ។ នាសក្ខិ បញ្ហស្ស បរិយន្តំ គហេតុន្តិ បញ្ហស្ស បរិច្ឆេទំ បមាណំ គហេតុំ នាសក្ខិ, អប្បដិសរណំ ធម្មំ “សប្បដិសរណ”ន្តិ បុច្ឆិ។ និព្ពានំ នាមេតំ អប្បដិសរណំ, ន កិញ្ចិ បដិសរតិ។ និព្ពានោគធន្តិ និព្ពានព្ភន្តរំ និព្ពានំ អនុបវិដ្ឋំ។ ព្រហ្មចរិយន្តិ មគ្គព្រហ្មចរិយំ។ និព្ពានបរាយណន្តិ និព្ពានំ បរំ អយនស្ស បរា គតិ, ន តតោ បរំ គច្ឆតីតិ អត្ថោ។ និព្ពានំ បរិយោសានំ អវសានំ អស្សាតិ និព្ពានបរិយោសានំ។

មូលជាតា បតិដ្ឋិតាតិ មគ្គេន អាគតសទ្ធា វុច្ចតិ។ ឥមម្ហិ ចេ, ភិក្ខវេ, សមយេតិ កិំ សន្ធាយាហ? ឈានអនាគាមិតំ។ តស្មិញ្ហិសមយេ ព្រាហ្មណស្ស បឋមមគ្គេន បញ្ច អកុសលចិត្តានិ បហីនានិ, បឋមជ្ឈានេន បញ្ច នីវរណានីតិ ឈានអនាគាមិដ្ឋានេ ឋិតោ។ សោ អបរិហីនជ្ឈានោ កាលំ កត្វា តត្ថេវ បរិនិព្ពាយេយ្យ។ សចេ បនស្ស បុត្តទារំ អនុសាសន្តស្ស កម្មន្តេ វិចារេន្តស្ស ឈានំ នស្សតិ, នដ្ឋេ ឈានេ គតិ អនិពទ្ធា ហោតិ, អនដ្ឋេ បន និពទ្ធាតិ ឥទំ ឈានអនាគាមិតំ សន្ធាយ ឯវមាហ។

៣។ សាកេតសុត្តវណ្ណនា

៥១៣។ តតិយេ អញ្ជនវនេតិ អញ្ជនវណ្ណបុប្ផានំ រុក្ខានំ រោបិតវនេ។ យំ, ភិក្ខវេ, សទ្ធិន្ទ្រិយំ, តំ សទ្ធាពលន្តិ តញ្ហិអធិមោក្ខលក្ខណេ

ឥន្ទដ្ឋេន សទ្ធិន្ទ្រិយំ, អស្សទ្ធិយេ អកម្បនេន សទ្ធាពលំ។ ឥតរេសំ បគ្គហុបដ្ឋានអវិក្ខេបបជាននលក្ខណេសុ ឥន្ទដ្ឋេន ឥន្ទ្រិយភាវោ, កោសជ្ជមុដ្ឋស្សច្ចវិក្ខេបាវិជ្ជាសុ អកម្បនេន ពលភាវោ វេទិតព្វោ។ ឯវមេវ ហោតិ តស្មា នទិយា ឯកសោតំ វិយ សទ្ធាវីរិយសតិសមាធិបញ្ញាវសេន ឯតេសំ និន្នានាករណំ វេទិតព្វំ, ទ្វេ សោតានិ វិយ ឥន្ទដ្ឋអកម្បនដ្ឋេហិ ឥន្ទ្រិយពលវសេន នានាករណំ វេទិតព្វំ។

៤។ បុព្ពកោដ្ឋកសុត្តវណ្ណនា

៥១៤។ ចតុត្ថេ អមតោគធន្តិ អមតព្ភន្តរំ។ អមតបរាយណន្តិ អមតនិប្ផត្តិកំ។ អមតបរិយោសានន្តិ អមតនិដ្ឋំ។ សាធុ សាធូតិ ថេរស្ស ព្យាករណំ បសំសន្តោ សាធុការំ ទេតិ។

៥។ បឋមបុព្ពារាមសុត្តវណ្ណនា

៥១៥។ បញ្ចមេ តទន្វយាតិ តំ អនុគច្ឆមានា, អនុវត្តមានាតិ អត្ថោ។ បុព្ពកោដ្ឋកំ អាទិំ កត្វា បដិបាដិយា ឆសុ សុត្តេសុ ផលិន្ទ្រិយានេវ កថិតានិ។

១០។ អាបណសុត្តវណ្ណនា

៥២០។ ទសមេ យេ ខោ តេ ធម្មាតិ ឧបរិ សហ វិបស្សនាយ តយោ មគ្គា។ យេ មេ បុព្វេ សុតាវ អហេសុន្តិ យេ ធម្មា មយា បុព្វេ “អរហត្តផលិន្ទ្រិយំ នាម អត្ថិ”តិ កថេន្តានំយេវ សុតា អហេសុំ។ កាយេន ច ផុសិត្វាតិ នាមកាយេន ច ផុសិត្វា បដិលភិត្វា។ បញ្ញាយ ច អតិវិជ្ឈ បស្សតីតិ បច្ចវេក្ខណបញ្ញាយ ច អតិវិជ្ឈិត្វា បស្សតិ។ យា ហិស្ស, ភន្តេ, សទ្ធាតិ អយំ កតរសទ្ធា? ចតូហិ ឥន្ទ្រិយេហិ សម្បយុត្តា សទ្ធា ហេដ្ឋា កថិតាវ, អយំ បន បច្ចវេក្ខណសទ្ធា។ សម្បយុត្តសទ្ធា ហិ មិស្សកា, បច្ចវេក្ខណសទ្ធា លោកិយាវ។ សេសំ សព្វត្ថ ឧត្តានត្ថមេវាតិ។

ជរាវគ្គោ បញ្ចមោ។

៦។ សូករខតវគ្គោ

១។ សាលសុត្តវណ្ណនា

៤១១។ ជង្ឃចក្កស្ស បធេម សូរេនាតិ សូរភាវេន។ ពោធាយាតិ ពុទ្ធត្តាយ។

២។ មល្លិកសុត្តវណ្ណនា

៤១២។ ទុតិយេ មល្លេសូតិ ឧច្ចាភាមេក ជនបទេ។ ញាណស្មិំ សុទ្ធេ ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយានិ មិស្សកានិ, អរិយញាណំ លោកុត្តរំ។ តស្មិំ បន ចតុក្កិន្ទ្រិយនិស្សិតំ កត្វា មិស្សកត្តំ ការេត្វា វុត្តន្តិ។

៣។ សេខសុត្តវណ្ណនា

៤១៣។ តតិយេ ន ហេវ ខោ កាយេន ផុសិត្វា វិហរតីតិ ន នាមកាយេន ផុសិត្វា បដិលភិត្វា វិហរតិ, ផុសិតំ បដិលភិតំ ន ហោតីតិ។ បញ្ញាយ ច អតិវិជ្ឈ បស្សតីតិ បច្ចវេក្ខណបញ្ញាយ ន "ឧបរិ អរហត្តផលិន្ទ្រិយំ នាម អត្ថី"តិ បជានាតិ។ អសេខភូមិយំ ផុសិត្វា វិហរតីតិ បដិលភិត្វា វិហរតិ។ បញ្ញាយាតិ បច្ចវេក្ខណបញ្ញាយ "អរហត្តផលិន្ទ្រិយំ នាម អត្ថី"តិ បជានាតិ។ ន កុហិញ្ចិ កិស្មិញ្ចីតិ ទ្វេបិ អញ្ញមញ្ញវេវចនានេវ, កិស្មិញ្ចិ ភវេ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ អត្ថោ។ ញាណស្មិំ សុទ្ធេ បញ្ចិន្ទ្រិយានិ លោកុត្តរានិ, ន លោកិយានិ វដ្ដនិស្សិតានេវ កថិតានិ។

៤-៥។ បទសុត្តាទិវណ្ណនា

៤១៤-៤១៥។ ចតុត្ថេ យានិ កានិចិ បទានិ ពោធាយ សំវត្តន្តីតិ យានិ កានិចិ ធម្មបទានិ, យេ កេចិ ធម្មកោដ្ឋាសា, ពុទ្ធត្តាយ សំវត្តន្តិ។ បញ្ចមំ វុត្តនយមេវ។

៦-៧។ បតិដ្ឋិតសុត្តាទិវណ្ណនា

៤១៦-៤១៧។ ឆដ្ឋេ ចិត្តំ រក្ខតិ អាសវេសុ ច សាសវេសុ ច ធម្មេសូតិ តេភូមកធម្មេ អារព្ភ អាសវុប្បត្តិំ វារេន្តោ អាសវេសុ ច សាសវេសុ ច ធម្មេសុ ចិត្តំ រក្ខតិ នាម។ សត្តមំ វុត្តនយមេវ។

៨។ សូករខតសុត្តវណ្ណនា

៤១៨។ អដ្ឋមេ សូករខតាយន្តិ សូករខតលេណេ។ កស្សបពុទ្ធកាលេ កិរ តំ លេណំ ឯកស្មិំ ពុទ្ធន្តរេ បថវិយា វឌ្ឍមានាយ អន្តោភូមិគតំ ជាតំ។ អថេកទិវសំ ឯកោ សូករោ តស្ស ឆទនបរិយន្តសមីបេ បំសុំ ខណិ។ ទេវេ វុដ្ឋេ បំសុ ធោតា, ឆទនបរិយន្តោ បាកដោ

អហោសិ់ ឲុរេកា ចតចរេកា ជិន្វា “បុរេដ្ឋ សឹលចរេត្តហិ បរិក្ខុក្ខារេតត កចិតង្គំ, បជិជក្កិស្សាយិ ត”ត្តិ សយត្តរេតា បំសុំ អបរេតត្វា លេហំ

រសារេឆត្វា កុជិបរិរេក្លបំ កាត្វា ក្វារចាតបាតិ រឃារេជត្វា សុបរិតិជ្ជឹតស្ឆាកយុឆិត្តកយុំ រជតបដ្ឋសភិសាយ ចាលិកាយ សត្តរិតំ បរិរេចលំ

កាត្វា យក្ខាបឹជំ បញ្ញារេបត្វា កកចរេតា ចសតត្វាយ អភាសិ, រលលំ កម្ពឹរំ អហោសិ ឌ្ឍតរិត្វា អារុហិតង្គំ តំ សក្ឋារេឃតំ ចុត្តំ

បរយតិបក្ខការត្តិ កាចតប៉ុសកំ, បរយតិបក្ខការឹ ហុត្វា បចត្តយារេតា បចត្តតឹតិ ចុត្តំ រហាតិ់ អត្តុរំ រឃាករេក្លយត្តិ អរហត្តំ

សប្បតិស្សាតិ សរេជ្ជកា់ រសសំ សព្ពត្ត ក្ខត្តាតត្តរយចាតិ់

ស្មករលតចរេក្កា លរេដ្ឋា់

លិ់ រពាឌិបក្លិយចរេក្កា

៥៧១-៩៥០់ សត្តយចរេក្ក សត្ត ឋលិតិ បុព្ពកាកាតិ, រតសំ រហដ្ឋា រគ្គ ឋលិតិ អាជឹ កាត្វា យិស្សកាតិ់ រសសរយត្ត ព្ពរេតា បរក្ខា សព្ពំ

ក្ខត្តាតរយចាតិ់

ព្ពត្រឹយសំឃុត្តចល្អតា តិជ្ជឹតា់

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

໕. ສມ຺ມປ຺ປຘານສໍຍຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໖໕໑-໗໐໔. ສມ຺ມປ຺ປຘານສໍຍຸເຕ຺ຕ ສກເລປິ ປຸພ຺ພຠາຄວິປສ຺ສນາວ ກຖິຕາຕິ.

ສມ຺ມປ຺ປຘານສໍຍຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៩៌ ពាលន់ឃ្យុត្តចណ្ណភា

ល៊ិ០ន៍-ប័៧១៌ ពាលន់ឃ្យុឥត្ត ពាល៊ិត្តិ យិឃ្យ្យក្កាឥភច កធិតាភិ៌ ឥឃន់ ឃត្ត្តត្ត ក្កត្តាភឥយចាតិ៌

ពាលន់ឃ្យុត្តចណ្ណភា ភិដ្ឋិតា៌

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

᭗᭞ ᬇᬤ᭄ᬥᬶᬧᬵᬤᬲᬂᬬᬸᬢ᭄ᬢᬂ

᭑᭞ ᬘᬵᬧᬵᬮᬯᬕ᭄ᬕᭀ

᭑᭞ ᬅᬧᬵᬭᬲᬸᬢ᭄ᬢᬯᬡ᭄ᬡᬦᬵ

᭘᭑᭒᭞ ᬇᬤ᭄ᬥᬶᬧᬵᬤᬲᬂᬬᬸᬢ᭄ᬢᬲ᭄ᬲ ᬧᬞᬫᬾ ᬙᬦ᭄ᬤᬂ ᬦᬶᬲ᭄ᬲᬵᬬ ᬧᬯᬢ᭄ᬢᭀ ᬲᬫᬵᬥᬶ ᬙᬦ᭄ᬤᬲᬫᬵᬥᬶ᭞ ᬧᬥᬵᬦᬪᬹᬢᬵ ᬲᬗ᭄ᬔᬵᬭᬵ ᬧᬥᬵᬦᬲᬗ᭄ᬔᬵᬭᬵ᭞ ᬲᬫᬦ᭄ᬦᬵᬕᬢᬦ᭄ᬢᬶ ᬢᬾᬳᬶ ᬥᬫ᭄ᬫᬾᬳᬶ ᬉᬧᬾᬢᬂ᭞ ᬇᬤ᭄ᬥᬶᬬᬵ ᬧᬵᬤᬂ, ᬇᬤ᭄ᬥᬶᬪᬹᬢᬂ ᬯᬵ ᬧᬵᬤᬦ᭄ᬢᬶ ᬇᬤ᭄ᬥᬶᬧᬵᬤᬂ᭞ ᬲᬾᬲᬾᬲᬸᬧᬶ ᬏᬲᬾᬯ ᬦᬬᭀ᭞ ᬅᬬᬫᬾᬢ᭄ᬣ ᬲᬗ᭄ᬔᬾᬧᭀ, ᬯᬶᬢ᭄ᬣᬵᬭᬢᭀ ᬧᬦ ᬇᬤ᭄ᬥᬶᬧᬵᬤᬯᬶᬪᬗ᭄ᬕᬾ (ᬯᬶᬪ᭞ ᭕᭒᭑ ᬆᬤᬬᭀ) ᬆᬕᬢᭀᬯ᭞ ᬯᬶᬲᬸᬤ᭄ᬥᬶᬫᬕ᭄ᬕᬾ (ᬯᬶᬲᬸᬤ᭄ᬥᬶ᭞ ᭒᭞᭒᭞᭖᭔ ᬆᬤᬬᭀ) ᬧᬦᬲ᭄ᬲ ᬅᬢ᭄ᬣᭀ ᬤᬷᬧᬶᬢᭀ᭞ ᬢᬣᬵ ᬫᬕ᭄ᬕᬩᭀᬚ᭄ᬛᬗ᭄ᬕᬲᬢᬶᬧᬝ᭄ᬞᬵᬦᬲᬂᬬᬸᬢ᭄ᬢᬾᬲᬸ ᬘᬾᬯ ᬇᬥ ᬘ ᬏᬓᬧᬭᬶᬘ᭄ᬙᬾᬤᭀ᭞

᭕᭞ ᬇᬤ᭄ᬥᬶᬧᬤᬾᬲᬲᬸᬢ᭄ᬢᬯᬡ᭄ᬡᬦᬵ

᭘᭑᭗᭞ ᬧᬜ᭄ᬘᬫᬾ ᬇᬤ᭄ᬥᬶᬧᬤᬾᬲᬦ᭄ᬢᬶ ᬢᬬᭀ ᬘ ᬫᬕ᭄ᬕᬾ ᬢᬷᬡᬶ ᬘ ᬨᬮᬵᬦᬶ᭞

᭖᭞ ᬲᬫᬢ᭄ᬢᬲᬸᬢ᭄ᬢᬯᬡ᭄ᬡᬦᬵ

᭘᭑᭘᭞ ᬙᬝ᭄ᬞᬾ ᬲᬫᬢ᭄ᬢᬂ ᬇᬤ᭄ᬥᬶᬦ᭄ᬢᬶ ᬅᬭᬳᬢ᭄ᬢᬨᬮᬫᬾᬯ᭞ ᬆᬤᬶᬢᭀ ᬧᬝ᭄ᬞᬵᬬ ᬧᬦ ᬦᬯᬲᬸᬧᬶ ᬲᬸᬢ᭄ᬢᬾᬲᬸ ᬯᬶᬯᬝ᭄ᬝᬧᬵᬤᬓᬵ ᬏᬯ ᬇᬤ᭄ᬥᬶᬧᬵᬤᬵ ᬓᬣᬶᬢᬵ᭞

᭑᭐᭞ ᬘᬾᬢᬶᬬᬲᬸᬢ᭄ᬢᬯᬡ᭄ᬡᬦᬵ

᭘᭒᭒᭞ ᬤᬲᬫᬾ ᬦᬶᬲᬷᬤᬦᬦ᭄ᬢᬶ ᬘᬫ᭄ᬫᬔᬡ᭄ᬟᬂ ᬅᬥᬶᬧ᭄ᬧᬾᬢᬂ᭞ ᬉᬤᬾᬦᬂ ᬘᬾᬢᬶᬬᬦ᭄ᬢᬶ ᬉᬤᬾᬦᬬᬓ᭄ᬔᬲ᭄ᬲ ᬘᬾᬢᬶᬬᬝ᭄ᬞᬵᬦᬾ ᬓᬢᬯᬶᬳᬵᬭᭀ ᬯᬸᬘ᭄ᬘᬢᬶ᭞ ᬕᭀᬢᬫᬓᬵᬤᬷᬲᬸᬧᬶ ᬏᬲᬾᬯ ᬦᬬᭀ᭞ ᬪᬵᬯᬶᬢᬵᬢᬶ ᬯᬟ᭄ᬠᬶᬢᬵ᭞ ᬩᬳᬸᬮᬷᬓᬢᬵᬢᬶ ᬧᬸᬦᬧ᭄ᬧᬸᬦᬂ ᬓᬢᬵ᭞ ᬬᬵᬦᬷᬓᬢᬵᬢᬶ ᬬᬸᬢ᭄ᬢᬬᬵᬦᬂ ᬯᬶᬬ ᬓᬢᬵ᭞ ᬯᬢ᭄ᬣᬸᬓᬢᬵᬢᬶ ᬧᬢᬶᬝ᭄ᬞᬵᬦᬝ᭄ᬞᬾᬦ ᬯᬢ᭄ᬣᬸ ᬯᬶᬬ ᬓᬢᬵ᭞ ᬅᬦᬸᬝ᭄ᬞᬶᬢᬵᬢᬶ ᬅᬥᬶᬝ᭄ᬞᬶᬢᬵ᭞ ᬧᬭᬶᬘᬶᬢᬵᬢᬶ ᬲᬫᬦ᭄ᬢᬢᭀ ᬘᬶᬢᬵ ᬲᬸᬯᬟ᭄ᬠᬶᬢᬵ᭞ ᬲᬸᬲᬫᬵᬭᬤ᭄ᬥᬵᬢᬶ ᬲᬸᬝ᭄ᬞᬸ ᬲᬫᬵᬭᬤ᭄ᬥᬵ᭞

ᬇᬢᬶ ᬅᬦᬶᬬᬫᬾᬦ ᬓᬣᬾᬢ᭄ᬯᬵ ᬧᬸᬦ ᬦᬶᬬᬫᬾᬢ᭄ᬯᬵ ᬤᬲ᭄ᬲᬾᬦ᭄ᬢᭀ ᬢᬣᬵᬕᬢᬲ᭄ᬲ ᬔᭀᬢᬶᬆᬤᬶᬫᬵᬳ᭞ ᬓᬧ᭄ᬧᬦ᭄ᬢᬶ ᬆᬬᬸᬓᬧ᭄ᬧᬂ, ᬢᬲ᭄ᬫᬶᬂ ᬢᬲ᭄ᬫᬶᬂ ᬓᬵᬮᬾ ᬬᬂ ᬫᬦᬸᬲ᭄ᬲᬵᬦᬂ ᬆᬬᬸᬧ᭄ᬧᬫᬵᬡᬂ, ᬢᬂ ᬧᬭᬶᬧᬸᬡ᭄ᬡᬂ ᬓᬭᭀᬦ᭄ᬢᭀ ᬢᬶᬝ᭄ᬞᬾᬬ᭄ᬬ᭞ ᬓᬧ᭄ᬧᬵᬯᬲᬾᬲᬂ ᬯᬵᬢᬶ “ᬅᬧ᭄ᬧᬂ ᬯᬵ ᬪᬶᬬ᭄ᬬᭀ”ᬢᬶ ᬯᬸᬢ᭄ᬢᬯᬲ᭄ᬲᬲᬢᬢᭀ ᬅᬢᬶᬭᬾᬓᬂ ᬯᬵ᭞ ᬫᬳᬵᬲᬷᬯᬢ᭄ᬣᬾᬭᭀ ᬧᬦᬵᬳ “ᬩᬸᬤ᭄ᬥᬵᬦᬂ ᬅᬝ᭄ᬞᬵᬦᬾ ᬕᬚ᭄ᬚᬶᬢᬂ ᬦᬵᬫ ᬦᬢ᭄ᬣᬶ᭞ ᬬᬣᬾᬯ ᬳᬶ ᬯᬾᬮ᬴ᬸᬯᬕᬵᬫᬾ ᬉᬧ᭄ᬧᬦ᭄ᬦᬂ ᬫᬵᬭᬡᬦ᭄ᬢᬶᬓᬯᬾᬤᬦᬂ ᬤᬲ ᬫᬵᬲᬾ ᬯᬶᬓ᭄ᬔᬫ᭄ᬪᬾᬲᬶ,

ឲចំ បុតប្យុតំ ចំ ឋយាបត្តិ ឋយាបឌ្ឌិតា ឥឋ ឥឋ យារេឋបិ ចិក្កូទ្រេត្តា ប្តុយំ កដ្ឋកប្យេយច ចិរេដ្ឋ ឃ្យា"តិ៎

កស្មា បត ត ជិរេចាតិ? ដ្ឋបិឌិណ្ណកឋទិទំ តាយ លហ្វិច្ចាឌីហិ អកិក្យឃ្យតិ, ញុដ្ឋា តាយ លហ្វិច្ចាឌិកាចំ អបព្វាច បព្ចាយេ អាឃុកោដ្ឋារេឋ ពាហុជតឃ្សុ បិឃយតាបការលេឃេច បទិតិព្ទាឃត្តិ៎ ញុដ្ឋាត្យុញុរេដ្ឋស្វ ច យហាឋាចកោស្វ បទិតិព្ទុរេចាស្វ ឲករោត លាលុរោត ចិឃ ធាចព្ទាំ រេហាតិ, ឥហរឋាយរោហរបទិចាទិរេចាត ចា, ចរេចា – "អរេហា ញុដ្ឋាត់ បទិឋា"តិ ហិញឲចព្ទាចំ អាបរេឌ្ឈឃ្យ, ចស្មា ត ជិរេចាតិ៎ ឲចំ ចុរេព្ទបិ រេឋា បត ត ទុច្ចតិ, "អាឃុករេប្យា"តិ ប្តុកេយច អដ្ឋកធាឃំ តិឃយិចំ៎

ឃធា ចំ យារេទត បទិឃុដ្ឋិចឌិរេព្ទាតិ ឲព្វ ចត្តិ តិបិចយព្វំ៎ ឃធា យារេទត បទិឃុដ្ឋិចឌិរេព្ទា អរេព្ទាព្វដឌិរេព្ទា អរេព្ទាបិ រេកាឌិ បុច្ចុឌ្ឈរេតា បដិចិឌ្ឍិព្យុំ ត ឋក្កុរោឃ្យ, ឲចរេយច តាឋក្កិ បដិចិឌ្ឍិព្យុត្តិ អរេព្វ៎ យារេទា ហិ ឃឃ្សុ ឋរេព្ទត ឋព្ទាំ ឆ្វាឥឋ ចិបល្លាឋា អប្យហឹតា, ចឃ្សុ ចិព្វុំ បទិឃុដ្ឋាតិ៎ រេធរឃ្សុ ច ចព្វារេទា ចិបល្លាឋា អប្យហឹតា, រេចតឃ្សុ យារេទា ចិព្វុំ បទិឃុដ្ឋាឋិ៎ រេឋា បត ចិព្វុបទិឃុដ្ឋាត់ ករេទារេត្តា កិ ករេទាតីតិ? រេករចំ ទ្វបិរឃុលំ ចា ឥរឃ្សុតិ, ឋឌ្ឍារឃុលំ ចា ឋារេចតិ, ចរេចា ឋព្វា ចំ ឌិស្វា ចា ឃុព្វា ចា ឋចិ ចិឃ្សុរេឌ្ឈព្វ ចិចដយុលា រេហាត្តិ, រេចាឋំ យុរេលត ហព្វុំ បរេចរេឋព្វា ហឥឃំ យដ្ឋតិ, រេចា ចិឋព្ទាំ ហុព្វា ចិដ្ឋត្តិ៎ រេធរឃ្សុ បរេតឋ យុរេល ហព្វុំ បរេចរេឋព្យុំ កិ ឋក្កិឃ្សុតិ? រេករចារឃុលំ បត ឥរឃ្សុតិ, ចំ ឌិស្វា រេធរេទា តិឃិរេព្ទាការំ ត បដិចិឌ្ឍិ ឌាតរេត្តារេឃច ករចា កិយព្វ ឃាចចាតិឃតំ អាឃរេត្តឋិតិ៎ បររេចា "ចិដ្ឋព្យុ, ករេត្តុ, ករចា"តិ ឃាចិរេច "ព្យុរេឃ្យុរចចំ ទ្យក្កដំ, ព្យុរេឃ្យុរចចំ អបរេដ្ឋ"ត្តិ រេគាឋារេទាបរេតត រេឋាកចត្យុកលាព្វុ៎

យារេទា បិបិយាតិ ឲព្វ ឋរេព្ទ អតរេព្វ តិរេឃារេដរេត្តា យារេទតីតិ យារេទា៎ បិបិយាតិ ចរេឃ្សុច រេចចចត់៎ រេឋា ហិ បិបឆយុឋយត្តាកចព្វា "បិបិយា"តិ ចុច្ចតិ៎ ករេលា្យ, អត្តុរេកា, តយុចិ, បយព្វពាត្វុតិបិ ចរេឃ្សុច តាយាតិ៎ ការឋិចា រេលា បរេតឋាតិ អឃញ្ញុករចរេចា ឋរេព្ទាឆិបព្វិឃា អដ្ឋរេយ ឋព្វារេហ រេចាឆិយល្ហ្វិរេឃច អាកត្តា – "ករចា ឃឥព្វុំ ព្យុរេយត្វុំ បិរយិរេឃា ប្វុទិចា, រេឋា រេចា អរេព្វ អត្យុប្យរេព្វា, បដិចិដ្ឋ ឋព្ទាព្ញុចព្ទាលំ, កិ រេចា រេលិកចិចររោតា"តិ ចព្វ ឃធា អឌ្ឈ, ឲចរេយច – "បទិតិព្ទាព្យុ ឥាតិ, ករេត្តុ, ករចា, បទិតិព្ទាព្យុ, ឃ្យុករេចា,"តិ ឃាចិ៎ ករចា ចឃ្សុ "ត ចាចាហ"ត្តិអាឌីតិ ចព្វ បដិក្កូបិ៎ ចំ ឋត្តាឃ "ការឋិចា រេលា បរេតឋា, ករេត្តុ,"តិអាឌិយាហ៎

ចព្វ ចិឃព្ទាតិ យក្កុចរេឋត ញព្វា៎ ចរេធច ចិតីចា៎ ចធា ចិឋារេឥា៎ ពាហុឃ្សុចាតិ រេចាបិដកចរេឋត ពាហុ ឃុចរេយរេចាឋត្តិ ពាហុឃ្សុចា៎ ចរេឥច ឆយុំ ឆារេទត្តីតិ ឆយុឆរេទា៎ អធ ចា បទិឃព្វិពាហុឃ្សុចា រេចច បដិរេចឆពាហុឃ្សុចា ច, បទិឃព្វិបដិរេចឆឆយុាត់រេឃច ឆារេលរេចា ឆយុឆទាតិ ឲចរេយព្វ អរេព្វ ឥដ្ឋរេព្ទា៎ ឆយុាត្យុឆយុប្យដិបត្តាតិ អទិឃឆយុឃ្សុ អត្យុឆយុក្វុចំ ចិបឃ្សុតាឆយុំ បដិបត្តា៎ ឋាឹចិប្យដិបត្តាតិ អត្យុច្ចិកបដិបឥំ បដិបត្តា៎ អត្យុឆយុចាទិរេតាតិ អត្យុឆយុចរលាឋិលិ៎ ឋកំ អាចទិឃកត្តិ អព្វុរេតា អាចទិឃចាឥំ៎ អាចិក្កូឃ្សុត្តិតិអាឌីតិ ឋព្ទាតិ អព្ទាយព្ទារេឃ្សុច រេចចចតាតិ៎ ឋហឆរេយុតាតិ ឋរេហព្យុរោត ឋការរោលត ចចរេតត៎ ឋប្យាដិហាទិឃត្តិ ឃាច តិឃ្យាតិកំ កព្វា ឆយុំ រេឥរេឋឃ្សុត្តិ៎

ព្រាហ្មចទិឃត្តិ ឋិក្កូព្វឃឋក្កុហិចំ ឋកលំ ឋាឋតព្រាហ្មចទិឃំ៎ ប្តុដ្ឋត្តិ ឋយិដ្ឋ ឥរាតឃ្សុាឥចរេឋត៎ ចិចត្តិ ចុដ្ឋិបព្វុំ ឋព្ទាបិលិច្ឆុល្លិ ចិឃ

អភិញ្ញាសម្បត្តិវសេន. វិត្ថារិកន្តិ វិត្ថតំ តស្មិំ តស្មិំ ទិសាភាគេ បតិដ្ឋិតវសេន. ពាហុជញ្ញន្តិ ពហូហិ ញាតំ បដិវិទ្ធំ មហាជនាភិសមយវសេន. បុថុភូតន្តិ សព្ពាការេន បុថុលភាវប្បត្តំ. កថំ? យាវ ទេវមនុស្សេហិ សុប្បកាសិតំ, យត្តកា វិញ្ញុជាតិកា ទេវា ចេវ មនុស្សា ច អត្ថិ, សព្ពេហិ សុដ្ឋុ បកាសិតន្តិ អត្ថោ.

អប្បោស្សុក្កោតិ និរាលយោ. ត្វញ្ហិ បាបិម អដ្ឋមសត្តាហតោ បដ្ឋាយ “បរិនិព្ពាតុ ទានិ, ភន្តេ, ភគវា, បរិនិព្ពាតុ សុគតោ”តិ វិរវន្តោ អាហិណ្ឌិត្ថ, អជ្ជ ទានិ បដ្ឋាយ វិគតុស្សុក្កោ ហោហិ, មា មយ្ហំ បរិនិព្ពានត្ថំ វាយាមំ ករោហីតិ វទតិ.

សតោ សម្បជានោ អាយុសង្ខារំ ឱស្សជ្ជីតិ សតិំ សូបដ្ឋិតំ កត្វា ញាណេន បរិច្ឆិន្ទិត្វា អាយុសង្ខារំ វិស្សជ្ជិ បជហិ. តត្ថ ន ភគវា ហត្ថេន លេឌ្ឌុំ វិយ អាយុសង្ខារំ ឱស្សជ្ជិ, តេមាសមត្តមេវ បន ផលសមាបត្តិំ សមាបជ្ជិត្វា តតោ បរំ ន សមាបជ្ជិស្សាមីតិ ចិត្តំ ឧប្បាទេសិ. តំ សន្ធាយ វុត្តំ “ឱស្សជ្ជី”តិ. “ឧស្សជ្ជី”តិបិ បាឋោ. មហាភូមិចាលោតិ មហន្តោ បថវីកម្បោ. តទា កិរ ទសសហស្សិលោកធាតុ អកម្បិត្ថ. ភិំសនកោតិ ភយជនកោ. ទេវទុន្ទុភិយោ ច ផលិំសូតិ ទេវភេរិយោ ផលិំសុ, ទេវោ សុក្ខគជ្ជិតំ គជ្ជិ, អកាលវិជ្ជុលតា និច្ឆរិំសុ, ខណិកវស្សំ វស្សីតិ វុត្តំ ហោតិ.

ឧទានំ ឧទានេសីតិ កស្មា ឧទានេសិ? កោចិ នាម វទេយ្យ “ភគវា បច្ឆតោ បច្ឆតោ អនុពន្ធិត្វា – ‘បរិនិព្ពាយថ, ភន្តេ, បរិនិព្ពាយថ, ភន្តេ’តិ ឧបទ្ទុតោ ភយេន អាយុសង្ខារំ វិស្សជ្ជេសី”តិ. តស្សោកាសោ មា ហោតូតិ. ភីតស្ស ហិ ឧទានំ នាម នត្ថីតិ បីតិវេគវិស្សដ្ឋំ ឧទានំ ឧទានេសិ.

តត្ថ សន្តំ សោណសិង្គាលាទីនម្បិ បច្ចក្ខការណតោ តុលិតំ បរិច្ឆិន្នន្តិ តុលំ. កិំ តំ? កាមាវចរកម្មំ. ន តុលំ, ន វា តុលំ សទិសមស្ស អញ្ញំ លោកិយកម្មំ អត្ថីតិ អតុលំ. កិំ តំ? មហគ្គតកម្មំ. អថ វា កាមាវចរំ រូបាវចរញ្ច តុលំ, អរូបាវចរំ អតុលំ. អប្បវិបាកំ តុលំ, ពហុវិបាកំ អតុលំ. សម្ភវន្តិ សម្ភវហេតុភូតំ, បិណ្ឌការកំ រាសិការកន្តិ អត្ថោ. ភវសង្ខារន្តិ បុនព្ភវស្ស សង្ខារំ. អវស្សជីតិ វិស្សជ្ជេសិ. មុនីតិ ពុទ្ធមុនិ. អជ្ឈត្តរតោតិ និយកជ្ឈត្តរតោ. សមាហិតោតិ ឧបចារប្បនាសមាធិវសេន សមាហិតោ. អភិន្ទិ កវចមិវាតិ កវចំ វិយ អភិន្ទិ. អត្តសម្ភវន្តិ អត្តនិ ជាតកិលេសំ. ឥទំ វុត្តំ ហោតិ – សវិបាកដ្ឋេន សម្ភវំ ភវាភិសង្ខរណដ្ឋេន ភវសង្ខារន្តិ ច លទ្ធនាមំ តុលាតុលសង្ខាតំ លោកិយកម្មញ្ច ឱស្សជិ, សង្គាមសីសេ មហាយោធោ កវចំ វិយ អត្តសម្ភវំ កិលេសញ្ច អជ្ឈត្តរតោ សមាហិតោ ហុត្វា អភិន្ទីតិ.

អថ វា តុលន្តិ តុលេន្តោ តីរេន្តោ. អតុលញ្ច សម្ភវន្តិ និព្ពានញ្ចេវ ភវញ្ច. ភវសង្ខារន្តិ ភវគាមិកម្មំ. អវស្សជិ មុនីតិ “បញ្ចក្ខន្ធា អនិច្ចា, បញ្ចន្នំ ខន្ធានំ និរោធោ និព្ពានំ និច្ច”ន្តិអាទិនា នយេន តុលយន្តោ ពុទ្ធមុនិ ភវេ អាទីនវំ និព្ពានេ ចានិសំសំ ទិស្វា តំ ខន្ធានំ មូលភូតំ ភវសង្ខារំ “កម្មក្ខយាយ សំវត្តតី”តិ ឯវំ វុត្តេន កម្មក្ខយករេន អរិយមគ្គេន អវស្សជិ. កថំ? អជ្ឈត្តរតោ សមាហិតោ អភិន្ទិ កវចមិវត្តសម្ភវំ. សោ ហិ វិបស្សនាវសេន អជ្ឈត្តរតោ, សមថវសេន សមាហិតោតិ ឯវំ បុព្ពភាគតោ បដ្ឋាយ សមថវិបស្សនាពលេន កវចមិវ អត្តភាវំ បរិយោនន្ធិត្វា ឋិតំ, អត្តនិ សម្ភវត្តា អត្តសម្ភវន្តិ លទ្ធនាមំ សព្ពំ កិលេសជាតំ អភិន្ទិ. កិលេសាភាវេន ច កម្មំ

អប្បដិសន្ធិកត្តា អចស្សដ្ឋិ ភាយ ហោតីតិ ឲចំ កិលេសប្បហានេភ កម្មំ ឌហិ៍ បហីភកិលេសស្ស កឃំ ភាយ ភត្ថិ៍ តស្មា អកិតោច អាឃុសន្ថារំ ឱស្សឌិ៍ អកិតកាចពោបភត្តេស្តា ក្ដធាតំ ក្ដធាតេភសិតិ ចេឌិតទ្ធា៍

ធាបិលចក្កា បឆេយា៍

១៍ បិឃាឆកប្បភចក្កា

១-១៍ បុទ្ធបុត្តាឌិចណ្ហភា

ប័១១-ប័១៣៖ ទុតិយចក្កស្ស បឆេយ ភ ច អតិលីតេភាតិអាឌីភិ បទេតា អាចិ កចិស្សត្តិ៍ ព្តយស្មិ៍ បុទ្ធ ឈអកិដ្ឋាបិឌកា ព្តដ្ឋិបិឌា ពធិតា, តធា ទុតិយេ ច៍

១៍ ឈត្តសយាឌិបុត្តចណ្ហភា

ប័១៣៖ តតិយេ ឈត្តត្តិ កត្តុកប្បតាឈត្តិ៍ ភិស្សាឃាតិ ភិស្សឃំ កត្វា, អឌិបតិ៍ កត្វាតិ អតេត្វា៍ បឆាភសន្ថារាតិ បឆាភក្វតា សន្ថារា, ចត្តកិច្ចសាឆកសម្ពប្បឆាភចិរិយស្សេតំ អឌិចចតំ៍ ព្តតិ អឃន្តា ឈត្តោតិអាឌីសុ ឈត្តោ ឈត្តសយាឌិតា ចេច បឆាភសន្ថារេទហិ ច, ឈត្តសយាឌិ ឈត្តេភ ចេច បឆាភសន្ថារេទហិ ច, បឆាភសន្ថារាបិ ឈត្តេភ ចេច ឈត្តសយាឌិតា ច សយត្តាកតា ៍ តស្មា សត្ថេ តេ ឆម្ពេ ឲកតោ កត្វា អឃំ ចុច្ចតិ, កិល្លចេ, ឈត្តសយាឌិប្បឆាភសន្ថារសយត្តាកតោ ព្តដ្ឋិបិឌោតិ ចុត្តំ៍ ព្តដ្ឋិបិឌចិកដ្ឋេ (ចិក៍ ៣១៤) បភ “យោ តធាក្វតស្ស ចេឌភាល្លដ្ឋោ តិអាឌិតា ភឃេភ ព្តយេហិ ឆម្ពេហិ សយត្តាកតា សេសអទ្វុបិតោ ឆម្ពា ព្តដ្ឋិបិឌាតិ ចុត្តា៍

អបិច ព្តយេបិ តយោ ឆម្ពា ព្តដ្ឋីបិ ហោត្តិ ព្តដ្ឋិបិឌាបិ៍ កថំ? ឈត្តចិក្យាកាចឃតោ ឈត្តោ ព្តដ្ឋិ ភាយ ហោតិ, សយាឌិប្បឆាភសន្ថារា ឈត្តិដ្ឋិបិឌា ភាយ៍ សយាឌិ៍ កាចេត្តស្ស សយាឌិ ព្តដ្ឋិ ភាយ ហោតិ, ឈត្តប្បឆាភសន្ថារា សយាឌិដ្ឋិឃា បិឌោ ភាយ៍ បឆាភសន្ថារេ កាចេត្តស្ស បឆាភសន្ថារា ព្តដ្ឋិ ភាយ ហោតិ, ឈត្តសយាឌិ បឆាភសន្ថារិដ្ឋិឃា បិឌោ ភាយ, សប្បយុត្តឆម្ពេសុ ហិ ឲកស្មិំ ព្តដ្ឋមាភេ សេសាបិ ព្តដ្ឋិយេច៍

អបិច តេសំ តេសំ ឆម្ពាភំ បុទ្ធកាកចេសភាបិ ឲតេសំ ព្តដ្ឋិបិឌតា ចេឌិតទ្ធា៍ បចយញ្ញាភចិក្យាព្តដ្ឋិ ភាយ, បចយញ្ញាភស្ស បុទ្ធកាកបទិកម្ពសប្បយុត្តា ឈត្តាឌយោ ព្តដ្ឋិបិឌោ ភាយ៍ ឲតេតុបិឃេភ ឃាច ភេចសញ្ញាភាសញ្ញាឃតភា, ព្តដ្ឋិចិឆំ អាឌិ៍ កត្វា ឃាច ឌិដ្ឋាចក្ខុអកិដ្ឋា, សោតាបត្តិមក្កំ អាឌិ៍ កត្វា ឃាច អរហត្តមក្កា ភយោ ភេតទ្ធា៍ សេសិដ្ឋិបិឌេសុបិ ឲសេច ភយោ៍

កេចិ បន “អនិប្ផន្នោ ឆន្ទោ ឥទ្ធិបាទោ”តិ វទន្តិ។ ឥធ តេសំ វាទមទ្ទនត្ថាយ អភិធម្មេ ឧត្តរចូឡវារោ នាម អាគតោ –

“ចត្តារោ ឥទ្ធិបាទា – ឆន្ទិទ្ធិបាទោ, វីរិយិទ្ធិបាទោ, ចិត្តិទ្ធិបាទោ, វីមំសិទ្ធិបាទោ។ តត្ថ កតមោ ឆន្ទិទ្ធិបាទោ? ឥធ, ភិក្ខុ, យស្មិំ សមយេ លោកុត្តរំ ឈានំ ភាវេតិ និយ្យានិកំ អបចយគាមិំ ទិដ្ឋិគតានំ បហានាយ បឋមាយ ភូមិយា បត្តិយា វិវិច្ចេវ កាមេហិ...បេ... បឋមំ ឈានំ ឧបសម្បជ្ជ វិហរតិ ទុក្ខាបដិបទំ ទន្ធាភិញ្ញំ, យោ តស្មិំ សមយេ ឆន្ទោ ឆន្ទិកតា កត្តុកម្យតា កុសលោ ធម្មច្ឆន្ទោ, អយំ វុច្ចតិ ឆន្ទិទ្ធិបាទោ។ អវសេសា ធម្មា ឆន្ទិទ្ធិបាទសម្បយុត្តា”តិ (វិភ. ៤៤៧-៤៤៨)។

ឥមេ បន លោកុត្តរវសេនេវ អាគតា។

តត្ថ រដ្ឋបាលត្ថេរោ ឆន្ទំ ធុរំ កត្វា លោកុត្តរធម្មំ និព្ពត្តេសិ។ សោណត្ថេរោ វីរិយំ ធុរំ កត្វា; សម្ភូតត្ថេរោ ចិត្តំ ធុរំ កត្វា, អាយស្មា មោឃរាជា វីមំសំ ធុរំ កត្វាតិ។ តត្ថ យថា ចតូសុ អមច្ចបុត្តេសុ ឋានន្តរំ បត្ថេត្វា រាជានំ ឧបនិស្សាយ វិហរន្តេសុ ឯកោ ឧបដ្ឋានេ ឆន្ទជាតោ រញ្ញោ អជ្ឈាសយញ្ច រុចិញ្ច ញត្វា ទិវា ច រត្តោ ច ឧបដ្ឋហន្តោ រាជានំ អារាធេត្វា ឋានន្តរំ បាបុណិ។ ឯវំ ឆន្ទធុរេន លោកុត្តរធម្មនិព្ពត្តកោ វេទិតព្ពោ។

ឯកោ បន – “ទិវសេ ទិវសេ ឧបដ្ឋាតុំ ន សក្កោមិ, ឧប្បន្នេ កិច្ចេ បរក្កមេន អារាធេស្សាមី”តិ កុបិតេ បច្ចន្តេ រញ្ញា បហិតោ បរក្កមេន សត្តុមទ្ទនំ កត្វា បាបុណិ។ យថា សោ, ឯវំ វីរិយធុរេន លោកុត្តរធម្មនិព្ពត្តកោ វេទិតព្ពោ។ ឯកោ “ទិវសេ ទិវសេ ឧបដ្ឋានម្បិ ឧរេន សត្តិសរសម្បដិច្ឆនម្បិ ភារោយេវ, មន្តពលេន អារាធេស្សាមី”តិ មន្តសិក្ខាយ កតបរិចយត្តា មន្តសំវិធានេន រាជានំ អារាធេត្វា បាបុណិ។ យថា សោ, ឯវំ ចិត្តធុរេន លោកុត្តរធម្មនិព្ពត្តកោ វេទិតព្ពោ។

អបរោ – “កិំ ឥមេហិ ឧបដ្ឋានាទីហិ, រាជានោ នាម ជាតិសម្បន្នស្ស ឋានន្តរំ ទេន្តិ, តាទិសស្ស ទេន្តោ បដិយាទេស្សតី”តិ ជាតិសម្បត្តិំយេវ និស្សាយ ឋានន្តរំ បាបុណិ។ យថា សោ, ឯវំ សុបរិសុទ្ធំ វីមំសំ និស្សាយ វីមំសធុរេន លោកុត្តរធម្មនិព្ពត្តកោ វេទិតព្ពោតិ។ ឥមស្មិំ សុត្តេ វិវដ្ដបាទកិទ្ធិ កថិតា។

៤. មោគ្គល្លានសុត្តវណ្ណនា

៨១៩. ឧទ្ធតាតិ ឧទ្ធច្ចបកតិកា វិព្ភន្តចិត្តា។ ឧទ្ធច្ចេន ហិ ឯការម្មណេ ចិត្តំ វិព្ភមតិ ធជយដ្ឋិំ វាតេន បហតធជោ វិយ។ ឧន្នឡាតិ ឧគ្គតនឡា, ឧដ្ឋិតតុច្ឆមានាតិ វុត្តំ ហោតិ។ ចបលាតិ បត្តចីវរមណ្ឌនាទិនា ចាបល្លេន យុត្តា។ មុខរាតិ មុខខរា, ខរវចនាតិ វុត្តំ ហោតិ។ វិកិណ្ណវាចាតិ អសំយតវចនា ទិវសម្បិ និរត្ថកវចនប្បលាបិនោ។ មុដ្ឋស្សតីតិ នដ្ឋស្សតិនោ។ អសម្បជានាតិ និប្បញ្ញា។ អសមាហិតាតិ ឧបចារប្បនាសមាធិរហិតា។ ភន្តចិត្តាតិ ឧព្ភន្តចិត្តា សមាធិវិរហេន លទ្ធោកាសេន ឧទ្ធច្ចេន។ បាកតិន្ទ្រិយាតិ

អង៌ុទុតិត្ថិយា៉ ព្ពុទ្ធាគិរូបន្តរូត្តិ អារេបិកនិល៌ នយាបន្ថិត្វា ចុន្ទាឃ បិរសាគបតិដ្ឋិត៌ បឆចិកាក៌ “ទុគក”ត្តិ អឆិដ្ឋាឃ, ទុគកបិរេដ្ឋ ជិតបិរសាគ៌ រេចហាវ៌ អត្ថាក្កត្ថា អដ្ឋរេពត បហទិ៉ កម្ពីរេតរេយាតិ កម្ពីរអាចារេដរ៌, កម្ពីរក្មុយិកាក៌ អត្ថបចិរដ្ឋាតិ អរេត្វា៉ ឃុតិលារេតាតិ ឃុដ្ឋ តិលារេតា, រេកាដ្ឋេត្វា ឃុដ្ឋ ឆបិរេតា៉ ព្ពុឆ អកិន្នាបិគកិន្ទិ កឆិតា៉

៩៉ ទុណ្ណាកព្រាហ្មណឃុត្តចណ្ណតា

ប័ឲ្យ៉ បញ្ចារេយ លត្ថុបហាគត្តិ តលាលត្ថុឃ្ស បហាគត្តិ៉ ព្ពុឆាបិ ចិចដ្ឋបិគកិន្ទិ កឆិតា៉

៨៉ ព្ពុទ្ធាឌិរេគរនាឃុត្តចណ្ណតា

ប័ឲ្យ៉ តចរេយ រេឃា រេឃា កិក្ខុរេច យរេក្កាតិ អកិន្នាបិគក៌ ចត្តុញ្ញាត៌ អឆិរេបុត៌៉

១០៉ ចិកក្កុឃុត្តចណ្ណតា

ប័ឲ្យ៉ គរេយ រេកាវន្ធរហកាេតាតិ ព្ពុឆ កិក្ខុ លត្ថិ ទុបហារេគត្វា កម្ពដ្ឋាត៌ យតនិករេនារេត្ថា តិនីគតិ៉ អឆឃ្ស ចិរេត្ត លិតាកាេនា ខ្ពក្កុយតិ, រេឃា “លិតាកាេនា រេយ ខ្ពក្កុរេត្ថា”តិ ពាត្វា អបិឃករេឃត ចិត្ត តរេដ្ឋត្វា បុត លត្ថិ ទុបហារេគត្វា កម្ពដ្ឋាត៌ យតនិ ករេនាតិ៉ អឆឃ្ស បុត លិតាកាេនា ខ្ពក្កុយតិ៉ រេឃា បុត អបិឃករេឃត ចិត្ត តរេដ្ឋត្វា លត្ថិ ទុបហារេគត្វា កម្ពដ្ឋាត៌ យតនិ ករេនាតីតិ ឲចយឃ្ស រេកាវរេន្ធត រេចាកិណ្ណត្វា លរេត្ថា រេកាវន្ធរហកាេតា តាយ រេហាតិ៉ រេកាវន្ធរយ្យឃុរេត្តាតិ តរេឃ្សច រេចចត៌

ទុដ្ឋុរហកាេតាតិ ព្ពុឆ កិក្ខុ លត្ថិ ទុបហារេគត្វា កម្ពដ្ឋាត៌ យតនិករេនារេត្ថា តិនីគតិ៉ អឆឃ្ស ចិត្ត ទុដ្ឋរេដ្ឋ បតតិ៉ រេឃា ព្ពុទ្ធឆយ្ឌរឈ្ឍរេលា អាចរេដ្ឋត្វា ចិត្ត ហារេឃត្វា រេតារេឃត្វា កម្ពុតិឃ៌ កត្វា បុត លត្ថិ ទុបហារេគត្វា កម្ពដ្ឋាត៌ យតនិ ករេនាតិ៉ អឆឃ្ស បុត ចិត្ត ទុដ្ឋរេដ្ឋ បតតិ៉ រេឃា បុត ព្ពុទ្ធឆយ្ឌរឈ្ឍរេលា អាចរេដ្ឋត្វា ចិត្ត ហារេឃត្វា រេតារេឃត្វា កម្ពុតិឃ៌ កត្វា លត្ថិ ទុបហារេគត្វា កម្ពដ្ឋាត៌ យតនិ ករេនាតីតិ ឲចយឃ្ស ទុដ្ឋរេដ្ឋត រេចាកិណ្ណត្វា លរេត្ថា ទុដ្ឋុរហកាេតា តាយ រេហាតិ៉

ឌិតយិទ្ធរហកាេតាតិ ព្ពុឆ កិក្ខុ លត្ថិ ទុបហារេគត្វា កម្ពដ្ឋាត៌ យតនិករេនារេត្ថា តិនីគតិ៉ អឆឃ្ស ឌិតយិទ្ធិ ទុបដ្ឋតិ៉ រេឃា “ទុបត្ថិ រេយ ឌិតយិទ្ធ”ត្តិ ពាត្វា ទុគរេពត យុគ៌ បុដ្ឋិត្វា, ករេណ្ណ អាកឆ្ពិត្វា បក្ខល៌ ឆម្ពុ ឃញ្ញាឃិត្វា ជិចា កហិត៌ ចា អារេលិករញ្ញា យតនិករិត្វា ឌិតយិទ្ធិ ចិរេតារេគត្វា បុត លត្ថិ ទុបហារេគត្វា កម្ពដ្ឋាត៌ យតនិ ករេនាតិ៉ អឆឃ្ស បុត ឌិតយិទ្ធិ ទុបដ្ឋតិ៉ រេឃា ចុត្តតរេឃរេតច បុត ឌិតយិទ្ធិ ចិរេតារេគត្វា លត្ថិ ទុបហារេគត្វា កម្ពដ្ឋាត៌ យតនិ ករេនាតីតិ ឲចយឃ្ស ឌិតយិរេទ្ធត រេចាកិណ្ណត្វា លរេត្ថា ឌិតយិទ្ធរហកាេតា តាយ រេហាតិ៉

អនុវិក្ខិត្តោតិ ឥធ ភិក្ខុ ឆន្ទំ ឧប្បាទេត្វា កម្មដ្ឋានំ មនសិករោន្តោ និសីទតិ. អថស្ស កាមគុណារម្មណេ ចិត្តំ វិក្ខិបតិ. សោ “ពហិទ្ធា វិក្ខិត្តំ មេ ចិត្ត”ន្តិ ញត្វា អនមតគ្គ (សំ. និ. ២.១២៣-១២៥) ទេវទូត- (ម. និ. ៣.២៦១) ចេលោបម (សំ. និ. ៥.១១០៣) អនាគតភយសុត្តាទីនិ (អ. និ. ៥.៧៧) អាវជ្ជេត្វា សុត្តទណ្ឌេន ចិត្តំ តជ្ជេត្វា កម្មនិយំ កត្វា បុន ឆន្ទំ ឧប្បាទេត្វា កម្មដ្ឋានំ មនសិ ករោតិ. អថស្ស បុន ចិត្តំ វិក្ខិបតិ. សោ បុន សុត្តទណ្ឌេន ចិត្តំ កម្មនិយំ កត្វា ឆន្ទំ ឧប្បាទេត្វា កម្មដ្ឋានំ មនសិ ករោតីតិ ឯវមស្ស កាមវិតក្កវោកិណ្ណត្តា ឆន្ទោ ពហិទ្ធា បញ្ច កាមគុណេ អារព្ភ អនុវិក្ខិត្តោ អនុវិសដោ ហោតិ.

យថា បុរេ តថា បច្ឆាតិ កម្មដ្ឋានវសេនបិ ទេសនាវសេនបិ បុរិមបច្ឆិមតា វេទិតព្ពា. កថំ? កម្មដ្ឋានេ តាវ កម្មដ្ឋានស្ស អភិនិវេសោ បុរេ នាម, អរហត្តំ បច្ឆា នាម. តត្ថ យោ ភិក្ខុ មូលកម្មដ្ឋានេ អភិនិវិសិត្វា អតិលីនាទីសុ ចតូសុ ឋានេសុ ចិត្តស្ស ឱក្កមនំ បដិសេធេត្វា, ទដ្ឋេការេណ យោជេត្វា សារេន្តោ វិយ ចតុរស្សឈដិកំ ឱតារេន្តោ វិយ ចតុន្នំ ឋានានំ ឯកដ្ឋានេបិ អសជ្ជន្តោ សង្ខារេ សម្មសិត្វា អរហត្តំ បាបុណាតិ. អយម្បិ យថា បុរេ តថា បច្ឆា វិហរតិ នាម. អយំ កម្មដ្ឋានវសេន បុរិមបច្ឆិមតា. ទេសនាវសេន បន កេសា បុរេ នាម, មត្ថលុង្គំ បច្ឆា នាម. តត្ថ យោ ភិក្ខុ កេសេសុ អភិនិវិសិត្វា វណ្ណសណ្ឋានាទិវសេន កេសាទយោ បរិគ្គណ្ហន្តោ ចតូសុ ឋានេសុ អសជ្ជន្តោ យាវ មត្ថលុង្គា ភាវនំ បាបេតិ, អយម្បិ យថា បុរេ តថា បច្ឆា វិហរតិ នាម. ឥទំ ទេសនាវសេន បុរិមបច្ឆិមតា វេទិតព្ពា. យថា បច្ឆា តថា បុរេតិ ឥទំ បុរិមស្សេវ វេវចនំ.

យថា អធោ តថា ឧទ្ធន្តិ ឥទំ សរីរវសេន វេទិតព្ពំ. តេនេវាហ “ឧទ្ធំ បាទតលា អធោ កេសមត្ថកា”តិ. តត្ថ យោ ភិក្ខុ បាទតលតោ បដ្ឋាយ យាវ កេសមត្ថកា ទ្វត្តិំសាការវសេន វា បាទង្គុលិអគ្គបព្ពតោ យាវ សីសកដាហំ, សីសកដាហតោ យាវ បាទង្គុលីនំ អគ្គបព្ពានីតិ , តាវ អដ្ឋិវសេន វា ភាវនំ បាបេតិ ចតូសុ ឋានេសុ ឯកដ្ឋានេបិ អសជ្ជន្តោ. អយំ យថា ឧទ្ធំ តថា អធោ, យថា អធោ តថា ឧទ្ធំ វិហរតិ នាម.

យេហិ អាការេហីតិ យេហិ កោដ្ឋាសេហិ. យេហិ លិង្គេហីតិ យេហិ សណ្ឋានេហិ. យេហិ និមិត្តេហីតិ យេហិ ឧបដ្ឋានេហិ. អាលោកសញ្ញា សុគ្គហិតា ហោតីតិ យោ ភិក្ខុ អង្គណេ និសីទិត្វា អាលោកសញ្ញំ មនសិ ករោតិ, កាលេន និមីលេតិ, កាលេន ឧម្មីលេតិ. អថស្ស យទា និមីលេន្តស្សាបិ ឧម្មីលេត្វា ឱលោកេន្តស្ស វិយ ឯកសទិសមេវ ឧបដ្ឋាតិ, តទា អាលោកសញ្ញា ជាតា នាម ហោតិ. “ទិវាសញ្ញា”តិបិ តស្សេវ នាមំ. សា ច បន រត្តិំ ឧប្បជ្ជមានា សុគ្គហិតា នាម ហោតិ. ស្វាធិដ្ឋិតាតិបិ តស្សេវ វេវចនំ. សុដ្ឋុ អធិដ្ឋិតា សុដ្ឋុ ឋបិតា ស្វាធិដ្ឋិតា នាម វុច្ចតិ. សា អត្ថតោ សុគ្គហិតាយេវ. យោ វា អាលោកេន ថិនមិទ្ធំ វិនោទេត្វា ឆន្ទំ ឧប្បាទេត្វា កម្មដ្ឋានំ មនសិ ករោតិ, តស្ស ទិវាបិ អាលោកសញ្ញា សុគ្គហិតា ស្វាធិដ្ឋិតា នាម. រត្តិំ វា ហោតុ ទិវា វា, យេន អាលោកេន ថិនមិទ្ធំ វិនោទេត្វា កម្មដ្ឋានំ មនសិ ករោតិ, តស្មិំ ថិនមិទ្ធវិនោទនេ អាលោកេ ឧប្បន្នា សញ្ញា សុគ្គហិតាយេវ នាម. ទិវារត្តីសុបិ ឯសេវ នយោ. ឥមស្មិំ សុត្តេ ឆន្នំ អភិញ្ញានំ បាទកិទ្ធិ កថិតា.

បាសាទកម្បនវគ្គោ ទុតិយោ.

᪓᪨ ᩋᨿᩮᩣᨣᩩᩊᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪒᪨ ᩋᨿᩮᩣᨣᩩᩊᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪘᪓᪔᪨ ᨲᨲᩥᨿᩅᨣ᩠ᨣᩔ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨧᩣᨲᩩᨾᩉᩣᨽᩪᨲᩥᨠᩮᨶᩣᨲᩥ ᩍᨾᩥᨶᩣ ᨧᨲᩩᨾᩉᩣᨽᩪᨲᨾᨿᩮᨶ ᩑᩅᩴ ᨽᩣᩁᩥᨠᩮᨶ ᨣᩁᩩᨠᩮᨶ ᩈᨾᩣᨶᩮᨶᩣᨸᩥ᪨ ᩒᨾᩣᨲᩦᨲᩥ ᨸᩉᩮᩣᨲᩥ ᩈᨠ᩠ᨠᩮᩣᨲᩥ, ᩍᨴᩴ ᨲᩮᨸᩥᨭᨠᩮ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩅᨧᨶᩮ ᩋᩈᨾ᩠ᨽᩥᨶ᩠ᨶᨸᨴᩴ᪨ ᨠᩣᨿᨾ᩠ᨸᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩈᨾᩮᩣᨴᩉᨲᩦᨲᩥ ᨠᩣᨿᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨣᨲᩥᨿᩣ ᨸᩮᩈᩮᨲᩥ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨶᩣᨾ ᨾᩉᨣ᩠ᨣᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ, ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨣᨲᩥᨣᨾᨶᩴ ᩃᩉᩩᨠᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨸᩥ ᨠᩣᨿᩮ ᩈᨾᩮᩣᨴᩉᨲᩦᨲᩥ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᩣᨿᩮ ᩋᩣᩁᩮᩣᨸᩮᨲᩥ, ᨠᩣᨿᩈᨶ᩠ᨶᩥᩔᩥᨲᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩣᨿᨣᨲᩥᨿᩣ ᨸᩮᩈᩮᨲᩥ, ᨠᩣᨿᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨠᩁᨩᨠᩣᨿᩮᩣ, ᨠᩣᨿᨣᨲᩥᨣᨾᨶᩴ ᨴᨶ᩠ᨵᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩈᩩᨡᩈᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧ ᩃᩉᩩᩈᨬ᩠ᨬᨬ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨧᩥᨲ᩠ᨲᩈᩉᨩᩣᨲᩈᨬ᩠ᨬᩣ᪨ ᩈᩣ ᩉᩥ ᩈᨶ᩠ᨲᩈᩩᨡᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩈᩩᨡᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨾ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨠᩥᩃᩮᩈᨴᨶ᩠ᨵᩣᨿᩥᨲᨲ᩠ᨲᩔ ᨧ ᩋᨽᩣᩅᩣ ᩃᩉᩩᩈᨬ᩠ᨬᩣ ᨶᩣᨾ᪨

ᩋᨿᩮᩣᨣᩩᩊᩮᩣ ᨴᩥᩅᩈᩴ ᩈᨶ᩠ᨲᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩃᩉᩩᨲᩁᩮᩣ ᨧᩮᩅ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ ᩈᩮᩣ ᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩦᩉᩥ ᨲᩦᩉᩥ ᨩᨶᩮᩉᩥ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨸᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᩁᩩᨴ᩠ᨵᨶᩮ ᨸᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣᨸᩥ ᨴᩥᩅᩈᩴ ᨸᨧ᩠ᨧᨾᩣᨶᩮᩣ ᩅᩥᩅᩁᩣᨶᩩᨸᩅᩥᨭ᩠ᨮᩮᨶ ᨲᩮᨩᩮᨶ ᨧᩮᩅ ᩅᩣᨿᩮᨶ ᨧ ᩅᩣᨿᩮᩣᩈᩉᨣᨲᩮᩣ ᨧ ᩏᩈ᩠ᨾᩣᩈᩉᨣᨲᩮᩣ ᨧ ᨲᩮᨩᩮᩣᩈᩉᨣᨲᩮᩣ ᨧ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᩅᩴ ᩃᩉᩩᨠᩮᩣ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨿᨳᩣ ᨶᩴ ᨠᨾ᩠ᨾᩣᩁᩮᩣ ᨾᩉᩣᩈᨱ᩠ᨯᩣᩈᩮᨶ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩑᨠᨲᩮᩣ ᨸᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨸᨲᩥ ᨻᩉᩥ ᨶᩦᩉᩁᨲᩥ᪨ ᩑᩅᩴ ᨸᨶ ᨾᩩᨴᩩ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ ᨠᨾ᩠ᨾᨶᩥᨿᩮᩣ ᨧ᪨ ᨿᨳᩣ ᨶᩴ ᩈᩮᩣ ᨡᨱ᩠ᨯᩴ ᨡᨱ᩠ᨯᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨲᩥ, ᨠᩪᨭᩮᨶ ᩉᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩦᨥᨧᨲᩩᩁᩔᩣᨴᩥᨽᩮᨴᩴ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩅᩥᨠᩩᨻ᩠ᨻᨶᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᨠᨳᩥᨲᩣ᪨

᪓-᪑᪐᪨ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪘᪓᪕-᪘᪔᪒᪨ ᨲᨲᩥᨿᩮ ᩅᩥᩅᨭ᩠ᨭᨸᩣᨴᨠᩥᨴ᩠ᨵᩥ ᨠᨳᩥᨲᩣ, ᨲᨳᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮ᪨ ᩋᨸᩥᨧ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨹᩃᩣᨶᩦᨲᩥ ᩋᩣᨴᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨾᩥᩔᨠᩥᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩣ ᨠᨳᩥᨲᩣ, ᩈᨲ᩠ᨲᩈᩩ ᨹᩃᩮᩈᩩ ᨸᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩣ᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᨾᩣᨴᩦᨶᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨠᨳᩥᨲᨶᨿᩣᨶᩮᩅ᪨

᪑᪑-᪑᪒᪨ ᨾᩮᩣᨣ᩠ᨣᩃ᩠ᩃᩣᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪘᪔᪓-᪘᪔᪔᪨ ᩑᨠᩣᨴᩈᨾᨴ᩠ᩅᩣᨴᩈᨾᩮᩈᩩ ᨨ ᩋᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣ ᨠᨳᩥᨲᩣ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᩍᨴ᩠ᨵᩥᨸᩣᨴᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

៦. អត្ថុទ្ធារកណ្ឌំ

១. តិកអត្ថុទ្ធារោ

១-២. កុសលត្តិកាទិវណ្ណនា

៥៩៩-៦០០. អត្ថុទ្ធារកណ្ឌស្ស បនេត្ថ អាទិតោ បដ្ឋាយ ពហុ វត្តព្ពំ, តំ សព្ពំ វុត្តនយេនេវ វេទិតព្ពំ។

២. ហីនត្តិកវណ្ណនា

៦០១. តតិយេ មហាភូមត្តិកេ ... វុត្តំ –

“កតមេ ធម្មា ហីនា? ទ្វាទស អកុសលចិត្តុប្បាទា, ឥមេ ធម្មា ហីនា។ កតមេ ធម្មា មជ្ឈិមា? តីសុ ភូមីសុ កុសលំ, តីសុ ភូមីសុ វិបាកោ, តីសុ ភូមីសុ កិរិយាព្យាកតំ សព្ពញ្ច រូបំ, ឥមេ ធម្មា មជ្ឈិមា។ កតមេ ធម្មា បណីតា? ចត្តារោ មគ្គា អបរិយាបន្នា, ចត្តារិ ច សាមញ្ញផលានិ និព្ពានញ្ច, ឥមេ ធម្មា បណីតា”តិ (ធ. ស. ១៤២២-១៤២៤)។

៣-៤. មគ្គារម្មណត្តិកាទិវណ្ណនា

៦០២-៦០៤. ...

៥. អតីតារម្មណត្តិកវណ្ណនា

៦០៥. ...

᪙᪨ ᩋᨾ᩠ᨻᨷᩣᩃᩥᩅᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪙᪐᪗᪨ ᨶᩅᨾᩮ ᩋᩣᩈᨽᩥᩴ ᩅᩣᨧᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨲᨶᩮᩣ ᩋᩁᩉᨲ᩠ᨲᨽᩣᩅᨴᩦᨷᨠᩴ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᩅᩣᨧᩴ᪨ ᩈᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨲ᩠ᨳᨾᩮᩅᩣᨲᩥ᪨

ᩁᩉᩮᩣᨣᨲᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨷᨮᨾᩮᩣ᪨

᪒᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᨣ᩠ᨣᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪙᪐᪙-᪙᪒᪒᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩅᨣ᩠ᨣᩮ ᨮᩣᨶᨬ᩠ᨧ ᨮᩣᨶᨲᩮᩣᨲᩥᩋᩣᨴᩦᩉᩥ ᨳᩮᩁᩮᩣ ᨴᩈᨻᩃᨬᩣᨱᩣᨶᩥ ᨷᨭᩥᨩᩣᨶᩣᨲᩥ᪨ ᨠᩥᨾ᩠ᨷᨶᩮᨲᩴ ᩈᩣᩅᨠᩣᨶᩴ ᩉᩮᩣᨲᩦᨲᩥ? ᩑᨠᨴᩮᩈᩮᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨻᩩᨴ᩠ᨵᩣᨶᩴ ᨷᨶᩮᨲᩴ ᨶᩥᨷ᩠ᨷᨴᩮᩈᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᨷᩁᩥᨷᩪᩁᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᩋᨶᩩᩁᩩᨴ᩠ᨵᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ ᨶᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᩣ᪨

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ᬤ᭞ ᬛᬵᬪᬲᬶᬖᬸᬢ᭄ᬢᬘᬮ᭄ᬮᬪᬵ

ᬤ᭑᭒᭞ ᬛᬵᬪᬲᬶᬖᬸᬢ᭄ᬢᬶ ᬲ᭄ᬢᬵᬪᬢ᭄ᬭᬾᬬᬘ᭞

ᬛᬵᬪᬲᬶᬖᬸᬢ᭄ᬢᬘᬮ᭄ᬮᬪᬵ ᬪᬶᬤᬶ᭄ᬦᬢᬵ᭞

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១០. អាភាបិតន៍យុត្ត

១. ខុកឆយុចនក្កា

១. ខុកឆយុវុត្តចណ្ហភា

ឆ៍ល៍ល៍. អាភាបិតន៍យុត្តស្ស បចនយ ខុកឆនយ្ងាតិ ខុនកា ឆនយ្ងា. នសនសនយត្វ ឃំ ចត្តត្ថំ និឃា, ថំ នត្ថំ នត្ថាកានទត ចិវុទ្ធិយនក្កុ (ចិវុទ្ធិ. ១.១១៨៣) អាភាបិតស្សតិកយ្យដ្ឋាភតិនគ្គនស ទុត្តនយច.

៩. អរិដ្ឋវុត្តចណ្ហភា

ឆប័១. ឈនដ្ឋ ភានចឆ នភាតិ ភានចឆ ត្ស. កាយភ្លួនគ្គាតិ បច្ចាកាយក្យលិកនានកា. អដ្ឋត្តំ ឆាហិគ្គា ច ឆនយុស្វតិ អដ្ឋត្តិកឆាហិននវុ គ្គាឆនវុ អាឃតភឆនយុវុ . បឌិឈនណ្ហា វុប្បឌិចិតិតាតិ បឌិឈនយ្យយុត្តនណ្ហា វុដ្ឋ បឌិចិតិតា, នយុដ្ឋិគ្គាតិ អនត្វា. ឱ្យយិភា អត្តនភា អភាកាយិយក្កំ កនឆតិ. ឱ្យឆាភិ អនហត្តយក្កស្ស ចិបស្សត់ ឆនស្សនត្តា នសា នសតាច អស្សុយិស្សាយឹតិអាឌិយាហ.

ល៍. យហាកប្បិតវុត្តចណ្ហភា

ឆប័១. នត្តនយ ឱ្យឆ្លិតត្តំ ចា ផគ្គិតត្តំ ចាតិ វួកនឃភបិ ចលភនយច កធិតំ.

ប័. បឌឹនបិបយវុត្តចណ្ហភា

ឆប័៣. អដ្ឋនយ នភច កានឃាបិ កិលយតិ ភ ចក្លឹតិ អនណ្ហាវុ ហិ កយ្យដ្ឋានភវុ កយុំ កននាត្តស្ស កានឃាបិ កិលយតិ, ចក្លិតិបិ ចិហណ្ហាត្តិ. ឆាត្យកយ្យដ្ឋាភវុំញ៉ាកយុំ កននាត្តស្ស កានឃា កិលយតិ, ឃនត្ត បក្លិបិត្វា បឹញ្ញអភាកានប្បនត្តា ចិឃ នហាតិ. កសិលកយ្យដ្ឋានភ កយុំ កននាត្តស្ស ចក្លិតិ ផគ្គត្តិ កិលយត្តិ, តិក្លិយិត្វា បតភាកានប្បត្តាតិ ចិឃ នហាត្តិ. ឱ្យយវុំ បភ កយ្យដ្ឋានភ កយុំ កននាត្តស្ស នភច កានឃា កិលយតិ, ភ អក្លិតិ ចិហណ្ហាត្តិ. តស្វា ខុចយាហ.

នត្ថនសាទ្វុបនណ្ហាភត្តិអាឌិ កស្វា ទុត្តំ, កិំ អាភាបិនភ កសិលហ្សោដត់ លច្ឆតីតិ? តិបិដកទ្ធញ្ញអាកឃនត្វនទា បភាហ – “ឃស្វា អាភាបិតតិយិត្តំ តានកទ្វុបយុត្តាចលិកាឌិនឌិន៍ ហុត្វា បណ្ហាឃតិ, តស្វា តត្វ កសិលហ្សោដត់ លច្ឆតី”តិ. តិបិដកទ្ធញ្ញអភាកនត្វនទា “ភ

ᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᩅᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᩋᩃᨠ᩠ᨡᩮᨲ᩠ᨲ ᩋᨿᩴ ᩋᩁᩥᨿᩥᨴ᩠ᨵᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩮᩣ ᨷᨽᩮᨴᩮᩣ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨣᩉᩥᨲᩮᩣᨲᩥ? ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ᪨ ᩋᩁᩥᨿᩴ ᩅᩣ ᩉᩥ ᩍᨴ᩠ᨵᩥ ᨧᨲ᩠ᨲᩣᩁᩥ ᩅᩣ ᩁᩪᨷᩣᩅᨧᩁᨩ᩠ᨫᩣᨶᩣᨶᩥ ᨧᨲᩔᩮᩣ ᩅᩣ ᩋᩁᩪᨷᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᨿᩮᩣ ᨶᩥᩁᩮᩣᨵᩈᨾᩣᨷᨲ᩠ᨲᩥᩴ ᩅᩣ ᨷᨲ᩠ᨳᨿᨾᩣᨶᩮᨶ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩᨶᩣ ᩋᨿᩴ ᩋᩣᨶᩣᨷᩣᨶᩔᨲᩥᩈᨾᩣᨵᩥ ᩈᩣᨵᩩᨠᩴ ᨾᨶᩈᩥᨠᩣᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᨿᨳᩣ ᩉᩥ ᨶᨣᩁᩮ ᩃᨴ᩠ᨵᩮ ᨿᩴ ᨧᨲᩪᩈᩩ ᨴᩥᩈᩣᩈᩩ ᩏᨭ᩠ᨮᩣᨶᨠᨽᨱ᩠ᨯᩴ, ᨲᩴ ᨧᨲᩪᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩣᩁᩮᩉᩥ ᨶᨣᩁᩮᨿᩮᩅ ᨷᩅᩥᩈᨲᩦᨲᩥ, ᩑᨲᨷᨽᩮᩣ ᩃᨴ᩠ᨵᩮᩣ ᨧ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨶᨣᩁᩔᩮᩅ ᩉᩮᩈᩮᩣ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᩋᩣᨶᩣᨷᩣᨶᩔᨲᩥᩈᨾᩣᨵᩥᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩮᩣ ᩑᩈ ᩋᩁᩥᨿᩥᨴ᩠ᨵᩥᩋᩣᨴᩥᨠᩮᩣ ᨷᨽᩮᨴᩮᩣ, ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᩮᨶ ᨽᩣᩅᩥᨲᩮ ᩋᩣᨶᩣᨷᩣᨶᩔᨲᩥᩈᨾᩣᨵᩥᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨾᩮᨲᩴ ᨿᩮᩣᨣᩥᨶᩮᩣ ᨶᩥᨷ᩠ᨹᨩ᩠ᨩᨲᩦᨲᩥ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᨴᩔᨶᨲ᩠ᨳᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ᪨ ᩈᩩᩃᨽᩮᩣᨲᩥ ᩑᨲ᩠ᨳ ᩈᩮᩣᨲᩥ ᨠᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ? ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩪᨲᩥ ᩏᨽᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩅᩣᩁᩮ ᨶᩣᨣᩴ᪨

᪙᪨ ᩅᩮᩈᩣᩃᩦᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪙᪘᪕᪨ ᨶᩅᨾᩮ ᩅᩮᩈᩣᩃᩥᨿᨶ᩠ᨲᩥ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᨠᩮ ᩍᨲ᩠ᨳᩥᩃᩥᨦ᩠ᨣᩅᩈᩮᨶ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩅᩮᩣᩉᩣᩁᩮ ᨶᨣᩁᩮ᪨ ᨲᨬ᩠ᩉᩥ ᨶᨣᩁᩴ ᨲᩥᨠ᩠ᨡᨲ᩠ᨲᩩᩴ ᨷᩣᨠᩣᩁᨷᩁᩥᨠ᩠ᨡᩮᨷᩅᨯ᩠ᨰᨶᩮᨶ ᩅᩥᩈᩣᩃᩦᨽᩪᨲᨲ᩠ᨲᩣ ᩅᩮᩈᩣᩃᩦᨲᩥ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ᪨ ᩍᨴᨾ᩠ᨷᩥ ᨧ ᨶᨣᩁᩴ ᩈᨻ᩠ᨻᨬ᩠ᨬᩩᨲᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᩮᨿᩮᩅ ᩈᨾ᩠ᨾᩣᩈᨾ᩠ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᩅᩮᨷᩩᩃ᩠ᩃᨲᩴ ᨷᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩴ᪨ ᩑᩅᩴ ᨣᩮᩣᨧᩁᨣᩣᨾᩴ ᨴᩔᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩅᩣᩈᨭ᩠ᨮᩣᨶᨾᩣᩉ ᨾᩉᩣᩅᨶᩮ ᨠᩪᨭᩣᨣᩣᩁᩈᩣᩃᩣᨿᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨾᩉᩣᩅᨶᩴ ᨶᩣᨾ ᩈᨿᩴᨩᩣᨲᩴ ᩋᩁᩮᩣᨷᩥᨾᩴ ᩈᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᨶᩴ᪨ ᨠᨷᩥᩃᩅᨲ᩠ᨳᩩᩈᩣᨾᨶ᩠ᨲᩣ ᨷᨶ ᨾᩉᩣᩅᨶᩴ ᩉᩥᨾᩅᨶ᩠ᨲᩮᨶ ᩈᩉ ᩑᨠᩣᨻᨴ᩠ᨵᩴ ᩋᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᩉᩩᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩴ ᩋᩣᩉᨧ᩠ᨧ ᨮᩥᨲᩴ᪨ ᩍᨴᩴ ᨲᩣᨴᩥᩈᩴ ᨶ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᩈᨷᩁᩥᨧ᩠ᨨᩮᨴᩴ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᩅᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨾᩉᩣᩅᨶᩴ᪨ ᨠᩪᨭᩣᨣᩣᩁᩈᩣᩃᩣ ᨷᨶ ᨾᩉᩣᩅᨶᩴ ᨶᩥᩔᩣᨿ ᨠᨲᩣᩁᩣᨾᩮ ᨠᩪᨭᩣᨣᩣᩁᩴ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩉᩴᩈᩅᨭ᩠ᨭᨠᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᩮᨶ ᨠᨲᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᩈᨾ᩠ᨷᨶ᩠ᨶᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩔ ᨽᨣᩅᨲᩮᩣ ᨣᨶ᩠ᨵᨠᩩᨭᩦᨲᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩣ᪨

ᩋᨶᩮᨠᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᩋᩈᩩᨽᨠᨳᩴ ᨠᨳᩮᨲᩦᨲᩥ ᩋᨶᩮᨠᩮᩉᩥ ᨠᩣᩁᨱᩮᩉᩥ ᩋᩈᩩᨽᩣᨠᩣᩁᩈᨶ᩠ᨴᩔᨶᨷ᩠ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩴ ᨠᩣᨿᩅᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨴᨶᩥᨿᨠᨳᩴ ᨠᨳᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ – ᩋᨲ᩠ᨳᩥ ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩣᨿᩮ ᨠᩮᩈᩣ ᩃᩮᩣᨾᩣ ᨶᨡᩣ ᨴᨶ᩠ᨲᩣ...ᨷᩮ... ᨾᩩᨲ᩠ᨲᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨠᩥᩴ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ? ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨻ᩠ᨿᩣᨾᨾᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᩊᩮᩅᩁᩮ ᩈᨻ᩠ᨻᩣᨠᩣᩁᩮᨶᨷᩥ ᩅᩥᨧᩥᨶᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶ ᨠᩮᩣᨧᩥ ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥ ᨾᩩᨲ᩠ᨲᩴ ᩅᩣ ᨾᨱᩥᩴ ᩅᩣ ᩅᩮᩊᩩᩁᩥᨿᩴ ᩅᩣ ᩋᨣᩁᩩᩴ ᩅᩣ ᨧᨶ᩠ᨴᨶᩴ ᩅᩣ ᨠᩩᨦ᩠ᨠᩩᨾᩴ ᩅᩣ ᨠᨷ᩠ᨷᩪᩁᩴ ᩅᩣ ᩅᩣᩈᨧᩩᨱ᩠ᨱᩣᨴᩥᩴ ᩅᩣ ᩋᨱᩩᨾᨲ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᩩᨧᩥᨽᩣᩅᩴ ᨷᩔᨲᩥ, ᩋᨳ ᨡᩮᩣ ᨷᩁᨾᨴᩩᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨵᨩᩮᨣᩩᨧ᩠ᨨᩴ ᩋᩔᩥᩁᩥᨠᨴᩔᨶᩴ ᨠᩮᩈᩃᩮᩣᨾᩣᨴᩥᨶᩣᨶᨷ᩠ᨷᨠᩣᩁᩴ ᩋᩈᩩᨧᩥᨾᩮᩅ ᨷᩔᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨶ ᩑᨲ᩠ᨳ ᨨᨶ᩠ᨴᩮᩣ ᩅᩣ ᩁᩣᨣᩮᩣ ᩅᩣ ᨠᩁᨱᩦᨿᩮᩣ᪨ ᨿᩮᨷᩥ ᩏᨲ᩠ᨲᨾᨦ᩠ᨣᩮ ᩈᩥᩁᩈᩥ ᨩᩣᨲᩣ ᨠᩮᩈᩣ ᨶᩣᨾ, ᨲᩮᨷᩥ ᩋᩈᩩᨽᩣ ᨧᩮᩅ ᩋᩈᩩᨧᩥᨶᩮᩣ ᨧ ᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᩪᩃᩣ ᨧ᪨ ᩈᩮᩣ ᨧ ᨶᩮᩈᩴ ᩋᩈᩩᨽᩣᩈᩩᨧᩥᨷᨭᩥᨠ᩠ᨠᩪᩃᨽᩣᩅᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᨲᩮᩣᨷᩥ ᩈᨱ᩠ᨮᩣᨶᨲᩮᩣᨷᩥ ᨣᨶ᩠ᨵᨲᩮᩣᨷᩥ ᩋᩣᩈᨿᨲᩮᩣᨷᩥ ᩒᨠᩣᩈᨲᩮᩣᨷᩦᨲᩥ ᨷᨬ᩠ᨧᩉᩣᨠᩣᩁᩮᩉᩥ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩑᩅᩴ ᩃᩮᩣᨾᩣᨴᩦᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᩋᨿᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩈᨦ᩠ᨡᩮᨷᩮᩣ, ᩅᩥᨲ᩠ᨳᩣᩁᩮᩣ ᨷᨶ ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨾᨣ᩠ᨣᩮ (ᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥ᪨ ᪑᪨᪑᪘᪒) ᩅᩩᨲ᩠ᨲᨶᨿᩮᨶᩮᩅ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨ ᩍᨲᩥ ᨽᨣᩅᩣ ᩑᨠᨾᩮᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ ᨠᩮᩣᨭ᩠ᨮᩣᩈᩮ ᨷᨬ᩠ᨧᨷᨬ᩠ᨧᨷ᩠ᨷᨽᩮᨴᩮᨶ ᩋᨶᩮᨠᨷᩁᩥᨿᩣᨿᩮᨶ ᩋᩈᩩᨽᨠᨳᩴ ᨠᨳᩮᨲᩥ᪨

ᩋᩈᩩᨽᩣᨿ ᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨽᩣᩈᨲᩦᨲᩥ ᩏᨴ᩠ᨵᩩᨾᩣᨲᨠᩣᨴᩥᩅᩈᩮᨶ ᩋᩈᩩᨽᨾᩣᨲᩥᨠᩴ ᨶᩥᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᨴᨽᩣᨩᨶᩦᨿᩮᨶ ᨲᩴ ᩅᩥᨽᨩᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᩈᩩᨽᩣᨿ ᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨽᩣᩈᨲᩥ᪨ ᩋᩈᩩᨽᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨽᩣᩈᨲᩦᨲᩥ ᨿᩣ ᩋᨿᩴ ᨠᩮᩈᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩣ ᩏᨴ᩠ᨵᩩᨾᩣᨲᨠᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩣ ᩋᨩ᩠ᨫᨲ᩠ᨲᨻᩉᩥᨴ᩠ᨵᩣᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩩ ᩋᩈᩩᨽᩣᨠᩣᩁᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩔ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨽᩣᩅᨶᩣ ᩅᨯ᩠ᨰᨶᩣ ᨹᩣᨲᩥᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨲᩔᩣ ᩋᩈᩩᨽᨽᩣᩅᨶᩣᨿ ᩋᩣᨶᩥᩈᩴᩈᩴ ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᨱ᩠ᨱᩴ ᨽᩣᩈᨲᩥ, ᨣᩩᨱᩴ ᨷᩁᩥᨠᩥᨲ᩠ᨲᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩮᨿ᩠ᨿᨳᩥᨴᩴ –
“ᩋᩈᩩᨽᨽᩣᩅᨶᩣᨽᩥᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩩ ᨠᩮᩈᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩣ ᩅᨲ᩠ᨳᩪᩈᩩ ᩏᨴ᩠ᨵᩩᨾᩣᨲᨠᩣᨴᩦᩈᩩ ᩅᩣ ᨷᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩅᩥᨷ᩠ᨷᩉᩦᨶᩴ ᨷᨬ᩠ᨧᨦ᩠ᨣᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩴ ᨲᩥᩅᩥᨵᨠᩃ᩠ᨿᩣᨱᩴ

ទសលក្ខណសម្បន្នំ បឋមជ្ឈានំ បដិលភតិ។ សោ តំ បឋមជ្ឈានសង្ខាតំ ចិត្តមញ្ជូសំ និស្សាយ វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា ឧត្តមត្ថំ អរហត្តំ បាបុណាតី”តិ។

ឥច្ឆាមហំ, ភិក្ខវេ, អឌ្ឍមាសំ បដិសល្លីយិតុន្តិ អហំ, ភិក្ខវេ, ឯកំ អឌ្ឍមាសំ បដិសល្លីយិតុំ និលីយិតុំ ឯកកោវ ហុត្វា វិហរិតុំ ឥច្ឆាមីតិ អត្ថោ។ នាម្ហិ កេនចិ ឧបសង្កមិតព្វោ អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេនាតិ យោ អត្តនា បយុត្តវាចំ អកត្វា មមត្ថាយ សទ្ធស្ស កុលស្ស បដិយត្តបិណ្ឌបាតំ នីហរិត្វា មយ្ហំ ឧបនាមេតិ, តំ បិណ្ឌបាតនីហារកំ ឯកំ ភិក្ខុំ ឋបេត្វា នាម្ហិ អញ្ញេន កេនចិ ភិក្ខុនា វា គហដ្ឋេន វា ឧបសង្កមិតព្វោតិ។

កស្មា បន ឯវមាហាតិ? អតីតេ កិរ បញ្ចសតា មិគលុទ្ទកា មហតីហិ ទណ្ឌវាគុរាហិ អរញ្ញំ បរិក្ខិបិត្វា ហដ្ឋតុដ្ឋា ឯកតោយេវ យាវជីវំ មិគបក្ខិឃាតកម្មេន ជីវិកំ កប្បេត្វា និរយេ ឧប្បន្នា។ តេ តត្ថ បច្ចិត្វា បុព្វេ កតេន កេនចិ កុសលកម្មេន មនុស្សេសុ ឧប្បន្នា កល្យាណូបនិស្សយវសេន សព្វេបិ ភគវតោ សន្តិកេ បព្វជ្ជញ្ច ឧបសម្បទញ្ច លភិំសុ។ តេសំ តតោ មូលាកុសលកម្មតោ អវិបក្កវិបាកា អបរាបរចេតនា តស្មិំ អឌ្ឍមាសព្ភន្តរេ អត្តុបក្កមេន ច បរូបក្កមេន ច ជីវិតុបច្ឆេទាយ ឱកាសមកាសិ។ តំ ភគវា អទ្ទស។ កម្មវិបាកោ ច នាម ន សក្កា កេនចិ បដិពាហិតុំ។ តេសុ ច ភិក្ខូសុ បុថុជ្ជនាបិ អត្ថិ, សោតាបន្នសកទាគាមិអនាគាមិខីណាសវាបិ។ តត្ថ ខីណាសវា អប្បដិសន្ធិកា, ឥតរេ អរិយសាវកា និយតគតិកា សុគតិបរាយណា, បុថុជ្ជនានំ គតិ អនិយតា។

អថ ភគវា ចិន្តេសិ – “ឥមេ អត្តភាវេ ឆន្ទរាគេន មរណភយភីតា ន សក្ខិស្សន្តិ គតិំ វិសោធេតុំ, ហន្ទ នេសំ ឆន្ទរាគប្បហានាយ អសុភកថំ កថេមិ។ តំ សុត្វា អត្តភាវេ វិគតច្ឆន្ទរាគតាយ គតិវិសោធនំ កត្វា សគ្គេ បដិសន្ធិំ គណ្ហិស្សន្តិ, ឯវំ តេសំ មម សន្តិកេ បព្វជ្ជា សាត្ថិកា ភវិស្សតី”តិ។ តតោ តេសំ អនុគ្គហាយ អសុភកថំ កថេសិ កាយវិច្ឆន្ទនីយកថំ, នោ មរណវណ្ណំ វណ្ណេតាធិប្បាយេន។ កថេត្វា ច បនស្ស ឯតទហោសិ – “សចេ ឥមំ អឌ្ឍមាសំ មំ ភិក្ខូ បស្សិស្សន្តិ, ‘អជ្ជ ឯកោ ភិក្ខុ មតោ, អជ្ជ ទ្វេ…បេ… អជ្ជ ទស’តិ អាគន្ត្វា អារោចេស្សន្តិ, អយញ្ច កម្មវិបាកោ ន សក្កា មយា វា អញ្ញេន វា បដិពាហិតុំ, ស្វាហំ តំ សុត្វាបិ កិំ ករិស្សាមិ, កិំ មេ អនត្ថកេន អនយព្យសនេន សុតេន, ហន្ទាហំ ភិក្ខូនំ អទស្សនំ ឧបគច្ឆាមី”តិ។ តស្មា ឯវមាហ – “ឥច្ឆាមហំ, ភិក្ខវេ, អឌ្ឍមាសំ បដិសល្លីយិតុំ, នាម្ហិ កេនចិ ឧបសង្កមិតព្វោ អញ្ញត្រ ឯកេន បិណ្ឌបាតនីហារកេនា”តិ។

អបរេ បនាហុ – “បរូបវាទមោចនត្ថំ ឯវំ វត្វា បដិសល្លីនោ”តិ។ បរេ កិរ ភគវន្តំ ឧបវទិស្សន្តិ – “អយំ ‘សព្វញ្ញូ អហំ សទ្ធម្មចក្កវត្តី’តិ បដិជានមានោ អត្តនោបិ សាវកេ អញ្ញមញ្ញំ ឃាតេន្តេ និវារេតុំ ន សក្កោតិ, កិំ អញ្ញំ សក្ខិស្សតី”តិ? តត្រ បណ្ឌិតា វក្ខន្តិ – “ភគវា បដិសល្លានមនុយុត្តោ ន ឥមំ បវត្តិំ ជានាតិ, កោចិស្ស អារោចយិតាបិ នត្ថិ , សចេ ជានេយ្យ អទ្ធា និវារេយ្យា”តិ។ ឥទំ បន ឥច្ឆាមត្តំ, បឋមោយេវេត្ថ ការណំ។ នាស្សុធាតិ ឯត្ថ អស្សុធាតិ បទបូរណមត្តេ អវធារណេ វា និបាតោ, នេវ កោចិ ភគវន្តំ ឧបសង្កមតីតិ អត្ថោ។

អនេកេហិ វណ្ណសណ្ឋានាទីហិ ការណេហិ វោការោ អស្សាតិ អនេកាការវោការោ។ អនេកាការវោកិណ្ណា អនេកាការេន

សម្ពិស្សាតិ ចុត្តំ ហោតិ។ កោ សោ? អសុកកាចតាតុសោយកោ, តំ អនេកាការចោរកាទំ។ អសុកកាចតាតុសោយកាយតុឃុត្តា ចិហន្ទីតិ ឃុត្តប្បឃុត្តា ចិហន្តិ។ អដ្ឋិយបាតាតិ តេត កាយេត អដ្ឋា ឌុក្ខិតា ហោន្តិ។ ហរាឃបាតាតិ លជ្ជបាតា។ ឌិក្ខុច្ឆបាតាតិ ឌិក្ខុច្ឆិ ក្ខប្បាឌឃបាតា។ សត្វហារកំ បរិយេសន្តីតិ ឌីចិតហរណកសត្វំ បរិយេសន្តិ។ ត កោចលទ្ធា តេ សត្វំ បរិយេសិត្វា អត្តនា ចា អត្តានំ ឌីចិតា ចោរោបេន្តិ, យិកលស្មិកយិ បត សយណក្កុត្តកំ ក្ខបសន្ទយិត្វា, “សាធុ តោ, អាចុសោ, ឌីចិតា ចោរោបេហី”តិ ចគន្តិ។ ឲត្វ ច អរិយា តេច បិណាតិបិតំ ការិសុ, ត សយាឌបេសុំ, ត សយតុន្នាា អហេសុំ។ បុឝុឌ្ឋតា បត សន្តាយកំសុ។

បដិសល្លាតា ចុដ្ឋិតោតិ តេសំ បញ្ញាត្តិ កិក្ខុសតាតំ ឌីចិតក្ខុឃប្បត្តកាចំ ឆាតូ្វា តតោ ឲកីកាចតោ ចុដ្ឋិតោ ឌាតន្តោបិ អឌាតន្តោ ចិយ កចារសដ្ឋាបតត្វំ អាឃសុត្តិ អាតត្ថំ អាយន្តោសិ។ កំ តុ ខោ, អាតត្ថ, តត្តុតោ ចិយ កិក្ខុសង្ឃោតិ ថ្លតោ, អាតត្ថ, បុន្តោ ឆាហុ កិក្ខុ ឲកតោ ក្ខបដ្ឋាតំ អាកច្ឆន្តិ, ក្ខន្ទេសំ បរិបុច្ឆិ កណ្ហន្តិ, សញ្ញាឃន្តិ, ឲកបន្ទោរតោ ចិយ អារោយា ឌិស្សតិ។ ថ្លឌាតិ បត អច្ឆាយសយត្តស្ស អច្ចូយេត តត្តុតោ ចិយ តតុកោ យន្តោ អប្បកោ ចិរញ្ញូ ចិយ ឌាតោ កិក្ខុសង្ឃោ។ កំ តុ ខោ ការណំ? កំ ឌិសាសុ បក្កន្តា កិក្ខូតិ?

អចាឃស្មា អាតន្ថោ កយុចិបិតេកត តេសំ ឌីចិតក្ខុឃប្បត្តិំ អសល្លតេក្ខន្តោ អសុកកយុដ្ឋាតាតុសោយកបច្ចយា បត សល្លតេក្ខន្តោ តឆា ហិ បត, កន្តេ កកចាតិអាឌិំ ចត្វា កិក្ខូតំ អរហត្តប្បត្តិឃា អញ្ញំ កយុដ្ឋាតំ ឃាចន្តោ, សាធុ, កន្តេ, កកចាតិអាឌិយាហ។ តស្សត្វោ – សាធុ, កន្តេ, កកចា អញ្ញំ ការណំ អាចិក្ខតុ, ឃេត កិក្ខុសង្ឃោ អរហត្តេ បតិដ្ឋហេយ្យ ៎ យហាសមុទ្ទំ ឆ្លរោហណតិត្វាតិ ចិយ អញ្ញាតិបិ ឌសាតុស្សតិ, ឌសកសិណ, ចតុឆាតុចចត្វាត, ព្រហ្មចិហារ, អាតាបិតស្សតិបតេកឌាតិ ឆាហុតិ តិន្តាតោរោហណកយុដ្ឋាតាតិ សន្តិ, តេសុ កកចា កិក្ខុ សយស្សារសត្វា អញ្ញាតរំ កយុដ្ឋាតំ អាចិក្ខតុតិ អធិប្បាយោ។

អធ កកចា តឆា កាតុការេយា ចេទំ ក្ខយ្យោរឌន្តោ តេតហាតន្ថាតិអាឌិយាហ។ តត្វ ចេសាលិំ ក្ខបតិស្សាឃាតិ ចេសាលិឃំ ក្ខបតិស្សាឃ សយន្តា កាចុតេបិ អច្ឆឃោឌតេបិ ឃាចតិកា ចិហន្តិ, តេ សន្តោ សន្តិបិតេតហីតិ អត្វោ។ សន្តោ ក្ខបដ្ឋាតសាលិឃំ សន្តិបិតេត្វាតិ អត្តនា កត្វំ ឃុត្តដ្ឋាតំ សឃំ កត្វា អញ្ញាត្វ ឌហរកិក្ខុ បហិណិត្វា ឃុហុតេត្វតេច អតចសេសេ កិក្ខុ ក្ខបដ្ឋាតសាលិឃំ សម្ពុហំ កត្វា។ ឃស្សឌាតិ, កន្តេ, កកចា កាលំ យញ្ញាតីតិ ឲត្វ អឃយធិប្បាយោ – កកចា កិក្ខុសង្ឃោ សន្តិបតិតោ, ឲស ការេលិ កិក្ខូតំ ធយុកធំ កាតុំ, អតុសាសតិំ ឌាតុំ, ថ្លឌាតិ ឃស្ស តុយេព្រកាលំ ឌាតាធ, តំ កាតន្តាត្តិ។

អធ ខោ កកចា កិក្ខុ អាយន្តេសិ, អឃយុំ ខោ, កិក្ខូចេតិ។ អាយន្តេត្វា ច បត កិក្ខូតំ អរហត្តប្បត្តិឃា បុន្តោ អាចិក្ខិតអសុកកយុដ្ឋាតតោ អញ្ញំ បរិឃាយំ អាចិក្ខន្តោ អាតាបិតស្សតិសយាធីតិអាឌិយាហ។ តត្វ អាតាបិតស្សតិសយាធីតិ អាតាបិតបរិក្កាហិកាឃ សតិឃា សម្ពិ សយ្យុត្តោ សយាធិ, អាតាបិតស្សតិឃំ ចា សយាធិ, អាតាបិតស្សតិសយាធិ។ កាចិតោតិ ក្ខប្បាឌិតោ ចឌ្ឍិតោ ចា។ ឆាហុលីកតោតិ បុតប្បុតំ កតោ។ សន្តោ ចេច បណីតោ ចាតិ សន្តោ ចេច បណីតោ ចេច។ ក្ខកឃត្វ ឲចសន្ទេត តិឃយោ ចេឌិតន្តោ។ កំ ចុត្តំ ហោតិ? អឃញ្ហិ យឆា អសុកកយុដ្ឋាតំ កោចលំ បដិចេធចសេត សន្តច្ចា បណីតច្ចា, ឆ្លុញ្ញអារិការយុណត្តា បត បដិក្កូលរយុណត្តា ច អារយុណចសេត តេច សន្តំ ត បណីតំ, ត ឲចំ កោតចិ បរិឃាយេត អសន្តោ ចា អប្បណីតោ ចា, អបិច ខោ អារយុណសន្តតាឃបិ សន្តោ

ចុបសន្តោ តិឞ្ញតោ, បដិចេឆសន្លាតាឃ អក្ខសត្តាឃបិ, អារម្មណបហិតតាឃ បហិនោ អតិត្តិកោរា, អក្ខបហិតតាឃបិតិ៍ តោត ចុត្តំ

“សន្តោ ចេច បហិនោ ចា”តិ៍

អលេសចតកោាច ឃុលោ ច ចិហារោតិ ឲុត្តុ បត តាយ្ស លេចតត្តិ អលេសចតកោ, អតាសិត្តកោ អឞ្ញាកិណ្ណោ បិឌិយេក្កា អាចេលោកោ, តត្តុំ ឲុត្តុំ បរិកម្មេត ចា ខ្ចបចាេរត ចា សត្តុតា, អាឌិសយក្ខាហារតោ បក្សុតិ អត្តតោ សការចេតេច សន្តោ ច បហិនោ ចាតិ អត្ថោ៍ កោចិ “អលេសចតកោ”តិ អតាសិត្តកោ ឍូឌចន្តោ, សការចេតេច យឆុរា”តិ ចតត្តិ៍ ឲចយំ អលេសចតកោ ច អប្ប្រឹតប្បឹតក្តលោ កាឃិកេចតសិកឃុលប្បឌិលិកាឃ សំចត្តកតោ ឃុលោ ច ចិហារោតិ ចេឌិតព្វោ៍

ខ្ចប្បត្តប្បត្តោតិ អចិក្ខុម្មិតោ៍ បិបកោតិ លិបកោ៍ អក្សុសលេ ឆម្មេតិ អកោាសល្លសម្ភុតេ ឆម្មេ៍ ធាតសោ អត្តរឆារេបតិតិ ពលោតេច អត្តរឆារេបតិ ចិក្ខម្មតោ៍ ចុបសមេតិតិ ឃុដ្ឋ ខ្ចបសមេតិ, តិឞ្ញឆកាកិឃត្តា អត្សុបុព្វេត អរិឃមគ្គចុឌ្ឍិប្បេត្តា សមុច្ឆិន្ទតិ, បឌិប្បស្សម្ភតិតិ ចុត្តំ ហោតិ៍ កិម្ប្រាត់ បត្តិយេ យាសេតិ អាឃសាញ្ញហយាសេ៍ ខ្ចាហតំ រេឌាឌល្លត្តិ អដ្ឋ យាសេ ចាតាតបឃុក្តាឃ កោាយហិំសាឌិបិឌប្បហារសម្ពីក្ខាឃ បឆចិឃា ខ្ចឌ្ឍិ ហតំ ខ្ចាហតំ អាកាសេ សម្ពុឌ្ឍិតំ រេឌ្ឍា ររោស្សុឌ្ឍា៍ យហា អកាលមេយមេឈាតិ សន្ធាំ តកំ អឞ្ញ្ញាត្តុទិត្តុា ខ្ចឌ្ឍិតោ អាឃសាញ្ញហឆុលប្បសក្តេ សកលំ អឌ្ឍយាសំ ចស្សតកមេយមេឈា៍ សោ ហិ អសម្បត្តេ ចស្សកាលេ ខ្ចប្បត្តត្តា អកាលមេយមេឈាតិ ព្ពុឆ អឌិប្បេតោ៍ ធាតសោ អត្តរាឆារេបតិ ចុបសមេតិតិ ពលោតេច អឆស្សត់ តេតិ បឆចិយំ សត្តិសីឌារេបតិ៍ ឲចមេច ខោតិ ឍូបម្មតិឆស្សតមេតំ៍ តតោ បរំ ចុត្តតឃមេច៍

១០៍ កិយិលស្ទត្តចណ្ណតា

ឋប័៩៍ ឆសមេ កិយិលិឃត្តិ ឲចំតាយកោ តកោរ៍ ឲតឆចេចាចាតិ ចេឆរា កិរ ចិតេ្តសិ – “អយំ ឆេសតា ត ឃឆាត្សសត្តិកា កតា, ឃឆាត្សសត្តិ កមេឃ្សាឃឹ”តិ ឆេសតាត្សសត្តិ ឈេដេត្តា ឲតំ អចេចាច៍ កាឃញ្ញាតត្តិ បឆចិអាឌិស្ស កោាឃស្ស អញ្ញាតាំ ចតាឃិ ចាឃោកាយំ ចតាឃិតិ អត្ថោ៍ អឆ ចា ចក្ខាឃតត់…បេ… កពញ្ញ្រាកោរា អាហារោតិ បច្ចុចិសតិ ឪ្ខបកោដ្ឋាសា ឪ្ខបកាឃោ តាយ, តោស្ស អាតាបិត់ មោដ្ឋញ្ញាឃតតេ សក្ខហិតត្តា កាឃញ្ញាតាំ ហោតិ, តស្មាបិ ឲចយាហ៍ តស្មាតិហាតិ ឃស្មា ចត្សុស្ស កោាឃស្ស អញ្ញាតាំ ចាឃោកាយំ, បច្ចុចិសតិ កោដ្ឋាសេ ចា ឪ្ខបកោាឃ អញ្ញាតាំ អាតាបិត់ អត្សុបស្សតិ, តស្មា កោាឃ កាឃាត្សុបស្សីតិ អត្ថោ៍ ឲចំ សព្ពត្ថ អត្ថោ ចេឌិតព្វោ៍ ចេឆតាញ្ញាតត្តិ តីស្ស ចេឆតាស្ស អញ្ញាតាំ, ឃុលចេឆតំ សក្ខារោយតំ ចុត្តំ៍

សាឆុកំ យតសិការត្តិ បីតិបដិសំចេឌិតាឌិចសេត ខ្ចប្បត្តំ ឃុត្តុំ យតសិការំ៍ កិំ បត យតសិការោ ឃុលោ ចេឆតា ហោតីតិ? ត ហោតិ, ចេឆតាសីសំ បតេតំ៍ ឃេឆេច ហិ “អតិច្ចុសញ្ញាកាចតាត្សោឃាកម្មត្សឃុត្តា”តិ (ម៍ តិ៍ ៦៍៧៣លិ) ឲុត្តុ សញ្ញាតាមេត បញ្ញា ចុត្តា, ឲចមិឆាបិ យតសិការតាមេត ឈាតចេឆតា ចុត្តាតិ ចេឌិតព្វោ៍ ឲតស្មិំ្យាចត្សុក្កេ បឆមបេឆ បីតិសីសេត ចេឆតា ចុត្តា, ឆុតិឃបេឆ ឃុលត្តិ សទ្ទុបេតេច ចុត្តា៍ ចិត្តសង្ខារបេឆទ្ទេឃ “សញ្ញា ច ចេឆតា ច ចេតសិកា ឲេតេ ឆម្មា ចិត្តប្បដិពន្ធា ចិត្តសង្ខារា”តិ (បដិ៍ ម៍ ១៍

១៧៣) វចនតោ “វិតក្កវិចារេ ឋបេត្វា សព្ពេបិ ចិត្តសម្បយុត្តកា ធម្មា ចិត្តសង្ខារេ សង្គហិតា”តិ វចនតោ ចិត្តសង្ខារនាមេន វេទនា វុត្តា។ តំ សព្ពំ មនសិការនាមេន សង្គហេត្វា ឥធ “សាធុកំ មនសិការ”ន្តិ អាហ។

ឯវំ សន្តេបិ យស្មា ឯសា វេទនា អារម្មណំ ន ហោតិ, តស្មា វេទនានុបស្សនា ន យុជ្ជតីតិ។ នោ ន យុជ្ជតិ, មហាសតិបដ្ឋានាទីសុបិ ហិ តំ តំ សុខាទីនំ វត្ថុំ អារម្មណំ កត្វា វេទនា វេទយតិ, តំ បន វេទនាបវត្តិំ ឧបាទាយ “អហំ វេទយាមី”តិ វោហារមត្តំ ហោតិ, តំ សន្ធាយ “សុខំ វេទនំ វេទយមានោ សុខំ វេទនំ វេទយាមី”តិអាទិ វុត្តំ។ អបិច “បីតិបដិសំវេទី”តិអាទីនំ អត្ថវណ្ណនាយមេតស្ស បរិយាយោ វុត្តោយេវ។ វុត្តញ្ហេតំ វិសុទ្ធិមគ្គេ –

“ទ្វីហាការេហិ បីតិ បដិសំវិទិតា ហោតិ – អារម្មណតោ ច អសម្មោហតោ ច។ កថំ អារម្មណតោ បីតិ បដិសំវិទិតា ហោតិ? សប្បីតិកេ ទ្វេ ឈានេ សមាបជ្ជតិ, តស្ស សមាបត្តិក្ខណេ ឈានបដិលាភេន អារម្មណតោ បីតិ បដិសំវិទិតា ហោតិ អារម្មណស្ស បដិសំវិទិតត្តា។ កថំ អសម្មោហតោ បីតិ បដិសំវិទិតា ហោតិ? សប្បីតិកេ ទ្វេ ឈានេ សមាបជ្ជិត្វា វុដ្ឋាយ ឈានសម្បយុត្តបីតិំ ខយតោ វយតោ សម្មសតិ, តស្ស វិបស្សនាក្ខណេ លក្ខណបដិវេធេន អសម្មោហតោ បីតិ បដិសំវិទិតា ហោតិ។ វុត្តញ្ហេតំ បដិសម្ភិទាយំ (បដិ។ ម។ ១។១៧២)
“‘ទីឃំ អស្សាសវសេន ចិត្តស្ស ឯកគ្គតំ អវិក្ខេបំ បជានតោ សតិ ឧបដ្ឋិតា ហោតិ, តាយ សតិយា តេន ញាណេន សា បីតិ បដិសំវិទិតា ហោតី’តិ។ ឯតេនេវ នយេន អវសេសបទានិបិ អត្ថតោ វេទិតព្ពានី”តិ។

ឥតិ យថេវ ឈានបដិលាភេន អារម្មណតោ បីតិសុខចិត្តសង្ខារា បដិសំវិទិតា ហោន្តិ, ឯវំ ឥមិនាបិ ឈានសម្បយុត្តេន វេទនាសង្ខាតមនសិការបដិលាភេន អារម្មណតោ វេទនា បដិសំវិទិតា ហោតិ។ តស្មា វុត្តមេតំ “វេទនាសុ វេទនានុបស្សី ភិក្ខុ តស្មិំ សមយេ វិហរតី”តិ។

នាហំ, អានន្ទ, មុដ្ឋស្សតិស្ស អសម្បជានស្សាតិ ឯត្ថ អយមធិប្បាយោ – យស្មា “ចិត្តបដិសំវេទី អស្សសិស្សាមី”តិអាទិនា នយេន បវត្តោ ភិក្ខុ កិញ្ចាបិ អស្សាសបស្សាសនិមិត្តមារម្មណំ ករោតិ, តស្ស បន ចិត្តស្ស អារម្មណេ សតិញ្ច សម្បជញ្ញញ្ច ឧបដ្ឋាបេត្វា បវត្តនតោ ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សីយេវ នាមេស ហោតិ។ ន ហិ មុដ្ឋស្សតិស្ស អសម្បជានស្ស អានាបានស្សតិសមាធិភាវនា អត្ថិ, តស្មា អារម្មណតោ ចិត្តបដិសំវិទិតវសេន “ចិត្តេ ចិត្តានុបស្សី ភិក្ខុ តស្មិំ សមយេ វិហរតី”តិ។

សោ យំ តំ ហោតិ អភិជ្ឈាទោមនស្សានំ បហានំ, តំ បញ្ញាយ ទិស្វា សាធុកំ អជ្ឈុបេក្ខិតា ហោតីតិ ឯត្ថ អភិជ្ឈា កាមច្ឆន្ទនីវរណមេវ, ទោមនស្សវសេន ព្យាបាទនីវរណំ ទស្សិតំ។ ឥទញ្ហិ ចតុក្កំ វិបស្សនាវសេនេវ វុត្តំ, ធម្មានុបស្សនា ច នីវរណបព្ពាទិវសេន បញ្ចវិធា ហោតិ, តស្សា នីវរណបព្ពំ អាទិ, តស្សាបិ ឥទំ នីវរណទ្វយំ អាទិ។ ឥតិ ធម្មានុបស្សនាយ អាទិំ ទស្សេតុំ អភិជ្ឈាទោមនស្សានន្តិ អាហ។ បហានន្តិ អនិច្ចានុបស្សនាយ និច្ចសញ្ញំ បជហតីតិ ឯវំ បហានករញាណំ អធិប្បេតំ។ តំ បញ្ញាយ ទិស្វាតិ តំ អនិច្ចវិរាគនិរោធបដិនិស្សគ្គញាណសង្ខាតំ បហានញាណំ អបរាយ វិបស្សនាបញ្ញាយ, តម្បិ អបរាយាតិ ឯវំ វិបស្សនាបរម្បរំ

ឆរង្សតិ ៑ អន្តរាបក្តិតា រហាតីតិ ឃញ្ញាស្ស បឆបដិបត្តិ អន្តរាបក្តតិ, ឃញ្ញា ឲកោតា ក្កបដ្ឋាត់ អន្តរាបក្តតីតិ ក្ខិឆា អន្តរាបក្តតិ តាយ៑ ពត្តៃ

ឞហឌាតាតយ្យិអន្តរាបក្តតា រហាតិ អារយុលាស្សាបិ អន្តរាបក្តតា៑ ប្តឆ អារយុលា អន្តរាបក្តតា អឆិរប្បតា៑ ពយ្ហាតិហាតគ្គាតិ ឃយ្ហា

“អតិច្ឆាតុបឃ្សី អឃ្សាឃិឃ្សាយី”តិអាឌិតា តរឃត បចរត្តា ត រកចលិ តិចរលាឌិឆរយុ, អកិញ្ញារងាយតស្សឃីរឃត បត ចុត្តាត់ ឆយ្ហាត់

បហាតករោលាយ្យិ បញ្ញាឃ ឌិប្ហា អន្តរាបក្តិតា រហាតិ, ពយ្ហា ឆរយុស្ស ឆយ្ហាតុបឃ្សី កិក្កា ពយ្ហិ ឞយរឃ ចិហរតីតិ រចឌិតរត្តា៑

ឲចរយច រលាតិ ឲត្តៃ ចត្យហាបរឆា ចិឃ ល អាឃពតាតិ ឌដ្ឋាតិ៑ ពយ្ហិ បំស្សុបុរឡា ចិឃ លស្ស អាឃពតតស្ស កិរលឞា៑ ចត្យហិ ឌិឞាហិ

អាកច្ឆត្តា ឞកដរឆា ចិឃ ចត្យស្ស អារយុរលាស្ស បចត្តា ចត្តារា ឞតិបដ្ឋាតា៑ ឲរកាត ឞករដត ចា ររឆត ចា បំស្សុបុឡាស្ស ក្កបហតត់

ចិឃ កាឃាតុបឃ្សតាឌីហិ បិបកាត់ អក្យឞលិត់ ឆយ្ហាត់ ក្កបឈារតា រចឌិតរត្តាតិ៑

ឲកឆយ្ុចរក្កា បឆរយា៑

១៑ ទុតិយចរក្កា

១-១៑ ប្តច្ឆាតក្កលស្សុត្តាឌិចណ្ណតា

៥៥៤-៥៥៥៑ ទុតិយចក្កស្ស បឆរយ ឲចំ ឡ្យាករឃ្យាឆាតិ កយ្ហា អត្តរតា ចិហារឞយាបត្តិ អាឌិក្កតិ? ក្កបិរយុរយាចតត្តៃ៑ ឞរច ហិ រព “ត

ឌាតាយា”តិ ចរឆឃ្សុ, អឆ រតឞំ ពិត្តៃឃា “ត្យរយ្អឞុកឞយាបត្តិឃា តាយ រតា ឞត្តៃ រពយាឞំ ចិហាឃី’តិបិ ត ឌាតាឆ, អឆ កយ្ហា ត់

ក្កបដ្ឋហត្តា ចិហរឆា”តិ ក្កបិរយុំ អាររារបឃ្សុ, ពរតា រយាចតត្តៃ ឲចយាហ៑

អឆ កយ្ហា ឃឆា អញ្ញាត្តៃ “ឞរពាច អឃ្សឞតិ, ឌីឈ ចា អឃ្សឞរត្តា”តិ (ឌី៑ តិ៑ ១៑១លិ៖; យ៑ តិ៑ ១៑១០លិ; ឞំ៑ តិ៑ ៥៑៥លិលិ) ឲច-

ចាការរា ចុរត្តា៑ ឲចំ ប្តឆ ត ចុរត្តាតិ? ឲកត្តឞត្តត្តា៑ អរញ្ញាឞញ្ញាអឃ្សារឞា ចា បិកដៅ រហាតិ បឃ្សារឞា ចា, កកចរតា

ក្កកឃរយ្យំ បិកដរយច តិច្ឆំ ក្កបដ្ឋិពឃ្សតិតាឃាតិ ឲកត្តឞត្តត្តា ត ចុរត្តា៑ អឆ “ឞិក្កាយី”តិ អចត្វា កយ្ហា “អឃ្សឞាយី”តិ ឲត្តករយច

ចុត្តត្តិ? ឞិក្កិតត្តាកាចា៑ ឞត្ត ហិ រឞលា ឞិក្កិតត្តាកាចា រឞលា តាយ, តីលាឞចា ឞិក្កិតត្តាកាចា អរឞលា តាយ, ពឆាកតា អឞិក្កិតត្តា

អរឞក្កា តាយ តត្តិ រពឞំ ឞិក្កិតត្តាកិច្ឆត្តិ ឞិក្កិតត្តាកាចា ត ចុត្តំ៑ ទុតិឃំ ក្កត្តាតរយច៑

១-១០៑ បឆរយអាតគ្គស្សុត្តាឌិចណ្ណតា

៥៥៥-៥៥៩៑ ពតិរឃ បចិចិតតីតិ អតិច្ឆាឌិចរឞត បចិចិតតិ៑ ប្តពរំ បឆក្វំ ឲពរស្សច រចចចត់៑ តិរាយិឞាតិ តិក្កិរលឞា

កាឃិករចពឞិករឆរឆបដិបឃ្សត្តិឃា ការឃាបិ ចិត្តយ្យិ បឃ្សយុក្កិ៑ ឞយាឆិឃតីតិ ឞយ្ហា ឆបិឃតិ, អប្បតាចិត្តំ ចិឃ រហាតិ៑ អន្តរាបក្តិតា

ហោតីតិ សហជាតអញ្ញុប្បក្ខិត្តាយ អញ្ញុប្បក្ខិត្តា ហោតិ៍

ឯកំ ទន្តបិដកេ កាយបដិក្កាហកស្ស កិច្ចកោ ពន្ធុំ កាទេយ សតិ សតិសម្ពោជ្ឈង្គោ, តាយ សតិយា សម្បយុត្តកោលា ធម្មចិចយសម្ពោជ្ឈង្គោ, តំសម្បយុត្តមេច កាយិកចេតសិកចិរិយំ ចិរិយសម្ពោជ្ឈង្គោ, បីតិបស្សទ្ធិចិទេត្តកក្កតា បីតិបស្សទ្ធិសមាធិសម្ពោជ្ឈង្គា, ខ្ពុមេយសំ លក្ខំ ពោជ្ឈង្គានំ អទេភាសក្កតអតតិចត្តតសង្ខារេតា ឋញ្ញាកាការេទា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ៍ យថេច ហិ សមប្បចទេត្តសុ អស្សេសុ សារថិនោ “អយំ ឆ្កលីយតី”តិ ឰុទគំ ចា, “អយំ អតិធាចតី”តិ អាកឌ្ឍគំ ចា គត្ថិ, កេចលំ ឯកំ បស្សមានស្ស ឋិតាកាការោច ហោតិ, ឯចមេច ខ្ពុមេយសំ លក្ខំ ពោជ្ឈង្គានំ អទេភាសក្កតអតតិចត្តតសង្ខារេតា ឋញ្ញាកាការេទា ឧបេក្ខាសម្ពោជ្ឈង្គោ ភាយ ហោតិ៍ ឯត្តាចតា កិំ កថិតំ? ឯកចិត្តក្ខណិកា ភាភាសរេសលក្ខណា ចិបស្សភាពោជ្ឈង្គា ភាយ កថិតា៍

ចិរេចកតិស្សិតត្តិអាឌីតិ ចុត្តត្ថាទេតច៍ ឯត្ថ បត ទោឡាអសក្កត្តកា អាភាបិតស្សតិ មិស្សកា កថិតា, អាភាបិតមូលកា សតិបដ្ឋានា បុព្ពភាកា , តេសំ មូលភូតា អាភាបិតស្សតិ បុព្ពភាកា៍ ពោជ្ឈង្គមូលកា សតិបដ្ឋានា បុព្ពភាកា, តេបិ ពោជ្ឈង្គា បុព្ពភាកាច៍ ចិជ្ជាចិមុត្តិបូរកា បត ពោជ្ឈង្គា គិព្ពត្តិតលោកុត្តរា, ចិជ្ជាចិមុត្តិយោ អរិយផលសម្បយុត្តា៍ ចិជ្ជា ចា ចត្ថុត្ថមក្កសម្បយុត្តា, ចិមុត្តិ ផលសម្បយុត្តាតិ៍ ចតុត្ថបញ្ចមលដ្ឋានិបិ ឧមិភាច សមាតបរិច្ឆេទានិ៍ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានមេចាតិ៍

អាភាបិតសំយុត្តចណ្ណា គិដ្ឋិតា៍

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១១. សោតាបត្តិសំយុត្តំ

១. វេឡុទ្វារវគ្គោ

១. ចក្កវត្តិរាជសុត្តវណ្ណនា

៩៩៧. សោតាបត្តិសំយុត្តស្ស បឋមេ កិញ្ចាបីតិ អនុគ្គហគរហណត្ថេ និបាតោ. ចតុន្នំ មហាទីបានំ ឥស្សរិយាធិបច្ចំ រជ្ជំ អនុគ្គណ្ហន្តោ ចតុន្នំ អបាយានំ អប្បហីនភាវំ គរហន្តោ សត្ថា “កិញ្ចាបិ, ភិក្ខវេ, រាជា ចក្កវត្តី”តិអាទិមាហ. តត្ថ ចតុន្នំ ទីបានន្តិ ទ្វិសហស្សទីបបរិវារានំ ចតុន្នំ មហាទីបានំ. ឥស្សរិយាធិបច្ចន្តិ ឥស្សរភាវោ ឥស្សរិយំ, អធិបតិភាវោ អាធិបច្ចំ, ឥស្សរិយំ អាធិបច្ចំ ឯតស្មិំ រជ្ជេ, ន លេទនេកទន្តិ ឥស្សរិយាធិបច្ចំ. ការេត្វាតិ ឯវរូបំ រជ្ជំ បវត្តាបេត្វា. កិញ្ចាបិ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោតិ ឯត្ថ អនុគ្គហបសំសាសុ និបាតោ. បិណ្ឌិយាលោបេន ហិ យាបនំ អនុគ្គណ្ហន្តោ ចតុន្នំ អបាយានំ បហីនភាវំ បសំសន្តោ សត្ថា “កិញ្ចាបិ, ភិក្ខវេ, អរិយសាវកោ”តិអាទិមាហ. តត្ថ នន្តកានីតិ អនន្តកានិ. តេរសហត្ថោបិ ហិ ចត្វសាដកោ ទសច្ឆិន្នតោ បដ្ឋាយ នន្តកន្តេវ សង្ខំ គច្ឆតិ.

អវេច្ចប្បសាទេនាតិ អចលប្បសាទេន. សោ បនាយំ បសាទោ កិំ ឯកោ, អនេកោតិ? ឯកោវ, សោ មគ្គេន អាគតប្បសាទោ. យស្ស បន វត្ថូសុ អញ្ញំ អធិកំ សហតិ, តេនេវ “ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទេនា”តិអាទិនា នយេន តីសុ ឋានេសុ វុត្តោ. យស្មា ច ឯកោ, តស្មាវ និត្ថាគមនោ ហោតិ. អរិយសាវកស្ស ហិ ពុទ្ធេ សេវ បសាទោ ច បេមញ្ច គារវញ្ច មហន្តំ, ន ធម្មេ ច សង្ឃេ ច, ធម្មេ សេវ ច មហន្តំ, ន ពុទ្ធេ ច សង្ឃេ ច, សង្ឃេ សេវ ច មហន្តំ, ន ពុទ្ធេ ច ធម្មេ ចាតិ ឯវំ នត្ថិ. ឥតិបិ សោ ភគវាតិអាទីនិ វិសុទ្ធិមគ្គេ វិត្ថារិតានេវ.

អរិយកន្តេហីតិ អរិយានំ កន្តេហិ បិយេហិ មនាបេហិ. បញ្ច ហិ សីលានិ ភវន្តរគតាបិ អរិយា ន វិជហន្តិ, ឯតំ តេសំ បិយានិ. តានិ សន្ធាយេតំ វុត្តំ. អខណ្ឌេហីតិអាទិ សទិសមេវ វុត្តំ. មុខវដ្ដិយំ ឆិន្នសាដកោ វិយ ខណ្ឌាតិ វុច្ចតិ, មជ្ឈេ ភិន្នា ឆិទ្ទាតិ, ឯកស្មិំ បទេសេ វិសភាគវណ្ណា គាវី វិយ សពលាតិ, នានាវិធវិន្ទុចិត្តា កម្មាសាតិ, ឯវមេវ បដិបាដិយា អាទិម្ហិ វា អន្តេ វា ភិន្នំ សីលំ ខណ្ឌំ នាម, មជ្ឈេ ភិន្នំ ឆិទ្ទំ, យត្ថ កត្ថចិ ទ្វិន្នំ វា តិណ្ណំ វា បដិបាដិយា ភិន្នត្តា សពលំ, ឯកន្តរិកំ ភិន្នំ កម្មាសំ. តេសំ បដិបក្ខតោ អខណ្ឌាទីនិ វេទិតព្វានិ. ភុជិស្សេហីតិ ភុជិស្សភាវករេហិ. វិញ្ញុប្បសត្ថេហីតិ ពុទ្ធាទីហិ វិញ្ញូហិ បសំសិតេហិ. អបរាមដ្ឋេហីតិ “ឥទំ នាម តយា កតំ, ឥទំ វីតិក្កន្ត”ន្តិ ឯវំ បរាមសិតុំ អសក្កុណេយ្យេហិ. សមាធិសំវត្តនិកេហីតិ អប្បនាសមាធិំ ឧបចារសមាធិំ វា សំវត្តេតុំ សមត្ថេហិ.

២. ព្រហ្មចរិយោគធសុត្តវណ្ណនា

៩៩៨។ ទុតិយេ ឋានេ សទ្ធាតិ បទេន ពុទ្ធេ បសាទោ គហិតោ។ សីលន្តិ បទេន អរិយកន្តានិ សីលានិ គហិតានិ។ បសាទោតិ បទេន សង្ឃេ បសាទោ គហិតោ។ ធម្មទស្សនន្តិ បទេន ធម្មេ បសាទោ គហិតោតិ ឯវំ ចត្តារិ សោតាបត្តិយង្គានិ វុត្តានិ។ កាលេន បច្ចេន្តីតិ កាលេន វិបុលន្តិ។ ព្រហ្មចរិយោគធំ សុខន្តិ ព្រហ្មចរិយំ ឱគាហិត្វា ឋិតំ ឧបរិមគ្គត្តយសម្បយុត្តំ សុខំ។ យោ បនេស កាមាយ អាគតោ បសាទោ, សោ មគ្គបសាទោ ហោតីតិ។ តិបិដកចូឡាភយត្ថេរោ បន "មគ្គបសាទោ"តិ អាហ, តិបិដកចូឡនាគត្ថេរោ "អាគតមគ្គស្ស បច្ចវេក្ខណប្បសាទោ"តិ។ ឧភោបិ ចេតេ បណ្ឌិតា ពហុស្សុតា, ឧភិន្នំ សុភាសិតំ។ មិស្សកប្បសាទោ ហោតិ។

៣។ ទីឃាវុឧបាសកសុត្តវណ្ណនា

៩៩៩។ តតិយេ តស្មាតិ យស្មា ចតូសុ សោតាបត្តិយង្គេសុ សន្ទិស្សសិ, តស្មា។ វិជ្ជាភាគិយេតិ វិជ្ជាកោដ្ឋាសិកេ។ សព្ពសង្ខារេសូតិ សព្ពេសុ តេភូមកសង្ខារេសុ។ ឥមស្ស ឧបរិ តីណិ មគ្គានិ វិបស្សនា គហិតា។ វិឃាតន្តិ ទុក្ខំ។

៤-៥។ បឋមសារិបុត្តសុត្តាទិវណ្ណនា

១០០០-១០០១។ ចតុត្ថំ ឧត្តានត្ថមេវ។ បញ្ចមេ សោតាបត្តិយង្គន្តិ សោតាបត្តិយា បុព្ពភាគបដិលាភង្គំ។ ពុទ្ធេ អវេច្ចប្បសាទាទយោ បន បដិលទ្ធគុណា សោតាបន្នស្ស អង្គា នាម, តេបិ បន សោតាបត្តិយង្គន្តិ អាគតា។ តត្រាយំ [illegible] វចនត្ថោ – សប្បុរិសេ សេវន្តោ ភជន្តោ បយិរុបាសន្តោ ធម្មំ សុណន្តោ យោនិសោ មនសិករោន្តោ ធម្មានុធម្មំ បុព្ពភាគបដិបទំ បដិបជ្ជន្តោ សោតាបត្តិំ បដិលភតីតិ សប្បុរិសសំសេវាទយោ សោតាបត្តិអត្ថាយ អង្គត្តា សោតាបត្តិយង្គំ នាម, ឥតរេ បឋមមគ្គសង្ខាតាយ សោតាបត្តិយា អង្គត្តាបិ សោតាបត្តិយង្គំ, បដិវិទ្ធសោតាបត្តិមគ្គស្ស សោតាបន្នស្ស អង្គត្តាបិ សោតាបត្តិយង្គំ។

៦។ ថបតិសុត្តវណ្ណនា

១០០២។ ឆដ្ឋេ សាកេតេ បដិវសន្តីតិ សាកេតនគរេ អត្តនោ ភោគគាមេ វសន្តិ។ តេសុ ឥសិទត្តោ សកទាគាមី, បុរាណោ សោតាបន្នោ សទារសន្តុដ្ឋោ។ យទេវ បុរិសំ ឋបេសុន្តិ តេនំ កិរ ការណេន ភគវតោ គមនមគ្គេ។ តស្មា "ភគវា កាលេ វា អកាលេ វា អរញ្ញា សុត្តា វា បរត្តា វា កទេសូ, អថ បស្សិត្វា ន វទេយ្យាថា"តិ មគ្គមជ្ឈេ បុរិសំ ឋបេសុំ។

អនុពន្ធិស្សាមាតិ ន ទូរតោវ បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធិស្សាម, ភគវា បន សកដមគ្គស្ស មជ្ឈេ ជង្ឃមគ្គេន អគមាសិ, ឥតរេ ឧភោបិ បស្សេសុ អនុគច្ឆន្តា អគមំសុ។ មគ្គា ឱក្កម្មាតិ ពុទ្ធានញ្ហិ គមនកាលេ ឋិតានំ អបសក្កិត្វា គតំ វា បដិបក្កោ គតំ វា ហោតិ, ឋិតានំ វា បរោកាសំ, ឋិតានំ វា បរិសនិម្មិតំ វិចរន្តានំ ឥស្សរានំ វិសេសោ។ តស្មា ភគវា ចិន្តេសិ – "ឥមេ ហិ មេ មគ្គិ គច្ឆន្តស្ស បដិបក្កោ គតំ អយុត្តំ, ឋិតានំបិ គតំ ន យុត្តំ, ឥមេ ហិ មយា

សាសេភ សាយិសោ អាកាតផលិ៍ ត្តសេយហិ សដ្ឋិ តិសិឌិត្វាច ឌិចសកាក់ បដិសត្ថាទំ ការិស្សាមី”តិ យក្កា ខ្ជក្កខ្ញ សេឃភ អញ្ញាតទំ ទុក្ខប្បុលំ សេតុបសក្ខយិ៍

បញ្ញាសេត្ត អាសសេភ តិសិឌីតិ សេត កិទ លត្តុបិវហតំ កត្តទេស្លំ បិឌគ្គញ្ញាតសេតលិឌីតិ សេចច អដ្ឋបិឆន្ទា បិភក់ សទេកបិឌបល្លក្ខន្ទា កាហារេបត្វា អាកយំសុ, អាកតំ បល្លក្ខយ្យិ បញ្ញារេបត្វា អធំសុ , សត្វា តស្មិំ តិសិឌិ៍ ឲ្យាយត្តិ តិសិឌិំសុតិ សេសោតិ លត្តុបិវហតាឌីតិ កិក្កសញ្ញស្ស សេឆាតិ ចត្វា សឃយ្យិ កភចត្តិ ចត្ថិត្វា ឲ្យាយត្តិ តិសិឌិំសុ៍

សាចត្តិយារសោសលេសុ ឆារិក់ បក្កយិស្សតីតិអាឌិ សត្តំ យត្ថិបេឆេសចសេសតច ទុត្តិ៍ កស្មា? តិឃតត្តា៍ កភចសេតា ហិ ឆារិកាឆទេលាយ្យិ អទុលុដ្ឋាបភយ្យិ តិឃតំ, យត្ថិបេឆេសសេឃច ឆារិក់ ចទតិ, យត្ថិបេឆេស អទុលំ ដ្ឋបេបតីតិ តិឃតត្តា យត្ថិបេឆសចសេភ ទុត្តិ៍ អាសសេត្ត សោ កភចា កឌិស្សតីតិ ឲត្ត ត សោចលំ អាសត្តត្តាសេឃច សេតសំ សោយតស្សំ សេហាតិ, អឆ សេវា “ត្តឌាតិ ឌាតំ ឌាតំ កត្ថយាលិឌីហិ ប្បុដំ កាតំ ឆយ្យុំ សោតំ បត់ប្បុទ្ធិតំ លកិស្សាយា”តិ សេតសំ សោយតស្សំ សេហាតិ៍

តស្មាតិហ ឆបតសេឃា សប្លាសេឆា ឈទាចាសោតិ ឆបតសេឃា ឃស្មា តុយ្យាក់ យឃិ ត្វុទិក្ខុសេត អភប្បាក់ សេឆាយតស្សំ, អាសសេត្ត អភប្បាក់ សោយតស្សំ សេហាតិ, តស្មាបិ សេឆឌិតត្តសេយត “សប្លាសេឆា ឈទាចាសោ”តិ៍ ឈទាចាសស្ស ហិ សេឆាសេភ តុយ្យាក់ ឲចំ សេហាតិ៍ សេច បភ ឈទាចាសំ បហាឃ បត្តឌិតា, អឆ ឲចំ សេចា យឃា សង្គិសេឃច កក្ខត្តាភត្វា អាកក្ខត្តាភត្វា តំ ត កេចឃ្យាតិ ត្តយត្តិ ឌឹបេភត្តា ឲចយាហ៍ តត្ត សកិត្វាតសបលិសេតិឆេដ្ឋត សប្លាឆតា សេឆឌិតត្តា៍ យហាចាសេ ចសត្តាស្សបិ ហិ សកិត្វាតសបលិសេតិឆេដ្ឋត ឈទាចាសោ សប្លាសេឆាច៍ ទេឌាបសេឆាតិ ទាកសេឆាសេយាហទេឌាតំ អាបសេឆា, អាកយតដ្ឋាភត្តិ អសេត្វា៍ អក្ខាទាកាសោបត្តឌ្ឈាតិ បត្តឌ្ឈា បភ អកិត្វាតអបលិសេតិឆេដ្ឋត អក្ខាទាកាសោ៍ ចត្តាសេតតិកាបិ ហិ កក្ខសេ ត្វិតិ កិក្កតំ បល្លសេក្ខត បល្លក្ខិ ឈសេត្វា តិសិត្តាភយ្យិ អកិត្វាតអបលិសេតិឆេដ្ឋត បត្តឌ្ឈា អក្ខាទាកាសោ ភាយ សេហាតិ៍ អលត្វា បភ សេចា ឆបតសេឃា អប្បាយាឌាឃាតិ ឲចំ សប្លាសេឆ ឈទាចាសេ ចសត្តាតំ តុយ្យាក់ អប្បាយាឌេយេច កាតំ ឃុត្តត្តិ អសេត្វា៍

ឲក់ បុទសេតា ឲក់ បត្ថសេតា តិសិឌាសេបយាតិ សេត កិទ សេត្វបិ ឌភា សប្លាលក្ខារបដិយល្លិសេតសុ ត្វិសុ ភាសេកាសុ តា ត្តត្តិសេឃា ឲចំ តិសិឌាសេបត្វា ទេឡ្ឃា ភាក់ យឡ្ឃាកត្វា ដ្ឋសេកាសុ បសេស្សុ កត្ថត្តិ, តស្មា ឲចយាហំសុ៍ ភាសេកាបិ ទក្ខិតសេឡ្ឃាតិ ឃឆា កិត្វិ ចិសេសចិតំ ត កាសេទាតិ, ឲចំ ទក្ខិតសេឡ្ឃា សេហាតិ៍ តាបិ កកិតិសេឃាតិ ឃឆា បយាឌំ ភាបដ្ឋត្តិ, ឲចំ ទក្ខិតត្ថា សេហាត្តិ៍ អត្តាបីតិ សិតហសិតកឆិតចិសេបក្ខិតាឌីតិ អកសេទាសេត្តហិ អត្តាបិ ទក្ខិតសេឡ្ឃា សេហាតិ៍ (សេតហិ តឆា កសេទាសេត្តហិ ត អត្តាបិ ទក្ខិតសេឡ្ឃា សេហាតិ)៍ តឆា កសេទាសេត្តា ហិ “សាយិទុក្ខទា ឲសោ”តិ តិក្កហេតសេឡ្ឃា សេហាតិ៍ តស្មាតិហ ឆបតសេឃាតិ ឃស្មា តុសេយ្យាឌា តិត្វិ ទាឌកស្លំ បដិត្ថាសេបតិ, តស្មាបិ សប្លាសេឆា ឈទាចាសោ ទេឌាបសេឆា៍ ឃស្មា បភ បំសុក្កុលិកកិក្កុ ឲចំ បដិត្ថាសេបត្វា តត្តិ, តស្មា អក្ខាទាកាសោ បត្តឌ្ឈា៍ ឲចំ សត្តត្វាបិ អលត្វា បភ សេចា ឆបតសេឃា អប្បាយាឌាឃ អប្បាយាឌេយេច កសេទាឆាតិ ឌស្សេតិ៍

យុត្តធារេកាតិ ចិរស្សុ ធារេកា។ បឃតបាលិតិ អាកតាកតានំ ធាតត្ថាយ ឆោតហេត្វា។ ចោរស្សក្កុរេតាតិ ចោរស្សក្កុសន្តោរេត ធារេក រេតា។ ឃាធឃោរេកាតិ ឃាធិតន្តកឃុត្វា។ ធាតសំចិកាករេតាតិ ធារេតត ចេច អប្បយត្តកយ្យិ កិត្តិ លទ្ធា តរេតាបិ សំចិការេក រេតា។ អប្បដិចិកត្តត្តិ “ន្តុធំ អយ្យានំ កចិស្សតិ, ន្តុធំ កិក្លូត”ត្តិ ៧ចំ អកតចិកាកំ, សន្តំ ធាតន្តុរេយច ហុត្វា ចំតត្តិ អត្ថោ។

ចិ។ ចេញស្ត្រារេឃ្យសុត្តចណ្ណុតា

១០០៦។ សត្តមេ ចេញស្ត្រារេត្តិ កាយទ្វារេ បចេលិអាកតស្ស ចេញស្កន្ធស្ស អត្ថិតាយ ៧ចំលទ្ធតាយោ កាយោ។ អត្តុបតាឃិកត្តិ អត្តតិ ឌ្ឋបតេតន្តំ។ សយ្យការេសតាតិ អយត្តការេសត។ សយ្យប្បលិបការេសតាតិ សយ្យប្បលិបសម្ភារេសត តិរត្វេកត អត្ថាណចចតេតាតិ អត្ថោ។

ប៉-៥។ បធយកិន្តុកាចសធសុត្តាឌិចណ្ណុតា

១០០៣-៤។ អដ្ឋមេ ធាតិរេកតិ ៧កំ តញ្ញអាកំ តិស្សាឃ ទ្វិត្តិ ទ្វញ្ញអបិតិយហាបិតិបុត្តានំ ទ្វេ កាយា, តេសុ ៧កស្មិំ កាយេ។ កិន្តុកាចសធេតិ ន្តុដ្ឋកាយឃេ អាចសធេ។ ឌុទម្ភកិឃាតត្តិ ហេដ្ឋាកាកិឃាតំ, កាយកទចឃេច បដិសន្ធិក្កាហាបកាតត្តិ អត្ថោ។ ឌុទត្តិ លទ្ធតាយហិ ចា តីហិ យក្កេហិ បហាតន្តុាតីតិបិ ឌុទម្ភកិឃាតិ។ តត្ថ កាយទ្ធដ្ឋា ញ្ញាបិធោតិ ន្តុយាតិ ទ្វេ សយាបត្តិឃា ចា អចិក្លម្ភិតាតិ យក្កេត ចា អសយុទ្ធិត្តាតិ តិន្តុត្តិចរេសត ឌ្ឋទ្ធំ កាកំ ទ្វុបកចំ អទ្វុបកចំ ចា កត្តុំ ត ទេត្តិ។ សក្កាឃជិទ្ធិអាឌិតិ តីលិ តត្ថ តិន្តុត្តយ្យិ អាធេតត្វា បុត ន្តុឆេច តិន្តុត្តារេបត្តិតិ សន្តុាតិបិ ឌុទម្ភកិឃាតេច។ អតាចត្តិធយ្យោតិ បដិសន្ធិចរេសត អតាកយតសការេចា។

ទាកធោសយោហានំតត្តុាតិ ៧ត្ថ កធាចិ ឌ្ឋប្បត្តិឃា ធ បរិឃុដ្ឋាតយត្តតាឃ ធាតិ ទ្វេធាបិ តត្តការេចា ចេឌិតន្តុា។ សកធាកាយិស្ស ហិ បុទ្ធុត្តានំ ចិឃ អកិញ្ញាចាកាធឃោ ត ឌ្ឋប្បជ្ជត្តិ, កធាចិ កទហចិ ឌ្ឋប្បជ្ជត្តិ។ ឌ្ឋប្បជ្ជយាតា ធ ត បុទ្ធុត្តានំ ចិឃ ពហលពហលិ ឌ្ឋប្បជ្ជត្តិ, យក្លិបត្តំ ចិឃ តត្តកា ឌ្ឋប្បជ្ជត្តិ។ ឌីឈកាណកតិបិដកយហាសិចត្វេទា បតាហ – “ឃស្មា សកធាកាយិស្ស បុត្តធិតរោ ហោត្តិ, ឌុទោធា ធ ហោត្តិ, តស្មា ពហលិ កិលេសា។ ន្តុធំ បត កចតត្តកចរេសត កធិត”ត្តិ។ តំ អដ្ឋកធាយំ “សោតាបត្តស្ស សត្ត កទេច ធរេបត្វា អដ្ឋមេ កទេច កចតត្តកំ តត្តិ, សកធាកាយិស្ស ទ្វេ កទេច ធរេបត្វា បញ្ចាសុ កទេចសុ កចតត្តកំ តត្តិ, អតាកាយិស្ស ទ្វុបិទ្វុបកចំ ធរេបត្វា កាយកទេច កចតត្តកំ តត្តិ, ឥណាសចស្ស កិស្មិំ កទេច កចតត្តកំ តត្តី”តិ ចុត្តត្តា បដិក្លិត្តំ ហោតិ។

ន្តុយំលោកត្តិ ន្តុយំ កាយាចធទលោកំ សន្ធាយ ចុត្តំ។ អឃញ្ញេត្ត អធិប្បាឃោ – សចេ ហិ យតុស្សេសុ សកធាកាយិផលំ បត្វា ធេចេសុ តិន្តុត្តិត្វា អរហត្តំ សច្ឆិកទោតិ, ន្តុចេត្តំ កុសលំ។ អសក្កោត្តា បត អចស្សំ យតុស្សលោកំ អាកត្វា សច្ឆិកទោតិ។ ធេចេសុ សកធាកាយិផលំ បត្វាបិ សចេ យតុស្សេសុ តិន្តុត្តិត្វា អរហត្តំ សច្ឆិកទោតិ, ន្តុចេត្តំ កុសលំ។ អសក្កោត្តា បត អចស្សំ ធេចលោកំ កត្វា សច្ឆិកទោតីតិ។

ចិតិបតានំ ចិតិបិតោ, តាស្ស ចិតិបិតោ ធយ្យោតិ អចិតិបិតធយ្យោ, ធត្សុ អបិឃេសុ អចិតិបិតតសការេចាតិ អត្ថោ។ តិឃតោតិ

ធម្មនិយាមេន និយតោ. សម្ពោធិបរាយណោតិ ឧបរិមគ្គត្តយសង្ខាតា សម្ពោធិ បរំ អយនំ អស្ស គតិ បដិសរណំ អវស្សំ បត្តព្ពាតិ សម្ពោធិបរាយណោ. វិហេសា វេសាតិ តេសំ តេសំ ញាណគតិំ ញាណុបបត្តិំ ញាណាភិសម្បរាយំ ឱលោកេន្តស្ស កាយកិលមថោវ ឯស, អានន្ទ, តថាគតស្សាតិ ទីបេតិ. ចិត្តវិហេសា បន ពុទ្ធានំ នត្ថិ.

ធម្មាទាសន្តិ ធម្មមយំ អាទាសំ. យេនាតិ យេន ធម្មាទាសេន សមន្នាគតោ. ខីណាបាយទុគ្គតិវិនិបាតោតិ ឥទំ និរយាទីនំយេវ វេវចនវសេន វុត្តំ. និរយាទយោ ហិ វឌ្ឍិសង្ខាតតោ អយតោ អបេតត្តា អបាយា, ទុក្ខស្ស គតិ បដិសរណន្តិ ទុគ្គតិ, ទុក្កដការិនោ ឯត្ថ វិវសា និបតន្តីតិ វិនិបាតា. នវមំ ឧត្តានមេវ.

១០. តតិយគិញ្ជកាវសថសុត្តវណ្ណនា

១០០៩. ទសមេ បរោបញ្ញាសាតិ អតិរេកបញ្ញាស. សាធិកនវុតីតិ អតិរេកនវុតិ. ឆាតិរេកានីតិ ឆហិ អធិកានិ. សោ កិរ គាមោ កិញ្ចាបិ នាតិមហា អហោសិ, អរិយសាវកា បនេត្ថ ពហូ. តត្ថ តត្ថ អហិវាតរោគេន ឯកប្បហារេនេវ ចតុវីសតិ បាណសតសហស្សានិ កាលមកំសុ, តេសុ អរិយសាវកា ឯត្តកា នាម អហេសុំ. សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានមេវាតិ.

វេឡុទ្វារវគ្គោ បឋមោ.

២. រាជការាមវគ្គោ

១. សហស្សភិក្ខុនិសង្ឃសុត្តវណ្ណនា

១០១០. ទុតិយស្ស បឋមេ រាជការាមេតិ រញ្ញា ការិតត្តា ឯវំ លទ្ធនាមេ អារាមេ, តំ រញ្ញា បសេនទិកោសលេន កតំ. បឋមពោធិយំ កិរ លាភគ្គយសគ្គប្បត្តំ សត្ថារំ ទិស្វា តិត្ថិយា ចិន្តយិំសុ – “សមណោ គោតមោ លាភគ្គយសគ្គប្បត្តោ, ន ខោ បនេស អញ្ញំ កិញ្ចិ សីលំ វា សមាធិំ វា និស្សាយ ឯវំ លាភគ្គយសគ្គប្បត្តោ. ភូមិសីសំ បន តេន គហិតំ, សចេ មយម្បិ ជេតវនសមីបេ អារាមំ ការាបេតុំ សក្កុណេយ្យាម, លាភគ្គយសគ្គប្បត្តា ភវេយ្យាមា”តិ. តេ អត្តនោ អត្តនោ ឧបដ្ឋាកេ សមាទបេត្វា សតសហស្សមត្តំ កហាបណំ លភិត្វា តេ អាទាយ រញ្ញោ សន្តិកំ អគមិំសុ. រាជា “កិំ ឯត”ន្តិ? បុច្ឆិ. មយំ ជេតវនសមីបេ តិត្ថិយារាមំ ករោម, សចេ សមណោ គោតមោ វា សមណស្ស គោតមស្ស សាវកា វា អាគន្ត្វា វារេស្សន្តិ, វារេតុំ មា អទត្ថាតិ លញ្ជំ អទំសុ. រាជា លញ្ជំ គហេត្វា “គច្ឆថ ករោថា”តិ អាហ.

តេ គន្ត្វា, អត្តនោ ឧបដ្ឋាកេហិ ទព្ពសម្ភារេ អាហរាបេត្វា, ថម្ភុស្សាបនាទីនិ ករោន្តា, ឧច្ចាសទ្ទា មហាសទ្ទា ឯកកោលាហលំ អកំសុ.

សត្វា កត្ដក្យុជ៌េតា តិក្ខូយុ បយុេល ផត្វា “េក បត េត, អាតត្ថ, ក្ខ្ចាសទ្ថា យហាសទ្ថា េកចទ្ថា យេជ្ញា យឆ្ឋចិេលិេប”តិ?, ឋុធ្វិ៍ តិត្តិឃា, កេន្ត , េដតចកតសយឹេប តិត្តិឃារាយំ កេទាត្តិតិ៍ អាតត្ថ, ត្តេយ សាសេតត បដិចិទុន្ធ កិក្ខុសជ្ឈ្ស អចាឋុចិហាទំ កទិឃ្សត្តិ, ទេជ្ញា អាេទាេចត្វា ចារាេបហិតិ៍

េឆទា កិក្ខុសេជ្ឈត សធ្ធិ៍ កត្វា រាជទ្វារេ អដ្ថាសិ៍ ទេជ្ញា “េឆទា, េតច, អាកតា”តិ តិេចឃិស្វ៍ រាជា លជ្ជាឃ្ស កហិតត្វា ត តិក្ខូឃិ៍ េឆទា កត្វា សត្ត្វ អាេទាចឃិស្វ៍ សត្វា សារិបុត្តេយាក្កល្លាេត េបេសសិ៍ រាជា េតាសឃ្ជិ ជឃ្សត់ ត អជាសិ៍ េត អាកត្វា សត្ត្វ អាេទាចឃិស្វ “ត, កេន្ត, រាជា តិក្ខូេក្ខា”តិ៍ សត្វា តជ្ជហ៌េឃច ឥ្យាកាសិ – “អត្តេតា ទេជ្ជ ផត្វា កាលំ កាតុំ ត លកិឃ្សតី”តិ៍

ទុតិឃឌិចេស ច សាយំេឃច កិក្ខុសជ្ឈបរិចាេទា កត្វា រាជទ្វារេ អដ្ថាសិ៍ រាជា “សត្វា អាកេតា”តិ ឃុត្វា តិក្ខូឃិត្វា, តិេចសត់ បេចសេត្វា, សារេបល្លេជ្ជ តិសិជាេបត្វា, ឃាក្យាលជ្ជត់ អជាសិ៍ សត្វា បរិកុត្តឃាក្យាតាឥតិេឃា “ឃាច កត្វំ តិដ្ថាតិ, តាច សត្វ សត្តិេក តិសិឌិឃ្សាឃិ”តិ អាកត្វា តិសិត្ថ រាជាត់ “តឃា, យហារាជ, ត្តជំ តាយ កត”ត្តិ អចត្វា, “កាេលាេតច ត់ សជ្ញាេបឃ្សាឃិ”តិ ត្តជំ អតីតកាេលហ៌ អាហេរិ – យហារាជ, បត្តិឌិេត តាយ អត្ថាយជ្ញា ឃ្ម្សាេបតុំ ត ចដ្ថតិ៍ អតីេតបិ ត្តសេឃា អត្ថាយជ្ញា ឃ្ម្សាេបត្វា សហ េទដ្ធត រាជា សយុទ្ធ បចិេដ្ឋាតិ៍ កជា កកចាតិ?

អតីេត, យហារាជ, កទុេទដ្ធ កទុរាជា តាយ ទដ្ធ កាេទតិ៍ បជ្ញាសតា បជ្ញាសតា េដ្ធ ត្តសិកាលា បត្តតបិេឥតា េលិហ្សន្តិលេសេចតត្វាឃ កទុតកទំ កត្វា តកេទឃ្ស អចិត្ទុេទ េដ្ធ ទុក្ខា អត្តិ, បឥឃំ អាកេតា ត្តសិកេលា ឲុកឃ្ស ទុក្ខឃ្ស ឃុេល តិសិឌិ, បច្ឆាកេតាបិ ឲុកឃ្សាតិ៍ េត យចាកិេត្ត ចិហទិត្វា បត្តតបិឥំ ឲច អកឃំស្វ៍ េត ឋុត អាកច្ឆាត្តាបិ អត្តេតា ទុក្ខប្ចុេលេឃច តិសិឥត្តិ៍ អដ្ថេត កច្ឆេត្ត ឲុេកា ទុេក្ខា ឃុក្ខិ, តឃ្ចិ៍ ឃុេក្ខ អាកតា តាបសា “អឃំ ទុេក្ខា យហា, អយ្យាកំ េតាសឃ្ជិ បេហាឃ្សាតី”តិ ត្តតេទសំ ទុក្ខឃ្ចុលឃ្ស ឲុកបេឥេស តិសិឌិស្វ៍ េត បច្ឆា អាកច្ឆត្តា ទុក្ខឃ្ចុលំ អបចិសិត្វា ឥាហិ ឌិតាច “កឃ្វា តុេយ្យត្វ តិសិឥចា”តិ អាហំស្វ៍ អាចទិឃា អយ្យាកំ ទុេក្ខា ឃុេក្ខា, អឃំ ទុេក្ខា យហា, តុេយ្យត្តិ បចិសេច, តុយ្យាកំ្ញិ អយ្យាកំ្ញិ បេហាឃ្សតីតិ៍ េត “ត យឃំ បចិសាយ, តិក្ខូយេច តុេយ្យំ្យតិ កចំ ចេត្ថត្វា “ត តុេយ្យអត្តេតាច យេតត តិក្ខូឃិឃ្សចា”តិ ហត្វាឥិស្វ កេហត្វា តិក្ខិដ្ធិស្វ៍ េត “េហាតុ សិក្ខាេបឃ្សាយ េត”តិ ត្តធ្ទិឃា េសាចក្ខយឃាតិ េដ្ធ ចក្ខាតិ ទេជាយឃជ្ញ អក្ខុ យាេបត្វា បចេដ្ថត្តា រាជទ្វារំ អកឃិស្វ៍ ទេជ្ញា “ឲចទ្វុំ, េតច, តាបសា បណ្ណាការំ កេហត្វា ឌិតា”តិ តិេចឃិស្វ៍ រាជា តុេដ្ថា “បេក្កាសចា”តិ េត បេក្កាសាេបត្វា “យហាកឃ្ចុ តុេយ្យត្តិ កតំ, អត្ថិ េចា កិត្ចិ យឃា កតត្តា”ត្តិ អាហ៍ អាយ, យហារាជ, អយ្យាកំ តិសិត្តដ្ឋាតំ ឲុកទុក្ខប្ចុលំ អត្ថិ, តំ អេជ្ញាហិ ត្តសិហិ កហិតំ, តំ េតា ជាេបហីតិ៍ រាជា ឋុទិេស េបេសត្វា តាបេស តិក្ខាេបសិ៍

េត ឥាហិ ឌិតា “កិំ តុ េលា ផត្វា លកិត្វ”តិ ត្តជេលិកឃយាតា “ត្តជំ តាយា”តិ ជិត្វា “យឃឃ្ជិ លជ្ជា ផត្វា ឋុត កហិព្យាឃា”តិ ត្តធ្ទិឃា េសាចល្លយឃំ ទេចបជ្ជាទំ យាេបត្វា អាជាឃ អកឃំស្វ៍ រាជា ជិត្វា តុេដ្ថា – “កិំ, កេន្ត, កាតត្តា”ត្តិ?, អាហ៍ យហារាជ អយ្យាកំ ទុក្ខប្ចុេល អេជ្ញា ត្តសិកេលា តិសិេត្តា, តំ េតា ទុក្ខប្ចុលំ ជាេបហីតិ៍ រាជា ឋុទិេស េបេសត្វា េត តិក្ខាេបសិ៍ តាបសា អត្ថាយជ្ញា កលហំ កត្វា, “អតត្តឆ្ឋចិកំ អេយត្វំ កត”ត្តិ ចិបជ្ជិ៍សារិេតា ហុត្វា បត្តតបិឥេឃច អកឃំស្វ៍ តេតា េឥចតា “អឃំ រាជា ត្វិត្ថ ត្តសិកាលាត់ ហត្វេតា

លទ្ធា ករេហត្វា អញ្ញាយញ្ញា កលហំ ការោរេបសិ”តិ ក្ខុដ្ឋិត្វា យហាសយុ្ហំ ប្ចុត្វារេដ្ឋត្វា តស្ស រេញ្ញា ចិខិតំ ឈោឌតសហស្សយត្តុដ្ឋាត់ សយុ្ហរេយច អក់ស្នតិ៍

“ខ្ពសិតយត្តុទំ កត្វា, កទុ្ររាឌាតិ រេយ ស្ទតំ;

ប្ចុដ្ឋិរេត្វា សហ ររេដ្ឋហិ, ស រាឌា ចិកចក្ខុរេតា”តិ៍ (ឌា៍ ១៍១៍១១៥) –

ឲចំ កកចតា ខ្ពយស្មិំ អតីរេត ឥស្សិរេត ឈស្មា ត្យុដ្ឋាត់ តាយ កឆា ឡូកប្យតិឈា រេហាតិ, “តស្មា រាឌា អត្តរេតា កិរិយំ សល្លរេក្ខត្វា អតុ្យឆាររេត្វា យឈា អកត្តត្ថា កយុំ កត”ន្តិ “កន្ទឆ, ករេណ, តិត្ថិរេឈ តិក្កច្ឆឆា”តិ តិក្កច្ឆារេបត្វា ចិរេត្តសិ – “យឈា ការិរេតា ចិហារេរា តាយ តត្ថិ, តស្មិំរេឈច ឱារេត ចិហារំ ការេរស្សាយិ”តិ រេតសំ ឥន្ទ្រាសម្ពារេបិ អឥត្វា ចិហារំ ការេរសិ៍ តំ សន្តារេឈតំ ទុ្យត្តំ៍

១-១៍ ប្រោហុលាស្សត្តាឌិចណ្ហតា

១០០ប័-៥័៍ ទ្យតិរេឈ ប្ចុឥឈកាយិតិត្តិ អត្តរេតា សយរេឈ ចដ្ឋិកាយិតិ៍ យរេណំ អាករេយឈ្យាសិតិ យរេណំ ខ្ពរេឆ្នឈ្យាសិ, បរេត្វឈ្យាសិ ចា៍ តតិយំ ប្ចុត្តាតរេយច៍

៣៍ ទ្យក្កតិកឈស្សត្តចណ្ហតា

១០១០៍ ចត្យរេត្ថ សន្តាទ្យក្កតិកយំ សយតិក្ករេត្តាតិ យតុ្យស្សរេគាកក្កុំ បដិក្ខិត្តំ៍

៥៍ ទ្យក្កតិចិតិបិឡតកឈស្សត្តចណ្ហតា

១០១១៍ បញ្ចារេយ សន្តាទ្យក្កតិចិតិបិឡតកយំ សយតិក្ករេត្តាតិ យតុ្យស្សរេគាករេក្កត សដ្ឋិំ ចត្តាររេរា អបិឈា បដិក្ខិត្តា៍

៤៍ បឥយមិត្តាយច្ចស្សត្តចណ្ហតា

១០១៦៍ លរេដ្ឋ មិត្តាតិ អញ្ញាយញ្ញាស្ស ររេកេហ អាមិសបទិរេកាកចរេសត រេចាហាររេមិត្តា៍ អយច្ចាតិ អាយត្តតបដិយត្តទិតិទិឈាបឆាឌិស្វ ឲករេតា បចត្តកិច្ចា៍ ខាតីតិ សស្សុសស្វុរេបក្ខិកា៍ សារេលាហិតាតិ សយាតរេលាហិតា កាតិកកិតិយាត្យលិឥរេឈា៍

សិ៓ ទុតិយវិត្តាយច្ចសុត្តចណ្ណនា

១០១១៓ សត្តមេ អញ្ញាធត្តំ តាយ បសាឥញ្ញាធត្តំ កាចញ្ញាធត្តំ ពតិអញ្ញាធត្តំ លក្ខលញ្ញាធត្តំ ចិបរិលាយញ្ញាធត្តត្តិ អនេតពចិន៓ ពត្ត យហាក្ខេពសុ កាចញ្ញាធត្តំ អឥបេ្យតំ៓ សុចណ្ណាឌិកានេចត ហិ ឈតសល្ហិតាឃ បធចិឆាឮឃា ចិលិឃិត្វា ខ្លួកកាចំ អាបឌ្ឍយាតាឃ បុរិយកានេចា ចិកច្ឆតិ, កាចញ្ញាធត្តំ បញ្ញាឃតិ៓ លក្ខណំ បត ត ចិកច្ឆតិ, ពក្ខញ្ញអលក្ខលាច ហោតិ៓ ខ្លួរសាឌិកានេចត ច ឃ្លសាកានសល្ហិតាឃ អានេបិឆាឮឃា សុឃ្សិត្វា ឈតបធចិកាចំ អាបឌ្ឍយាតាឃ បុរិយកានេចា ចិកច្ឆតិ, កាចញ្ញាធត្តំ បញ្ញាឃតិ៓ លក្ខណំ បត ត ចិកច្ឆតិ, អាពាត្តតលក្ខលាច ហោតិ៓ ពព្រិន៍ អញ្ញាធត្តត្តិ ឲត្ត បត ពតិអញ្ញាធត្តំ អឥបេ្យតំ, ពព៊ែ្យអរិឃសាចកាស្ស តត្តិ៓ បសាឥញ្ញាធត្តយ្បិ តត្តិឃេច, ឮឆ បត បសាឥផលំ បកានេសត្យំ ពតិអញ្ញាធត្តេយច ឥឃ្សិតំ៓ សេសំ សត្ថាត្ត ខ្លួតាតេយចាតិ៓

រាជការាយចក្កោ ទុតិយោ៓

ឲ៓ សរលាតិចក្កោ

១-ឲ៓ បធយយហាតាយសុត្តាឌិចណ្ណនា

១០១សិ-១ប័៓ ពតិយស្ស បធេយ ឮច្ឆត្តិ ពេលយឆ្ញហាលិតាឌិហិ សយិទ្ធិ៓ ចិតត្តិ ហត្ថុបកសិស្សុបកកិច្ចុបកាឌិអលង្ការចេសត សុបុប្បិតំ៓ អាកិណ្ណយត្ស្សត្តិ តិរត្តរយត្ស្សំ៓ សប្តាឆញ្ជហត្តិ ញ្ជហា ចុច្ចត្តិ អចិតិព្ទិជ្ជរច្ឆាឃោ, ឃា បចិដ្ឋយក្កេតច តិក្កច្ឆត្តិ, ពា សប្តាឆា ញ្ជហា ពាហុកា ឲត្តាតិ សប្តាឆញ្ជហំ៓ ឮយិតាបិ តកស្ស ឈតចាសេយច ឌិបេតិ៓ កត្តេតាតិ ឮតោ ចិតោ ច បរិត្តុយត្តេត ខ្លួពចាទិតា៓ ទុតិយំ ខ្លួតាតេយច៓

ឲ៓ កោឆសក្កសុត្តចណ្ណនា

១០១៥៓ ពតិយេ កកចាច ឲតំ ឌាតេឃ្យ ឲពេហិ ឆយ្ខិហិ សយត្កាកតំ ចា អសយត្កាកតំ ចាតិ ឮត៍ សោ សក្កោ តីហិ ឆយ្ខិហិ សយត្កាកតស្ស បុក្កលស្ស សោតាបត្តកាចំ, ចត្ចហិ ចា ឆយ្ខិហិ សយត្កាកតស្ស សោតាបត្តកាចំ កកចាច ឌាតាតីតិ អឥប្បាយេត អាហ៓

កោចិពេច ឆយ្ខសយុប្បាគោ ខ្លួប្បខ្លួឃ្យាតិ កិញ្ចិពេច ការណំ ខ្លួប្បខ្លួឃ្យ៓ ឲកតោ អស្ស កកចា, ឲកតោ កិក្ខុសល្ឈោតិ ឃស្មិំ ការពោ ខ្លួប្បតេ កកចា កិក្ខុសល្ឈេត តាតាលទ្ធិកោ ហុត្វា ឲកំ ចាត៍ ចឥត្តា ឲកតោ អស្ស, កិក្ខុសល្ឈោបិ ឲកំ ចឥត្តា ឲកតោតិ អត្ថោ៓ ពេតចាហត្តិ ឃំ ចាត៍ ពុយេប្បខេច, ពយេចាហំ កលេស្សត្តិ៓ តតុ ច អរិឃសាចកាស្ស រពតត្តយេ បសាឥតាតត្តំ តត្តិ, អធ កស្មា ឲស ឲចយាហាតិ? កកចតោ សត្តាញាតាឃ៓ ឲចពិ្យស្ស ហោតិ “កិក្ខុសល្ឈោ អត្តតោ អសត្តាញាតាឃ អឌាតិត្វាបិ កច្ឆេឃ្យ, សត្តុ បត អញ្ញាណំ

នាម នត្ថី”តិ។ តស្មា ឯវមាហ។ អញ្ញត្រ កល្យាណា អញ្ញត្រ កុសលីតិ កល្យាណមេវ កុសលមេវ វទាមិ, ន កល្យាណកុសលវិមុត្តត្តិ។ អបិចស្ស អនវជ្ជនទោសោ ឯសោតិ។

៤។ បឋមសរណានិសក្កសុត្តវណ្ណនា

១០១០។ ចតុត្ថេ ឥធ មហានាម ឯកច្ចោ បុគ្គលោតិ ឥទំ ន កេវលំ សរណានិ ឯវ អបាយតោ មុត្តោ, ឥមេបិ បុគ្គលា មុត្តាតិ ទស្សេតុំ អារទ្ធំ។ មត្តសោ និជ្ឈានំ ខមន្តីតិ បមាណេន ច ឱលោកនំ ខមន្តិ។ ឥមិនា ធម្មានុសារិបុគ្គលំ ទស្សេតិ។ អគន្តា និរយន្តិ មគ្គដ្ឋបុគ្គលោ ហិ អបាយតោ បរិមុត្តោតិ វា បរិមុច្ចិស្សតីតិ វា វត្តុំ ន វដ្ដតិ, បរិមុច្ចតីតិ បន វត្តុំ វដ្ដតិ។ យស្មា ច បរិមុច្ចតិ, តស្មា អគន្តា នាម ន ហោតីតិ, “អគន្តា”តិ វុត្តោ, ន គច្ឆតីតិ អត្ថោ។ សទ្ធាមត្តំ បេមមត្តន្តិ ឥមិនា សទ្ធានុសារិបុគ្គលំ ទស្សេតិ។ មហាសាលាតិ សមីបេ ឋិតេ ចត្តារោ មហាសាលរុក្ខេ ទស្សេន្តោ អាហ។ មរណកាលេ សិក្ខំ សមាទិយីតិ មរណសមយេ តីសុ សិក្ខាសុ បរិបូរការី អហោសីតិ ទស្សេតិ។

៥។ ទុតិយសរណានិសក្កសុត្តវណ្ណនា

១០១១។ បញ្ចមេ ទុក្ខេត្តន្តិ វិសមខេត្តំ។ ទុព្ភូមន្តិ ឧក្កាសភូមិ លោលុបហតំ។ ខណ្ឌានីតិ បរិភិន្នានិ។ បូតីនីតិ ឧទកេន តេមេត្វា បូតិភាវំ អាបន្នានិ។ វាតាតបហតានីតិ វាតាតបេន ហតត្តា និរោជភាវំ គតានិ។ អសារាទានីតិ អនាភិន្នសារានិ អគហិតសារានិ។ អសុខសយិតានីតិ ន កោដ្ឋកេសុ បក្ខិបិត្វា សុដ្ឋុ ឋបិតានិ។ សុខសយិតានីតិ ឋបិតដ្ឋានតោ ចត្តារោ មាសេ អចលិតានិ។

៦។ បឋមអនាថបិណ្ឌិកសុត្តវណ្ណនា

១០១២។ ឆដ្ឋេ ឋានសោ វេទនា បដិប្បស្សម្ភេយ្យាតិ ខណេន វេទនា បដិប្បស្សម្ភេយ្យ។ មិច្ឆាញាណេនាតិ មិច្ឆាបច្ចវេក្ខណេន មិច្ឆាវិមុត្តិយាតិ អនិយ្យានិកវិមុត្តិយា។ តស្មា សទ្ធា សីលព្ពតាតិ គាថា វុត្តត្ថា ឯវ។ យត្រ ហិ នាមាតិ យោ នាម។

៧។ ទុតិយអនាថបិណ្ឌិកសុត្តវណ្ណនា

១០១៣។ សត្តមេ សម្បរាយិកំ មរណភយន្តិ សម្បរាយហេតុកំ មរណភយំ។ គិហិសាមីចិកានីតិ គិហីនំ អនុច្ឆវិកានិ។ សេសំ សព្ពត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

សរណានិវគ្គោ តតិយោ។

៣. បុញ្ញាភិសង្ខារវគ្គោ

១. បឋមបុញ្ញាភិសង្ខារសុត្តវណ្ណនា

១០១៧. ចតុត្ថស្ស បឋមេ បុញ្ញាភិសង្ខារោ កុសលាភិសង្ខារោតិ បុញ្ញាភិសង្ខារោ កុសលាភិសង្ខារោ. សុខស្សាហារោតិ សុខស្ស បច្ចយោ.

៣. បឋមទេវបទសុត្តវណ្ណនា

១០១០. ចតុត្ថេ ទេវបទានីតិ ទេវានំ ញាណបទានិ, ទេវស្ស វា ញាណបទានិ អញ្ញត្ថបទានិ. វិសុទ្ធិយាតិ វិសុជ្ឈនត្ថាយ. បរិយោទបនាយាតិ បរិយោទបនត្ថាយ ជោតនត្ថាយ. ព្រហ្មស្មិ សុត្តេ ចត្តារោបិ ចលក្ខុក្កលិ វិសុទ្ធទេវា ទេវា នាម ជាតា.

៥. វស្សសុត្តវណ្ណនា

១០១៣. អដ្ឋមេ បរិភាវិត្វាតិ បរិភវំ ចុទ្ធតិ តិដ្ឋានំ, តំ បត្វាតិ អត្ថោ. អាសវានំ ខយាយ សំវត្តតីតិ ន បឋមំ តិដ្ឋានំ ភត្វា បច្ឆា សំវត្តតិ, ភព្វយាតា ឯវ សំវត្តតិ. ទេសនា បន ឯវំ គតា.

១០. នន្ទិយសក្កសុត្តវណ្ណនា

១០១៩. ទសមេ ជិវា បវិវេកាយ ឧត្តិ បដិសល្លានាយាតិ ជិវា បវិវេកត្ថាយ ឧត្តិ បដិសល្លានត្ថាយ. ធម្មា ន បាតុភវន្តីតិ សមថវិបស្សនា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជន្តិ. សេសំ សព្វត្ថ ឧត្តានមេវាតិ.

បុញ្ញាភិសង្ខារវគ្គោ ចតុត្ថោ.

៥. សគាថកបុញ្ញាភិសង្ខារវគ្គោ

១. បឋមអភិសន្ទសុត្តវណ្ណនា

១០២៧. បញ្ចមស្ស បឋមេ អសង្ខេយ្យោតិ អាឡ្ហកគណនាយ អសង្ខេយ្យោ, កោដិសតសហស្ស បន្នាស អត្ថិ. ឧហុមេរុត្តិ

សវិញ្ញាណកអវិញ្ញាណកានំ ភេរវារម្មណានំ វសេន ពហុភេរវំ។ បុថូតិ ពហូ។ សវន្តីតិ សន្ទមានា។ ឧបយន្តីតិ ឧបគច្ឆន្តិ។

២. ទុតិយអភិសន្ទសុត្តវណ្ណនា

១០២៨. ទុតិយេ យត្ថិមា មហានទិយោ សំសន្ទន្តិ សមេន្តីតិ យស្មិំ សំភេជ្ជេ ឯតា មហានទិយោ ឯកីភវន្តិ, និរន្តរា ភវន្តីតិ អត្ថោ។

៣. តតិយអភិសន្ទសុត្តវណ្ណនា

១០២៩. តតិយេ បុញ្ញកាមោតិ បុញ្ញត្ថិកោ។ កុសលេ បតិដ្ឋិតោតិ មគ្គកុសលេ បតិដ្ឋិតោ។ ភាវេតិ មគ្គំ អមតស្ស បត្តិយាតិ និព្ពានស្ស បដិលាភត្ថំ អរហត្តមគ្គំ ភាវេតិ។ ធម្មសារាធិគមោតិ ធម្មសារោ វុច្ចតិ អរិយផលំ ធម្មសារោ, អធិគមោ អស្សាតិ ធម្មសារាធិគមោ, អធិគតផលោតិ អត្ថោ។ ខយេ រតោតិ កិលេសក្ខយេ រតោ។

៤. បឋមមហទ្ធនសុត្តវណ្ណនា

១០៣០. ចតុត្ថេ អឌ្ឍា មហទ្ធនាតិ សត្តវិធេន អរិយធនេន អឌ្ឍា ចេវ មហទ្ធនា ច។ តេនេវ ភោគេន មហាភោគា។ សេសំ សព្វត្ថ ឧត្តានមេវាតិ។

សគាថកបុញ្ញាភិសន្ទវគ្គោ បញ្ចមោ។

៦. សប្បញ្ញវគ្គោ

២. វស្សំវុត្ថសុត្តវណ្ណនា

១០៣៨. ឆដ្ឋស្ស ទុតិយេ អយមធិប្បាយោ – សោតាបន្នោ កិញ្ចិ ឧត្តរេន វោសានំ អនាបជ្ជិត្វា តានេវ ទុតិយផលេ ញាណាតិ សមោធានេត្វា វិបស្សនំ វឌ្ឍេត្វា សកទាគាមិមគ្គំ បាបុណិស្សតិ, សកទាគាមី អនាគាមិមគ្គំ, អនាគាមី អរហត្តមគ្គន្តិ ឥមមត្ថំ សន្ធាយ ភគវតា ឥមស្មិំ សុត្តេ សាសនេ តន្តិ បវេណី ឃដិតាតិ។

១០៣៤។ តតិយេ ធម្មទិន្នោតិ សត្តសុ ជនេសុ ឯកោ។ ពុទ្ធកាលស្មិញ្ហិ ធម្មទិន្នោ ឧបាសកោ, វិសាខោ ឧបាសកោ, ឧគ្គោ គហបតិ, ចិត្តោ គហបតិ, ហត្ថកោ អាឡវកោ, ចូឡអនាថបិណ្ឌិកោ, មហាអនាថបិណ្ឌិកោតិ ឥមេ សត្ត ជនា បញ្ចសតោបាសកបរិវារា អហេសុំ។ ឯតេសុ ឯស អញ្ញតរោ។

គម្ភីរាតិ ធម្មគម្ភីរា សល្លសុត្តាទយោ។ គម្ភីរត្ថាតិ អត្ថគម្ភីរា ចេតនាសុត្តាទយោ។ លោកុត្តរាតិ លោកុត្តរត្ថទីបកា អសង្ខតសំយុត្តាទយោ។ សុញ្ញតប្បដិសំយុត្តាតិ សត្តសុញ្ញតាទីបកា ខជ្ជនីយសុត្តាទយោ។ ឧបសម្បជ្ជ វិហរិស្សាមាតិ បដិលភិត្វា វិហរិស្សាម។ ឯវញ្ហិ វោ, ធម្មទិន្ន, សិក្ខិតព្ពន្តិ ឯវំ តុម្ហេហិ ចន្ទោបមបដិបទំ រថវិនីតបដិបទំ មោនេយ្យបដិបទំ មហាអរិយវំសបដិបទំ បូរេន្តេហិ សិក្ខិតព្ពំ។ ឥតិ សត្ថា ឥមេសំ ឧបាសកានំ អសយ្ហភារំ អារោបេសិ។ កស្មា? ឯតេ កិរ ន អត្តនោ ថាមំ ញត្វា ពុទ្ធានំ យាចិំសុ, អថ សេសេ បន សត្ថារំ ឧក្កបិតំ វត្វា វិយ “ពុទ្ធ ..., ..., ...”តិ យាចិំសុ។ តេន តេសំ សត្ថា អសយ្ហភារំ អារោបេន្តោ ឯវមាហ។ ន ខោ នេតន្តិ ន ខោ ឯតំ។ នការោ បនេត្ថ ព្យញ្ជនសន្ធិវសេនាតិ វេទិតព្ពោ។ តស្មាតិ យស្មា ពលការំ អត្តនោ ក្ខមិយំ ញត្វា ពុទ្ធានំ យាចេថ, តស្មា។

៣។ គិលានសុត្តវណ្ណនា

១០៣៥។ ចតុត្ថេ ន ខោ បនេតន្តិ ន ខោ អយម្បិ ឯតំ។ សប្បញ្ញោ ឧបាសកោតិ សោតាបន្នោ អរិយសាវកោ។ អស្សាសនីយេហិ ធម្មេហីតិ អស្សាសករេហិ ធម្មេហិ។ អស្សាសតាយស្មាតិ អស្សាសតុ អាយស្មា។ យាទិសោតិ យទិ បដិពន្ធោ។ យទិ សោ ទិដ្ឋោតិ យទិ សន្តកោ។ អធិមោចេហីតិ ធារេហិ។ អធិមោចិតត្តិ ធារិតំ។ ឧបចិត្តិតន្តិ ឧបចិត្តាតិ ឧបចិ អរហត្តផលវិមុត្តិយា វិមុត្តចិត្តស្ស។ យទិទំ វិមុត្តិយា វិមុត្តន្តិ យំ ឥទំ វិមុត្តំ អាសវេ វិមុត្តិយា នានាករណំ វត្តព្ពំ សិយា, តំ វទាមិ។ កិញ្ចិ នានត្តំ ហិ ទេវិយក្ខានំ សន្តិយក្ខានំ ទេវត្តុសុ ទេវ អហិតិក្កន្តានំ ទេវត្តុសុ វាតិ អាយតនិយកុលេសុ ជាតា ទេវ តថ្វិ, បដិវិរុទ្ធ បន យេក្កោ វា ផលេ វា ឧបាសកានញ្ច ភិក្ខុនញ្ច នានាករណំ នត្ថិ។

៤។ បញ្ញាបដិលាភសុត្តវណ្ណនា

១០៣៦។ នវមេ បញ្ញាបដិលាភាយ សំវត្តន្តីតិ ឯត្ថ វុត្តា សេក្ខា បញ្ញា បដិលាភត្ថំ នាយ, ចិណ្ណាវសេន បដិលទ្ធបញ្ញា នាយាតិ វេទិតព្ពា។ បទេសា បញ្ញាវុឌ្ឍិយាទិអាទីសុបិ ឯសេវ នយោ។ សេសំ វុត្តនយមេវាតិ។

សប្បញ្ញវគ្គោ ឆដ្ឋោ។

៧។ មហាបញ្ញវគ្គោ

໑. ມຫາປຎ຺ຎາສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໐໓໒. ສຕ຺ຕເມ ມຫາປຎ຺ຎຕາຍ ສໍວຕ຺ຕຕີຕິອາທີສຸ “ມຫເນ຺ຕ ອເຕ຺ຖ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຕີຕິ ມຫາປຎ຺ຎາ”ຕິອາທິນາ ປຏິສມ຺ພິທາມເຄ຺ຄ (ປຏິ. ມ. ໙.໓)

ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ສຎ຺ຎຕ຺ຕ ສຎ຺ຎາປເທສຸ ອເຕ຺ຖາ ເວທິຕເພ຺ພາ. ເສສໍ ສຎ຺ຎຕ຺ຕອຸຕ຺ຕານເມວາຕີ.

ເສາຕາປຕ຺ຕິສໍຍຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

១២. សច្ចសំយុត្តំ

១. សមាធិវគ្គោ

១. សមាធិសុត្តវណ្ណនា

១០៧១. សច្ចសំយុត្តស្ស បឋមេ សមាធិំ, ភិក្ខវេតិ តេ កិរ ភិក្ខូ ចិត្តេកគ្គតាយ បរិហាយន្តិ, អថ នេសំ សត្ថា – “ឯវមេតេ ចិត្តេកគ្គតំ លភិត្វា, កម្មដ្ឋានំ វឌ្ឍេត្វា, វិសេសំ បាបុណិស្សន្តី”តិ ឥមំ ទេសនំ អារភិ. តស្មាតិហ, ភិក្ខវេ, “ឥទំ ទុក្ខ”ន្តិ យោគោ ករណីយោតិ ឯត្ថ យថាភូតាទិវសេន ការណេ ឆន្ទោ វេទិតព្វោ. ឥទញ្ហិ វុត្តំ ហោតិ – ភិក្ខវេ, យស្មា សមាហិតោ ភិក្ខុ ចត្តារិ សច្ចានិ យថាភូតំ បជានាតិ, តស្មា តុម្ហេហិ ច សមាហិតេហិ ចតុន្នំ សច្ចានំ យថាភូតំ បជាននត្ថាយ “ឥទំ ទុក្ខ”ន្តិ យោគោ ករណីយោ. តថា យស្មា ចត្តារិ សច្ចានិ តថាគតស្សេវ បាតុភាវា បាកដានិ ហោន្តិ, យស្មា ច តថាគតេន សុវិភត្តានិ, យស្មា ច តេសុ អបរិយាណា វណ្ណា អបរិយាណានិ បញ្ញាតានិ, យស្មា ច តេសំ អប្បដិវិទ្ធត្តា វដ្ដំ វឌ្ឍតិ, តេសំ បដិវិទ្ធកាលតោ បដ្ឋាយ ន វឌ្ឍតិ, តស្មា “ឯវំ នោ វដ្ដំ ន វឌ្ឍិស្សតី”តិ តុម្ហេហិ “ឥទំ ទុក្ខ”ន្តិ យោគោ ករណីយោ.

២. បដិសល្លានសុត្តវណ្ណនា

១០៧២. ទុតិយំ កាយវិវេកវិកលានំ កាយវិវេកបដិលាភត្ថាយ វុត្តំ.

៣. បឋមកុលបុត្តសុត្តាទិវណ្ណនា

១០៧៣-៧៥. តតិយេ អភិសមយាយាតិ អភិសមយត្ថាយ. សមណព្រាហ្មណាតិ ចេត្ថ សាសនាវចរា អធិប្បេតា. តថា ចតុត្ថបញ្ចមេសុ, តេន តេន អភិលាបេន ពុជ្ឈនកានំ បន អជ្ឈាសយេនេតានិ វុត្តានិ.

៤. ទុតិយសមណព្រាហ្មណសុត្តវណ្ណនា

១០៧៦. ឆដ្ឋេ អភិសម្ពុទ្ធំ បកាសេសុន្តិ អភិសម្ពុទ្ធោ អហន្តិ ឯវំ អត្តានំ អភិសម្ពុទ្ធំ បកាសយិំសុ. ឥមស្មិំ សុត្តេ សព្ពញ្ញុតញ្ញាណញ្ច សមណគហណេន គហិតោ.

១០. តិរច្ឆានកថាសុត្តវណ្ណនា

១០៨០. ទសមេ អនេកវិហិតន្តិ អនេកវិធំ។ តិរច្ឆានកថន្តិ អនិយ្យានិកត្តា សគ្គមោក្ខមគ្គានំ តិរច្ឆានភូតំ កថំ។ រាជកថន្តិអាទីសុ រាជានំ អារព្ភ “មហាសម្មតោ មន្ធាតា ធម្មាសោកោ ឯវំ មហានុភាវោ”តិអាទិនា នយេន បវត្តកថា រាជកថា។ ឯស នយោ ចោរកថាទីសុ។ តេសុ “អសុកោ រាជា អភិរូបោ ទស្សនីយោ”តិអាទិនា នយេន គេហស្សិតកថាវ តិរច្ឆានកថា ហោតិ។ “សោបិ នាម ឯវំ មហានុភាវោ ខយំ គតោ”តិ ឯវំ បវត្តា បន កម្មដ្ឋានភាវេ តិដ្ឋតិ។ ចោរេសុបិ “មូលទេវោ ឯវំ មហានុភាវោ មេឃមាលោ ឯវំ មហានុភាវោ”តិ តេសំ កម្មំ បដិច្ច “អហោ សូរា”តិ គេហស្សិតកថាវ តិរច្ឆានកថា។ យុទ្ធេបិ ភារតយុទ្ធាទីសុ “អសុកេន អសុកោ ឯវំ មារិតោ ឯវំ វិទ្ធោ”តិ កាមស្សាទវសេនេវ កថា តិរច្ឆានកថា, “តេបិ នាម ខយំ គតា”តិ ឯវំ បវត្តា បន សព្ពត្ថ កម្មដ្ឋានមេវ ហោតិ។ អបិច អន្នាទីសុ “ឯវំ វណ្ណវន្តំ គន្ធវន្តំ រសវន្តំ ផស្សសម្បន្នំ ខាទិម្ហ ភុញ្ជិម្ហ បិវិម្ហ បរិភុញ្ជិម្ហា”តិ កាមស្សាទវសេន កថេតុំ ន វដ្ដតិ។ សាត្ថកំ បន កត្វា “បុព្ពេ ឯវំ វណ្ណាទិសម្បន្នំ អន្នំ បានំ វត្ថំ សយនំ មាលំ គន្ធំ សីលវន្តានំ អទម្ហ ចេតិយេ បូជំ អករិម្ហា”តិ កថេតុំ វដ្ដតិ។

ញាតិកថាទីសុបិ “អម្ហាកំ ញាតកា សូរា សមត្ថា”តិ វា, “បុព្ពេ មយំ ឯវំ វិចិត្រេហិ យានេហិ វិចរិម្ហា”តិ វា អស្សាទវសេន វត្តុំ ន វដ្ដតិ។ សាត្ថកំ បន កត្វា “តេបិ នោ ញាតកា ខយំ គតា”តិ វា, “បុព្ពេ មយំ ឯវរូបា ឧបាហនា សង្ឃស្ស អទម្ហា”តិ វា កថេតព្ពា។ គាមកថាទីសុបិ សុនិវិដ្ឋទុន្និវិដ្ឋសុភិក្ខទុព្ភិក្ខាទិវសេន វា “អសុកគាមវាសិនោ សូរា សមត្ថា”តិ វា ឯវំ អស្សាទវសេន វត្តុំ ន វដ្ដតិ, សាត្ថកំ បន កត្វា “សទ្ធា បសន្នា”តិ វា, “ខយំ គតា”តិ វា វត្តុំ វដ្ដតិ។ និគមនគរជនបទកថាសុបិ ឯសេវ នយោ។

ឥត្ថិកថាបិ វណ្ណសណ្ឋានាទីនិ បដិច្ច អស្សាទវសេន វត្តុំ ន វដ្ដតិ, “សទ្ធា បសន្នា ខយំ គតា”តិ ឯវមេវ វដ្ដតិ។ សូរកថាបិ “នន្ទិមិត្តោ នាម យោធោ សូរោ អហោសី”តិ អស្សាទវសេន វត្តុំ ន វដ្ដតិ, “សទ្ធោ បសន្នោ អហោសិ, ខយំ គតោ”តិ ឯវមេវ វដ្ដតិ។ សុរាកថាតិបិ បាឋោ។ សាបិ ឯវំ សុរាកថា “ឯវរូបា នាម សុរា បីតា រតិជននី ហោតី”តិ អស្សាទវសេនេវ ន វដ្ដតិ, អាទីនវវសេន បន “ឧម្មត្តកសំវត្តនិកា”តិអាទិនា នយេន វដ្ដតិ។ វិសិខាកថាបិ “អសុកវិសិខា សុនិវិដ្ឋា ទុន្និវិដ្ឋា”តិ វា, “អសុកវិសិខាយ វាសិនោ សូរា សមត្ថា”តិ វា អស្សាទវសេនេវ វត្តុំ ន វដ្ដតិ, “សទ្ធា បសន្នា ខយំ គតា”តិ ឥច្ចេវ វដ្ដតិ។ កុម្ភដ្ឋានកថាតិ ឧទកតិត្ថកថា វុច្ចតិ, កុម្ភទាសិកថា វា។ សាបិ “បាសាទិកា នច្ចិតុំ គាយិតុំ ឆេកា”តិ អស្សាទវសេន ន វដ្ដតិ, “សទ្ធា បសន្នា”តិអាទិនា នយេនេវ វដ្ដតិ។

បុព្ពបេតកថាតិ អតីតញាតិកថា។ តត្ថ វត្តមានញាតិកថាសទិសោវ វិនិច្ឆយោ។ នានត្តកថាតិ បុរិមបច្ឆិមកថាហិ វិមុត្តា អវសេសា នានាសភាវា និរត្ថកកថា។ លោកក្ខាយិកាតិ “អយំ លោកោ កេន និម្មិតោ, អសុកេន នាម និម្មិតោ, កាកា សេតា អដ្ឋីនំ សេតត្តា, ពកា រត្តា លោហិតស្ស រត្តត្តា”តិ ឯវមាទិកា លោកាយតវិតណ្ឌសល្លាបកថា។ សមុទ្ទក្ខាយិកា នាម “កស្មា សមុទ្ទោ សាគរោ, សាគរទេវេន ខតត្តា សាគរោ, ខតោ មេតិ ហត្ថមុទ្ទាយ និវេទិតត្តា សមុទ្ទោ”តិ ឯវមាទិកា និរត្ថកសមុទ្ទក្ខាយិកកថា។ ឥតិ ភវោ

ញាតិ អករេចាតិ ឃំ ចា ឋំ ចា តិរត្ថកការលំ ចត្វា បចត្តិតកឆា ញាតិកចាកចកឆា៓ ឲត្ថ ច ករេចាតិ សឃ្យុឋំ, អករេចាតិ ប្ដុរេច្ឆដំ៓ ករេចាតិ ចុទ្ធិ, អករេចាតិ ឋាតិ៓ ករេចាតិ កាយស្សុលំ, អករេចាតិ អត្តកិលយរេឆា៓ ញាតិ ញាយាឃ ចេញ្ញិឆាឃ ញាតិកចាកចកឆាឃ សម្ពិ ជាត្តិស តិរច្ឆាភកឆា ភាយ រេឋាត្តិ៓ រេសសំ សញ្ញាត្ថ ប្ដុត្តាភត្ថរេយចាតិ៓

បធរេយា ចរេក្កា៓

៧៓ ធយុចក្កប្បចត្តភចរេក្កា

១៓ ធយុចក្កប្បចត្តភសុត្តចណ្ណភា

១០៥៍១៓ ត្យតិឃឝ្ស បធរេយ ជាវាឍសិឃត្តិ ឲចំភាយរេក ភករេះ៓ ញាសិបតរេភ យិកធារេឃតិ ញាសឹតំ បតគុប្បតភចរេសភ ឲចំលេទ្ធភារេយ យិកាតំ អកឃធាភចរេសភ ជិត្តត្វា យិកធាឃសព្លារេត អារារេយ៓ ឲត្ថ ហិ ប្ដុប្បតុប្បត្វា សញ្ញាញ្ញាញាសរេឃា បតត្តិ, ធយុចក្កប្បចត្តភត្ថំ តិសឹធត្តិតិ អរេត្វា៓ ភត្តយ្អលកបញ្ញាររេតា សត្វាឋច្ចរេឃភ តិរេទាធសយាបត្តិរេតា ចុដ្ឋិតា អរេតាតត្តធរេឋ កតយុលរេឆាចតាឌិកិច្ចា អាការរេសភ អាកត្វា បរេច្ចកញាទិ្ធសរេឃារេបត្ថ ឌ្ឋូតរេលចរេសភ បតត្តិ, ប្ដុរេបិសឆត្ថិយា អតុរេបិសឆត្ថិយា សត្តិបតត្តិ, កត្តយាធតំ បដិកច្ឆត្វាបិ តរេតាច ប្ដុប្បតត្តិតិ ញាយិភា ញាសឹតំ បតគុប្បតភចរេសភ ឋំ “ញាសិបតភ”ត្តិ ចុច្ចតិ៓

អាយត្តេសឹតិ ឌឹបញ្ហុរេបិធឃុរេល កតាកិតិឋាររេតា បដ្ឋាឃ បិរេយិរេឃា ប្យុររេត្វា អតុប្បុរេព្វភ បឆ្ថិយករេច កតាកិតិក្កុយរេតា អតុប្បុរេព្វភ រេជាឌិយត្ថិ បត្វា តត្ថ អបរាឌិតបល្លុរេង្ក តិសិរេត្វា យាររេជាលំ កិត្តិត្វា បធយឃារេយ បុរេញ្ញាតិចាសំ អតុប្បុទិត្វា យឌ្ឍិមឃារេយ ជិញ្ញាចក្ខុ ចិរេសារេធត្វា បឆ្ថិយឃាយាចសារេត ធសសឋឃ្សិរេលាកធាតុំ ប្ដុត្តាធរេត្វា សញ្ញាញ្ញុតំ បត្វា សត្ត សត្វាឋាតិ រេជាឌិយណ្ឌ ឌឹតិភារេយត្វា យឋាព្រហ្មុភា អាឃាចិតធយុរេធសរេតា ញុទ្ធចក្ខុភា រេលាកំ រេចារេលារេកត្វា រេលាកាត្យុក្កុរេឋភ ជាវាឍសិំ កត្វា បញ្ចចក្កិរេឃ សញ្ញារេបត្វា ធយុចក្កំ បចរេត្តតុការេយា អាយត្តេសិ៓

រេទ្វរេយ, កិក្ខុរេច, អត្តាតិ រេទ្វ ញារេយ, កិក្ខុរេច, រេកាដ្ឋាសា៓ ញាយឃ្ស បភ បធឃ្ស សឋ សយុធាឋាររេភ សយុធាឋារតិរេណ្ណរេសា រេឋដ្ឋា អឌឹចិំ ប្ដុបរិ កចក្កិ បត្វា ធសសឋឃ្សិរេលាកធាតុំ បត្ថុទិត្វា អដ្ឋាសិ៓ តស្មិំរេឃច សយរេឃ អដ្ឋារសរេកាដិសត្ថា ព្រហ្មុរេភា សយាកច្ឆិំស្យុ, បច្ឆិយឌិសាឃ ប្សុរិរេឃា អត្ថរេយតិ, បិចឹតឌិសាឃ អាសាឡ្ហាតក្ខុរេត្តភ យុរេត្វា បុណ្ណចរេន្ទា ប្ដុក្កច្ឆតិ៓ តស្មិំ សយរេឃ កកចា ញាយំ ធយុចក្កប្បចត្តភសុត្តំ អារកត្វា “រេទ្វរេយ, កិក្ខុរេច, អត្តា”តិអាឌិយាឋ៓

តត្ថ បញ្ញឌិរេតភាតិ កិហិសំរេឃាធតំ ចិត្តិត្វា បញ្ញឌ្ឌបករេតភ៓ ភ រេសចិតញ្ញាតិ ភ ចឡ្យអរេញ្ញាតញ្ញា៓ រេឃា ចាឃំ ការេយស្យុ ការេយស្យុតល្លិកាគុរេឃារេកាតិ រេឃា ច អឃំ ចត្ថុការេយស្យុ កិរេលសការេយស្យុតឃ្ស អគុរេឃារេកា៓ ហីរេភាតិ លាយរេកា៓ កេយ្យុតិ ការេយចាសឹតំ

សត្តកោ បេចិច្ចុត្តិកោតិ អត្ថបាលេងតោត អាចិណ្ណោ អតទិយោតិ ត អទិយោ ត ចិសុទ្ធោ ត ឋត្តយោ ត ចា អទិយាតំ សត្តកោ អតត្តសំហិតោតិ ត អត្តសំហិតោ, ហិតសុលាចហការណំ អតិស្សិតោតិ អតេត្តា អត្តកិលមធាតុយោគោតិ អត្តតោ កិលមធស្ស អតុយោគោ, អត្តតោ ទុក្ខករណត្តិ អតេត្តា ទុក្ខោតិ កណ្ដកាបស្សយសេយ្យាទីហិ អត្តមារណេហិ ទុក្ខាចហោ

បញ្ញាចក្ខុ ករោតីតិ ចក្ខុករណី ទុតិយបងំ តស្សេច ចេចចត់ ឋបសមាយាតិ កិលេសូបសមត្ថាយ អភិញ្ញាយាតិ ចតុន្នំ សច្ចាតំ អភិជាតតត្ថាយ សម្ពោធាយាតិ តេសំយេច សម្ពុជ្ឈតត្ថាយ តិព្ពាតាយាតិ តិព្ពាតសច្ឆិកិរិយាយ សេសមេត្ថ យំ ចត្តព្វំ សិយា, តំ ហេដ្ឋា តត្ថ តត្ថ ទុត្តមេច សច្ចកថាបិ សព្វាការេតេច ចិសុទ្ធិមគ្គេ (ចិសុទ្ធិ ១៊៍១៨) ចិត្ថារិតា

តិបរិចដ្ដត្តិ សច្ចញាណកិច្ចញាណកតញាណសង្ខាតាតំ តិណ្ណំ បរិចដ្ដាតំ ចសេត តិបរិចដ្ដំ ឯត្ថ ហិ "ឝ្គៈ ទុក្ខំ អទិយសច្ចំ, ឝ្គៈ ទុក្ខសមុទយ"ន្តិ ឯចំ ចតូសុ សច្ចេសុ យថាភូតំ ញាណំ សច្ចញាណំ តាម តេសុយេច "បរិញ្ញេយ្យំ បហាតព្ពំ"ន្តិ ឯចំ កត្តព្ពកិច្ចជាតតញាណំ កិច្ចញាណំ តាម "បរិញ្ញាតំ បហីត"ន្តិ ឯចំ តស្ស តស្ស កិច្ចស្ស កតភាចជាតតញាណំ កតញាណំ តាម ទ្វាទសាការត្តិ តេសំយេច ឯកេកស្មិំ សច្ចេ តិណ្ណំ តិណ្ណំ អាការាតំ ចសេត ទ្វាទសាការំ ញាណទស្សតត្តិ ឯតេសំ តិបរិចដ្ដាតំ ទ្វាទសន្នំ អាការាតំ ចសេត ឋប្បត្តញាណសង្ខាតំ ទស្សតំ ឆម្មចក្កត្តិ អញ្ញាត្ថ តយោ មគ្គា តីហិ ច ផលេហិ ឆម្មចក្កំ តាម ហោត្តិ, ឝ្គៈ បចមមេកេច

ឆម្មចក្កេតិ បដិចេធញាណេ ចេច ទេសតាញាណេ ច ពោធិបល្លង្កេ តិសិន្នស្ស ហិ ចតូសុ សច្ចេសុ ឋប្បន្នំ ទ្វាទសាការំ បដិចេធញាណម្បិ, ឥសិបតតេ តិសិន្នស្ស ទ្វាទសាការាយ សច្ចទេសតាយ បចត្តិតំ ទេសតាញាណម្បិ ឆម្មចក្កំ តាម ឋភយម្បិ ហេតំ ទសពលស្ស ឋរេ បចត្តញាណមេច ឝ្គៈមាយ ទេសតាយ បកាសេត្តោត ភគចតា ឆម្មចក្កំ បចត្តិតំ តាម តំ បតេតំ ឆម្មចក្កំ យាច អញ្ញាសិកោណ្ឌញ្ញត្ថេរោ អដ្ឋារសហិ ព្រហ្មកោដីហិ សទ្ធិំ សោតាបត្តិផលេ បតិដ្ឋាតិ, តាច តំ ភគចា បចត្តេតិ តាម, បតិដ្ឋិតេ ច បចត្តិតំ តាម តំ សន្ធាយ បចត្តិតេ ច បត ភគចតា ឆម្មចក្កេ ភុម្មា ទេចា សទ្ទមតុស្សាចេសុន្តិអាទិ ទុត្តំ

តត្ថ ភុម្មាតិ ភូមដ្ឋកទេចតា សទ្ទមតុស្សាចេសុន្តិ ឯកប្បហារេតេច សាធុការំ ទត្វា – "ឯតំ ភគចតា"តិអាទីតិ ចទត្តា អតុសាចយិំសុ ធម្មកាទេសាតិ សព្វញ្ញុតញ្ញាណោភាសេសា ទេសា ហិ តទា ទេចាតំ ទេចាតុភាចេ អតិក្កមិត្វា ចិរោចិត្ថ អញ្ញាសិ ចត, ទេភា, កោណ្ឌញ្ញោតិ ឝ្គមស្សាបិ ឋទាតស្ស ឋទាហារតិគ្ឃោសោ ទសសហស្សិលោកធាតុំ ផរិត្វា អដ្ឋាសិ

៥៊ សព្ពាសតសុត្តចណ្ណតា

១០បដ៍ តចមេ អបរិយាណា ចណ្ណាតិ អប្បមាណាតិ អព្ពុទាតិ ញ្ញុញ្ញាតាតិ តេសំយេច ចេចចត់, ចណ្ណាតំ ចា ឯកទេសា យមិងំ ញ្ញុញ្ញាតា តាម សព្ពាសតាតិ ចិភត្តិយោ ឯកមេកស្មិំ សច្ចេ សព្វាការេត ចិត្ថារិយមាតេ ចណ្ណាទីតំ អតេត្តា តាម តត្ថិ តស្មា ឯចមាហ

໑໐. ຕຖສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໐໔໐. ທສເມ ສຠາວາວິຊຫນເຏ຺ຐນ ຕຖໍ. ທຸກ຺ຂຎ຺ຫິ ທຸກ຺ຂເມວ ວຸຕ຺ຕໍ. ສຠາວສ຺ສ ອເມາຆຕາຍ ອວິຕຖໍ. ນ ຫິ ທຸກ຺ຂໍ ອທຸກ຺ຂໍ ນາມ ເຫາຕິ. ອຎ຺ຎຠາວານຸປຄເມນ ອນຎ຺ຎຖໍ. ນ ຫິ ທຸກ຺ຂໍ ສມຸທຍາທິຠາວໍ ອຸປຄ຺ຈ຺ຉຕິ. ສມຸທຍາທີສຸປິ ເອເສວ ນເຍາຕິ.

ຘມ຺ມຈກ຺ກປ຺ປວຕ຺ຕນວເຄ຺ຄາ ທຸຕິເຍາ.

໓. ເກາຏິຄາມວເຄ຺ຄາ

໑. ເກາຏິຄາມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໐໔໑. ຕຕິຍສ຺ສ ປຐເມ ອນນຸເພາຘາຕິ ອນນຸພຸຊ຺ຌເນນ. ອປ຺ປຏິເວຘາຕິ ອປ຺ປຏິວິຊ຺ຌເນນ.

໒. ທຸຕິຍເກາຏິຄາມສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໐໔໒. ທຸຕິເຍ ເຈເຕາວິມຸຕ຺ຕິ ປຎ຺ຎາວິມຸຕ຺ຕີຕິ ຜລສມາປຕ຺ຕິຜລປຎ຺ຎານໍ ນາມໍ.

໗. ຕຖສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໐໔໗. ສຕ຺ຕເມ ຕສ຺ມາ ອຣິຍສຈ຺ຈານີຕິ ຍສ຺ມາ ຕຖານິ ອວິຕຖານິ ອນຎ຺ຎຖານິ, ຕສ຺ມາ ອຣິຍານິ ສຈ຺ຈານີຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ. ນ ຫິ ວິຕຖານິ ອຣິຍາ ອຣິຍສຈ຺ຈເຕາ ປຏິວິຊ຺ຌນ຺ຕິ.

໘. ເລາກສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

໑໐໔໘. ອຏ຺ຐເມ ຕຖາຄເຕາ ອຣິເຍາ, ຕສ຺ມາ “ອຣິຍສຈ຺ຈານີ”ຕິ ຍສ຺ມາ ອຣິເຍນ ຕຖາຄເຕນ ປຏິວິທ຺ທຕ຺ຕາ ເທສິຕຕ຺ຕາ ຈ ຕານິ ອຣິຍສນ຺ຕການິ ເຫານ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ອຣິຍສ຺ສ ສຈ຺ຈຕ຺ຕາ ອຣິຍສຈ຺ຈານີຕິ ອເຕ຺ຖາ.

໑໐. ຄວມ຺ປຕິສຸຕ຺ຕວຓ຺ຓນາ

᪑᪑᪐᪐᪨ ᨴᩈᨾᩮ ᩈᩉᨬ᩠ᨧᨶᩥᨠᩮᨲᩥ ᩈᩉᨬ᩠ᨧᨶᩥᨿᨶᨣᩁᩮ᪨ ᨿᩮᩣ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩴ ᨷᩔᨲᩥ, ᨴᩩᨠ᩠ᨡᩈᨾᩩᨴᨿᨾ᩠ᨷᩥ ᩈᩮᩣ ᨷᩔᨲᩦᨲᩥᩋᩣᨴᩥ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩅᩈᩮᨶ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩴ, ᩍᨾᩈ᩠ᨾᩥᨾ᩠ᨷᩥᩈᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᩑᨠᨷᨭᩥᩅᩮᨵᩮᩣᩅ ᨠᨳᩥᨲᩮᩣ᪨

ᨠᩮᩣᨭᩥᨣᩣᨾᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨲᨲᩥᨿᩮᩣ᪨

᪔᪨ ᩈᩦᩈᨷᩣᩅᨶᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑᪨ ᩈᩦᩈᨷᩣᩅᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪐᪑᪨ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩔ ᨷᨮᨾᩮ ᨿᨠᩥᨬ᩠ᨧᩴ ᩁᩪᨷᩦᨲᩥ ᨿᩣᨲᩥ ᨻ᩠ᨿᩣᨲᩥ ᩁᩪᨷᩦ᪨ ᩈᩦᩈᨷᩣᩅᨶᩮᨲᩥ ᩈᩦᩈᨷᩣᩁᩩᨠ᩠ᨡᩮ᪨

᪒᪨ ᨡᨴᩥᩁᨷᨲ᩠ᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪐᪒᪨ ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᩋᨽᩥᩈᨾᩮᨧ᩠ᨧᩣᨲᩥ ᨬᩣᨱᩮᨶ ᩋᨽᩥᩈᨾᩣᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᩅᩥᨩ᩠ᨫᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪓᪨ ᨴᨱ᩠ᨯᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪐᪓᪨ ᨲᨲᩥᨿᩮ ᩋᩈ᩠ᨾᩣ ᩃᩮᩣᨠᩣ ᨷᩁᩴ ᩃᩮᩣᨠᨶ᩠ᨲᩥ ᩍᨾᨾ᩠ᩉᩣ ᨾᨶᩩᩔᩃᩮᩣᨠᩣ ᨷᩁᩴ ᨶᩥᩁᨿᨾ᩠ᨷᩥ, ᨲᩥᩁᨧ᩠ᨨᩣᨶᨿᩮᩣᨶᩥᨾ᩠ᨷᩥ, ᨷᩮᨲ᩠ᨲᩥᩅᩥᩈᨿᨾ᩠ᨷᩥ, ᨾᨶᩩᩔᩃᩮᩣᨠᨾ᩠ᨷᩥ, ᨴᩮᩅᩃᩮᩣᨠᨾ᩠ᨷᩥ, ᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ, ᨷᩩᨶᨷ᩠ᨷᩩᨶᩴ ᨧᩅᩥᨲ᩠ᩅᩣᨿᩮᩅ ᨶᩥᨻ᩠ᨻᨲ᩠ᨲᨲᩦᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪔᪨ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᩈᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪐᪔᪨ ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩮ ᩑᩅᨬ᩠ᨧᩮᨲᩴ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩋᩔᩣᨲᩥ, ᨽᩥᨠ᩠ᨡᩅᩮ, ᩑᩅᩴ ᨧᩮ ᩑᨲᩴ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ, ᨶᩥᩁᨶ᩠ᨲᩁᩴ ᩈᨲ᩠ᨲᩥᩈᨲᩮᩉᩥ ᩉᨬ᩠ᨬᨾᩣᨶᩔ ᨴᩩᨠ᩠ᨡᨴᩮᩣᨾᨶᩔᩮᩉᩥ ᩈᩉᩮᩅᩮᩈ ᩈᨧ᩠ᨧᩣᨽᩥᩈᨾᨿᩮᩣ ᨠᩁᩮᨿ᩠ᨿ ᩅᩮᨲᩥ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ᪨

᪕᪨ ᩍᨶ᩠ᨴᨡᩦᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪐᪕᪨ ᨶᩅᨾᩮ ᨿᩩᨣᩴ ᨲᩪᩃᩮᩣᨠᨲ᩠ᨳᩦᨲᩥ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᩴ ᨲᩪᩃᩮᩣᨠᨲ᩠ᨳᩦ᪨ ᩋᨬ᩠ᨬᩣᩈᩮᩣ ᨷᨩ ᨿᩩᨣᨲ᩠ᨳᩦ ᩋᨵᩥᨷ᩠ᨷᩮᨲᩮᩣ᪨

᪑᪐. ᩅᩣᨴᨲ᩠ᨳᩥᨠᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪑᪐. ᨴᩈᨾᩮ ᩈᩥᩃᩣᨿᩪᨷᩮᩣᨲᩥ ᩈᩥᩃᩣᨳᨾ᩠ᨽᩮᩣ. ᩈᩮᩣᩊᩈᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩᨠᩮᩣᨲᩥ ᩈᩮᩣᩊᩈᩉᨲ᩠ᨳᩮᩣ. ᩈᩮᩣᩊᩈᨠᩩᨠ᩠ᨠᩪᨲᩥᨷᩥ ᨷᩤᨮᩮᩣ. ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᨶᩮᨾᨦ᩠ᨣᨾᩣᨲᩥ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣ ᩋᩣᩅᩣᨭᩴ ᨷᩅᩥᨭ᩠ᨮᩣ. ᩋᨭ᩠ᨮ ᨠᩩᨠ᩠ᨠᩩ ᩏᨷᩁᩥᨶᩮᨾᩔᩣᨲᩥ ᩋᨭ᩠ᨮ ᩉᨲ᩠ᨳᩣ ᩋᩣᩅᩣᨭᩔ ᩏᨷᩁᩥ ᩏᨣ᩠ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨮᩥᨲᩣ. ᨽᩮᩅᨿ᩠ᨿᩴ ᨽᩩᩈᩣᨲᩥ ᨻᩃᩅᨲᩦ. ᩈᩮᩈᩴ ᩈᨷ᩠ᨻᨲ᩠ᨳ ᩏᨲ᩠ᨲᩣᨶᨾᩮᩅᩣᨲᩥ.

ᩈᩥᩴᩈᨷᩤᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮᩣ.

᪕. ᨷᨷᩤᨲᩅᨣ᩠ᨣᩮᩣ

᪑. ᩃᩮᩣᨠᨧᩥᨶ᩠ᨲᩣᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪑᪑. ᨷᨬ᩠ᨧᨾᩔ ᨷᨮᨾᩮ ᩈᩩᨾᩣᨣᨵᩣᨿ ᨷᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᨿᩣᨲᩥ ᩑᩅᩴᨶᩣᨾᩥᨠᩣᨿ ᨷᩮᩣᨠ᩠ᨡᩁᨱᩥᨿᩣ. ᩃᩮᩣᨠᨧᩥᨶ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣᨲᩥ, “ᨠᩮᨶ ᨶᩩ ᨡᩮᩣ ᨧᨶ᩠ᨴᩥᨾᩈᩪᩁᩥᨿᩣ ᨠᨲᩣ, ᨠᩮᨶ ᨾᩉᩣᨷᨳᩅᩦ, ᨠᩮᨶ ᨾᩉᩣᩈᨾᩩᨴ᩠ᨴᩮᩣ, ᨠᩮᨶ ᩈᨲ᩠ᨲᩣ ᩏᨷ᩠ᨷᩣᨴᩥᨲᩣ, ᨠᩮᨶ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩣ, ᨠᩮᨶ ᩋᨾ᩠ᨻᨲᩣᩃᨶᩣᩊᩥᨠᩮᩁᩣᨴᨿᩮᩣ”ᨲᩥ ᩑᩅᩁᩪᨷᩴ ᩃᩮᩣᨠᨧᩥᨶ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨶᩥᩈᩦᨴᩥ.

ᩅᩥᨧᩮᨲᩮᩣᨲᩥ ᩅᩥᨣᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩥᨠ᩠ᨡᩥᨲ᩠ᨲᨧᩥᨲ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩣ. ᨽᩪᨲᩴᨾᩮᩅ ᩋᨴ᩠ᨴᩈᩣᨲᩥ ᨲᩮ ᨠᩥᩁ ᩋᩈᩩᩁᩣ ᩈᨾ᩠ᨻᩁᩥᨾᩣᨿᩴ ᩈᨾ᩠ᨷᩁᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨿᨳᩣ ᨶᩮ ᩈᩮᩣ ᨷᩩᩁᩥᩈᩮᩣ ᩉᨲ᩠ᨳᩥᩋᩔᩣᨴᩦᩈᩩ ᩋᩣᩁᩩᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩏᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ, ᨽᩥᩈᨾᩩᩊᩣᩃᨧ᩠ᨨᩥᨴ᩠ᨴᩮᩉᩥ ᨷᩅᩥᩈᨶ᩠ᨲᩮ ᨷᩔᨲᩥ, ᩑᩅᩴ ᩋᨵᩥᨭ᩠ᨮᩉᩥᩴᩈᩩ. ᨲᩴ ᩈᨶ᩠ᨵᩣᨿ ᩈᨲ᩠ᨳᩣ “ᨽᩪᨲᩴᨾᩮᩅ ᩋᨴ᩠ᨴᩈᩣ”ᨲᩥ ᩋᩣᩉ. ᨴᩮᩅᩣᨶᩴᨿᩮᩅ ᨾᩮᩣᩉᨿᨾᩣᨶᩣᨲᩥ ᨴᩮᩅᩣᨶᩴ ᨧᩥᨲ᩠ᨲᩴ ᨾᩮᩣᩉᨿᨶ᩠ᨲᩣ. ᨲᩈ᩠ᨾᩣᨲᩥ ᨿᩈ᩠ᨾᩣ ᩃᩮᩣᨠᨧᩥᨶ᩠ᨲᩴ ᨧᩥᨶ᩠ᨲᩮᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩏᨾ᩠ᨾᨲ᩠ᨲᨠᩮᩣᨷᩥ ᩉᩮᩣᨲᩥ, ᨲᩈ᩠ᨾᩣ.

᪒-᪓. ᨷᨷᩤᨲᩈᩩᨲ᩠ᨲᩣᨴᩥᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪑᪒-᪑᪓. ᨴᩩᨲᩥᨿᩮ ᨷᨭᩥᨽᩣᨶᨠᩪᨭᩮᩣᨲᩥ ᩑᨠᩮᩣ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨻ᩠ᨻᨲᩈᨴᩥᩈᩮᩣ ᨾᩁᩥᨿᩣᨴᨷᩤᩈᩣᨱᩮᩣ. ᨲᨲᩥᨿᩮ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩁᩪᨷᨶ᩠ᨲᩥ ᩋᨶᩥᨭ᩠ᨮᩈᨽᩣᩅᩴ.

᪔. ᨠᩪᨭᩣᨣᩣᩁᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪑᪔. ᨧᨲᩩᨲ᩠ᨳᩮ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᩴ ᨥᩁᩴ ᩋᨠᩁᩥᨲ᩠ᩅᩣᨲᩥ ᨽᩥᨲ᩠ᨲᩥᨷᩣᨴᩩᩔᩣᨷᨶᩣᨴᩥᨶᩣ ᨥᩁᩔ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩥᨾᨽᩣᨣᩴ ᩋᨠᨲ᩠ᩅᩣ.

᪕. ᩅᩣᩃᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

១១៣។ បញ្ចមេ សន្ថាគារេតិ សិប្បុគ្គហណសាលាយំ។ ឧបាសនំ ករោន្តេតិ កណ្ឌខិបនសិប្បំ ករោន្តេ។ អសនំ អតិបាតេន្តេតិ កណ្ឌំ អតិក្កាមេន្តេ។ ពោង្ខានុពោង្ខន្តិ ឯកំ កណ្ឌំ ខិបិត្វា យថា អស្ស សរស្ស ពោង្ខំ វិជ្ឈតិ, អបរំ អនុពោង្ខំ នាម ទុតិយស្ស ពោង្ខំ, បុន អបរំ តស្ស ពោង្ខន្តិ ឯវំ អតិបាតេន្តេ អទ្ទស។ យត្រ ហិ នាមាតិ យេ នាម។ ទុរភិសម្ភវតរន្តិ ទុក្ករតរំ។ សត្តធា ភិន្នស្ស វាលស្ស កោដិយា កោដិំ បដិវិជ្ឈេយ្យាតិ ឯកំ វាលំ សត្តធា ភិន្ទិត្វា, តស្ស ឯកំ អំសំ គហេត្វា, វាតិង្គណមជ្ឈេ ពន្ធិត្វា, អបរំ អំសំ កណ្ឌស្ស អគ្គកោដិយំ ពន្ធិត្វា, ឧសភមត្តេ ឋិតោ កណ្ឌពន្ធាយ កោដិយា តំ វាតិង្គណពន្ធកោដិំ បដិវិជ្ឈេយ្យាតិ អត្ថោ។ តស្មាតិ យស្មា ឯវំ ទុប្បដិវិជ្ឈានិ ចត្តារិ សច្ចានិ, តស្មា។

៧។ បឋមឆិគ្គឡយុគសុត្តវណ្ណនា

១១៤។ សត្តមេ អញ្ញមញ្ញខាទិកាតិ អញ្ញមញ្ញំ ខាទនំ។ ទុព្ពលខាទិកាតិ ពលវន្តេហិ មច្ឆាទីហិ ទុព្ពលានំ មច្ឆាទីនំ ខាទនំ។

៨។ ទុតិយឆិគ្គឡយុគសុត្តវណ្ណនា

១១៥។ អដ្ឋមេ មហាបឋវីតិ ចក្កវាឡព្ភន្តរា មហាបឋវី។ អធិច្ចមិទំ, ករេន្តិ ឯកំ អធិច្ចប្បត្តិកំ សចេ តំ យុគំ ន បូតិ ករេយ្យ, សមុទ្ទេ ឧទកំ ន សុស្សេយ្យ, សោ ច កច្ឆបោ ន មរេយ្យ, អបិ នាម មជ្ឈិមទេសេន និយាតិ អត្ថោ។

ឯវំ អធិច្ចមិទំ, កិន្តេតិ ឯត្ថ មហាសមុទ្ទោ ចត្តារិ យុគានិ គរេស្សតិ – បុរត្ថិមចក្កវាឡមុខវដ្ដិយំ ឋិតេន បុរិសេន បក្ខិត្តយុគស្ស ហិ ឆិគ្គឡេន តស្ស អន្ធកច្ឆបស្ស គីវាយ បវេសនំ វិយ មនុស្សបដិលាភោ អធិច្ចបដិលាភោ។ ទក្ខិណចក្កវាឡមុខវដ្ដិយំ ឋិតេន បក្ខិត្តស្ស បន បរិព្ភមន្តស្ស បុរិមយុគំ បត្វា ឆិគ្គឡេន ឆិគ្គឡូបរិ អារុឡ្ហស្ស ឆិគ្គឡេន គីវប្បវេសនំ វិយ តថាគតុប្បាទោ អធិច្ចតរសម្ភវោ។ បច្ឆិមចក្កវាឡមុខវដ្ដិយំ ឋិតេន បក្ខិត្តស្ស បន បរិព្ភមន្តស្ស បុរិមយុគទ្វយំ បត្វា ឆិគ្គឡេន ឆិគ្គឡូបរិ អារុឡ្ហស្ស ឆិគ្គឡេន គីវប្បវេសនំ វិយ តថាគតប្បវេទិតស្ស ធម្មវិនយស្ស ទីបនំ អធិច្ចតរសម្ភវំ។ ឧត្តរចក្កវាឡមុខវដ្ដិយំ ឋិតេន បក្ខិត្តស្ស បន បរិព្ភមន្តស្ស បុរិមយុគត្តយំ បត្វា ឆិគ្គឡេន ឆិគ្គឡូបរិ អារុឡ្ហស្ស ឆិគ្គឡេន គីវប្បវេសនំ វិយ ចតុសច្ចបដិវេធោ អតិវិយ អធិច្ចតរសម្ភវោ វេទិតព្ពោ។ នវមាទីនិ អភិសមយសំយុត្តេ វុត្តនយេនេវាតិ។

បបាតវគ្គោ បញ្ចមោ។

៦។ អភិសមយវគ្គវណ្ណនា

១១២១៖ អភិឞយឃចក្កោ តិកាតចក្កេ អភិឞយឃសំឃុត្តេ ចិត្តោទិតោច៖

៥៖ បធមអាយកឆដ្ឋោបឃ្សាលចក្កោ

២៖ បដ្ឋានុត្តចណ្ណតា

១១២២៖ អាយកឆដ្ឋោបឃ្សាលេ អទិតេឃត បដ្ឋានក្ខតាតិ ចិបឃ្សត៌ អាឌិ កត្វា លោកិយលោកុត្តរេត ធាកាណចក្ខតា៖

៣៖ ឞុនាយេរឃឞុត្តចណ្ណតា

១១២៣៖ ឞុនាយេរឃយឌ្ឍប្បយាឌដ្ឋោតា បដិចិនតាតិ ឲត្ត ឞុនា តាយ បិដ្ឋឞុនា, ឡឌតឞុនា, ឞ្ចឞុនា, កិណ្ណបក្កិត្តា, ឞយ្គានសំឃុត្តាតិ បញ្ចចិឆា៖ យេរឃំ តាយ ឞុប្បានចោ, ចលិឞចោតិ, ឲចំ ចុត្តា ឃោ កោចិ អាឞចោ៖ យឌ្ឍត្តិ តឌេច ក្ខកឃំ, ឃំ ចា បតដ្ឋាយ្យិ ឞុនាឞចចិតិយុត្តំ យឌតឹឃំ៖ ឃាឃ ចេតតាឃ ចំ បិចត្តិ, ឞា បយាឌឞ្ស កានលត្តា បយាឌដ្ឋោត៌ តាយ, តតោ បដិចិនតាតិ អត្ថោ៖

៤-៥៖ យត្តឃ្សឞុត្តាឌិចណ្ណតា

១១២៤-២៥៖ យត្តឃ្សាតិ យាតុហិតា, យាតទិ ឞយ្យាបដិបត្តាតិ អត្ថោ៖ បេត្តឃ្សាឌឹឞុ បិតុហិតា បេត្តឃ្សា៖

៦-៧៖ ឞាយដ្ឋាឞុត្តាឌិចណ្ណតា

១១២៦-២៧៖ ឞយណាត៌ ហិតា ឞាយដ្ឋា៖ ព្រាហ្មណាត៌ ហិតា ព្រាហ្មដ្ឋា៖ តេឞុ តេឞុ ឞយ្យា បដិបត្តាត៌ឃេចតំ អធិចចត៌៖

១០៖ បចាឃិកឞុត្តចណ្ណតា

១១៣០៖ កុលេ ជេដ្ឋាបចាឃិតោតិ កុលេ ជេដ្ឋាត៌ អបចាឃិតោ, តឹចត្តិតោតិ អត្ថោ៖

៦៖ ទុតិយអាយកឆដ្ឋោបឃ្សាលចក្កោ

៦៖ តឹឌកាយឞុត្តចណ្ណតា

១១៣៨. ពីជគាមភូតគាមសមារម្ភាតិ មូលពីជំ, ខន្ធពីជំ, ផឡុពីជំ, អគ្គពីជំ, ពីជពីជន្តិ បញ្ចវិធស្ស ពីជគាមស្ស ចេវ យស្ស កស្សចិ នីលតិណរុក្ខាទិកស្ស ភូតគាមស្ស ច សមារម្ភា, ឆេទនភេទនាទិភាវេន វិកោបនា បដិវិរតោតិ អត្ថោ.

៩. វិកាលភោជនសុត្តវណ្ណនា

១១៣៩. វិកាលភោជនាតិ កាលាតិក្កន្តភោជនា, មជ្ឈន្ហិកាតិក្កមតោ បដ្ឋាយ យាវកាលិកបរិភោគាតិ អត្ថោ.

១០. គន្ធវិលេបនសុត្តវណ្ណនា

១១៤០. មាលាទីសុ មាលាតិ យំ កិញ្ចិ បុប្ផំ. គន្ធន្តិ យំ កិញ្ចិ គន្ធជាតំ. វិលេបនន្តិ ឆវិរាគករណំ. តត្ថ បិឡន្ធន្តោ ធារេតិ នាម, ឩនដ្ឋានំ បូរេន្តោ មណ្ឌេតិ នាម, គន្ធវសេន ឆវិរាគវសេន ច សាទិយន្តោ វិភូសេតិ នាម. ឋានំ វុច្ចតិ ការណំ. តស្មា យាយ ទុស្សីល្យចេតនាយ តានិ មាលាធារណាទីនិ មហាជនោ ករោតិ, តតោ បដិវិរតោតិ អត្ថោ.

៩. តតិយអាមកធញ្ញបេយ្យាលវគ្គោ

១. នច្ចគីតសុត្តវណ្ណនា

១១៤១. សាសនស្ស អននុលោមត្តា វិសូកំ បដាណីភូតំ ទស្សនន្តិ វិសូកទស្សនំ. អត្តនា នច្ចននច្ចាបនាទិវសេន នច្ចា ច គីតា ច វាទិតា ច អន្តមសោ មយូរនច្ចនាទិវសេនាបិ បវត្តានំ នច្ចាទីនំ វិសូកភូតា ទស្សនា ចាតិ នច្ចគីតវាទិតវិសូកទស្សនា. នច្ចាទីនិ ហិ អត្តនា បយោជេតុំ វា បរេហិ បយោជាបេតុំ វា បយុត្តានិ បស្សិតុំ វា នេវ ភិក្ខូនំ, ន ភិក្ខុនីនំ វដ្ដន្តិ.

២. ឧច្ចាសយនសុត្តវណ្ណនា

១១៤២. ឧច្ចាសយនំ វុច្ចតិ បមាណាតិក្កន្តំ. មហាសយនំ អកប្បិយត្ថរណំ, តតោ បដិវិរតោតិ អត្ថោ.

៣. ជាតរូបសុត្តវណ្ណនា

១១៤៣. ជាតរូបន្តិ សុវណ្ណំ. រជតន្តិ កហាបណោ – លោហមាសកោ, ជតុមាសកោ, ទារុមាសកោតិ យេ វោហារំ គច្ឆន្តិ, តស្ស

ឋកយស្សាបិ បដិក្កហលា បដិចិនតា៕ ខេច តំ ឋក្កលាន្តិ ត ឋក្កលាបេត្តិ, ត ឋបតិក្លិត្តំ សាឌិយត្តិតិ អទេត្វា៕

៣៕ អាយកឆន្នាស្សត្តចណ្ណតា

១៨៣៕ អាយកឆន្នាបដិក្កហលាតិ សាលិ-ឌីហិ-ឃច-កោឆុយ-ពក្ក-ចរក-ក្យុម្ហសកសន្លាតស្ស សត្តចិឆស្សាបិ អាយកឆន្នាស្ស បដិក្កហលា៕ ត កោចលក្ខា ៦តេឆំ បដិក្កហលាខេច, អាយសតយ្យិ គិក្លត្ថំ ត ចដ្ឋតិខេឃច៕

៤៕ អាយកបំសស្សត្តចណ្ណតា

១៨៤៕ អាយកបំសបដិក្កហលាតិ ៦ត្វ អន្នាក្ខិ ឋត្តិស្ស អត្យន្នាតា អាយកបំសយឆ្នាតំ បដិក្កហលាខេច គិក្លត្ថំ ត ចដ្ឋតិ, តោ អាយសតំ៕

៥៕ ក្យាទិកស្សត្តចណ្ណតា

១៨៥៕ ឌ្កត្តិក្យាទិកបដិក្កហលាតិ ៦ត្វ ឌ្កត្តិតិ បុរិសត្តរកតា, ឌ្កតរា ក្យាទិកា តាយ៕ តាឆំ បដិក្កហលាយ្យិ អាយសតយ្យិ អកប្បិយខេឃច៕

៦៕ គាឈិគាសស្សត្តចណ្ណតា

១៨៦៕ គាឈិគាសបដិក្កហលាតិ ៦ត្វ គាឈិគាសចសេតេច តេឆំ បដិក្កហលំ ត ចដ្ឋតិ, “កប្បិយកាករំ គយ្យិ, អារាមិកំ គយ្យី”តិ ៦ចំ ចុទេត្វ បត ចដ្ឋតិ៕

១០៕ ចត្វត្វអាយកឆន្នាបេឃ្យាលចក្កា

១៕ លេត្តចត្វស្សត្តចណ្ណតា

១៩១៕ អខេត្យអកាឌឹស្ស លេត្តចត្វបរិយោសាតេស្ស កប្បិយាកប្បិយតយោ ចិតឃចសេត ឋបបរិក្លិតន្នា៕ តត្វ លេត្តំ តាយ ឃស្មិ បុត្តាណំ ខ្ហតិ៕ ចត្វ តាយ ឃស្មិ អបរណ្ណំ ខ្ហតិ៕ ឃត្វ ចា ឋកឃំ ខ្ហតិ, តំ លេត្តំ៕ តឆត្វាឃ អកតក្ខិគាកោ ចត្វ៕ លេត្តចត្វឹសេត ចេត្វ ចាបិតត្យអាកាឌឹតិបិ សក្កហិតាតេច៕

១-១៕ កឃចិក្កឃស្សត្តាឌិចណ្ណតា

᪑᪑᪔᪑-᪔᪒᪨ ᨠᨿᩅᩥᨠ᩠ᨠᨿᩣᨲᩥ ᨠᨿᩣ ᨧ ᩅᩥᨠ᩠ᨠᨿᩣ ᨧ᪨ ᨴᩪᨲᩮᨿ᩠ᨿᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨴᩪᨲᨠᨾ᩠ᨾᩴ, ᨣᩥᩉᩦᨶᩴ ᨷᨱ᩠ᨱᩴ ᩅᩤ ᩈᩣᩈᨶᩴ ᩅᩤ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨣᨾᨶᩴ᪨ ᨷᩉᩥᨱᨣᨾᨶᩴ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᨥᩁᩤ ᨥᩁᩴ ᨷᩮᩈᩥᨲᩔ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᨠᨣᨾᨶᩴ᪨ ᩋᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩮᩣ ᨶᩣᨾ ᨲᨴᩩᨽᨿᨠᩁᨱᩴ᪨ ᨲᩈ᩠ᨾᩣ ᨴᩪᨲᩮᨿ᩠ᨿᨷᩉᩥᨱᨣᨾᨶᩣᨶᩩᨿᩮᩣᨣᩮᩣᨲᩥ ᩑᩅᨾᩮᨲ᩠ᨳ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ ᩅᩮᨴᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ᪨

᪓᪨ ᨲᩩᩃᩣᨠᩪᨭᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪔᪓᪨ ᨲᩩᩃᩣᨠᩪᨭᩣᨴᩦᩈᩩ ᨠᩪᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᩅᨬ᩠ᨧᨶᩴ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᨲᩩᩃᩣᨠᩪᨭᩴ ᨲᩣᩅ ᩁᩪᨷᨠᩪᨭᩴ, ᩋᨦ᩠ᨣᨠᩪᨭᩴ, ᨣᩉᨱᨠᩪᨭᩴ, ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨠᩪᨭᨶ᩠ᨲᩥ ᨧᨲᩩᨻ᩠ᨻᩥᨵᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩁᩪᨷᨠᩪᨭᩴ ᨶᩣᨾ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᩩᩃᩣ ᩈᨾᩁᩪᨷᩣ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩉᨲᩥᨿᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨴᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨡᩩᨴ᩠ᨴᩥᨠᩣᨿ ᨴᩮᨲᩥ᪨ ᩋᨦ᩠ᨣᨠᩪᨭᩴ ᨶᩣᨾ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᨧ᩠ᨨᩤᨽᩣᨣᩮ ᩉᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨲᩩᩃᩴ ᩋᨠ᩠ᨠᨾᨲᩥ, ᨴᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨷᩩᨻ᩠ᨻᨽᩣᨣᩮ᪨ ᨣᩉᨱᨠᩪᨭᩴ ᨶᩣᨾ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨾᩪᩃᩮ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᩴ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨴᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᩮ᪨ ᨷᨭᩥᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨶᨠᩪᨭᩴ ᨶᩣᨾ ᨲᩩᩃᩴ ᩈᩩᩈᩥᩁᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨿᨧᩩᨱ᩠ᨱᩴ ᨷᨠ᩠ᨡᩥᨷᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨲᩴ ᨷᨧ᩠ᨨᩤᨽᩣᨣᩮ ᨠᩁᩮᩣᨲᩥ, ᨴᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨣᨽᩣᨣᩮ᪨

ᨠᩴᩈᩮᩣ ᩅᩩᨧ᩠ᨧᨲᩥ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨷᩤᨲᩥ, ᨲᩣᨿ ᩅᨬ᩠ᨧᨶᩴ ᨠᩴᩈᨠᩪᨭᩴ᪨ ᨠᨳᩴ? ᩑᨠᩴ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨷᩤᨲᩥᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨬ᩠ᨬᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨲᩥᩔᩮᩣ ᩃᩮᩣᩉᨷᩤᨲᩥᨿᩮᩣ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᩅᨱ᩠ᨱᩣ ᨠᩁᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ᪨ ᨲᨲᩮᩣ ᨩᨶᨷᨴᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ, ᨠᩥᨬ᩠ᨧᩥᨴᩮᩅ ᩋᨯ᩠ᨰᨠᩩᩃᩴ ᨷᩅᩥᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ, "ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨽᩣᨩᨶᩣᨶᩥ ᨠᩥᨱᨳᩤ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ, ᩋᨣ᩠ᨥᩮ ᨷᩩᨧ᩠ᨨᩥᨲᩮ ᩈᨾᨣ᩠ᨥᨲᩁᩴ ᨴᩤᨲᩩᨠᩣᨾᩣ ᩉᩮᩣᨶ᩠ᨲᩥ, ᨲᨲᩮᩣ ᨲᩮᩉᩥ "ᨠᨳᩴ ᩍᨾᩮᩈᩴ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨽᩣᩅᩮᩣ ᨩᩣᨶᩥᨲᨻ᩠ᨻᩮᩣ"ᨲᩥ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ "ᩅᩦᨾᩴᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᨳᩤ"ᨲᩥ ᩈᩩᩅᨱ᩠ᨱᨷᩤᨲᩥᩴ ᨷᩣᩈᩣᨱᩮ ᨥᩴᩈᩥᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᨻ᩠ᨻᨷᩤᨲᩥᨿᩮᩣ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨧ᩠ᨨᨶ᩠ᨲᩥ᪨

ᨾᩣᨶᨠᩪᨭᩴ ᩉᨴᨿᨽᩮᨴ-ᩈᩥᨡᩤᨽᩮᨴ-ᩁᨩ᩠ᨩᩩᨽᩮᨴᩅᩈᩮᨶ ᨲᩥᩅᩥᨵᩴ ᩉᩮᩣᨲᩥ᪨ ᨲᨲ᩠ᨳ ᩉᨴᨿᨽᩮᨴᩮᩣ ᩈᨷ᩠ᨷᩥᨲᩮᩃᩣᨴᩥᨾᩥᨶᨶᨠᩣᩃᩮ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᨲᩣᨶᩥ ᩉᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩉᩮᨭ᩠ᨮᩣᨨᩥᨴ᩠ᨴᩮᨶ ᨾᩣᨶᩮᨶ "ᩈᨱᩥᨠᩴ ᩋᩣᩈᩥᨬ᩠ᨧᩣ"ᨲᩥ ᩅᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᨶ᩠ᨲᩮᩣᨽᩣᨩᨶᩮ ᨻᩉᩩᩴ ᨷᨣ᩠ᨥᩁᩤᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨴᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨨᩥᨴ᩠ᨴᩴ ᨷᩥᨵᩤᨿ ᩈᩦᨥᩴ ᨷᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨴᩮᨲᩥ᪨ ᩈᩥᨡᩤᨽᩮᨴᩮᩣ ᨲᩥᩃᨲᨱ᩠ᨯᩩᩃᩣᨴᩥᨾᩥᨶᨶᨠᩣᩃᩮ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᨲᩣᨶᩥ ᩉᩥ ᨣᨱ᩠ᩉᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩈᨱᩥᨠᩴ ᩈᩥᨡᩴ ᩏᩔᩤᨷᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨣᨱ᩠ᩉᩣᨲᩥ, ᨴᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᩅᩮᨣᩮᨶ ᨷᩪᩁᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩈᩥᨡᩴ ᨨᩥᨶ᩠ᨴᨶ᩠ᨲᩮᩣ ᨴᩮᨲᩥ᪨ ᩁᨩ᩠ᨩᩩᨽᩮᨴᩮᩣ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩅᨲ᩠ᨳᩩᨾᩥᨶᨶᨠᩣᩃᩮ ᩃᨻ᩠ᨽᨲᩥ᪨ ᩃᨬ᩠ᨩᩴ ᩋᩃᨽᨶ᩠ᨲᩣ ᩉᩥ ᨡᩮᨲ᩠ᨲᩴ ᩋᨾᩉᨶ᩠ᨲᨾ᩠ᨷᩥ ᨾᩉᨶ᩠ᨲᩴ ᨠᨲ᩠ᩅᩣ ᨾᩥᨶᨶ᩠ᨲᩥ᪨

᪔᪨ ᩏᨠ᩠ᨠᩮᩣᨭᨶᩈᩩᨲ᩠ᨲᩅᨱ᩠ᨱᨶᩣ

᪑᪑᪔᪔᪨ ᩏᨠ᩠ᨠᩮᩣᨭᨶᩣᨴᩦᩈᩩ ᩏᨠ᩠ᨠᩮᩣᨭᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᩈᩣᨾᩥᨠᩮ ᩋᩔᩣᨾᩥᨠᩮ ᨠᩣᨲᩩᩴ ᩃᨬ᩠ᨩᨣ᩠ᨣᩉᨱᩴ᪨ ᩅᨬ᩠ᨧᨶᨶ᩠ᨲᩥ ᨲᩮᩉᩥ ᨲᩮᩉᩥ ᩏᨷᩤᨿᩮᩉᩥ ᨷᩁᩮᩈᩴ ᩅᨬ᩠ᨧᨶᩴ᪨ ᨲᨲᩕᩥᨴᩴ ᩅᨲ᩠ᨳᩩ – ᩑᨠᩮᩣ ᨠᩥᩁ ᩃᩩᨴ᩠ᨴᨠᩮᩣ ᨾᩥᨣᨬ᩠ᨧ ᨾᩥᨣᨷᩮᩣᨲᨠᨬ᩠ᨧ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᩋᩣᨣᨧ᩠ᨨᨲᩥ᪨ ᨲᨾᩮᨠᩮᩣ ᨵᩩᨲ᩠ᨲᩮᩣ "ᨠᩥᩴ, ᨽᩮᩣ, ᨾᩥᨣᩮᩣ ᩋᨣ᩠ᨥᨲᩥ, ᨠᩥᩴ ᨾᩥᨣᨷᩮᩣᨲᨠᩮᩣ"ᨲᩥ?, ᩋᩣᩉ᪨ "ᨾᩥᨣᩮᩣ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨠᩉᩣᨷᨱᩮ, ᨾᩥᨣᨷᩮᩣᨲᨠᩮᩣ ᩑᨠ"ᨶ᩠ᨲᩥ ᨧ ᩅᩩᨲ᩠ᨲᩮ ᨠᩉᩣᨷᨱᩴ ᨴᨲ᩠ᩅᩣ, ᨾᩥᨣᨷᩮᩣᨲᨠᩴ ᨣᩉᩮᨲ᩠ᩅᩣ ᨳᩮᩣᨠᩴ ᨣᨶ᩠ᨲ᩠ᩅᩣ ᨶᩥᩅᨲ᩠ᨲᩮᩣ "ᨶ ᨾᩮ, ᨽᩮᩣ, ᨾᩥᨣᨷᩮᩣᨲᨠᩮᨶ ᩋᨲ᩠ᨳᩮᩣ, ᨾᩥᨣᩴ ᨾᩮ ᨴᩮᩉᩦ"ᨲᩥ ᩋᩣᩉ᪨ ᨲᩮᨶ ᩉᩥ ᨴ᩠ᩅᩮ ᨠᩉᩣᨷᨱᩮ ᨴᩮᩉᩦᨲᩥ᪨ ᨶᨶᩩ, ᨽᩮᩣ, ᨾᨿᩣ ᨷᨮᨾᩴ ᩑᨠᩮᩣ ᨠᩉᩣᨷᨱᩮᩣ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩋᩣᨾ ᨴᩥᨶ᩠ᨶᩮᩣᨲᩥ᪨ ᩍᨾᨾ᩠ᨷᩥ ᨾᩥᨣᨷᩮᩣᨲᨠᩴ ᨣᨱ᩠ᩉ, ᩑᩅᩴ ᩈᩮᩣ ᨧ ᨠᩉᩣᨷᨱᩮᩣ, ᩋᨿᨬ᩠ᨧ ᨠᩉᩣᨷᨱᨣ᩠ᨥᨶᨠᩮᩣ ᨾᩥᨣᨷᩮᩣᨲᨠᩮᩣᨲᩥ

ឥន្ទ ពហាបលា កចិស្សត្តិតិ៍ ឥឃា “កាឥលំ ចឥតី”តិ ឃល្លឥក្ខត្វា យិកឥបិតក់ កឥហត្វា យិក់ អឥងាឃីតិ៍

ឥកតីតិ ឥយាកចឥឃត ចា យាយាចឥឃត ចា អបិយដ្ក ឋិយដ្កត្តិ អយលិ យលិត្តិ, អឃុចណ្ហិ ឃុចណ្ហត្តិ ពត្វា បតិទ្វបឥពត ចឡាត់៍ ឃាឌិឥយាឥកាតិ ញ្ជិលឥយាឥកា៍ ឲឥតឃំឥឃច ក្ខឥក្កាឥតាឌីតឥយតំ តាយំ៍ តឃ្វា ក្ខឥក្កាឥតឃាឌិឥយាកា ចឡាតឃាឌិឥយាកា ឥកតិឃាឌិឥយាកាតិ ឲចឥយត្វ អឥត្វា ឥដ្ឋឥន្ទា៍ ឥពឌិ អដ្ឋា ឥឥស្សត្វា អដ្ឋាស្ស បឌិចត្តត់ ឃាឌិឥយាឥកាតិ ចឥត្តិ៍ ចំ បត ចឡាឥតឥតច ឃដ្កហិចំ៍

៩-១០៍ ឥលងតឃុត្តាឌិចណ្ហតា

១០៩៩-លឹ០៍ឥលងតាឌីឃុ ឥលងតត្តិ ហត្វឥន្ធងតាឌិ៍ ចឥឆាតិ យឥលំ៍ ឥឥគ្គាតិ ឥដ្ឋាឥត្តាឌីហិ ឥត្តត់៍ ឌិបឥាឥយាឥឃាតិ ហិយឌិបឥាឥយាឥឃា, ក្យដ្ឋាឌិបឥាឥយាឥឃាតិ ក្ញចិឥឆា៍ ឃំ ហិយបិតឃយឥយ ហិឥយត បឌិន្ធត្តា ហត្វា យក្កបឌិបត្តា ឌត់ យុឃត្តិ, អឃំ ហិយឌិបឥាឥយាឥឃា៍ ឃំ ក្យដ្ឋាឌិបឌិន្ធត្តា យុឃត្តិ, អឃំ ក្យដ្ឋាឌិបឥាឥយាឥឃា៍

អាឥលិឥបិ ក្ញត្តិ កាយឥកយាឌីត់ ឌិឥលិបឥកឥលំ៍ ឃហឃាកាឥាតិ ឃាហឃកិរិយា, ឥកហំ បឌិឃិត្វា, យត្សុក្រាត់ ក្ខឥឥ ឃត្ថំ ឥឃបត្វា, ក្ខន្ធិតកណ្ឌក្កហលំ៍ ឲចឥយតឃ្វា ឥលងតចឆឥត្តតឌិបឥាឥយាឃអាឥលិបឃហឃាកាឥា បឌិឌិឥតា៍ ឥឃឃំ ឃដ្ឋាត្វ ក្ខត្តាតត្វឥយចាតិ៍

អាយពឆដ្ឋាឥបឃ្យាលចណ្ហតា ឥដ្ឋិតា៍

ក្ខតិ ឃាឥត្វប្យកាឃិឥយា ឃំឃុត្តឥកាយ-អដ្ឋកថាយ

យហាចក្កចណ្ហតា ឥដ្ឋិតា៍

ឥកយតពថា

ឲត្តាចតា ហិ –

“ឥាហុកាឥស្ស យតីត់ ឌិបស្សតាថាឥឥបុលាញឌ្ឋិត់,

ឃំឃុត្តថឥឥកាយស្ស អត្វឃំចណ្ហត់ កាតុំ៍

“សទ្ធម្មស្ស ចិរដ្ឋិតិមាសិសមានេន យា មយា;

និបុណា អដ្ឋកថា អារទ្ធា សារត្ថបកាសិនី នាម។

“សា ហិ មហាអដ្ឋកថាយ សារមាទាយ និដ្ឋិតា ឯសា;

អដ្ឋ សត្តតិមត្តាយ បាឡិយា ភាណវារេហិ។

“ឯកូនសដ្ឋិមត្តោ វិសុទ្ធិមគ្គោបិ ភាណវារេហិ;

អត្ថប្បកាសនត្ថាយ អាគមានំ កតោ យស្មា។

“តស្មា តេន សហាយំ អដ្ឋកថា ភាណវារគណនាយ;

ថោកេន អបរិបូរំ សត្តតិំសំ ហោតិ។

“សត្តតិំសាធិកសត-បរិមាណំ ភាណវារតោ ឯវំ;

សមយំ បកាសយន្តី មហាវិហារាធិវាសីនំ។

“មូលដ្ឋកថាយ សារមាទាយ មយា ឥមំ ករោន្តេន;

យំ បុញ្ញមុបចិតំ តេន ហោតុ សព្វោ សុខី លោកោ។

“ឯតិស្សា ករណត្ថំ ថេរេន ភទន្តជោតិបាលេន;

សុចិសីលេន សុភាសិតស្ស បកាសយន្តញាណេន។

“ᩈᩣᩈᨶᨧᩥᩁᨭ᩠ᨮᩥᨲᩥᨠᩣᨾᩮᨶ ᨿᩣᨧᨾᩣᨶᩮᨶ ᨿᩴ ᩈᩩᨠᩁᩩᨱᩮᨶ;

ᨿᩴ ᩈᨾᨵᩥᨣᨲᩴ ᨷᩩᨬ᩠ᨬᩴ ᨲᩮᨶᩣᨷᩥ ᨩᨶᨲᩣ ᩈᩩᨡᩦ ᨽᩅᨲᩪ”ᨲᩥ᪨

ᨷᩁᨾᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩈᨴ᩠ᨵᩣᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᩅᩦᩁᩥᨿᨷᨭᩥᨾᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮᨶ ᩈᩦᩃᩣᨧᩣᩁᨩ᩠ᨩᩅᨾᨴ᩠ᨴᩅᩣᨴᩥᨣᩩᨱᩈᨾᩩᨴᨿᩈᨾᩩᨴᩥᨲᩮᨶ ᩈᨠᩈᨾᨿᩈᨾᨿᨶ᩠ᨲᩁᨣᩉᨶᨩ᩠ᨫᩮᩣᨣᩣᩉᨶᩈᨾᨲ᩠ᨳᩮᨶ ᨷᨬ᩠ᨬᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿᨲ᩠ᨲᩥᨿᩈᨾᨶ᩠ᨶᩣᨣᨲᩮᨶ ᨲᩥᨷᩥᨭᨠᨷᩁᩥᨿᨲ᩠ᨲᩥᨷ᩠ᨷᨽᩮᨴᩮ ᩈᩣᨭ᩠ᨮᨠᨳᩮ ᩈᨲ᩠ᨳᩩᩈᩣᩈᨶᩮ ᩋᨷ᩠ᨷᨭᩥᩉᨲᨬᩣᨱᨷ᩠ᨷᨽᩣᩅᩮᨶ ᨾᩉᩣᩅᩮᨿ᩠ᨿᩣᨠᩁᨱᩮᨶ ᨠᩁᨱᩈᨾ᩠ᨷᨲ᩠ᨲᩥᨩᨶᩥᨲᩈᩩᨡᩅᩥᨶᩥᨣ᩠ᨣᨲᨾᨵᩩᩁᩮᩣᨴᩣᩁᩅᨧᨶᩃᩣᩅᨱ᩠ᨱᨿᩩᨲ᩠ᨲᩮᨶ ᨿᩩᨲ᩠ᨲᨾᩩᨲ᩠ᨲᩅᩣᨴᩥᨶᩣ ᩅᩣᨴᩦᩅᩁᩮᨶ ᨾᩉᩣᨠᩅᩥᨶᩣ ᨷᨽᩥᨶ᩠ᨶᨷᨭᩥᩈᨾ᩠ᨽᩥᨴᩣᨷᩁᩥᩅᩣᩁᩮ ᨨᩊᨽᩥᨬ᩠ᨬᩣᨴᩥᨷ᩠ᨷᨽᩮᨴᨣᩩᨱᨷᨭᩥᨾᨱ᩠ᨯᩥᨲᩮ ᩏᨲ᩠ᨲᩁᩥᨾᨶᩩᩔᨵᨾ᩠ᨾᩮ ᩈᩩᨷ᩠ᨷᨲᩥᨭ᩠ᨮᩥᨲᨻᩩᨴ᩠ᨵᩦᨶᩴ ᨳᩮᩁᩅᩴᩈᨷ᩠ᨷᨴᩦᨷᩣᨶᩴ ᨳᩮᩁᩣᨶᩴ ᨾᩉᩣᩅᩥᩉᩣᩁᩅᩣᩈᩦᨶᩴ ᩅᩴᩈᩣᩃᨦ᩠ᨠᩣᩁᨽᩪᨲᩮᨶ ᩅᩥᨷᩩᩃᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᨻᩩᨴ᩠ᨵᩥᨶᩣ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᨥᩮᩣᩈᩮᩣᨲᩥ ᨣᩁᩪᩉᩥ ᨣᩉᩥᨲᨶᩣᨾᨵᩮᨿ᩠ᨿᩮᨶ ᨳᩮᩁᩮᨶ ᨠᨲᩣ ᩋᨿᩴ ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨷᨠᩣᩈᩥᨶᩦ ᨶᩣᨾ ᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩣᨿᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣ᪨

“ᨲᩣᩅ ᨲᩥᨭ᩠ᨮᨲᩩ ᩃᩮᩣᨠᩈ᩠ᨾᩥᩴ, ᩃᩮᩣᨠᨶᩥᨲ᩠ᨳᩁᨱᩮᩈᩥᨶᩴ;

ᨴᩔᩮᨶ᩠ᨲᩦ ᨠᩩᩃᨷᩩᨲ᩠ᨲᩣᨶᩴ, ᨶᨿᩴ ᩈᩦᩃᩅᩥᩈᩩᨴ᩠ᨵᩥᨿᩣ᪨

“ᨿᩣᩅ ᨻᩩᨴ᩠ᨵᩮᩣᨲᩥ ᨶᩣᨾᨾ᩠ᨷᩥ, ᩈᩩᨴ᩠ᨵᨧᩥᨲ᩠ᨲᩔ ᨲᩣᨴᩥᨶᩮᩣ;

ᩃᩮᩣᨠᨾ᩠ᩉᩥ ᩃᩮᩣᨠᨩᩮᨭ᩠ᨮᩔ, ᨷᩅᨲ᩠ᨲᨲᩥ ᨾᩉᩮᩈᩥᨶᩮᩣ”ᨲᩥ᪨

ᩈᩣᩁᨲ᩠ᨳᨷ᩠ᨷᨠᩣᩈᩥᨶᩦ ᨶᩣᨾ

ᩈᩴᨿᩩᨲ᩠ᨲᨶᩥᨠᩣᨿ-ᩋᨭ᩠ᨮᨠᨳᩣ ᩈᨾᨲ᩠ᨲᩣ᪨